

รับกำจัดความชั่วก่อน... จึงจะรอด ฉบับใด

เหมือนคนมีไฟไหม้อยู่บนหัว ฉบับนี้

เมื่อมีเรื่องเลวร้ายเกิดขึ้นในวงการใดๆ คนไทยมัก
ลมีคำพูดปลอบใจกันว่า “ไม่เป็นไร คนส่วนใหญ่ดี ที่เลวเป็นส่วนน้อย” ดูเหมือนว่าจะพูดอย่างนี้กันมาหลาย ๑๐๐ ปี แล้ว พอมีพระทำเลื่อมเสียขึ้นมา ก็จะถูกกันว่าส่วนใหญ่เขาดีอยู่ แล้วก็จบอยู่แค่นั้น โดยไม่สนใจว่าโรคภัยนั้นลุกลามระดับไหน ? ระดับไข้หวัดนก โรคเอดส์ หรือระดับมะเร็งถ้าเกิดเป็นมะเร็งขึ้นมาจริง ๆ ก็คงจะพากันตาย ด้วยคำพูดปลอบใจที่ว่า “ส่วนใหญ่เป็นเนื้อดี มีเนื้อร้ายเป็นส่วนน้อย” แล้วก็ใช้ชีวิตแบบผิดๆ เหมือนเดิม

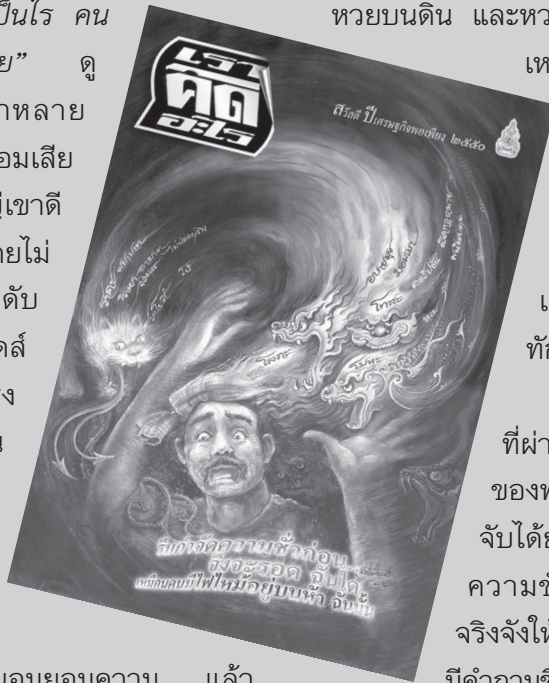
เพราะมีพื้นฐานประนีประนอมยอมความ แล้วยังแถมลืมนึกแบบไม่เอาภาระ ทำให้สังคมไทยย่าเท้าอยู่กับที่และต้องถอยหลังอยู่หลายๆ ครั้ง เมื่อเทียบกับ ญี่ปุ่น ไต้หวัน เยอรมัน หรือ เวียดนาม เขาสามารถหลุดหน้าไปกว่าเรา ทั้งๆ ที่ต้องฝ่าอุปสรรคมากมาย เราใช้แผนพัฒนามาเป็นสิบๆ แผน แต่ยังไม่พัฒนาที่ยั่งยืน ท่วมตันด้วยหนี้สินกันถ้วนหน้า แม้จะใช้ประชานิยม ทุ่มงบประมาณ ทุ่มโครงการต่างๆ เข้าไปแก้ปัญหา แต่ผลออกมากลายเป็นว่า รากหญ้ามีหนี้สินมากมายหลายกอง ต้องหมุนจนทั่วหมุน

ถึงกระนั้น ก็ยังถามกันว่า ถ้าไม่เอาทักษิณแล้วจะไปหาเทวดาที่ไหนมาแทนได้ ? ใครๆ ก็เชื่อกันว่า

ถ้าเศรษฐกิจจะดีต้องมีทักษิณ ทักษิณทำให้มีทั้งห่วยบนดิน และห่วยใต้ดิน เหล้ามีทั้งเหล้ารัฐและเหล้าราษฎร์ บ่อนกาสิโนกำลังจะเกิดขึ้น อบายมุขมีที่ท่าว่าจะเฟื่องฟู เมกกะโปรเจกต์กำลังมาแรง กว่าที่รู้ว่าชาติถูกโกงกินเกือบหมดตัว จนจะเหลือแต่กระดูกก็ต่อเมื่อท่านทักษิณถูกยึดอำนาจไปแล้ว

แสดงให้เห็นว่า แผนพัฒนาที่ผ่านๆ มา ก็ดี ฝีมือการบริหารของท่านนายกชื้อโอ ชนิดที่หาตัวจับได้ยากก็ดี ถ้าไม่เน้นที่จัดการกับความชั่วร้ายเช่นอบายมุข อย่างจริงจังให้ได้ก่อน ย่อมไปไม่รอด ซึ่งถ้ามีคำถามขึ้นมาว่าถ้ามีไฟไหม้อยู่บนหัวเรา ระหว่างหยุดความชั่วทันที กับ รีบเร่งทำความดีเพิ่มขึ้นอย่างไหนชาวพุทธควรรีบทำก่อนกัน ?

หากตอบตามหลักการของพุทธศาสนา ที่ให้เว้นจากบาปทั้งปวง ๑ ทำกุศลให้ถึงพร้อม ๒ และทำให้จิตใจบริสุทธิ์แจ่มใส ๓ ก็จะได้คำตอบออกมาว่า การที่รัฐบาลเริ่มมาตรการหยุดโฆษณาเหล้า หยุดห่วยบนดิน เป็นการแก้ปัญหาที่ถูกทิศถูกทางอยู่แล้ว และถ้าจะให้ดียิ่งกว่านั้น ถ้าจะมีการจัดการทั้งความชั่วและคนชั่ว ไม่ปล่อยไว้ให้ลายนวลอีกต่อไป ประเทศไทยนอกจากจะปลอดแล้วก็ย่อมจะรุ่งโรจน์ขึ้นมาอีกด้วย **๓**

7

บ้านปานาดอย

12

สี่สิบชีวิต

ส.ค.ส.ปีใหม่ จากแดนโลกุตระ

หลากหลายทัศนะ แจกแจงสุข-ทุกข์
สุขใดที่ใฝ่หา...สุขร้อนไม่รู้จัก หรือ
สุขเย็นสุดยอด

64

ขาดกัณฑ์

สุรานี้ทำให้ตระกูลทั้งหลายที่มี
เงินทอง มั่งคั่งบริบูรณ์ ต้องขาดสูญ
หายขาดได้ ฉะนั้นท่านช่วยซื้อสุราให้
ไว้ไหม

ข้าวเปลือก ไร้ณา โค กระบือ
ทรัพย์สินในสกุลพินาศไป ตระกูลที่
ร่ำรวยทั้งหลายก็ตกยากเพราะดื่มสุรา
ฉะนั้นท่านจะช่วยซื้อสุราให้ไว้ไหม

ใครดื่มสุราแล้ว กลายเป็นคน
หยาบช้า ด่าพ่อแม่อีกได้ แม่พ่อผัวก็
ลามกหยอกลูกสะใภ้ได้ ฉะนั้นท่านจะ
ช่วยซื้อสุราให้ไว้ไหม

ส นามบินสุวรรณภูมิยอดแย่งจริงๆ อย่างที่หลายคนตำหนิ เป็การ
ไปนอกเพราะต้องใช้สนามบินนั้น ปลายเดือนพฤศจิกายน ผม
ไปร่วมพิธีเปิดโรงพยาบาล ๑,๐๐๐ เตียง ของหมอโทษะชาวญี่ปุ่น
ที่ประเทศบัลกาเรีย จากกรุงเทพฯถึงโซเฟีย เมืองหลวงบัลกาเรีย
ใช้เวลาเดินทางถึง ๓๒ ชั่วโมง เพราะสภาพอากาศไม่ดี ต้องนั่งแก้ว
รอเครื่องบินที่เจนีวานานแสนนาน

ที่สนามบินเจนีวา พบคนไทยหลายคน คนหนึ่งคุยกับผมว่ารู้จักผม
ตั้งแต่เขายังเด็กๆ สามีเป็นชาวเชคโกสโลวาเกีย หญิงไทยอีกคนหนึ่ง
บอกว่าสามีชาวออร์เวย์สะกิดให้มาตกทายผม เป็นคนตรง จอมหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ สามีเคยมาเมืองไทย เห็นผมจากหนังสือพิมพ์

บนเครื่องบินพบคนไทยที่แต่งงานกับชาวบัลกาเรีย เดียวนี้ไป
ประเทศไหนๆ ก็พบคนไทยตกทาย พูดคุยกันตามประสานไทยไม่เหงา

พิธีเปิดโรงพยาบาลเป็นพิธีใหญ่โตมาก และหนาวมาก เพราะจัด
นอกดึกที่หนาวศูนย์องศา โชคดีผมเอาเสื้อคลุมหนาวมากไปด้วย ซึ่ง
ไม่เคยเอาออกมาใช้เลยนับแต่ซื้อจากตลาดนัดในกรุงมอสโก ตอนที่
คอมมิวนิสต์รัสเซียล่มสลายใหม่ๆ ราคาถูกมาก ถ้าไม่ได้เสื้อตัวนั้นคง
แย่แน่

หมอโทษะป่วย ไปร่วมพิธีไม่ได้ คณะของหมอให้ผมคุยกับหมอ
โทษะผ่านทางโทรศัพท์ที่ถ่ายทอดอยู่ตลอดเวลา แจกเงินเดินทาง
จากหลายทวีปทั่วโลก ผมพบหมอจากบราซิลคนหนึ่ง ถามหมอว่า บ่าว
โทรศัพท์ ซีเอ็นเอ็น ที่แพร่ข่าวไปทั่วโลกวันที่ผมเดินทางไปถึงนั้นว่า
ประเทศบราซิลคนรวยกับคนจนรายได้ต่างกันราวฟ้ากับดิน คนส่วนใหญ่
ยากจนข้นแค้น จริงไหม ได้รับคำยืนยันว่าจริง เพราะคนบราซิลไม่รู้หนาว
รู้ร้อน (ยกเว้นเรื่องฟุตบอล) อยู่ไปวันๆ ตกเป็นเหยื่อของนักการเมือง
และนักการศาสนาที่ทำชั่ว คดโกงรีดนาทาเร้น

เมื่อปลายเดือนที่แล้ว ท่านผู้หญิงปรีญา เกษมสันต์ สมาชิกสภา คุย
กับผมก่อนเปิดประชุมว่าเดี๋ยวนี้คนไทยไร้คุณธรรม เป็นปัญหาใหญ่เป็น
เรื่องด่วนที่จะต้องช่วยกันรีบแก้ แล้วท่านผู้หญิงก็เสนอสภา แต่งตั้ง
คณะกรรมการชุดหนึ่งหาวิธีที่จะเสริมสร้างคุณธรรมให้แก่ักการเมือง
ข้าราชการ และประชาชนทั่วไป

น่าดีใจคณะกรรมการชุดนั้นมีผู้สมัครหลายคนจนมีกรรมการมากมายถึง
๔๐ คน ใครๆ ก็อยากจะช่วยแก้ปัญหา เพราะบ้านเมืองจะไปไม่รอดอยู่แล้ว

“เราคิดอะไร” ขอยืนยันว่า

รีบกำจัดความชั่วก่อน...จึงจะรอดฉันทิด เหมือนคนมีไฟอยู่บนหัวฉันนั้น ๓

มกราคม 2550

จากผู้อ่าน

กรรม-วิบาก

รายการเชือดอธิปัติกรรมสรรพากรและบริวารรวม ๖ คน เรื่องภาษีหุ้นตระกูลชิน เห็นด้วยที่ตรวจสอบและจัดการตามกฎหมาย แต่ไม่เห็นด้วยที่เอาผิดรุนแรงกับข้าราชการ การที่จำยอมต้องปฏิบัติหน้าที่สนองนโยบายของผู้มีอำนาจ และผู้บังคับบัญชา น่าจะเห็นอกเห็นใจลดหย่อนผ่อนโทษข้าราชการที่ตกอยู่ในภาวะเช่นนี้บ้าง ถ้าทำกันอย่างนี้ อีกหน่อยก็แทบจะไม่มีข้าราชการเหลือหรือ

ข้าราชการบำนาญ ลพบุรี

☞ ข้าราชการด้วยกันก็ย่อมเข้าใจสถานการณ์และเห็นอกเห็นใจข้าราชการด้วยกัน ไม่ใช่เรื่องเสียหายอะไรที่จะรู้สึกแบบนี้ แต่ขอถามหน่อยเถอะครับ ข้าราชการคือใคร มีหน้าที่ทำอะไร เพื่อใคร หากรู้จักตัวเองชัดเจนก็จะรู้ว่าตนเป็นข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่...ทำงาน เพื่อ “ประโยชน์สุข แห่งมหาชนชาวสยาม” มิใช่เป็นพนักงานซึ่งมีหน้าที่รับใช้ใครเพื่อประโยชน์ผู้มีอำนาจ และเพื่อตนอยู่รอดและก้าวหน้าเท่านั้น ไร้สำนึก ไม่คำนึงถึงความชอบธรรมและประชาชนคนส่วนใหญ่ของแผ่นดิน ข้าราชการที่ยึดครองลอร์ดกรรม ปฏิบัติหน้าที่โดยชอบด้วยตัวบทกฎหมายย่อมยืนยงอยู่ได้ทุกยุคทุกสถานการณ์ ส่วนที่มีอันเป็นไปดังกรณีนี้ ข้าราชการก็ต้องทบทวนตนเองว่าเป็น “ข้า (ผู้สนองงาน) - ราช (ราชา) - การ (งานแผ่นดิน) หรือแค่พนักงานบริษัทที่ทำงานตามสั่ง อย่าลืมนะครับ ประชาชนคือหัวน้ำธรรมชาติ ข้าราชการคือปลา ปลาที่เมินหัวน้ำธรรมชาติถิ่นกำเนิด หลงใหลน้ำจืดสรรอาหารสำเร็จรูปในตู้กระจกวิจิตร ย่อมสมควรผจญวิบากตามกรรม

ก่อกรรมอย่างไรพึงยอมรับผลกรรมตามนั้น ไม่เป็นอื่นไปได้เลย กฎแห่งกรรมเที่ยงธรรมยิ่งกว่ากฎหมาย ไม่ต้องตรวจพิสูจน์หลักฐาน ไม่ต้องสืบพยาน จะเห็นใจข้าราชการก็เห็นไปเถิด แต่ใจตายด้านเกินที่จะเมินหยาดเหงื่อและน้ำตาประชาชนที่เจ็มนองแผ่นดินเขียวหรือครับ

ปาราชิก-ปราชัย

ทุกวันนี้แม้จะมีพระประพฤติดอกนอกกริตนอรอยมากขึ้น แต่ก็ต้องยอมรับความจริงว่าคนหนุ่มมากก็มีติดบ้างเสียบ้างเป็นธรรมดา พระทำผิดก็รับโทษรับทัณฑ์ไปจัดการกันให้เด็ดขาดเสมอหน้าก็คงจะดีขึ้น พระทำผิดวินัยถึงขั้นปาราชิก นอกจากต้องสึกแล้วควรจะต้องส่งฟ้องศาลให้ลงโทษด้วย เอาให้ถึงขั้นเข้าคุกไปเลย ให้สาสมกับที่อาศัยศรัทธาของชาวบ้านเลี้ยงชีพแต่ประพฤติดีชั่ว ต้องเอาให้หนัก จะได้ไม่มีพวกกาฝากผ้าเหลือง อยากให้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญใหม่ด้วย ใครต้องปาราชิกให้เอาเข้าคุกด้วย

ชาวพุทธ ชัยภูมิ

☞ อยากให้ต้องโทษ ๒ ชั้น ทั้งทางธรรมวินัยและทางโลก ก็สมควรอยู่ ถึงกับจะให้ตราไว้ในรัฐธรรมนูญ สภาร่างคงไม่เล่นด้วยหรอก ขึ้นตอนรายละเอียดอย่างนี้ต้องแก้ไขเพิ่มเติมในตัวบทกฎหมายรองรับลองหารื้อพระผู้ใหญ่ในท้องถิ่น ให้ท่านเรียกร้องรัฐบาลให้ร่างกฎหมายเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติครับ อันที่จริงเรื่องนี้ไม่น่าจะยุ่งยากยืดเยื้อเลย ถ้าแก้ปัญหาที่เหตุด้วยการคัดกรองคนเข้ามาบวชอย่างจริงจัง บวชแล้วอุปชฌาย์ก็ต้องติดตามฟุ่มเฟือยแบบแม่ไก่ฟักไข่เลี้ยงลูก ไม่ใช่ทำกันพอเป็นพิธีกรรมเช่นทุกวันนี้ คนต่ำกว่ามาตรฐานจึงแจกซองขาวผ่านด่านโลกุตระเข้าไปครองผ้ากาสาวพัสตร์เป็นกาฝากศาสนาฉ้อฉลศรัทธาชาวบ้านอยู่ทุกหัวระแหง ไม่ว่า

จากผู้อ่าน

ในเมืองหรือในชนบท ไม่ว่าวงการไหน ถ้าหัวไม่ส่าย (สวาปามอาमित) มีหรือทางจะแผ่ระริระรักกระดิก (แสวงหาอาमितบำเรอนาย) สละโลกไม่จริงโลกจึงร้อนเพราะโลกจัดขาดหิริโอตตปปะ...อย่างอายุใจครับ

หอยบนดิน-หอยใต้ดิน

การกระทำของชาวสันตือโศกนั้น บางครั้งก็ไปเป็นประโยชน์ให้แก่อีกพวกหนึ่งโดยที่ท่านไม่รู้ตัว ยกตัวอย่างง่ายๆ ใกล้เคียง บ้านเราเมียเจ้ามือหอยใต้ดิน รายย่อย เธอเกลียดทักษิณเข้ากระดูกดำ เพราะเอาหอยใต้ดินขึ้นมาบนดิน ทำให้ลูกค้าหนีไปเล่นหอยบนดินเสียส่วนใหญ่ พอชาวอโศกและใครไปประท้วงทักษิณ เธอเชียร์เหมือนมีคนช่วยแก้แค้นให้ พอมีปฏิวัติเธอสะใจแล้วก็เจ้ามือหอยใต้ดินอย่างเดิมอีก เธอยังดีใจมากที่ พล.ต.จำลอง และชาวอโศกต่อต้านหอยบนดิน เพราะเท่ากับว่าหาลูกค้าให้เธอ ยิ่งตอนที่รัฐบาลหยุดขายหอยบนดิน ๒ งวด ลูกค้าเธอก็กลับมาหาเธอแน่นบ้าน นี่เธอเป็นเพียงเจ้ามือหอยใต้ดินรายเล็กๆ ในหมู่บ้านแห่งหนึ่งใน กทม. ในต่างจังหวัดเจ้ามือหอยรายใหญ่จะยินดีปรีดาโมทนาที่หอยใต้ดินพื้นคืนชีพครั้งนี้ปานใด สภาภาแพรวิพากษ์วิจารณ์ว่าการประท้วงหรือให้ยกเลิกหอยบนดินนั้นเป็นประโยชน์แก่พวกเจ้ามือหอยใต้ดิน ตราบใดที่พวกท่านไม่สามารถใช้ธรรมะทำให้คนไทย ๓๐ ล้านคนเลิกเล่นหอยได้ ท่านไม่ควรต่อต้านหอยบนดิน หากจะต่อต้าน ต้องมั่นใจว่ารัฐบาลปราบหอยใต้ดินได้สำเร็จแล้ว จากนั้นก็มาเลิกหอยบนดินและสลากกินแบ่งให้ได้ในที่สุด ท่านต่อต้านอบายมุขนั้นกิติแล้ว แต่อยากให้เป็นขั้นตอน มีแผนและปฏิบัติได้จริง

๑.ท่านควรระดมเทศน์ธรรมะทั่วประเทศเพื่อล้างกิเลสเรื่องหอยและอบายมุขอื่นๆ

๒.ท่านควรมาตรการกำจัดหรือป้องกันปราบหอยใต้ดินที่กำลังผุดขึ้นมาให้ได้ก่อน

๒.จากนั้นหามาตรการยกเลิกหอยบนดิน รมรณรงค์ให้รัฐบาลยกเลิกสลากกินแบ่ง ต้นเหตุที่แท้จริงของหอยบนดินและใต้ดิน

คนเคยเล่นหอยแต่เลิกเล่นแล้ว กทม.

ขอขอบคุณครับที่กรุณาชี้ แนะนำยาวถึง ๒ หน้า กระดาษ ขอตัดตอนคัดประเด็นมาเป็นบางส่วน การต่อต้านหอยบนดินนั้น ชาวอโศกก็ทำไปเท่าที่จะทำได้ในฐานะประชาชนชาวพุทธที่เห็นภัยของอบายมุข หากต่อต้านหอยบนดินแล้วเกิดผลข้างเคียงให้หอยใต้ดินฟื้นคืนชีพ ก็เป็นหน้าที่ของผู้มีอำนาจหน้าที่ต้องรับผิดชอบจัดการต่อไป ถ้าจัดการไม่ได้ก็มีสาเหตุที่จะยกเป็นเงื่อนไขปิดกั้นการต่อต้านหอยบนดิน มันคนละเรื่องเดียวกันนะครับ ส่วนแผนและขั้นตอน ๓ ข้อที่ชี้แนะให้ปฏิบัติ นั้น ขอชี้แจงว่า

๑.คณะสงฆ์มีวัดและกำลังพล (พระสงฆ์) ในสังกัดทั่วประเทศมากมายเป็นเรือนแสนไม่ต่างกองทัพ สมควรรับงานนี้ไปเต็มๆ ถ้ามีธรรมจริยปฏิบัติธรรมตรงคำสอนได้มรรคได้ผลจริง ยাত্রากองทัพธรรมไปที่ใด หมู่มารยอมถอยร่นแตกพ่ายราบคาบ มีหรือหอยใต้ดินหอยบนดิน และแม่สลากกินแบ่งจะไม่กระจุย เหตุที่อบายมุขครองเมืองอยู่ขณะนี้ เพราะกองทัพธรรมมีกำลังพลเสื่อมจำนวนมาก สำแดงเดชให้หอยให้เบอรส์เสียเองก็มาก ชาวอโศกคือข้าวนอกนา เปรียบไปก็แค่หน้าหยดเดียว มึงบังอาจคิดการใหญ่เกินตัว

๒.มาตรการกำจัดหรือป้องกันปราบ ศาสนจักรและอาณาจักรต้องยืนหยัดชัดเจน เป็นหลักปักให้มั่นคง ธรรมถูกทาง

๓.ถ้าฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหารเห็นพ้องต้องกัน การจะยกเลิกหอยบนดิน หรือสลากกินแบ่งมิได้เกินวิสัย จะทำได้หรือไม่ได้ด้วยเหตุผลใดก็ได้แล้วแต่ประชาชนเจ้าของอำนาจอธิปไตยตัวจริง

ตราบใดที่ยังเอาบาปเป็นทุน หวังบุญเป็นกำไร ก็มีแต่เพิ่มบาปเป็นกองทุน ปิดกั้นกำไรเป็นบุญ!

๒๒ บรรณธิการ

ปีเก่าจากไปตามกาล พร้อมกับ
รัฐบาลเก่าที่จำจากไปตาม
สถานการณ์

ปีใหม่มาตามกาล ตามติด
รัฐบาลใหม่เฉพาะกิจที่ก่อเกิด
ตามสถานการณ์

รัฐบาลเก่ามาตามระบอบ
ประชาธิปไตย แต่มิใช่ด้วยกระบวนการ
ประชาธิปไตย เป็นประชาธิปไตย
เพียงรูปลักษณ์ห่อหุ้มอำพราง แต่
เนื้อในเผด็จการ นอฉลเบ็ดเสร็จ

รัฐบาลเฉพาะกิจมาตามวิถีเผด็จการ
เพื่อฟื้นฟูระบอบประชาธิปไตยที่ถูกย่ำ
ยับเยิน

โลกนี้ไม่มีอะไรได้เปล่า ถ้าไม่ยอม
สูญเสีย ไม่ยอมสละอะไรแลกเปลี่ยนเลย
เงินเสียเถิดว่าจะได้อะไรยึดถือครอบครอง
เป็นของตน

เมื่อกลางคืนต้นเดือนธันวาคม ๒๕๔๙ “เราคิด
อะไร” ต้องสูญเสียเพื่อนร่วมงานไปคนหนึ่งอย่าง
คาดฝัน ...**ธเรศ สดศรี** นักอนุรักษ์ป่าเขาลำเนาไพร
สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ เป็นหนึ่งในคณะทำงานของเรา
ตกเป็นเหยื่อฆาตกรรมของผู้มีอิทธิพลท้องถิ่นในราชบุรี
พวกนี้แพ้อิทธิฤทธิ์กดขี่ระรานชาวบ้านทำหายกตึก
บ้านเมืองมานาน เจ้าหน้าที่บ้านเมืองที่มีหน้าที่รับผิดชอบ
ชอบ ยากจะปิดสว่จะไม่รู้ไม่เห็น **ธเรศ สดศรี** มีอาจ
หุหนวกตาบอดบื้อใบ้เช่นข้าราชการในท้องถิ่นได้
จึงเก็บข้อมูลรายงานเข้าส่วนกลางตลอดมา และกว่า
ถ้าจะสนุกก็ใหม่... เขาต้องสังเวยชีวิตให้ขบวนการนี้
ไม่มีอะไรได้เปล่านั้นก็จริงอยู่ แม้จะต้องลงทุนสูง

สุดท้ายชีวิตแต่ก็คุ้มค่าที่ได้ทดแทนพระคุณแผ่นดิน
ณ วันนี้ ขบวนการหนักแผ่นดินนี้เริ่มรับวิบาก มี
กฎหมายใช้คดีฆาตกรรม ฆเรศ สดศรี เป็นกุญแจเปิด
เกมตามล่าลี้ลับขบวนการนี้ทีละคนสองคน แม้
ไม่สิ้นซากก็ชบเซาเฉาตายใน
ที่สุด...หวังไว้อย่างนั้น

ถ้ารับรู้ได้ ฆเรศ สดศรี คง
ภาคภูมิใจที่ไม่เสียชาติเกิด
ในขณะที่เจ้าหน้าที่บ้าน
เมืองในท้องถิ่นและส่วน
กลาง ทั้งในอดีตและ
ปัจจุบันที่ปล่อยปละละ
เลยให้เชื้อชั่วร้าย
ระบาด ย่อมมีอาจ
ปฏิเสธความรับผิดชอบ
ได้

กรณี ฆเรศ
สดศรี เกิดเหตุ
สดๆ ร้อนๆ ใน
ยุค รัฐบาล
เฉพาะกิจ ที่
เป็นผลพวงเผด็จการ แต่

คดีคลี่คลายรวดเร็วจนได้ตัวผู้กระทำผิด

ส่วนคดีนายสมชาย นิละไพจิตร เกิดเหตุนาน
นับปีในยุครัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยลงโลก
ปานนี้ยังลากคอตัวจริงเสียงจริงเข้าขังไม่ได้สักคน
ทั้งๆ ที่มีพยานหลักฐานพอสืบสาวถึงตัวผู้บงการได้
แต่มีอาจสืบสาวได้ เพราะอะไร ?

ภายใต้ดวงอาทิตย์นี้ไม่มีอะไรเกินฝีมือตำรวจไทย
นอกจากยอมเอามือชุกหีบ เพราะเห็นแก่ตัวยิ่งกว่า
เห็นแก่ลี้จะและหน้าที่

เริ่มต้นชีวิตใหม่ด้วยปีใหม่ และรัฐบาลใหม่
เฉพาะกิจ ทบทวนชีวิตเก่าในปีเก่าและรัฐบาลเก่า
สมควรให้รัฐบาลแบบนั้นและบริวารพเนจรทวน
กลับมาครองเมืองอีกหรือไม่ ตรองให้จงดี

๓

กอนไปประเทศบัลกาเรีย แม้ผมจะเขียนจดหมายไว้ล่วงหน้าถึงสมาชิกสภาทุกคน และทราบว่าหลายคนเตรียมอภิปรายค้านอย่างเต็มที่แล้วก็ตาม ผมก็ยังหวังๆ ว่าจะช่วยกันค้านไม่สำเร็จ

พอกลับถึงกรุงเทพฯ ผมตั้งใจว่าจะเข้าไปช่วยอภิปรายค้านทันที ปรากฏว่า สภาปิดการประชุมแล้ว เพราะรัฐบาลยอมถอนเรื่องกลับไป ได้ข่าวว่ารัฐบาลโดยรัฐมนตรีคลัง ไม่ลดละความพยายาม จะเสนอเข้าสภาอีก

ท่านจันทร์ พระนักเผยแพร่วรรณมะ **ชาวโศก** บอกว่าการต่อสู้กับนโยบายมุขเป็นเรื่องใหญ่ เทียบเท่า **มหาภารตยุทธ** เอาทีเดียว

ตอนไปบัลกาเรีย บางช่วงเดินทางโดยรถยนต์ ผ่านย่านชุมชน ย่านธุรกิจ เห็นคาลิโนเปิดอยู่หลายบ่อน ผู้คนเข้าไปเล่นการพนันบางตา ไม่คึกคัก ถ้ามาเปิดที่เมืองไทย คงแหกกันเข้าแน่นทุกวัน

คนไทยจำนวนมากแหงมอย่างบ้าคลั่ง เอาเป็นเอาตาย ไม่ได้เล่นสนุกเสี่ยงโชคเป็นครั้งคราวเหมือนคนชาติอื่น เมื่อเสียพนันก็หวังจะเอาทุนคืน แหงเพิ่มขึ้นเป็นเท่าๆ เช่น แหงพันบาทถูกกิน ก็เพิ่มเป็นสองพัน สามพัน...จนหมดเนื้อหมดตัว

คนเมาคนแก่สอนไว้ว่า ขโมยเข้าบ้านยังดี เอาแต่แก้วแหวนเงินทองไป เหลือบ้านไว้ ไฟไหม้ก็ยังดี เสียบ้านและทรัพย์สิน เหลือที่ไว้ แต่เล่นการพนัน สูญเสียหมดไม่เหลือแม้แต่ดิน

เมื่อปลายเดือนพฤศจิกายน **รถลอยฟ้า กทม. (รถบีทีเอส)** จะขึ้นราคา ค่าโดยสารตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม จากเดิมที่แพงอยู่แล้วให้แพงยิ่งขึ้นไปอีก อ้างว่าขาดทุน เดิมคิดราคาเริ่มต้นป้ายแรก ๑๐ บาท เพิ่มเป็น ๑๕ บาท ป้ายต่อๆ ไปราคาแพงขึ้นๆ จนถึง ๔๐ บาท

หลายคนออกมาคัดค้าน ผู้ร่วมก่อตั้งบริษัท บีทีเอสคนหนึ่ง ยืนยันกับสื่อมวลชนว่าบริษัทได้ลงนามในสัญญา กับ กทม.ว่าจะเก็บค่าโดยสาร ๑๕ บาท ตลอดสาย ถ้าจะขอปรับขึ้นราคาต้องเดินรถเสียก่อน เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๔ เดือน จึงมีสิทธิขอขึ้นราคา ที่แล้วมาบริษัทขอขึ้นราคา ก่อนเริ่มเดินรถเสียอีก แล้วผู้บริหาร กทม. สมัยนั้นก็อนุมัติ ซึ่งผิดอย่างยิ่ง ทำให้ประชาชนเดือดร้อน

คราวนี้นอกจาก กทม.จะไม่อนุมัติให้ขึ้นราคาแล้ว ยังต้องกลับไปรื้อฟื้นการขึ้นค่าโดยสารครั้งก่อนที่ทำผิดสัญญา ผู้โดยสารถูกเอาเปรียบติดต่อกันมาหลายปี โดยไม่มีใครรับผิดชอบ

ผมในฐานะเป็นผู้ริเริ่มให้มีรถลอยฟ้า ได้รับเชิญให้ไปออกโทรทัศน์ พร้อมกับพิธีกรชื่อดัง ผมเล่าความเป็นมาให้ฟังว่า รัฐบาลก่อนๆ ได้ริเริ่มมาหลายปี จะให้มีรถลอยฟ้าในกรุงเทพฯ และปริมณฑล ตอนผมเป็นผู้ว่า กทม. ประเทศไหนเชิญผมไปดูงานด้านใด ผมต้องขอถามดูเรื่องรถลอยฟ้าเสมอ เพราะจะช่วยแก้ปัญหาการจราจรติดขัดได้อย่างมาก ช่วงนั้นเศรษฐกิจกำลังฟุ้งเฟ้อ ในกรุงเทพฯ รถติดสะสมหนักหนา

เริ่มแรก ผมตัดสินใจให้ กทม. สร้างสะพานรถข้ามตรงทางแยก ๑๗ แห่ง ใช้เงินเกือบ ๖,๐๐๐ ล้านบาท นับเป็นครั้งแรกและครั้งเดียวของ กทม. ที่มีเงินใช้มากมายขนาดนั้นโดยไม่ต้องขอเงินอุดหนุนจากรัฐบาล และไม่ต้องไปกู้ที่ไหน เราไม่โกงทั้งต่อหน้าและลับหลัง แล้วเรายังประหยัด อุดหนุนอย่างจริงจัง ทำให้มีเงินจำนวนมากเหลือมาแก้ปัญหาใหญ่ๆ

เรื่องสะพานข้ามทางแยกนั้น ผมเริ่มขิมกลาง

ทดลองตรึงสี่แยกถนนวิทยุตัดกับถนนพระราม ๔ ก่อน ถ้าผิดพลาดใครก็ว่าอะไรไม่ได้ เพราะเราได้สะพานฟรีๆ จากเบลเยียม แม้เป็นสะพานใช้แล้ว แต่คุณภาพยังดีเหมือนเดิม ท่านสมาชิกเราคิดอะไรคงจำได้ ผมประกาศว่า “สะพานเบลเยียม” จะสร้างเสร็จไม่เกิน ๖๐ ชั่วโมง แล้วก็เป็นอย่างนั้นจริง ใช้เวลาสร้างประมาณ ๕๐ ชั่วโมงเท่านั้นเอง แก่ไขการจราจรบริเวณนั้นได้ดีมาก เป็นที่ชื่นชอบของชาวกรุงเทพฯ ไปเมื่อลงทุนสร้างสะพานลอยรถข้าม ๑๗ แห่งในเวลาต่อมาจึงไม่มีใครค้าน เพราะเห็นตัวอย่างความสำเร็จจากสะพานเบลเยียมมาแล้ว

ผมบอกให้ กทม.สร้างสะพานลอยรถข้ามแม้จะนอกพื้นที่ กทม. ถ้าเข้าไปในจังหวัดอื่นก็เอา เพราะการจราจรติดขัดจะระบอบถึงกัน อย่างเช่นที่สี่แยก **พงษ์เพชร** ตรงถนนงามวงศ์วานตัดกับถนนประชาชื่น ซึ่งผู้ว่า **ปริญญา นาคฉัตริย์** ผู้ว่า นนทบุรีในสมัยนั้นเป็นผู้ขอร้องผม

แก้ด้วยสะพานลอยรถข้ามแล้วก็ต้องเสริมด้วยรถลอยฟ้าจึงจะเห็นผลอย่างจริงจัง เมื่อผมเข้าไปเป็นผู้ว่า กทม.สมัยที่สอง รัฐบาลเชิญประชุมที่ทำเนียบเรื่องการแก้ปัญหาจราจรในกรุงเทพฯ ผมเรียนถาม **ท่านนายกฯ ชชาติชาย**ว่า เมื่อไรรถจะลอยฟ้ามาที่กรุงเทพฯ เสียที เพราะรถติดมากเหลือเกิน

ท่านตอบผมว่า โครงการรถลอยฟ้าที่ชื่อว่า **ลาวาลิน**นั้นล้มแน่ เพราะไม่ยอมกัน ผมตีความเองว่า คำว่าไม่ยอมกันคงหมายถึง ผู้มีอำนาจหรือคณะกรรมการที่มีอำนาจให้สัมปทาน คงไปเรียกเงินบริษัทรถลอยฟ้า เขาไม่มีให้หรือให้ไม่พอกับที่เรียกร้อง จึงไม่อนุมัติโครงการเสียที ประกอบกับมีปัญหาอื่นเพิ่มเติม เช่น การเวนคืนที่ดินเป็นต้น

รถลอยฟ้าต้องผ่านย่านธุรกิจ คนโดยสารจึงจะมีมาก ซึ่งราคาที่ดินที่จะทำการเวนคืนย่อมแพงลิบลิ่วเวนคืนไม่ได้ โครงการจึงไม่สำเร็จ

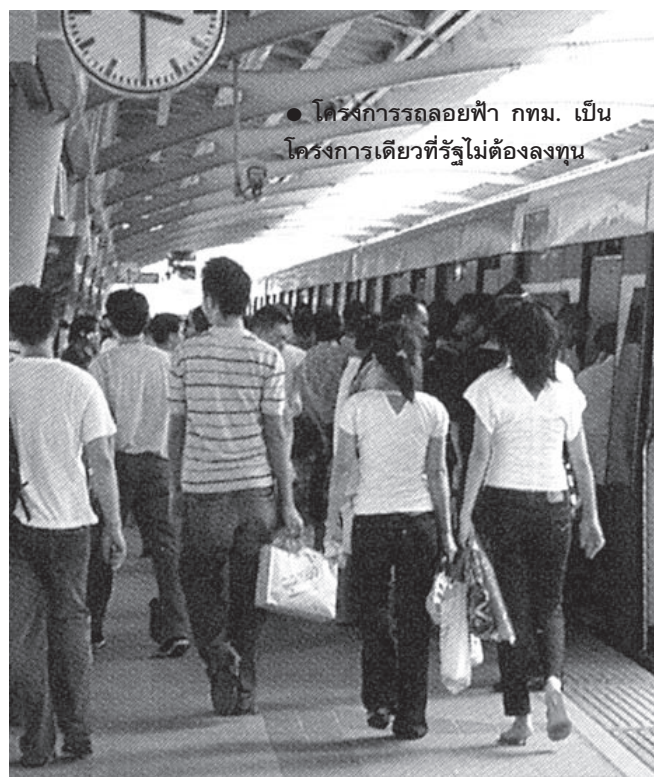
ออกจากทำเนียบวันนั้น ผมกลับไปตีศาลาว่าการ กทม.ทันที เรียกประชุมข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้องแจ้งการตกลงใจว่า เมื่อรัฐบาลทำไม่ได้ กทม.ต้องทำ เพราะเราได้รับผิดชอบเรื่องการแก้ปัญหาจราจรใน

กรุงเทพฯ เต็มที่ ประชาชนเดือดร้อนมากเรารอไม่ได้

การแก้ข้อผิดพลาดที่เป็นปัญหาทำให้ดำเนินโครงการล้มเหลวนั้น แก่ไม่ยาก ประการแรก ผมเป็นผู้ว่า นอกจากไม่โกงทั้งต่อหน้าและลับหลังแล้วอะไรที่แม้ไม่โกง แต่ไม่ควรเอาไม่ควรรับ ก็ไม่เอาไม่รับและกม.ต้องไม่ไปเรียกเก็บเงินจากบริษัทที่มารับสัมปทาน จะเสี่ยงไปเรียกว่าค่าธรรมเนียมหรือค่าอะไรก็ต้องไม่เรียกทั้งนั้น ขอแต่เพียง ให้ได้ใช้ของคุณภาพดีและค่าโดยสารต่ำสุดก็แล้วกัน

ผมเล่าในรายการโทรทัศน์นั้นว่า แม้จิ้งหะจะไม่ดี เกิดสงครามอ่าวเปอร์เซียพอดี ใครๆ คาดว่าโครงการใหญ่ๆ จะล้ม แต่เขาเชื่อในความซื่อสัตย์ตรงไปตรงมาของเรา บริษัทต่างๆ ทั้งในและนอกประเทศจึงหนุนเต็มที่

ขั้นตอนแรก กทม.เชิญให้บริษัททั้งหลายร่วมกันร่างข้อกำหนดคุณลักษณะของรถลอยฟ้า ประชุมกัน ๒ ครั้ง มีบริษัทเข้าร่วมประชุมครั้งละถึง ๓๔ บริษัท ขั้นสุดท้ายคัดเลือกได้บริษัท **ธนายง** (ต่อมาเปลี่ยนเป็น บีทีเอส) เป็นผู้ได้รับสัมปทาน โดยคิดค่าโดยสารเพียง **๑๕ บาทตลอดสาย** ลงนามสัญญาในสมัยผมเป็น

● โครงการรถลอยฟ้า กทม. เป็นโครงการเดียวที่รัฐไม่ต้องลงทุน

ผู้ว่าฯ กทม.

โครงการรถลอยฟ้า กทม. เป็น**โครงการเดียวที่รัฐไม่ต้องลงทุน** และไม่ต้องให้ผู้รับสัมปทาน ได้ที่ดินของรัฐไปหารายได้ชดเชย

รถลอยฟ้า กทม.ใช้เวลาสร้างนาน แล้วเสร็จหลังจากผมพ้นตำแหน่งผู้ว่าฯ กทม.ไปแล้ว ผมมีโอกาสช่วยรถลอยฟ้าอีกครั้งหนึ่งตอนเป็นรองนายกรัฐมนตรีควบคุมดูแลการจราจร ซึ่งช่วงนั้นมีการต่อต้านคัดค้านอย่างรุนแรง ทำท่าจะสร้างไม่ได้ ทว่ารถลอยฟ้าเลวหลายอย่าง เช่น เกิดมลภาวะ สั่นสะเทือนมาก ทำให้เสียทัศนวิสัย...ผมมั่นใจว่าไม่ได้เสียหายอย่างนั้น เพราะไปเห็นมาแล้วในหลายประเทศ

ผมเชิญผู้นักคัดค้านซึ่งเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่มาพบ (ซึ่งท่านคัดค้านในนามคณะกรรมการคณะหนึ่ง) เรียนชี้แจงความจริงให้ท่านทราบ แล้ววันรุ่งขึ้นผมก็**ยุบคณะกรรมการ**ที่ท่านเป็นประธาน การก่อสร้างรถลอยฟ้าถึงเดินหน้าต่อไปได้

พิธีกรได้ให้ข้อมูลในรายการโทรทัศน์เพิ่มเติมว่าทราบว่าการเมืองได้รับผลประโยชน์เป็นอันมากจึงมีการอนุมัติให้รถลอยฟ้าขึ้นค่าโดยสาร ก่อนเริ่มออก

เดินรถ ทั้งที่ทําสัญญากับผมไว้ว่า จะขอค่าโดยสารได้ก็ต่อเมื่อเดินรถลอยฟ้าไปได้ไม่น้อยกว่า ๑๘ เดือน แล้วจึงเสนอขอขึ้นราคา

ต่อปัญหาที่รัฐบาลก่อนๆ ล้มเหลวเรื่องรถลอยฟ้า เพราะที่ดินที่จะเวนคืนเพื่อสร้างรางราคาแพงลิบลွှ ผมแก้่าง่ายนิดเดียวให้สร้างรางเหนือเกาะกลางถนนที่ กทม. ดูแล ไม่ต้องเสียเงินให้ใคร

ผลโดยสรุปก็คือ จะทำอะไรก็ทำสำเร็จ ถ้า**ไม่โกง** และ **ไม่โกง**

การอนุมัติให้ขึ้นราคาครั้งแรกก่อนการเดินรถนั้นขึ้นราคาจากเดิม ๑๕ บาทตลอดสาย ปรับเป็นเก็บตามความยาวของระยะทาง โดยเริ่มตั้งแต่ ๑๐ บาท จนถึง ๔๐ บาท ดูเผินๆ ขึ้นราคาไม่มาก แต่คิดโดยรวมแล้วค่าโดยสารเพิ่มมากที่สุดทีเดียว ส่วนใหญ่ผู้โดยสารมักจะไปสุดระยะหรือเกือบสุดระยะ แทนที่จะเป็น ๑๕ บาท กลายเป็น ๔๐ บาท สองเท่ากว่าๆ

นานๆ ผมจะขึ้นรถลอยฟ้าสักครั้ง เคยได้ยินผู้โดยสารที่นั่งข้างๆ บ่นว่า ราคาไม่เหมาะกับการครองชีพของประชาชน ไป-กลับ เสียวันละ ๔๐ บาท เดือนละ ๒,๔๐๐ บาท แล้วยังต้องขึ้นรถอื่นต่อไปอีก จนถึงที่หมาย ค่าพาหนะก็ปาเข้าไปครึ่งหนึ่งของเงินเดือนข้าราชการและพนักงานผู้น้อยแล้ว ผมอธิบายว่าตอนตัดสินใจให้สัมปทาน ผมก็คิดข้อนี้และกันไว้แล้วโดยตกลงในสัญญา ๑๕ บาทตลอดสาย

เรื่องนี้หลังจากมีการคัดค้าน กทม.ก็ประกาศว่าให้ไปเริ่มขึ้นราคาค่าโดยสารวันที่ ๑ มีนาคม โดยบอกว่าขึ้นราคาตอนนี้ไม่ได้ **“เพราะสถานการณ์ในขณะนี้ไม่เหมาะสมต่อการขึ้นราคา”** ผู้ที่ติดตามข่าววงไปตามๆ กัน ว่าวันที่ ๑ มีนาคมนั้นสถานการณ์เหมาะสมต่อการขึ้นราคาอย่างไร และทำไมไม่รีบขึ้นราคาครั้งแรกที่ขึ้นราคาาก่อนกำหนดมาก

เดือนพฤศจิกายน เรื่องการขึ้นค่าโดยสารรถลอยฟ้าผ่านไป ต้นเดือนธันวาคม ผมก็ไปยุ่งกับเขาอีก ตกเป็นข่าวอีก เพราะเขาจะเอากิจการน้ำเมาเข้าตลาดหลักทรัพย์อีกแล้ว จำเป็นต้องชักหัวงนายภคินใหม่อีก ดังจดหมายนี้

เครือข่ายองค์กรศาสนา และภาคีองค์กรงดเหล้า
วันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

เรื่อง การขอคัดค้านการนำธุรกิจเบียร์เหล้าเข้าตลาดหลักทรัพย์
เรียน ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี (พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์)

ตามที่เครือข่ายองค์กรศาสนา และภาคีองค์กรงดเหล้า ๑๒๘ องค์กร ได้เคยคัดค้านการนำธุรกิจเบียร์เหล้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ รัฐบาลก่อนได้ระงับไว้ ต่อมา บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด ได้นำธุรกิจเบียร์ไปซื้อขายในตลาดต่างประเทศตามความต้องการแล้ว จึงไม่ควรนำมาซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ไทยอีก

เครือข่ายฯ ได้ทราบว่าคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) จะมีการพิจารณาให้บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด ซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ไทยเร็วๆ นี้ จึงขอยืนยันการคัดค้านด้วยมาตรการต่างๆ อย่างถึงที่สุด เพื่อป้องกันไม่ให้คนไทย และสังคมไทยต้องได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงทั้งด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และศีลธรรมยิ่งไปกว่านี้ โดยเฉพาะกับเยาวชนซึ่งเป็นอนาคตของชาติ

เครือข่ายฯ ได้ยื่นหนังสือแสดงการคัดค้านเรื่องนี้ไว้กับคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) แล้ว จึงเรียนมาเพื่อขอให้พณฯนายกรัฐมนตรี ได้กรุณาพิจารณายับยั้ง มิให้นำธุรกิจเบียร์เหล้าเข้าตลาดหลักทรัพย์ เพราะเป็นการขัดกับนโยบายรัฐบาล ที่ประกาศจะยึดแนวทางคุณธรรมและเศรษฐกิจพอเพียง

ขอแสดงความนับถือ

พลตรี
(จำลอง ศรีเมือง)

ผู้ประสานงานเครือข่ายองค์กรศาสนา
และภาคีองค์กรงดเหล้า

ด้านหน้าตลาดหุ้น - พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ยื่นหนังสือคัดค้านการนำธุรกิจเบียร์ เหล้า เข้าตลาดหลักทรัพย์ฯ ต่อ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี หลังทราบว่า คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ที่มี ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เทวกุล รองนายกรัฐมนตรี และมว.คลัง เป็นประธาน กำลังพิจารณาให้บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด ซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์โดยมีเจ้าหน้าที่ศูนย์บริการประชาชน ทำเนียบรัฐบาล รับหนังสือ

● ผู้จัดการรายวัน

บ่ายวันรุ่งขึ้นผมทราบจากผู้ใหญ่ของกองทัพรคนหนึ่งว่า บริษัทน้ำเมาถอนเรื่องการขอเอาน้ำเมาเข้าตลาดหลักทรัพย์ ถอนกลับไปแล้ว สาธุ!

แต่ มหาภารตยุทธ์ ม้วนนี้ยังไม่จบ จะจบต่อเมื่อตายไปข้างหนึ่ง หรือตายทั้งสองข้าง โดยไม่มีตัวแทนมาแสดงต่อ

๒

ถ้าหากฉันยังมีอำนาจ พระราชาจะรู้จะเป็นอย่างไร?

ส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ด้วยความสุขที่พระพุทธเจ้า
ทรงค้นพบและมอบให้ชาวพุทธมานานกว่า ๒๕๐๐ ปี

ผ่านนานาภรรสนะของเหล่าพุทธบุตร ซึ่งได้น้อมนำ
พระธรรมคำสอนมาประพฤติปฏิบัติ พิสูจน์จนเกิดผลจริง และ
นำมาบอกกล่าวแก่กัน

ชี้เส้นทางสู่ความสุขที่แท้จริงคืออะไร

เราจะหาความสุขนั้นได้อย่างไร ที่ไหน เพื่อเป็นของ
ขวัญล้ำค่าที่มีแต่เราจะมอบให้แก่ตัวเองได้เท่านั้นจริงๆ

สมณะบินบน ธีรจิตโต อายุ ๕๑ ปี เป็นคนกรุงเทพฯ
การศึกษา ม.ศ.๕ โรงเรียนราชโอรส
บวชเมื่อ ๒๕ มิ.ย. ๒๕๑๘ บวชได้ ๓๑ พรรษา
ปัจจุบัน ลงอาราม*ที่พุทธสถานภูผาพ่าน้ำ เชียงใหม่

สมณะบินบน ธีรจิตโต

๘ 11 2003

ความสุขในโลกมี ๒
ลักษณะ คือ

๑.แบบโลกียะ

๒.แบบโลกุตระ

ความสุขแบบโลกียะ
เป็นความสุขที่เกิดจากการ
สร้างความอยากให้เกิด
ทุกข์โดยไม่รู้ตัวง่าย และ
พยายามแสวงทุกวิถีทาง
เพื่อสนองความอยาก
เมื่อได้สมความอยากก็เกิด

ลงอาราม* = ประจำ

ความสุข เหมือนกินยาแก้ปวดหัวชั่วคราว ยังไม่สามารถขจัดโรคทุกข์จนถึงต้นเหตุ

ส่วนความสุขแบบโลกตระ เป็นความสุขที่เกิดจากการลด-ละความอยาก ลด-ละได้มากเท่าใด ก็มีความสุขเท่านั้น เป็นความสุขแบบพอเพียง คงทนยั่งยืนถาวรกว่าความสุขแบบโลภียะ เหมือนกินยาได้ตรงกับโรคทำให้หายขาด เพราะขจัดโรคภัยร้ายได้ถึงเหตุหรือต้นตอของการเกิดโรค

ยกตัวอย่างเช่น คนขายเหล้า ก็อยากโฆษณาสินค้าของตัวเอง เพื่อให้คนรู้จัก และได้ทดลองซื้อสินค้ามากขึ้น ก็จะได้เงินเพิ่มขึ้น จึงอยากให้มีโฆษณาเหล้า แต่พอรัฐบาลไม่ให้โฆษณา ก็เท่ากับรัฐบาลไม่ได้สนองความอยากของคนขายเหล้าที่อยากได้เงินเพิ่มขึ้น คนขายเหล้าก็เกิดความทุกข์ แต่ถ้ารัฐบาลให้โฆษณาขายเหล้าได้ คนขายเหล้าก็มีความสุข เพราะรัฐบาลสนองความอยาก แต่ก็ยังไม่พ้นทุกข์สนิท เพราะมีความอยากต่อไปอีกว่าจะได้ขายเหล้าได้คุ้มกับการโฆษณาที่ลงทุนไป หรืออยากขายได้มากกว่าบริษัทอื่นๆ ที่ขายเหล้าเช่นเดียวกับบริษัทตัวเอง

แต่ถ้าคนขายเหล้ารู้จักพอ ก็จะไม่ก่อความอยากให้เพิ่มขึ้น เพราะไม่อยากได้เงินเพิ่มมากกว่าเดิมในการขายเหล้า ยิ่งคนขายเหล้ามีคุณธรรมนำใจสูงขึ้น รู้ว่าเงินที่ได้จากการค้าขายหมอมเมาประชาชนเป็นบาป ก็ไม่อยากได้เงินจากการทำบาปของตัวเอง เขาก็จะไม่เกิดทุกข์แม้รายได้จะลดลง หรือรัฐบาลออกกฎหมายไม่ให้โฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามสื่อต่างๆ ถ้าลดความอยากได้มากเท่าไร ความสุขที่ดี ที่ยั่งยืน ก็เกิดแก่เขาได้มากขึ้นเท่านั้น เรื่อยๆ ไป

หรือตัวอย่างคนซื้อหวย ไม่ว่าจะได้อินหรือບอนดิน เพราะอยากได้เงินมากๆ แต่เป็นการสร้างภพ หรือตั้งความหวังลมๆ แล้งๆ

แม้จะถูกกินรวบมามากแล้ว ก็ยังสร้างความหวังอยู่ว่าสักวันหนึ่งเราจะถูกหวยในช่องทางนี้ แล้วตัวเองจะได้เงินมากๆ เป็นการสร้างความสุขจากความหวังที่มีพื้นฐานจากความโลภ ซึ่งเป็นความทุกข์ แต่เขาจะไม่รู้ทุกข์ ถ้าขาดปัญญาบารมี พอหวยออกไม่ถูก ก็รู้สึกไม่สบายใจตั้งแต่กำลังออกหวย จนหวยออก แต่ถ้าถูกหวยก็มีความสุข แม้เงินจะไม่ได้มากเท่าที่ซื้อไปแล้ว ทำให้มีกำลังใจตั้งความหวังต่อไป ก็พยายามซื้อต่อไป ก็ทุกข์ต่อไป จะเห็นได้ว่า ความสุขที่สนองความอยากแบบนี้ไม่ยั่งยืน ดุจการกินยาแก้ปวดหัวชั่วคราว

ซึ่งต่างกับคนที่มี **“คุณธรรมนำใจ ใช้ชีวิตพอเพียง หลีกเลี้ยงอบายมุข”** (คำขวัญวันเด็กปี ๒๕๕๐ ของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี) เขาก็จะขยันทำงาน ได้เงินมาก็ไม่ใช้จ่ายเกินตัว ไม่ยินดีเงินที่ได้จากอบายมุข เขาก็มีความสุขที่ยั่งยืนกว่าคนซื้อหวย ทั้งด้านกายภาพ และจิตภาพ

เรื่องนี้นักวิจัยสามารถทำการวิจัยออกมาเป็นรูปธรรมได้ โดยการติดตามการใช้ชีวิตของคนที่มีความสุขจากการลงทุนซื้อหวย กับคนที่ไม่เล่นหวย แต่รู้จักพอ (คนจนอย่างมีความสุขแบบพออยู่พอกิน) ว่า ใครจะมีความสุขที่สงบเย็น ยั่งยืนในชีวิตมากกว่ากัน ซึ่งดีกว่าไปวิจัยว่า ถ้ารัฐบาลเลิกขายหวยบนดิน คนจะหันไปซื้อหวยใต้ดินมากขึ้นหรือไม่? เป็นการใช้จ่ายเงินลงทุนวิจัยที่ไม่ทำให้คนอยากลดละเลิกอบายมุข หรือความสุขแบบ โลภียะ ซึ่งลวงล่อคนให้โลภมากขึ้น

ถามถ้าพลวิจัยออกมาว่า คนจะซื้อหวยใต้ดินเพิ่มขึ้น ก็ยังจะทำให้คนในรัฐบาลบางคนเอามาเป็นเหตุผลที่จะออกกฎหมายให้รับรองหวยบนดินว่า ถูกกฎหมาย เพื่อสนองตอบความอยากของคนเล่นหวยให้โลภมากขึ้น อยากมากขึ้น ความสุขมวลรวมของประชาชน

ก็ลดลง แต่รัฐบาลได้เงินมากขึ้น เหมือน
บริษัทขายเหล็กที่ยอดขายยิ่งมาก คนก็ยังจน
ช่องว่างระหว่างคนรวย (คือรัฐบาล) และคนจน
ก็ยังห่างมากขึ้น

รัฐบาลก็เหมือนผู้ใหญ่ ถ้าไม่สอนคนจน
ซึ่งเปรียบเสมือนเด็ก ให้หาความสุขในทางที่
ไม่ผิดศีลธรรม ก็เท่ากับมอมเมาประชาชนให้
รักษาความอยาก และสร้างความอยากให้

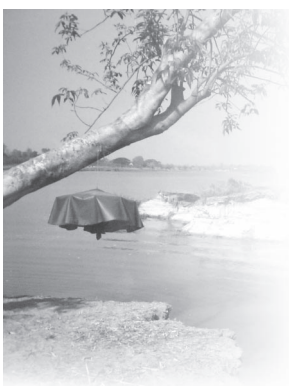
มากขึ้นเรื่อยๆ

คนในชาติก็ยังเลื่อมใสศรัทธาหลงเรื่อยๆ
ประเทศก็ไปไม่รอด

ดังโอวาทของหลวงปู่พุทธทาสที่เตือน
พวกเราว่า

“ศีลธรรมไม่กลับมา โลกจะวินาศ”

ถ้าโลกาวินาศ แล้วเราจะมีความสุขที่แท้
จริง ยั่งยืนได้อย่างไร ?

สมณะเดินดิน ดิกขวีโร อายุ ๕๓ ปี เกิดที่จังหวัดนครสวรรค์
เคยเป็นนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ ชั้นปีที่ ๓ ม.ธรรมศาสตร์
แล้วลาออกมาบวชจนกระทั่งทุกวันนี้
บวชเมื่อ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗ บวชได้ ๓๒ พรรษา
ปัจจุบัน ลงอารามที่พุทธสถานราชธานีอโศก อุบลราชธานี

สมณะเดินดิน ดิกขวีโร

ความสุขมีอยู่ ๒ แบบคือสุขแบบ ข. ไข
กับสุขแบบ ก.ไก่

จงอยู่เป็นสุขๆเถิด ถ้าสุขแบบ ข. ไข
แปลว่าว่างนี้แหละดี ว่างนี้แหละคือสุดยอด
แห่งความสุข ถ้าสุขแบบ ก.ไก่ ก็หมายความว่า
ถูกตมจนสุข ถูกหลอกจนสุข อย่างคนทุก
วันนี้ก็ไปแสวงหาความสุข โดยการสับสนหรือ
กินเหล้า ติดยาเสพติด นี่ก็หมายความว่า ถูก
หลอกหรือถูกตมจนสุขจนไหม้ หรือสูงยิ่งขึ้น

ไปกว่าขึ้นไปกว่านั้นก็ติดกามคุณ รุปรสกลิ่น
เสียงสัมผัส เป็นต้นว่า บางคนหลงปลาร้า กิน
ปลาร้าแล้วเป็นสุข เวลาเห็นหมาเฝ้าเราจึงเกียจ
แต่ว่าปลาเฝ้าอยู่ในไหเรากลับชอบ ทั้งนี้ทั้งนั้น
ก็เป็นเพราะเราถูกตมจนสุข ถูกหลอก หลอก
กันมานาน และเราก็ไปสำคัญมั่นหมายหรือไป
สร้างอุปาทานขึ้นมา ส่วนความสุขที่เป็นความ

ว่างนี้แหละดีก็คือ ถ้าชีวิตของเรา เราสามารถเข้าใจได้ว่า เรามีปัญญาเห็นได้ว่า ชีวิตไม่ต้องสู้บู้หรี ไม่ต้องกินเหล้า ไม่ต้องมีอบายมุขเป็นความว่าง มันเป็นจิตที่ว่าง ไม่มีโลกโกรธหลงในเรื่องในเหตุปัจจัยนั้นๆ มันเป็นความสุขยิ่งกว่า อันนี้ก็คือความสุขของพุทธศาสนาที่พูดถึงว่า นิพพานคือความว่างจากโลกโกรธหลงเป็นความสุขสูงสุด นี่เป็นความสุขที่แท้จริงที่พระพุทธเจ้าท่านได้ค้นพบ

เนื่องจากในยุคโลกาภิวัตน์ หรือใกล้ๆ โลกาภิวัตน์ เป็นยุคกาลของระบบทุนนิยม ระบบบริโภคนิยม ทั้งหุรหุรานิยมและมีวิตถารนิยม คนจะถูกยั่วยุคมอมเมาเร่งเร้าให้แสวงหา มาบริโภคกันอย่างไม่สิ้นสุดความอยากได้ใคร่ดี จะทำให้ไม่มีความรู้จักพอ ตัวอย่างดังอดีต นายกฯคนที่ผ่านมา ทั้งๆ ที่ตัวเองก็รวยมหาศาลอยู่แล้ว ก่อนจะเป็นนายกฯ ฉลาดก็ล้ำเลิศยิ่งกว่าใครๆ เกียรติยศชื่อเสียงและอำนาจก็มีกระฉ่อนระบือไปค่อนข้างไกล แต่ก็ไม่สามารถหาความพอเพียงให้ตัวเองได้ ทั้งๆ ที่ก็มีบุญบารมีอยู่บ้าง ดังนั้นถ้าเราจะต้องไปวิ่งหาเงินให้สนองตอบความต้องการวิ่งไปหาลาภยศให้สนองตอบความต้องการวิ่งไปหาความน่านาสารพัดสุข ที่โลกนี้ปรุงแต่ยมอมเมาขึ้นมา เราก็คงจะเหมือนกับหมา หอบแดดที่ไม่สามารถหาคำตอบที่แท้จริงให้กับตัวเองได้ จะหาความสุขในยุคกาลนี้ก็คงจะต้องมาศึกษาว่าชีวิตเราจะมี**เศรษฐกิจพอเพียง**ได้อย่างไร เหมือนคำขวัญของท่านนายกฯ ที่ให้แก่เด็กๆ ไทยไว้ว่า ต้องมีศีลธรรมนำจิตใจใช้เศรษฐกิจพอเพียง หลีกเลี้ยงอบายมุข เด็กก็ใช้ได้ผู้ใหญ่ก็ใช้ได้ ถ้าเราเข้าใจรู้จักชีวิตที่แท้จริงว่าชีวิตนี้มันง่ายๆ มันไม่ยากเย็นอะไร **ชีวิตนี้เหมือนกับดอกหญ้า มีความเรียบง่าย แล้วเราก็พยายามทำตนเองให้เป็นประโยชน์ต่อโลก ดอกหญ้านี้ก็จะเป็นพลัง**

แห่งสันติ แล้วเราจะพบความสุขได้อย่างแท้จริงอย่างที่ภิกษุฝรังเขบอกว่า ชีวิตที่เรียบง่ายจะทำให้เกิดความคิดที่สูงส่ง จะเป็นผู้มีอุดมปัญญาเกิดขึ้นในชีวิตของเรา

ชีวิตเราสามารถหาความสุขได้จากที่พระพุทธเจ้าท่านตรัสไว้ว่า การที่ได้คบคุ้นกับ**บุคคลสี่ปายะ**คือบุคคลที่มีคุณธรรม ไม่ใช่ไปหาตาราดาวยั่ว ดาวตลกหรือพวกเขี้ยวลากดินซึ่งเป็นบุคคลโลโคร เป็นบุคคลควรห่างควรไกลทีเดียว มีแต่จะทำให้เรารุนวายขึ้น

ความสุขจะสามารถหาได้จากพระพุทธเจ้าท่านเรียกว่า**เสนาสี่ปายะ** จากสถานที่ทำให้เราเกิดความสงบไม่ฟุ้งซ่าน ในธรรมชาติที่ดีเราไปอยู่แล้วจิตใจเราสบาย

ความสุขเราหาได้จากอาหารสี่ปายะ พระพุทธเจ้าท่านตรัสไว้ว่าอาหารเป็นหนึ่งในโลก และถ้าเราไม่รู้จักรับกินอาหารแล้ว อาหารก็จะเต็มไปด้วยน่านาสารพัดโรคทำให้เราเจ็บป่วย ทำให้เราตายไว ทำให้เราทุกข์ทรมาน จะฟุ้งซ่านหรือจะมีจิตใจที่สงบ จะดูร้ายหรือจะเมตตา ก็แล้วแต่เรารู้จักเลือกใน**อาหารสี่ปายะ**ด้วยเช่นกัน

เราหาความสุขได้จาก**ธรรมะสี่ปายะ** อันเป็นคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าที่ทำให้เราเกิดปัญญา เกิดดวงตาเห็นธรรม เกิดแสงสว่างในชีวิต ซึ่งเราก็จะต้องใช้กาลามสูตรพิจารณาใคร่ครวญดูว่า ที่ตรงไหนสามารถจะให้ธรรมะสี่ปายะทำให้เราเกิดแสงสว่างทำให้เราเกิดความสุขขึ้นมา ยิ่งถ้ามีที่ไหนมีทั้งสี่ปายะครบพร้อมทั้ง ๔ ทั้งบุคคล ทั้งสถานที่ ทั้งอาหาร ทั้งธรรมะ ถ้ามีครบพร้อมเราก็ควรจะไปอยู่ตรงนั้นเลย รับรองว่าพบกับความสุขแน่ๆ ซึ่งพระพุทธเจ้าท่านตรัสเอาไว้ว่า ผู้ที่ได้พบกับมิตรดี สหายดี สังคมสิ่งแวดล้อมดี ย่อมจะทำให้ชีวิตของเราได้พัฒนาสูงสุดถึงขั้นพ้นทุกข์ได้ทีเดียว

สิกขมาตุมุสดี

สะอาดวงศ์

ความสุขที่แท้จริงก็คือ
ไม่ถือสาใคร ใครจะพูด
อย่างไรก็ไม่ไปถือสาเพราะ
ว่าเรารู้เขา ใจไม่ไปถือสาก็
จะสุขสบาย แต่ถ้าเราถือ
ปู้ปี้ใจก็จะทุกข์ทันที เรื่อง
ของเขาเขาจะคิดอย่างไร เราไม่เอามายุ่ง
เกี่ยวกับเรา ถ้าเราเอามายุ่งก็ทุกข์ เราต้อง
รู้จักตัด ข้อสำคัญที่สุดก็คือตั้งต้นด้วยการละ
โกรธ เมื่อมีโมโห มีโกรธ มีพยาบาท เอ๊ะ แบบ

นี้มันก่อเวรกัน มันก่อภพก่อชาติ ต้องไปเจอ
กันอีกเท่าไร ไม่เอาดีกว่าต้องตัด อโหสิกรรม
ให้เขาไปเลย เราตัดเลยอย่าไปต่อ จะรู้สึกโล่ง
สบาย ตัวถือสានี่ร้ายมาก เพราะถ้าถือสาแล้ว
จะยึดเป็นอุปาทาน ยึดมันถือมันเอาไว้อย่าง
และก่อภพก่อชาติไปไม่รู้เท่าไรต่อเท่าไร
การถือสาทำให้เกิดการตั้งแง่ไปเพ่งโทษเขา
ถ้าเราไม่เพ่งโทษกันก็จะไม่ถือสากัน

ดังนั้นจะหาความสุขได้ เราไม่ต้องไปคิด
โกรธ แม้แต่เราเจตนาดี มีจิตเมตตาเกื้อกูลเขา
พยายามบอกเขา แต่เมื่อเขาไม่เชื่อ เราก็ไม่
ต้องไปเอาเขา ทำให้เกิดการแบกเอาไว้ ต้อง
ตัดเขาออก เราช่วยได้แต่ไม่ไปยึด เมื่อไม่ยึด
เราจะได้ความสุขทันที ข้อสำคัญที่สุดให้เรา
จริงตามความเป็นจริงในสิ่งนั้นๆ แล้วเราอย่า

สิกขมาตุมุสดี สะอาดวงศ์ อายุ ๘๒ ปี
เกิดที่ จังหวัดสมุทรปราการ
การศึกษา การช่างสตรีพระนครใต้
บวชเมื่อ ๗ ส.ค.๑๘ บวชได้ ๓๑ พรรษา
ปัจจุบัน ลงอารามที่ พุทธสถานราชธานีอโศก อุบลราชธานี

ไปยึดเอาไว้ ไม่ว่าจะเป็นคน จะเป็นเหตุการณ์อะไรก็ตาม เขาก็เป็นอย่างนั้น อย่าไปชอบไปชัง ต้องรู้ทันอารมณ์ของเรา ความสุขอยู่ที่ใจ คนเราไม่รักตัวเองไปรักแต่ข้างนอกแล้วเอาเข้ามาพัวพันทำร้ายตัวเองอยู่ตลอดเวลา

ความสุขเกิดขึ้นได้ เมื่อเราละโลก โกรธหลง เราจะหาความสุขได้ทุกที่ เห็นทุกอย่าง

เป็นธรรมดา คนเราทุกคนไม่เหมือนกัน เราก็ทำของเราไป เราปรารถนาดีต่อเขาแต่เขาไม่เชื่อเราก็ช่างเขา ในส่วนการงานก็ทำเป็นปกติทำอะไรตั้งใจทำจริงๆ ความสุขคือพอใจในสิ่งที่มีเราเป็น พพอใจในสิ่งที่เราทำ ทำแล้วเราก็กว้าง อยู่ที่ไหนก็ตาม เราก็จะหาความสุขได้ เราทำที่ตัวเรา เราไม่ถือสาได้ใจเราจะสบาย

ชื่อลิกขมาตุจินดา ตั้งเผ่า
อายุ ๖๐ ปี
เกิดที่จังหวัดกรุงเทพฯ
การศึกษาสูงสุด
วิทยาศาสตร์บัณฑิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ปีการศึกษา ๒๕๑๑
บวชเป็นลิกขมาตุ
เมื่อ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๑๘
บวชได้ ๓๒ พรรษา
ปัจจุบัน ลงอาราม
ที่พุทธสถานศิระะอโศก
ศรีสะเกษ

ลิกขมาตุจินดา ตั้งเผ่า

ทียากแท้หนอ คำว่า “สุข” เคยได้ยินไหม ลำนวนที่ว่า “สุขอยู่หนใด” เขาคงหมายถึงห้องปล่อยทุกข์ ในความเป็นจริงห้องน้ำก็เป็นห้องปลดทุกข์จริงๆ ใครเลยจะสามารถถื่นความโลโคกรที่ว่างกายไม่ต้องการ แล้วนั้นให้มันหมักดองกักขังเก็บไว้ในร่างกายอีก มันจะไม่อึดอัดได้อย่างไรกัน จริงไหม?

ความทุกข์ทรมานใจที่คนเราชอบสร้างให้ตัวเองก็เช่นกัน กักขังไว้ทำไมกัน ชำระความ

หมักหมมเสียได้ จะได้สัมผัสกับความปลอด
โปร่งโล่งใจเป็นสุขแท้

“หมดทุกข์ก็คือสุข” กำปั้นทุบดินจริงๆ นะ
แต่นี้คือลัจจะความจริงจริงจริง!!!

คนเราเหมือนถูกสาปให้อ่อนเปลี้ยเพลียล้ม
ไม่มีแรงขับไล่สิ่งโลโครกภายในจิตใจ เพราะ
อะไรหรือ ทำไมจึงปวดเปื่อยก่อนนอน
เรียวแรงหายไปไหนหมด

แหล่งทำลายเรียวแรงของมนุษย์ที่เห็น
ชัดอยู่ดาษดื่น คือสถานเริงรมย์ ที่เที่ยวกลาง
คืนทั้งหลาย ความจริงกลางคืนเป็นเวลาอัน
หลับพักผ่อน เพื่อเพิ่มพลังชีวิตที่สมบูรณ์ กลับ
ไปถ่างตาสูญเสียพลัง เสียทรัพย์สิน (ซึ่งต้อง
อาศัยพลังในการแสวงหา) เสียเวลาที่น่าจะ
ซ่อมแซมร่างกายไว้ใช้งานในวันรุ่งขึ้น

การมั่วสุม กินเหล้า สูบยา เล่นการพนัน
ล้วนเป็นการบ่อนทำลายชีวิตมนุษย์อย่าง
ถอนส่งทั้งสิ้น

แต่เมื่อหลงตามโลกประโคม ก็ลากชีวิต
เข้าไปวนเวียนอยู่กับรกบนดินเหล่านั้น แล้ว
จะได้พบสุขที่แท้จริงได้อย่างไร ในเมื่อเป็นการ
บำบัดความอยากที่ไม่รู้จบเช่นนั้น

ความอยากคือต้นเหตุแห่งทุกข์ทั้งมวล
โลกียสุขทุกชนิดเป็นเครื่องบำบัดทุกข์ที่ยังเพิ่ม
พอกทุกข์ทับถมทวี การเลิกละพฤติกรรมลง
นรกอบายมุขเหล่านั้นเสียได้ ก็ได้ขึ้นสวรรค์
จริงๆ แล้วขั้นหนึ่ง

ยิ่งมาฝึกหัดกินน้อยใช้น้อยทำงานมาก
ส่วนเหลือจนเจือสังคัม ก็ยังได้อยู่สวรรค์ ชีวิต
จะเบาว่างง่ายขึ้นอีก

**เมื่อบทบาทของชีวิตคือบทบาทของ
การทำงานสุจริต ทำงานด้วยความขยันขันแข็ง
ไม่ปล่อยเวลาไปกับอารมณ์ฟุ้งซ่าน จิตใจก็
จะมีสมาธิตั้งมั่นเป็นการเพิ่มสมรรถภาพชีวิต
จนสามารถพัฒนางานอาชีพของตนขึ้นอีก
ชีวิตย่อมมีประสิทธิภาพสร้างสรรค์** เพิ่ม

ประโยชน์เกื้อกูลผู้อื่นได้มากขึ้น

โมตรจิตมิตรภาพระหว่างผู้เกื้อกูลและ
ผู้รับความเกื้อกูล ย่อมเจริญงอกงามสู่ความ
เป็นมิตรดีสหายดีร่วมกันรังสรรค์ให้เกิดสังคม
สิ่งแวดล้อมที่ดี เป็นชุมชนเข้มแข็ง ชาวชุมชน
มีศีลเป็นลือนำพาจิตใจให้มีสมาธิตั้งมั่น อยู่กับ
การระมัดระวังดูแลความประพฤติทั้งกาย
วาจาและใจ ไม่ว่าจะนึกคิดสิ่งใด ก็รู้เท่าทัน
และแยกแยะออกว่า ความคิดที่กำลังเกิดขึ้น
นั้นเป็นกุศลหรืออกุศล

การฝึกสังวรศีลจนเป็นนิสัย ทำให้จิตเป็น
สมาธิได้ไว พลังสมาธิย่อมยับยั้งพฤติกรรมที่
เป็นโทษภัย เป็นบาปอกุศลต่างๆ ได้ เป็นการ
ไม่ทำชีวิตให้ตกrownั่นเอง ผู้มีศีลอยู่ที่ใด ทุก
ชีวิต ณ ที่นั้นย่อมจักปลอดภัย

**ความสุขที่แท้จริงจึงอยู่แค่เอื้อม เพียง
ชัดเจนในบทบาทชีวิตของตนเอง มีคำตัดสิน
ลิขิตชีวิตตนด้วยตน ดูแลชีวิตด้วยการรักษา
ศีลอย่างน้อย ๕ ข้อ ไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ลักทรัพย์ ไม่
ผิดลูกเมียผู้อื่น ไม่กล่าวเท็จ และไม่เสพติด
อบายมุข อยู่ในชุมชนคนมีศีล ย่อมพ้นทุกข์
หยาบๆ ในเบื้องต้น และเกิดปัญญานำพาชีวิต
ดำเนินไปบนเส้นทางแห่งความสุขที่แท้จริง
คือลัทธิมาอริยมรรคมีองค์แปด ด้วยความเห็นที่
ถูกต้อง ความคิดที่ถูกต้อง กายกรรม วชิกรรม
มโนกรรม ที่ดีที่ชอบ เลี้ยงชีพด้วยลัทธิมาอาชีพ
อย่างบากบั่นพากเพียรถูกต้องตามธรรม
เพราะทุกขณะมีสติระลึกระลึกชอบ เป็น
ปกติชีวิตที่มีสมาธิตั้งมั่น**

ผู้ประพฤติตนตามลัทธิมาอริยมรรคอันมี
รายละเอียดที่ศึกษาได้ในคำสอนของพระ
ลัทธิมาลัมพุทธเจ้า ย่อมได้รับความสุขจาก
ความประพฤติของตนเอง เมื่อประพฤติธรรม
อยู่ ณ ที่ใด ที่นั้นย่อมเป็นสุข

**ธมโม สุจิณฺโณ สุขมาวหาตีติ ผู้ประพฤติ
ธรรมอยู่เป็นสุข**

สิกขมาตุกล้ำข้ามฝืน อโศกตระกูล

สิกขมาตุกล้ำข้ามฝืน อโศกตระกูล อายุ ๕๐ ปี
เกิดที่จังหวัด กาญจนบุรี
การศึกษา ป. ๔
บวชเมื่อ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๒๔ บวชได้ ๒๕ พรรษา
ปัจจุบัน ลงอารามที่ พุทธสถานราชธานีอโศก อุบลราชธานี

ความสุขที่แท้จริง คือความสุขที่เรา
สามารถพัฒนาจิตวิญญาณให้มีตัวรู้ตัวเข้าใจ
ว่าอะไรเป็นเหตุแห่งความไม่สุข ถ้าเรารู้ว่าสุข

ที่แท้จริงนั้นคือ เราต้องดับเหตุแห่งกิเลส
ต่างๆ ที่เป็นราคะ โทสะ โมหะ นี่เป็นภาษา
ธรรมะ ถ้าเป็นภาษาบ้านเราก็คือ ความชอบ
ความชัง ความไม่ชอบ ความลำเอียง ความดู
ความผลั ถ้าเราสามารถดับได้ จิตเราจะเย็น
อย่างมีไฟ เย็นอย่างมีความรู้ มีไฟ เป็นความ
สุขสงบที่มีพลัง ถ้าไม่ดับเหตุเหล่านี้ ความสุข
ต่างๆ ก็จะเป็นเพียงชั่วครั้งชั่วคราว วาบๆ วาบ
ๆ แล้วแต่เรากำหนดหมาย แต่ถ้าเรามาดับจริงๆ
ตามทางของพระพุทธเจ้า ดับที่เหตุของความ
ต้องการของสิ่งต่างๆ เหล่านี้มันจะทำให้เรา
พบความสุขที่แท้จริง

การจะหาความสุขได้เราต้องเปลี่ยนแปลง
พัฒนาตนเอง โดยการศึกษาและปฏิบัติธรรมะ

ที่ถูกตรงของพระพุทธเจ้า เราจึงจะเข้าใจชัด ในการหาความสุขเหล่านี้โดยดับเหตุได้ถูกและ เหตุนั้นก็ไม่ได้อยู่ที่ไหน มันอยู่ที่ตัวเรา คือเรา ต้องทำกายวาจาให้บริสุทธิ์ด้วยศีลเสียก่อน มี สติสัมปชัญญะ มีความสังวรระวังในศีล ใน อินทรีย์ทั้งหลายก่อน และ ในการใช้ชีวิต เพราะว่าเหตุแห่งความทุกข์มันอยู่ที่เครื่องกิน เครื่องใช้บริโภคนอกบริโภคในนี้เอง

เรื่องหลักปฏิบัติธรรม คือโภชนมัตตัญญุตา ประมาณในเครื่องกินเครื่องใช้ และรู้หลักของ การหลับการตื่น การพักการเพียร ความขี้เกียจ ความขยันก็คือ ซาคริยานุโยคะ มีความสุขกับการ ได้ตื่น ได้รู้ ได้เสียสละ และก็หากิเลส เหล่านี้ในตัวเรา ไปพร้อมๆ กับการทำงาน สร้างสรรค์ต่างๆ ร่วมกัน ซึ่งจะทำให้เรา หาเหตุได้ง่าย

เจอเหตุอย่างนี้เราก็หันเข้าตรวจตัวเรา ดูว่ามันเป็นอย่างไร ตามหลักธรรมที่เราเรียน พิจารณาแล้วก็อบรมสั่งสอนมันอยู่กับมัน แล้วตามรู้เห็นความเกิดความดับความ จางคลายของมัน การที่มันสงบนิ่ง การที่มัน เวียนไปเวียนมา คือการเรียนรู้ ตามรู้อารมณ์ ของเรา ก็จะต้องรู้เหตุเหล่านี้ค่อยๆ ลดระดับไป เบบางไปเป็นตัวๆ อย่างชัดเจนว่ามันดับจริง เป็นขั้นตอน

ดังนั้นความสุขหาได้จากตัวเรา ใจของเรา ความคิดของเรา แต่เราต้องเข้าใจก่อน ว่าความสุขคือความมักน้อย สันโดษ คือ ความพอเพียงของชีวิต คือความเข้าใจว่า ความลำบากไม่ใช่ความทุกข์ ความลำบาก คือความเจริญ ปัญหาไม่ใช่ความทุกข์ ปัญหาคือทางมาแห่งปัญญา ชีวิตที่ต้อง แบกหามเอาภาระเรื่องนั้นเรื่องนี้ไม่ใช่ ความทุกข์ นี่คือการเจริญของคน

เมื่อทิวเราเข้าใจอย่างนี้ งานต่างๆ ที่คน เขาไม่ชอบ เขาไม่เอา เขาเห็นว่าลำบากแต่

เราไม่เห็นว่ามันเป็นเรื่องลำบาก เราเห็นว่ามี ประโยชน์ เป็นเรื่องดี ควรทำ คนนี้อยู่ตรงไหน ก็จะไม่ค่อยทุกข์ เพราะในโลกนี้มีเรื่องต่างๆ มากมาย ปัญหาหมดลอยอยู่กับคนปัญหา ก็ยิ่งเยอะ แต่ยังมีปัญหาเราก็อิงเจริญใน ปัญญา ยิ่งโลกวิทู ยิ่งเห็นเขาเหมือนเรา เห็นเรา เหมือนเขา เห็นปัญหาเขาก็อิงได้ตัดกิเลสเราก็ รู้สึกว่าการจะหาความสุข หาด้วยการมึสติดอยู่ กับภาระงาน อยู่กับหมู่กลุ่ม อยู่กับผู้คน แล้ว เราก็มองความเข้าใจที่ชัดเจน แล้วก็ดับกิเลสไป เรื่อยๆ เหมือนนักเรียนที่มีความสนุกกับการ เรียน ยิ่งเรียนก็ยิ่งสนุก คนที่ชอบทำกิจกรรม ยิ่งมีกิจกรรมมันก็ยิ่งมีความสุข คนที่ชอบทำ แบบฝึกหัด อยากรู้จักว่าตัวอย่างไม่ตัวอย่างไร เห็นตัวเองว่าไม่ตัวอย่างไรแล้วก็ได้ตัดได้รู้มันก็มี ความสุข

ฉะนั้นแม้แต่ยังไม่หมดกิเลสที่แท้จริง เรา ก็มีความสุขตามขั้นตอนได้ และก็เป็นความสุข อย่างแท้จริงด้วย เพราะว่าทิวของเราตรง และมีการดับไปเรื่อยๆ จางคลาย วิจารณ์ไป เรื่อยๆ ตัวที่วิมุตติก็จบไป ตัวที่ยังไม่วิมุตติเราก็มี ความยินดีในการต่อสู้ จิตที่มีความยินดีในการ ลดละกิเลสก็จะทำให้หาความสุขไม่ยาก ไม่ลำบาก อยู่ที่ไหนก็หาได้ทุกสถานที่ แต่ว่า พุดอย่างนี้ไม่ใช่ว่าจะเป็นคนไม่มีความสุขทุกขณะ แต่ได้เห็นความทุกข์ก็รู้สึกว่ามีความสุข เรา ได้เจอแล้ว เหมือนตำรวจตามหาโจร เมื่อเรา เจอโจรเรารู้สึกว่าได้พบเป้าหมายแล้ว เรา เห็นตัวกิเลสโทะสะเกิดจะรู้สึกว่าร่าเริง เรา ไม่โหเรายึด พอเราหันกลับมามองตัวเองวันนี้ โชคดีได้เจอโจรภัย กิเลสตัวนั้นนอนนิ่งอยู่ ตั้งนานเราจะได้ฆ่ามัน จะได้สู้กับมันอีกแล้ว ความยินดีมีฉันทะในการที่จะขจัดปิดเป่ากิเลส การได้ขัดเกลาตัวเอง ยอมรับตัวเองไปตาม ขั้นตอน ก็หาความสุขไม่ยากไม่ลำบาก ท่ามกลางความทุกข์ท่ามกลางปัญหา

สมณะชาบซิ่ง สิริเตโช อายุ ๕๔ ปี เป็นคน กรุงเทพฯ
การศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
บวชเมื่อ ๒๕๒๔ บวชได้ ๒๒ พรรษา
ปัจจุบัน ลงอาวาสที่พุทธสถานสันติโคศ กรุงเทพฯ

สมณะชาบซิ่ง สิริเตโช

ความสุขที่แท้จริงคือ ไร้ทุกข์
อะไรก็ตามหากไร้ทุกข์ ก็ล้วนเป็นสุข
ฉะนั้นการแสวงหาความสุขจึงคือ
การทำอย่างไรให้ทุกข์หมดไป
โดยเฉพาะทุกข์จากกิเลสตัณหานั้นแหละ
ส่วนทุกข์โดยธรรมชาตินั้น ไม่มีใครเลี่ยงได้
อยู่แล้ว

ความเจ็บป่วย ความตาย ฯลฯ เป็นทุกข์
ธรรมชาติ

ซึ่งเป็นธรรมดาอยู่แล้ว ไม่ถือว่าเป็นทุกข์แท้
แต่เป็นทุกข์เทียมเท่านั้น
ดังนั้นถ้ากำจัดทุกข์ที่แท้จริงได้
อันเกิดจากความโลภ โกรธ หลง นั้น
ก็จะพบสุขที่แท้จริงทันที
ไม่ว่าใครหน้าไหนก็พบสุขนี้ได้
พบได้จากจิตใจที่ไร้ทุกข์ ไร้กิเลส

กำไร-ขาดทุนแห่งของอาริยชน

(ต่อจากฉบับ ๑๙๗)

ระบบ“ทุนนิยม”

กำลังเข้ามาอับ ไปไม่รอด

ต้องปรับตัวมาเป็น

ระบบ “บุญนิยม” ให้ได้

สังคมจึงจะไปรอด

- ผู้ใหญ่และนักเรียนสมณธรรมพิจารณอาหารก่อนรับประทาน งานพุทธาภิเษกสวดปาฏิหาริย์

ร

บบ“บุญนิยม”นี้ ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นในใจจริงๆว่า จะช่วยสังคมมนุษยชาติที่ถูกพิษและฤทธิ์ของระบบ“ทุนนิยม”กำลังต้อนเข้ามาอับอยู่ในปัจจุบันนี้ได้แน่ๆ

หากประชาชนได้ศึกษาช่วยวิจัยกันต่อ และอบรมฝึกฝนร่วมมือสร้างสรรค์ให้เกิดให้เป็นผู้เจริญ ตามระบบ“บุญนิยม”นี้กัน จนมีคุณภาพ(quality) และปริมาณ(quantity)เพียงพอ ตอนนี้คนจะเห็นจะรู้ยังยากอยู่ ยิ่งจะเชื่อตามยิ่งยากใหญ่ เพราะยังมีผู้พอรู้พอเป็นหรือดำเนินชีวิตในระบบ“บุญนิยม”ได้แล้ว จำนวนน้อยเหลือเกิน

เฉพาะอย่างยิ่ง คนทั้งหลายเกือบทั้งโลกทุกวันนี้ก็ล้วนดำเนินชีวิตกันอยู่ด้วยระบบ“ทุนนิยม”

อย่างสนิทสนมและตายใจ ว่า ไม่เห็นจะมีระบบอะไรอื่นอีกเลย กันทั้งนั้น

ส่วนผู้ที่เห็นและเข้าใจถึงได้ว่า ระบบ“ทุนนิยม”กำลังเข้ามาอับ ไปไม่รอด ช่วยมนุษยชาติในโลก

ให้เกิดสุขสันต์อย่างอุดมสมบูรณ์ เป็นสังคมที่ดีตามอุดมการณ์ ไม่ได้นั้น ก็ยังมีน้อยอยู่ด้วย

จึงเป็นเรื่องยากที่ยากสุดๆจริงๆ แต่ข้าพเจ้าก็ยังไม่เห็นทางออกอื่นใดเลยที่จะดีกว่า ต้องปรับตัว

มาเป็นระบบ“บุญนิยม”นี้ให้ได้ แล้วสังคมมนุษยชาติในโลกไปรอดแน่ๆ

เราได้สาธยายเรื่อง“ที่พึ่ง”มายาวนานมาก ได้โยงโยมาจนถึง“ทฤษฎีธรรมมีกัตถประโยชน์” ซึ่งได้อธิบายถึงรายละเอียดของความเป็น“ประโยชน์ปัจจุบัน” ทั้งที่เป็นโลกียประโยชน์ ไปกระทั่งถึงที่เป็น โลกุตระประโยชน์ ก็คงจะพอเข้าใจได้มากขึ้นแล้วว่า“กำไรแท้ หรือขาดทุนแท้ของอารยชน”นั้น เป็นฉันทะ และได้สาธยายมาถึงตอนท้ายแห่งทฤษฎีธรรมมีกัตถะประโยชน์ คือ ข้อที่ ๔

ข้อที่ ๔ “สมปรีติตา” อันหมายถึง การเลี้ยงชีพอย่างเรียบง่ายราบรื่น อย่างใจสงบเบิกบานหรืออย่างมีสัมมาอาชีพ และ เรากำลังอธิบายมาถึง...

“จุดต่าง”นัยสำคัญของความเป็น“อารยชน” กับ“ปุถุชน”หรือ“กัลยาณชน” ซึ่งควรจะจับจุดสำคัญนี้กันให้ได้แม่นยำ ชัดๆ คมๆ

[ในฉบับที่แล้วกำลังสาธยายถึง“หลักคิด”หรือ“การคำนวณ”ของ“ปัญญาโลกียะ” ว่ายังไม่สุจริต-ยุติธรรม ยังไม่เที่ยงธรรมเท่ากับ“ปัญญาโลกุตระ” ก็ได้อธิบายไปเพียงนิดหน่อย จึงต้องขอย้อนซ้ำที่อธิบายไว้แล้วสักเล็กน้อย ผู้ไม่มีหนังสือฉบับก่อนจะได้พอรู้เรื่องต่อติดพอสมควร]

เมื่อได้เข้าใจคุณลักษณะของ“อารยบุคคล”ที่ถูกต้องตามสังฆธรรมของศาสนาพุทธแล้ว แม้จะแค่เป็นอารยบุคคลชั้น“โสดาบัน”ก็เห็นชัดแล้วว่า ผู้บรรลุคุณสมบัติของศาสนาพุทธอย่าง“สัมมาทิฐิ”นั้น ยิ่งบรรลุธรรม“โลกุตระ” ก็ยิ่งเป็นคนขยันการงาน มี“สัมมาอาชีพ” ชนิดเป็น“บุญนิยม” สร้างสรรเพื่อสังคม เป็นประโยชน์ต่อโลกต่อสังคมยิ่งขึ้นแน่นอน เพราะ“อารยบุคคล”จะมี“ปัญญาโลกุตระ” เข้าใจทิศทางและเนื้อแท้ของสังฆธรรม ที่เป็น“กำไร-ขาดทุนแท้ของอารยชน” ได้อย่างถูกต้อง

เพราะฉะนั้นลักษณะสำคัญของ“บุญนิยม” บ่งชี้ได้อย่างชัดเจนว่า ความเป็น“บุญ”จึงไม่เพียงเป็น“บุญ” แค่“โลกียธรรม”เท่านั้น ยังมี“บุญ”ที่เป็น“โลกุตระธรรม” ซึ่งมีคุณพิเศษของ“โลกุตระสังขะ” อีกต่างหาก แต่ก็ได้หมายความว่า ใน“โลกุตระธรรม”จะไม่มี“บุญ”แบบโลกียธรรม โลกุตระธรรมนั้นมีทั้ง“บุญ”ที่เป็นคุณลักษณะของโลกุตระสังขะ และมีทั้ง“บุญ”แบบโลกียธรรมด้วย มี

ทั้งน้อยทั้งมาก ได้เช่นเดียวกัน ตามสมรรถนะของอารยบุคคลแต่ละบุคคลนั้นๆ เพียงแต่ว่า“โลกุตระธรรม”จะต้องเป็น“บุญ”ที่มีคุณลักษณะเข้าข่ายหรือถึงขีด“โลกุตระสังขะ”ขึ้นไปด้วย จึงจะนับเข้าระดับ“บุญนิยม”

เราได้รับฟังถึง“ปรัชญาของทุนนิยม กับ บุญนิยม”มาแล้ว หลายคนอาจจะยังคิดว่า เป็นเพียง“แนวคิด”เล่นๆ หรือเป็นแค่“ตรรกะ”वादเหตุผลเชิงชั้นให้ดูน่าฟังเท่านั้น ซึ่งก็ดูดี ดูโก้ แต่เป็นไปไม่ได้ คนทำไม่ได้แน่

ขอยืนยันว่า **“เป็นไปได้ คนทำได้แน่”** เพราะมีกลุ่มคนที่ทำมาแล้ว และเป็นไปได้แล้วด้วย เดียวนี้หมูกุ่มที่ทำได้นี้ก็ยังมีอยู่ เรามาสาธยายรายละเอียดให้ชัดเจนขึ้น ในแต่ละข้อของ ๑๑ นิยาม ที่ได้กล่าวถึงมาแล้วนั้นดูดีๆ แล้วจะเห็นว่า มันเป็นไปได้

[ในฉบับที่แล้ว นิยามแห่งความเป็น“บุญนิยม” ข้อ ๑ ต้องเป็นโลกุตระธรรม และข้ออื่นๆ ก็ได้สาธยายไปแล้ว ยังสาธยายค้างอยู่ในข้อ ๘ และกำลังบรรยายถึง“ความแตกต่าง”ของ“ทุนนิยม”กับ“บุญนิยม” ในแนวกว้างแนวลึกเพิ่มเพื่อให้เห็นชัดขึ้น]

และขอยืนยันว่า**“ในการทวนกระแสมีชาวบุญนิยมทวนกระแสอย่างมีความสุข”** สำหรับผู้มีภูมิธรรมบรรลุนุธรรมจริง ไม่ใช่กระทำอย่าง“จวนใจ” หรือเพราะ“ไร้ทางออก”หรือ“สุดทุกข์สุดฝืนทน”แน่ๆ แม้ในกรณีผู้บรรลุนุยังไม่สมบูรณ์ซึ่งอาจจะมีคามฝืน ความลำบากอยู่บ้าง ก็เพราะกิเลสของตนยังไม่หมด นั้นย่อมเป็นไปตามจริงของผู้ที่ยังไม่บรรลุถึงขั้นสูงเพียงพอ ก็จะต้อง“ตั้งตนอยู่บนความลำบาก”(ทุกขายะ อุตตนาหัง ปทหติ) อันเหมาะสมกับตนเอง เท่าที่ตนจะพอลำบากได้ “กุศลธรรมจึงจะเจริญยิ่ง” [พระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๑๕] นั่นคือ การปฏิบัติตนเป็น“มัชฌิมาปฏิปทา”ในประเด็น“มัชฌิมาปฏิปทา” ที่หมายความว่า “การปฏิบัติที่เป็นกลาง คือไม่หย่อนเกินไป ไม่ตึงเกินไป”นี้ มีคนเข้าใจยังไม่สมบูรณ์อยู่มาก จึงทำให้อยู่แต่ในจุดที่พาไม่เจริญ ความรู้แจ้งชัดใน“มัชฌิมาปฏิปทา”นี้เป็น“ประเด็นสำคัญมาก”สำหรับผู้ปฏิบัติชาวพุทธ คนทั่วไปเรียกกันว่า “การปฏิบัติที่เป็นกลาง คือไม่หย่อนเกินไป ไม่ตึงเกินไป”(มัชฌิมาปฏิปทา) แล้วก็ยึดกันแน่นอยู่ตรงความหมายเฉพาะชั้น“หยาบที่สุด”เท่านั้น

ว่า เป็น“ความสุดโต่งหรือความไม่เป็นกลาง”

[ก่อนหน้านี้ ได้พูดถึง“กิเลส-ตัณหา-อุปาทาน” ซึ่งเป็น “สมุทัยแห่งทุกข์”ที่คนจะต้องกำจัดมัน จึงจะเจริญด้วย จะพ้นทุกข์ด้วย โดยการปฏิบัติ“มรรค อันประกอบด้วย องค์ ๘” หรือปฏิบัติ“ศีล-พรต”ตามหลัก“ไตรสิกขา”นั่นเอง ซึ่งเมื่อปฏิบัติไป ก็จะได้รู้ได้เห็น“ความยังไม่เป็นกลาง”หรือเห็น“ความโต่ง”ที่สลับไปสลับมา ของความเป็น“งาม”กับความเป็น“อัชฌา” ที่ไม่หยاب ว่า มันสลับซับซ้อนอยู่อีกหลากหลาย ที่ยังไม่เป็นกลาง”

ขณะนี้เรากำลังอธิบายเจาะลึกลงไปถึง...“การเกิดของภาวณามยปัญญา”ซึ่งต้องเกิดจากการได้รู้ได้เห็น“ผล”ของการปฏิบัติ และในมรรคผลนั้นอดมากำลังเน้น“สัมมาสมาธิ”เน้น“ฌาน”แบบพุทธ ที่เจาะลึกเข้าไปใน“จิต-เจตสิก-รูป-นิพพาน” หรือ“ปรมัตถธรรม”อย่างละเอียดขึ้น กระทั่งเจาะลงไปถึงขั้น“ญาณ”ขั้น“วิมุตติ”และ ผู้จะถึงญาณถึงวิมุตติก็ต้องเชื่อ“กรรม”ที่สั่งสม“บาป”สั่งสม“บุญ”ชนิดเป็นโลกุตระ จึงจะบรรลุได้ ซึ่งกำลังอธิบายขยายความ“นิยาม ๑๑ ข้อ ของบุญนิยม” ฉบับที่แล้วอธิบาย ถึงข้อที่ ๗ จบลงแล้ว คราวนี้ก็จะได้อธิบายถึงนิยามของ“บุญนิยม”ในข้อที่ ๘ กันต่อ]

ที่นี้มาพูดถึง“นวัตกรรม”(innovation)ของสังคมมนุษยชาติ ที่ชื่อว่า “บุญนิยม” และกำลังอธิบาย “นิยาม ๑๑ ข้อ ของบุญนิยม”ยังไม่จบ คงต้องอีกหลายคราว คราวที่แล้วเรายังอธิบายกันถึงข้อที่ ๘ อยู่ “บุญนิยม” ข้อที่ ๘ ก็คือ “เข้าถึงสภาวะธรรมนั้นเปลี่ยนแปลงพัฒนาจิตวิญญาณ” หรือต้องศึกษาฝึกฝน จน“กิเลสตาย-จิตเกิด”(โอบปาติกโยนิ) เรียกว่า บรรลุธรรมขั้นปรมัตถ์จะ สู่โลกุตระตามลำดับ จึงชื่อว่า “เป็นผู้สำเร็จ”จริง และเราได้พูดกันไปแล้วพอสมควร แต่ก็ยังมีรายละเอียดที่น่าจะพูดสู่กันฟังอีก

[เรากำลังอธิบาย “บุญนิยม” ข้อที่ ๘ ยังไม่จบ อ่านต่อได้เลย]

เราลองมาพูดถึงเรื่องของ“ทาน”กันให้มากกว่านี้ ดูสักหน่อย

การวิเคราะห์ให้ฟังตอนนี้จะแยกเป็น ๒ ส่วน กล่าวคือ จะวิเคราะห์ในประเด็น ทานมี หรือไม่มี นั้นประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง จะวิเคราะห์ว่า

ทานมีผล หรือไม่มี

ประเด็นแรก ทานมี หรือไม่มี..?

[ประเด็นนี้เราได้พูดกันไปแล้ว ที่นี้ก็ประเด็นที่ ๒ คือ...]

ทาน มีผลหรือไม่..?

[แล้วเราก็ได้อธิบายถึง“ทาน”ที่สูงขึ้นไปกว่า “วัตถุทาน”

ก็คือ “อภัยทาน-ธรรมทาน”ที่ลึกเข้าไปถึง“ปรมัตถธรรม”]

ความรู้ก็คือ“วิชา ๘”ที่สามารถรู้จักรู้แจ้ง รู้จริง จนถ้วนครบ“อวิชา ๘”นั่นเอง

แต่...ไม่ใช่“๘ ข้อ” ที่เป็นบริบทเดียวกันนะ!

อวิชา ๘ ได้แก่“ความไม่รู้” ใน ๑.ทุกขอริยสัจ

๒.ทุกขสมุทัยอริยสัจ ๓.ทุกขนิโรธอริยสัจ ๔.ทุกข

นิโรธคามินีปฏิปทาอริยสัจ ๕.ส่วนที่เป็นอดีต ๖.ส่วนที่

เป็นอนาคต ๗.ส่วนที่เป็นทั้งอดีต-ทั้งส่วนที่เป็นอนาคต

๘.ส่วนที่เป็นปัจจุสมุปบาท

ซึ่งไม่ใช่“ความไม่รู้” ที่นอกบริบทดังกล่าวมานี้

ส่วนวิชา ๘ ก็เป็น“ความรู้”แบบพิเศษยิ่ง ที่เป็น

“ความรู้”เฉพาะของพระพุทธเจ้าทรงค้นพบ หรือเป็น

ความรู้ ที่ใช้ภาษาเรียกเฉพาะว่า “ความตรัสรู้” ได้แก่

๑.วิปัสสนาญาณ ๒.มโนมยิทธิ ๓.อิทธิวิธี ๔.ทิพพ

โสด ๕.เจโตปริยญาณ ๖.บุพเพนิวาสานุสติญาณ

๗.จุตูปปาตญาณ ๘.อาสวักขยญาณ

ดังนั้น วิชา ๘ จึงไม่ใช่“ความรู้”ที่“รอบรู้”

เก่งกาจสามารถ“รู้”อื่นใดในโลก นอกไปจาก“รู้” ๑.ทุกข

อริยสัจ ๒.ทุกขสมุทัยอริยสัจ ๓.ทุกขนิโรธอริยสัจ

๔.ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทาอริยสัจ(มรรค ๘) ๕.ส่วนที่เป็น

อดีต ๖.ส่วนที่เป็นอนาคต ๗.ส่วนที่เป็นทั้งอดีต-ทั้งส่วน

ที่เป็นอนาคต ๘.ส่วนที่เป็นปัจจุสมุปบาท จึงจะชื่อ

ว่า “อนุสาสนีปาฏิหาริย์”ตามคำตรัสของพระพุทธเจ้า

ขออภัยยืนยันอย่างเด็ดเดี่ยวมั่นคงซ้ำซากอีกครั้งนะ

ว่าวิชา ๘ นี้ เป็น“อนุสาสนีปาฏิหาริย์” ไม่ใช่“อิทธิ

ปาฏิหาริย์หรืออาเทศนาปาฏิหาริย์” ดังที่หลงเข้าใจผิดๆ

กันอยู่ในวงการพุทธศาสนาทั่วไป ณ ปัจจุบันนี้แน่ๆ

และ“วิชา ๘”นี้ ผู้ปฏิบัติธรรมของพุทธทุกคนต้อง

ปฏิบัติให้เกิดให้มีให้ได้ จึงจะบรรลุธรรม ถ้าไม่มี...ผู้นั้นก็

ไม่มี“ปัญญาหรือความรู้”ที่มีคุณภาพมีประสิทธิภาพสูง

ถึงขั้นพาบรรลุธรรมของพุทธในชั้นโลกุตระได้

ขออภัยนะว่า “วิชา ๘”นี้ ผู้จะบรรลุธรรมที่เป็นโลกุตรของพุทธที่สัมมาทิฐิ ต้องมีทุกคน ไม่มีไม่ได้ ไม่ใช่ว่า “วิชา ๘ นี้ ใครจะมีก็ได้ ไม่มีก็ได้” ตามที่มีผู้รู้หลายท่านสอนผิดๆกันมา และยิ่งเชื่อผิดๆกันอยู่

“วิชา ๘”นี้เป็น“สามัญผล”โดยตรง ซึ่งเป็นผลของ “อริปัญญาสิกขา” กล่าวคือ ผู้ที่สัมมาทิฐิแล้ว เมื่อปฏิบัติไตรสิกขา ความเจริญของการศึกษา ๓ ก็จะทำให้ก้าวหน้าไปสู่มรรคผล “อริศีล”ก็เจริญไปสู่ความเป็น“ปกติ” “อริจิต”ก็เจริญไปสู่ความเป็น“สัมมาสมาธิหรือสมาธิตัมบูรณ์” “อริปัญญา”ก็เจริญไปสู่ความเป็น“วิชา ๘” ซึ่งเมื่อสูงถึงที่สุด คือข้อสุดท้ายก็เป็น“อัสวัชฌญาณ”

ทั้งความเป็น“ปกติ”(ผลของอริศีลสิกขา) ทั้งความเป็น“สัมมาสมาธิ”(ผลของอริจิตสิกขา) และทั้งความเป็น“วิชา ๘”(ผลของอริปัญญาสิกขา) นั่นคือ “สามัญผล” ซึ่งแปลว่า “ผลแห่งความเป็นสมณะ”แท้ๆนั่นเอง

[ผู้สนใจเรียนอ่านใน“สามัญญผลสูตร” เล่ม ๙ ข้อ ๑๑-๑๔๐]

คำว่า “สมณะ” พระพุทธเจ้าตรัสไว้หลายสูตรในหลายที่หลายแห่งว่าคือ อริยบุคคล ๔ ได้แก่ โสดาบัน สกทาคามี อนาคามี อรหันต์ ดังนั้น ผู้จะเป็นอริยบุคคล ๔ ต้องมี“ผล”ที่เป็น“ความรู้”ชนิดที่ชื่อว่า “วิชา ๘”

หากผู้ใดไม่มี ก็ไม่ได้เป็นอริยบุคคลเด็ดขาด เพราะ “วิชา ๘”เป็น“อริปัญญาสิกขา”ที่ต้องเจริญพัฒนาขึ้นไปสู่ปัญญาขั้น“อริยภูมิ” จึงจะ“รู้แจ้งเห็นจริง”เป็น“ปัจจุตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ” ไม่เช่นนั้นก็ไม่ใช่ว่าศาสนาที่“รู้แจ้งเห็นจริง-รู้แจ้งแทงทะลุ” ก็เป็นแค่ศาสนาที่มีแต่คาคะเน ประมาดเอา หรือไม่ใช่ศาสนาที่มีแต่คาล้างมยา

เพราะฉะนั้น “วิชา ๘”ทุกข้อ ตั้งแต่ ๑.วิปัสสนาญาณ ๒.มโนมยิทธิ ๓.อิทธิวิธี ๔.ทิพโสต ๕.เจโตปริยญาณ ๖.บุพเพนิวาสานุสสติญาณ ๗.จุตูปปาตญาณ ๘.อัสวัชฌญาณ จึงไม่ใช่เรื่องของฤทธิ์เดชปาฏิหาริย์ ที่เป็น“อิทธิปาฏิหาริย์ และอาเทศนาปาฏิหาริย์”เด็ดขาด แต่ทุกข้อของ“วิชา ๘”ล้วนเป็น“อนุสาสนีปาฏิหาริย์”ซึ่งเป็น“ปาฏิหาริย์”พิเศษสุด ที่เป็นคุณค่าประโยชน์อันประเสริฐยิ่ง ต่อโลกต่อสังคมและมวลมนุษยชาติ

เริ่มตั้งแต่ วิชา ข้อที่ ๑ “วิปัสสนาญาณหรือญาณ

ทัสสนะ” ซึ่งหมายถึง “ความรู้แจ้งเห็นจริงหรือรู้แจ้งแทงทะลุในสภาวะธรรมนั้นๆ” พุทธๆอีกทีก็คือ..ความรู้ที่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงสภาวะที่เป็นปรมัตถธรรม คือ จิต-เจตสิก-รูป-นิพพาน ซึ่งผู้จะสามารถบรรลุมรรคผล จนถึงนิพพานได้นั้น จะต้องรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ตัวตนของกิเลส”ที่มันอยู่ในจิตใจของตน และสามารถกำจัดการมันลงได้จริงนี้แหละคือ “ภูมิอารยะหรือปัญญาแบบพุทธ”อันเป็น “ความรู้”ที่เข้าขั้นสามารถรู้“ทุกขอาริยสัจ-ทุกขสมุทัยอาริยสัจ-ทุกขนิโรธอาริยสัจ”เพราะปฏิบัติ“มรรค อันมีองค์ ๘” หรือ“ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทา”อย่างสัมมาทิฐิ ซึ่งก็คือ “อาริยสัจ ๘”ที่เป็น ๔ ข้อใน ๘ ของ“อวิบา ๘”นั่นเอง

ที่พูดกันสอนกันว่า ผู้ศึกษาจนมี“วิปัสสนาญาณ”ก็คือ ผู้รู้เห็นไตรลักษณ์ คือ รู้เห็น“อนิจจัง-ทุกขัง-อนัตตา” คำพูดนี้ถูกต้อง แต่ต้องเข้าใจอย่างสัมมาทิฐิว่า “รู้เห็น..อนิจจัง-ทุกขัง-อนัตตา”นั้นรู้เห็นอะไร แค่นี้ ไหน อย่างไร ซึ่งไม่ใช่แค่“เข้าใจทะลุอย่างลึกซึ้ง” เป็น“ตรรกะ”แค่นั้นง่ายๆ

ในพระไตรปิฎก เล่ม ๑๘ ข้อ ๒๕๔-๒๕๖ พระพุทธเจ้าตรัสไว้ชัดเจนแจ่มแจ้งที่สุด เชิญอ่านดูเถิด

มิงฉาทิฏฐิสูตร

(๒๕๔) ครั้งนั้นแล ภิกษุรูปหนึ่งเข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคถึงที่ประทับ ฯลฯ ครั้นแล้วได้ทูลถามพระผู้มีพระภาคว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ บุคคล“รู้อยู่”(ชานโต)อย่างไร “เห็นอยู่”(ปัสสโต)อย่างไร จึงจะละมิงฉาทิฏฐิได้ พระผู้มีพระภาคตรัสว่า

บุคคล “รู้เห็น”(๑)จักฯ แล โดยความเป็นของ ไม่เที่ยง(อนิจจัง) จึงจะละ มิงฉาทิฏฐิได้

“รู้เห็น”รูป แล โดยความเป็นของไม่เที่ยง(อนิจจัง) จึงจะละมิงฉาทิฏฐิได้

“รู้เห็น”จักขุวิญญาณแล โดยความเป็นของไม่เที่ยง จึงจะละ มิงฉาทิฏฐิได้

“รู้เห็น”จักขุสัมผัส แล โดยความเป็นของไม่เที่ยง จึงจะละ มิงฉาทิฏฐิได้

“รู้เห็น”แม้สุขเวทนา ทุกขเวทนา หรือทุกขมสุข เวทนาที่เกิดขึ้นเพราะจักขุสัมผัสเป็นปัจจัย โดยความเป็นของไม่เที่ยง จึงจะ“ละมิงฉาทิฏฐิได้”

บุคคล“รู้เห็น”(๒)หู แล

บุคคล“รู้เห็น”(๓)จมูก แล

บุคคล“รู้เห็น”(๔)ลิ้น แล

บุคคล“รู้เห็น”(๕)กาย แล

บุคคล“รู้เห็น”(๖)ใจ แล โดยความเป็นของไม่เที่ยง

(อนิจจัง) จึงจะละ มิจฉาทิฎฐิ ได้

“รู้เห็น”ธรรมารมณ์ แล โดยความเป็นของไม่เที่ยง

(อนิจจัง) จึงจะละ มิจฉาทิฎฐิ ได้

“รู้เห็น”มโนวิญญาณ แล โดยความเป็นของไม่เที่ยง

(อนิจจัง) จึงจะละ มิจฉาทิฎฐิ ได้

“รู้เห็น”มโนสัมผัส แล โดยความเป็นของไม่เที่ยง

(อนิจจัง) จึงจะละ มิจฉาทิฎฐิ ได้

“รู้เห็น”สุขเวทนา ทุกขเวทนา หรืออทุกขมสุข
เวทนาที่เกิดขึ้นเพราะจักขุสัมผัสเป็นปัจจัย โดย
ความเป็นของไม่เที่ยง(อนิจจัง)จึงจะ“ละมิจฉาทิฎฐิได้”

เมื่อบุคคล“รู้อยู่”(ซานโต)อย่างนี้ “เห็นอยู่”(ปัสสโต)
อย่างนี้แล จึงจะละ มิจฉาทิฎฐิ ได้

สักกายทิฎฐิสูตร

(๒๕๕) ครั้งนั้นแล ภิกษุรูปหนึ่งเข้าไปเฝ้าพระผู้มี
พระภาคถึงที่ประทับ ฯลฯ ครั้นแล้วได้ทูลถามพระผู้มี
พระภาคว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ บุคคล“รู้อยู่”(ซานโต)
อย่างไร “เห็นอยู่”(ปัสสโต)อย่างไร จึงจะละสักกายทิฎฐิได้
พระผู้มีพระภาคตรัสว่า

บุคคล“รู้เห็น”(๑)จักขุ แล โดยความเป็นทุกข
(ทุกขโต) จึงจะละ สักกายทิฎฐิ ได้

“รู้เห็น”รูป แล โดยความเป็นทุกข(ทุกขโต) จึงจะ
ละ สักกายทิฎฐิ ได้

“รู้เห็น”จักขุวิญญาณ แล โดยความเป็นทุกข
(ทุกขโต) จึงจะละ สักกายทิฎฐิ ได้

“รู้เห็น”จักขุสัมผัส แล โดยความเป็นของเป็นทุกข
(ทุกขโต) จึงจะละ สักกายทิฎฐิ ได้

“รู้เห็น”แม้สุขเวทนา ทุกขเวทนา หรืออทุกขมสุข
เวทนาที่เกิดขึ้นเพราะจักขุสัมผัสเป็นปัจจัย โดย
ความเป็นทุกข(ทุกขโต) จึงจะ“ละ สักกายทิฎฐิได้”

บุคคล“รู้เห็น”(๒)หู แล

บุคคล“รู้เห็น”(๓)จมูก แล

บุคคล“รู้เห็น”(๔)ลิ้น แล

บุคคล“รู้เห็น”(๕)กาย แล

บุคคล“รู้เห็น”(๖)ใจ แล โดยความเป็นทุกข
(ทุกขโต)จึงจะละ สักกายทิฎฐิ ได้

“รู้เห็น”ธรรมารมณ์ แล โดยความเป็นทุกข
(ทุกขโต) จึงจะละ สักกายทิฎฐิ ได้

“รู้เห็น”มโนวิญญาณ แล โดยความเป็นทุกข
(ทุกขโต) จึงจะละ สักกายทิฎฐิ ได้

“รู้เห็น”มโนสัมผัส แล โดยความเป็นทุกข
(ทุกขโต) จึงจะละ สักกายทิฎฐิ ได้

“รู้เห็น”สุขเวทนา ทุกขเวทนา หรืออทุกขมสุข
เวทนาที่เกิดขึ้นเพราะจักขุสัมผัสเป็นปัจจัย โดย
ความเป็นทุกข(ทุกขโต) จึงจะ“ละสักกายทิฎฐิได้”

เมื่อบุคคล“รู้อยู่”(ซานโต)อย่างนี้ “เห็นอยู่”(ปัสสโต)
อย่างนี้แล จึงจะละ สักกายทิฎฐิ ได้

อัตตานุทิฎฐิสูตร

(๒๕๖) ครั้งนั้นแล ภิกษุรูปหนึ่งเข้าไปเฝ้าพระผู้มี
พระภาคถึงที่ประทับ ฯลฯ ครั้นแล้วได้ทูลถามพระผู้มี
พระภาคว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ บุคคล“รู้อยู่”(ซานโต)
อย่างไร “เห็นอยู่”(ปัสสโต)อย่างไร จึงจะละอัตตานุทิฎฐิได้
พระผู้มีพระภาคตรัสว่า

บุคคล“รู้เห็น”(๑)จักขุ แล โดย ความเป็น
อนัตตา(สิ่งไม่ใช่ตัวตน) จึงจะละ อัตตานุทิฎฐิ ได้

“รู้เห็น”รูป แล โดยความเป็นอนัตตา(สิ่ง
ไม่ใช่ตัวตน)จึงจะละ อัตตานุทิฎฐิ ได้

“รู้เห็น”จักขุวิญญาณ แล โดย ความเป็น
อนัตตา(สิ่งไม่ใช่ตัวตน) จึงจะละ อัตตานุทิฎฐิ ได้

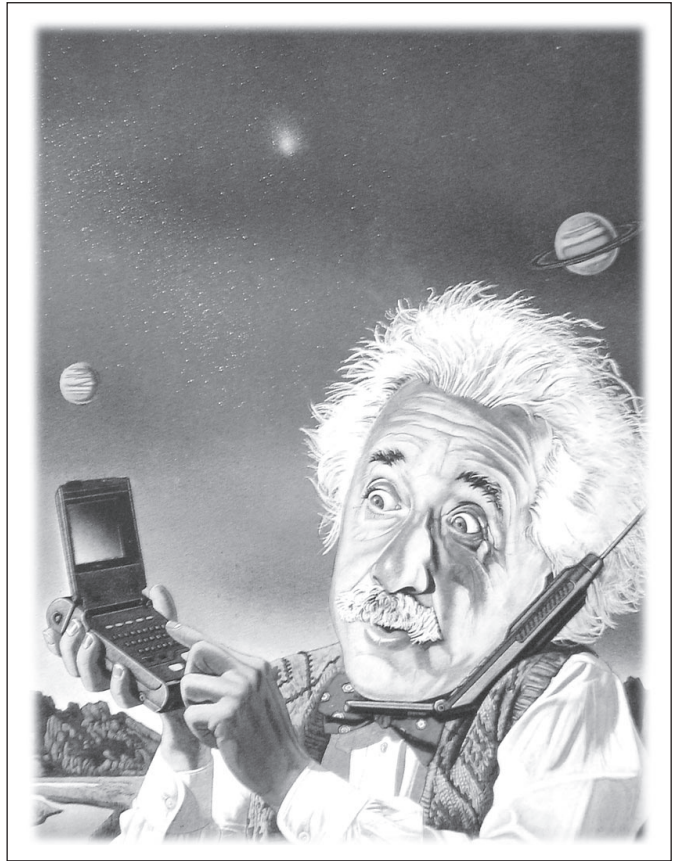
“รู้เห็น”จักขุสัมผัส แล โดย ความเป็นอนัตตา
(สิ่งไม่ใช่ตัวตน) จึงจะละ อัตตานุทิฎฐิ ได้

“รู้เห็น”แม้สุขเวทนา ทุกขเวทนา หรืออทุกขมสุข
เวทนาที่เกิดขึ้นเพราะจักขุสัมผัสเป็นปัจจัย โดย
ความเป็นอนัตตา จึงจะ“ละอัตตานุทิฎฐิได้”

บุคคล“รู้เห็น”(๒)หู แล

บุคคล“รู้เห็น”(๓)จมูก แล

๒ [มีต่อฉบับหน้า]

เรื่องจริง ของไอ้ไอส์ไตน์

ไอ้ไอส์ไตน์ มองดูเจ้าเหมียวที่หน้าประตู พลังลุกขึ้นอย่างเบือหน่าย “อีกแล้วหรอ” ประตูเปิดปั๊บ เจ้าเหมียวรีบแทรกตัวออกอย่างว่องไว “เหมียวๆ ” เอาอีกแล้วเสียงร้องเรียกไอ้ไอส์ไตน์ พอดีไอ้ไอส์ไตน์มาเปิดประตู “คลิก” ประตูยังไม่ทันอ้าตี เจ้าเหมียวรีบสอดตัวเข้ามาอย่างว่องไว

ไอ้ไอส์ไตน์ต้องลุกขึ้นเดินไปมาจนเบือตัวเอง

เจ้าเหมียวกวนหนกอยู่แล้ว ยังมีลูกเหมียวอีก ๒ ตัว บางทีก็ตามแม่มัน บางทีมันก็ขอไปเที่ยวส่วนตัว

ไอ้ไอส์ไตน์เริ่มเห็นปัญหาของตัวเอง ต้องแก้ไข แก่ไม่อยากจะเสียเวลากับเรื่องเล็กๆ น้อยๆ เหล่านี้

แหละแกก็รู้ใจแม่ว่าชอบเที่ยวเตร่เหมือนกัน

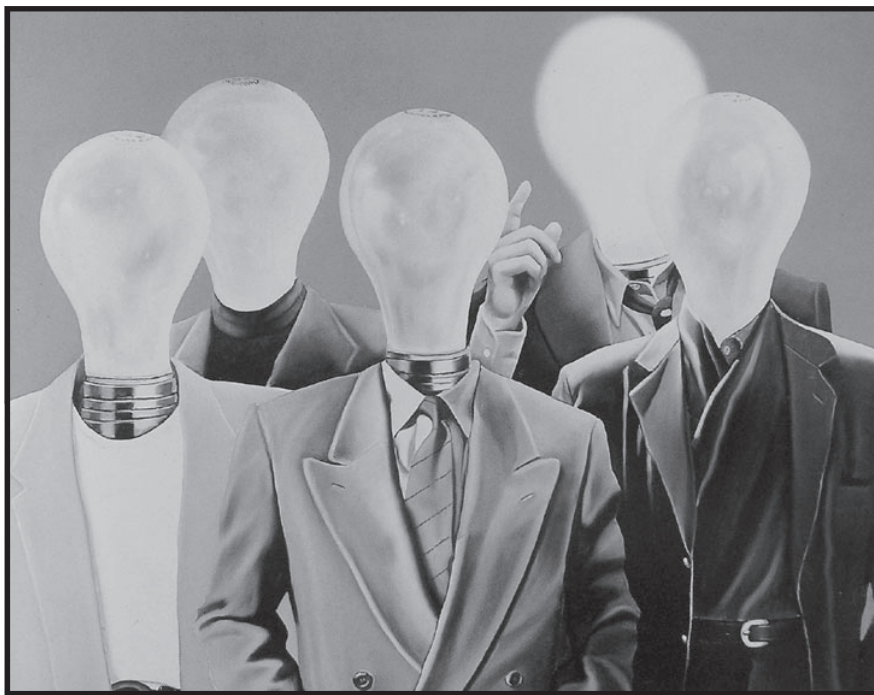
พอมีฝีมือช่างเล็กน้อย ไอ้ไอส์ไตน์ตัดสินใจจะประตูเป็น ๒ ช่อง ช่องใหญ่ให้แม่แมว ช่องเล็กให้ลูกของเหมียว แค่นี้ก็ไม่ต้องลุกขึ้นเปิดปิดเสียเวลา

ไอ้ไอส์ไตน์นั่งมองฝีมือตัวเองด้วยความภาคภูมิใจ

ไอ้ไอส์ไตน์แกมันนิสัยชอบจัดการกับปัญหาเสมอ

ชาวบ้านเดินผ่านไปมา ฉงนมาก

ไอ้ไอส์ไตน์คิดได้ยังไงถึงเจาะ ๒ รู! ๗

นานาสารพัดความฉลาด แต่อย่างไหนถูกทาง?

นานาสารพัดความฉลาด แต่อย่างไหนถูกทาง ?

ในโลกนี้คงไม่มีใครไม่ฉลาด ยิ่งพัฒนาไอคิวสูงกว่าใคร ๆ ก็ยิ่งสนใจนึกมากเท่านั้น แต่ความฉลาดที่ไม่ได้ลัดกิเลส สุดท้ายก็กลายเป็นความฉลาดของกิเลสหรือความฉลาดของชาตानมารร้ายไปฉิบ เพราะคนไม่สนใจจิตวิญญาณ และไม่รู้จักจิตวิญญาณ จึงไม่สามารถพัฒนาความฉลาดทางจิตวิญญาณ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่สุด ในชีวิตมนุษย์ทุก ๆ คน ในวาระดิถีขึ้นปีใหม่ เราน่าจะได้มาเจาะลึกความฉลาด ที่มนุษย์ควรได้พัฒนาเพื่อจะได้ไม่เสียชาติที่ได้เกิดมา ?

ความฉลาดทางจิตวิญญาณ

ธวัชชัย เพ็งพินิจ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ปี ค.ศ. ๑๙๘๓ การ์ดเนอร์ (Howard Gardner) ศาสตราจารย์ทางการศึกษาแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้พัฒนาทฤษฎีความฉลาด

พหุมิติ (Multiple intelligence) ขึ้น ซึ่งบอกว่า นอกจากความฉลาดทางเชาว์ปัญญา แล้ว มนุษย์มีความฉลาดหลากหลายในอีก ๘ ด้านได้แก่ ด้านภาษาศาสตร์ ด้านตรรกะคณิตศาสตร์ ด้านภาพ ด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย ด้านดนตรี ด้านสังคม ด้านความเข้าใจในตนเอง และด้านธรรมชาติวิทยา

ดังนั้น มนุษย์ทุกคนมีความฉลาดด้วยกันทั้งสิ้น เพียงแต่อาจจะเป็นคนละด้านกัน ซึ่งคนในปัจจุบันให้

ความสำคัญทางด้านสติปัญญามากที่สุด เพราะมันมีเป้าหมายที่สำคัญ

ดังที่ ศ.นพ.ประเวศ วะสี กล่าวถึงรหัสของการพัฒนาว่า ในปัจจุบันการพัฒนาเป็นในลักษณะขั้นบันไดแบบ KPM นั่นคือ Knowledge (ความรู้) ไปสู่ Power (อำนาจ) โดยมีเป้าหมายอยู่ที่ Money (เงิน)

สังคมปัจจุบันจึงเอาสติปัญญาเป็นตัวเอกของชีวิตเพื่อมุ่งสู่เงิน ซึ่งในสังคมแห่งการบริโภคเงินกลายเป็นสัญลักษณ์ที่เกือบจะเทียบเคียงได้กับพระเจ้า เกิดวลิตติดปากว่า “งานคือเงิน เงินคืองานบันดาลสุข” วิธีชีวิตของคนในปัจจุบันจึงถูกยึดเยียดความรู้สารพัน แม้ผู้เป็นพ่อเป็นแม่เองก็แทบจะบีบเค้นเอามันสมองของลูกออกมา เพื่อให้เด็กฉลาดทางสติปัญญาเป็นสำคัญ

เมื่อเป้าหมายของชีวิตอยู่ที่เงิน การคอร์รัปชันจึงกลายเป็นตัวทำร้ายชาติเรื้อรัง ผู้คนเต็มไปด้วยความเครียด ภาวะหนี้สิน ความยากจนถาวร การฆ่าตัวตาย อาชญากรรม ทรัพยากรเสื่อม ระบบนิเวศถูกทำลาย ฯลฯ จึงเกิดและทวีความรุนแรงขึ้น

เราจึงมักจะได้ยินบ่อยๆ ถึงการวัดระดับสติปัญญาที่เรียกว่า IQ มาจากคำเต็มว่า Intelligent Quotient คือ มาตรวัดความฉลาดทางสติปัญญา

แต่อย่างที่การ์ดเนอร์บอก ความฉลาดทางเชาว์ปัญญาไม่ใช่คำตอบสุดท้ายของมนุษย์ ทั้งนี้ เพราะมนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตแบบพหุมิติ มนุษย์มีชีวิตที่เชื่อมโยงอยู่ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ความฉลาดทางสติปัญญาเป็นเพียงมิติหนึ่งที่แปะติดเอาไว้หรือที่เรียกว่า Self smart แต่ยังมีอีกหลายคิว (Q) ที่คอยพิสูจน์ความเป็นมนุษย์ของผู้คน ซึ่งอยู่ในภาคส่วนที่เรียกว่า Social Smart

ความคุ้นเคยรองลงมาคงเป็น EQ ซึ่งย่อมาจากคำว่า Emotional Quotient หมายถึง มาตรวัดความฉลาดทางอารมณ์ ที่กำลังใช้กันเกลื่อนอยู่ในขณะนี้ เพราะแม้กระทั่งผู้บริหารประเทศคนที่ผ่านมามากถูกสังคมถามหา EQ จนนำไปสู่การปฏิบัติทางการเมืองในที่สุด นอกจากนี้ยังมีอีกหลายคิว (Q) อาทิ

MQ หรือ Moral Quotient หมายถึง มาตรวัด

ความฉลาดทางจริยธรรม หรือ ระดับสติปัญญาทางด้านศีลธรรมก็เริ่มถูกใช้กันมากขึ้น หลังจากพบว่า คนในสมัยยุคแห่งวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกำลังห่างไกลจากหลักศาสนธรรมจนเป็นมนุษย์เงินตรามากขึ้นทุกทีนอกจากนี้ MQ อาจย่อมาจาก Motor Quotient หมายถึง มาตรวัดระดับความสามารถของการเคลื่อนไหวร่างกาย

PQ หรือ Physical Quotient หมายถึง ความฉลาดทางพละนาถมี ความมั่นใจในการเคลื่อนไหวร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง บางตำราก็ใช้คำว่า Professional Quotient หรือ Play Quotient คือ มาตรวัดระดับความสนใจ ของเด็กที่จะเกาะติดกับกิจกรรมที่มีประโยชน์ แล้วจะพัฒนาให้ดีมากขึ้นจนถึงที่สุด หรือมาตรวัดความฉลาดที่เกิดขึ้นจากการเล่น

AQ ย่อมาจาก Adversity Quotient หมายถึง มาตรวัดความสามารถในการควบคุมกำกับและเอาชนะปัญหาอุปสรรคได้

CQ ย่อมาจาก Creativity Quotient หมายถึง มาตรวัดระดับความคิดริเริ่ม หรือ ความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้ มีมาตรวัดอีกอย่างหนึ่งที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่งนั่นคือ SQ ย่อมาจาก Spiritual Quotient หมายถึงมาตรวัดระดับพัฒนาการทางจิตวิญญาณ

แม้ผู้เขียนจะชอบมาตรวัดอันสุดท้ายนี้มากเพียงใด แต่ทุกคราที่พูดถึงจะรู้สึกเหนื่อยไม่น้อย เพราะจิตวิญญาณ (Spiritual) ค่อนข้างเป็นคำใหญ่ ทั้งกว้างและลึก ทั้งมืดทั้งสว่าง ทั้งใกล้และไกล จนบางครั้งอาจจะถือเป็นมาตรวัดที่ถือเป็นศูนย์กลางของมาตรวัดทั้งหมดที่มีอยู่เลยก็เป็นได้ เพราะแม้แต่การ์ดเนอร์เองก็ยังไม่มีการกล่าวถึงที่ชัดเจนเพียงพอ

ศ.นพ.ประเวศ วะสี ยังกล่าวต่อถึงรหัสของการพัฒนาที่ควรจะเป็นในยุคสมัยใหม่นี้ว่า ควรมีการปรับเปลี่ยนให้เป็น GCK หมายถึง Goodness (ความดี) Community/Culture (ชุมชน/วัฒนธรรม) และ Knowledge (ความรู้) โดยการพึ่งพาอาศัยกันและการดำรงตนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ดังนั้น เศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นมาตรวัดหนึ่งทาง

จิตวิญญาณของสังคมไทย

ในเมื่อท่านผู้นำประเทศคนปัจจุบันบอกว่า การบริหารประเทศจะเน้นที่ Gross National Happiness : GNH หรือ ความสุขมวลรวมประชาชาติ เป็นที่ตั้ง ซึ่งมีหลักการเพียงไม่กี่ข้อประกอบด้วย ๑. การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมให้สามารถพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน ๒. การมุ่งเน้นอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๓. การอนุรักษ์และพัฒนาเสริมสร้างวัฒนธรรมท้องถิ่น และ ๔. ส่งเสริมหลักธรรมาภิบาล

ดังนั้น SQ จึงควรถูกปิดฝุ่นกระตุ้นให้เกิดเป็นนโยบายชาติ และมีการดำเนินงานอย่างจริงจัง พร้อมๆไปกับการดำเนินแนวนโยบายเศรษฐกิจพอเพียง

ทั้งนี้ ก็เพราะความสำคัญที่ว่า ความฉลาดทางจิตวิญญาณเป็นศูนย์กลางของการดำรงชีวิต ซึ่งแทบจะขาดหายไปโนมิติแห่งชีวิตของคนไทยยุคปัจจุบัน

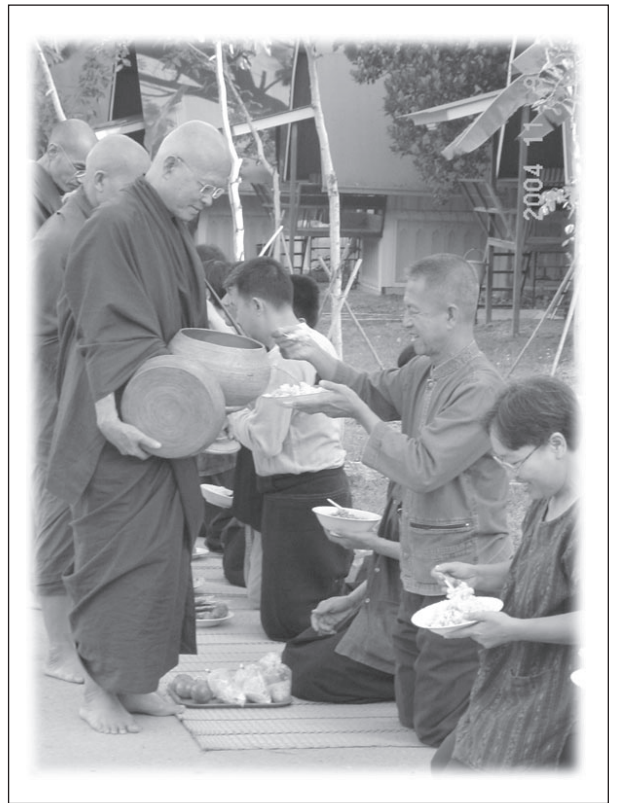
(น.ส.พ. มติชน ๑๒ พ.ย. ๒๕๔๙)

ความฉลาดในมุมมองของท่านโพธิรักษ์

ในสังคมของคนทั้งโลกต่างได้พากันหลงใหลชื่นชม “ความฉลาด” หรือหลงใหลชื่นชอบเจ้า “ไอคิว” นี้นานแล้ว แต่ไม่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความลึกซึ้งละเอียดลออของ “จิตวิญญาณ” * อันเป็นกลุ่มพลังงานชนิดหนึ่งที่วิจิตรพิเศษลึกซึ้งเหนือกว่าพลังงานทางวัตถุ เรียกว่า “จิตวิญญาณ” ในตัวคน จึงไม่รู้ “อาการชนิดอื่น” ของจิตวิญญาณที่มีลักษณะต่างจาก “ความฉลาด” (intelligence) ว่ามีความสำคัญพาให้ชีวิตประเสริฐได้ยิ่งกว่า

และใน “จิตวิญญาณ” นี้เอง เจ้า “ความฉลาด-

ความมีเชาว์ไว” หรือ “ไอคิว” นี้ก็เป็นเพียงอาการลักษณะหนึ่งของจิตวิญญาณที่มีอยู่ในความเป็น “จิตวิญญาณ” นั้นด้วย ในจิตวิญญาณนั้นมีอาการลักษณะต่างๆ มากมายวิจิตรพิสดารหลากหลาย เช่น “ความฉลาด” หรือ “ความมีเชาว์ไวไหวพริบ (intelligence = ชวน อ่านว่า ชะวะนะ) ก็เป็นอาการลักษณะหนึ่งของจิตวิญญาณ “ความโง่” (อวิชชา) ก็เป็นอาการลักษณะหนึ่งของจิตวิญญาณ “อารมณ์, ความรู้สึก” (emotion = เวทนา) ก็เป็นอาการลักษณะหนึ่งของจิตวิญญาณ แม้ “การกำหนดได้หมายรู้” (สัญญา) ก็เป็นอาการลักษณะหนึ่งของจิต

จิตวิญญาณ* คืออะไร ? สำคัญไฉน ?

จิตวิญญาณ คือ ธาตุรู้อันวิเศษยอดเยี่ยม ที่มีอยู่ในร่างกายของมนุษย์ ซึ่งธาตุรู้ที่วิเศษยอดเยี่ยมนี้สามารถทำหน้าที่ได้หลายอย่าง ทั้งรับรู้ลึก เรียกว่า “เวทนา” สามารถจดจำได้ เรียกว่า “สัญญา” สามารถคิดได้ เรียกว่า “สังขาร” และทำหน้าที่ตามรู้อยู่ทุกขณะ จนเกิดความรู้รอบยอด เรียกว่า “วิญญาน” ซึ่งการทำงานร่วมกันทั้งระบบนี้ ทั้งรู้ลึก-นึกได้จำได้ คิดเป็น-เห็นจริง เรียกว่าการทำงานของ “จิต” หรือจะเรียกรวมๆ กันว่า จิตวิญญาณก็ได้ โดยมีจิต เป็นท่านประธาน มีวิญญาณเป็นผู้ช่วยคอยทำหน้าที่รับรู้ทาง ๖ ทวาร (ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ) แต่น่าเสียดายที่ธาตุรู้อันวิเศษยอดเยี่ยมนี้ ต้องกลายเป็นธาตุหลง ธาตุร้าย เพราะถูกกิเลส ตัณหา เข้ามาครอบงำ ทำให้ธาตุรู้กลายเป็นทาสของโลก โกรธ หลง ไปอย่างน่าเสียดาย

วิญญาณ โดยเฉพาะอาการลักษณะที่เรียกว่า “โลภ” กิเลส “โกรธ” กิเลส “หลง” กิเลส หรือ “กิเลส” กิเลส “ตัณหา” กิเลส “อุปาทาน” กิเลส เป็นต้นล้วนเป็นอาการลักษณะต่างๆ ที่อยู่ในจิตวิญญาณทั้งนั้น มันมีบทบาทอยู่ในจิตอย่างสำคัญ มีอำนาจฤทธิ์เดชของการคน

คน...เป็นทาสความโลภ , โกรธ , หลง ที่อยู่ในจิตจริงๆ ที่คนในโลกทุกวันนี้ไม่ใส่ใจจริงจังเท่ากับ “ความฉลาด”

เพราะฉะนั้น คนที่หลงใหลได้ปลื้มอยู่แต่แค่ “ความฉลาด” (เจกตา) หรือไอคิว (Intelligence Quotient) อันเป็นเพียงอาการลักษณะหนึ่งของ “จิตวิญญาณ” แต่ไม่สามารถรู้ละเอียดลึกเข้าไปในความเป็นอาการลักษณะต่างๆ ของ “จิตวิญญาณ” ซึ่งยังมี “ความเป็นทั้งลักษณะดีและลักษณะชั่ว” อีกหลากหลายซับซ้อนวิจิตรพิสดารอยู่ในความเป็นจิตวิญญาณ และไม่สามารถมีวิธีการทำให้อาการลักษณะบางลักษณะของจิตวิญญาณลดบทบาทลง กระทั่งสุดท้ายดับสนิทหมดฤทธิ์หมดพลังงานไปจากจิตวิญญาณของตนอย่างเด็ดขาด (absolute) หรือไม่สามารถมีวิธีปฏิบัติกระทั่งให้บางลักษณะอาการของจิตวิญญาณมีฤทธิ์แรงแสดงบทบาทอย่างแข็งแกร่ง ตั้งมั่น จึงยังเป็นการบกพร่องจากอาการอื่นๆ ของจิตวิญญาณอยู่มาก

ลีลาอีกล้ำความฉลาด

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าซึ่งเป็นพระบรมศาสดาของชาวพุทธได้ตรัสรู้ความละเอียดลออวิจิตรพิสดารหลากหลายของจิตวิญญาณมาแล้วกว่า ๒๕๐๐ ปี และได้ทรงนำมาเปิดเผยประกาศแก่มวลมนุษยชาติให้มวลมนุษย์ในโลกในโลกได้เรียนรู้ตาม และปฏิบัติพิสูจน์ตามที่พระองค์ทรงสอน ก็ได้รู้ยิ่งเห็นจริง ประสพผลสำเร็จมาตลอดกว่า ๒๕๐๐ ปี มีผู้ที่เรียนรู้ กระทั่ง “สัมมาทิฐิ” สามารถปฏิบัติให้อาการลักษณะบางลักษณะของจิตวิญญาณดับสนิทหมดฤทธิ์หมดพลังงานไปจากจิตวิญญาณของตน และสามารถปฏิบัติกระทั่งให้บางลักษณะของจิตวิญญาณมีฤทธิ์

แรงแสดงบทบาทอย่างแข็งแกร่งเป็นประโยชน์ตน ประโยชน์ต่อโลกต่อสังคมได้อย่างประจักษ์สิทธิ์

เจ้า “ไอคิว” หรือเจ้า “ความฉลาด” ที่เป็นตัวสำคัญของจิต และคนผู้มีมันแล้วก็ใช้มัน โดยผู้ใช้ไม่รู้แจ้งถึง “ตัวสำคัญ” ตัวอื่นๆ ของจิต จึงปล่อยให้ “ตัวอื่นๆ” ซึ่งมีอีกหลายตัวหลายลักษณะอันเป็น “ตัวเลว ตัวร้าย” ผลมโง่งมไปกับ “ไอคิว” ทำบทบาทหรือทำกรรมกิริยาชนิด “เลวร้ายอย่างฉลาด” คือ ทำได้เก่งแต่ร้ายกาจอย่างแนบเนียนจนผู้คนไม่รู้ไม่เห็น ความเลวร้ายนั้นๆ หรือบางบทบาทเจตนาให้รู้ให้เห็น ทว่าให้เห็นอย่างซับซ้อนซ่อนลับ จนเห็นกลับกลายไปเป็น “ดี” ทวิคุณซ้ำเสียอีก

“ความฉลาด” ของคนที่มิกิเลส ขึ้นชื่อว่า กิเลส ย่อมพาให้ต่ำลงทั้งนั้นแหละ ดังนั้นเมื่อกิเลสมันทำงาน ผลมโง่งมกับ “ความฉลาด” ก็คือ มันกำลังพาคนเลวลงๆ เช่น บางคนโลกในตำแหน่ง “ยศศักดิ์” บางคนโลกใน “สรรเสริญ” เป็นต้น ด้วย “ความฉลาด” เขาจึงใช้กลวิธีสร้างภาพให้คนเห็นว่าเขาเป็นคน “ไม่โลภในลาภ” เพื่อให้ใครๆ เห็นว่าเขาเป็นคนดี เหมาะสมเหลือเกินที่ควรจะได้ “ยศ” ตำแหน่งนั้นๆ ภาพลักษณ์ก็ดูเป็นคนไม่โลภในลาภ แต่จริงๆ นั้นเขา “โลภ” ในยศ หวงแหนยศ เขาทำเพื่อให้ได้ยศ เขาเอาลาภแลกยศ หรือบางคนก็ “โลภ” สรรเสริญ ติดบัลลังก์สรรเสริญ ให้ได้มาซึ่งสรรเสริญ เขาก็เอาลาภแลกสรรเสริญ ทุ่มโถมแลกแลกสรรเสริญ แม้แต่ทำที่หรือสร้างภาพเป็นว่าเขาเป็นคนไม่มักมากในลาภเพื่อแลกยศแลกสรรเสริญ ดังนี้ ก็ไม่ใช่ “ความมีธรรมะหรือมีคุณธรรม” เพราะยังเป็นแค่กลวิธีของ “ความโลภ” ที่ผู้โลกนั้นๆ ใช้ “ความฉลาด” ทำเพื่อให้ตนเองได้สนใจใน “ความโลภ” ต่อสิ่งนั้นๆ ต่างหาก เช่น ผู้โลกในยศ ในสรรเสริญก็ยอมสละลาภเพื่อแลกสิ่งที่ตนโลภนั้น เป็นต้น มันเป็นแค่ “ธุรกิจความโลภ” ที่มีต่อ ลาภ-ยศ-สรรเสริญ-สุข โลภีย หรือเป็นแค่พาณิชย์การที่ใช้ลาภ-ยศ-สรรเสริญ-สุขโลภีย แลกเปลี่ยนกันไปมา เท่านั้นเอง

ถ้าแม้คนผู้ใดไม่ศึกษาพุทธธรรมให้รู้แจ้งในความเป็น “โลภุตรลัจะ” กระทั่งเข้าขั้นมี “สัมมาทิฐิ” และปฏิบัติจนกระทั่งมีมรรคมีผลลตกิเลสตัณหา

อุปาทานบรรลุนิพพานมากพอ ถึงขั้นเข้ากระแสพ้นความเป็นปุถุชน อย่างน้อยก็เป็นโสดาบันขึ้นไป เป็นผู้เกิดใหม่ใน “โลกุตระภูมิ” มีญาณรู้แจ้งทุกขอาริยสัจจริง ก็จะถูก “โลกธรรม” อันคือ ลาภ-ยศ-สรรเสริญ-สุขโลภีย์ นี่แหละ ครอบงำปุถุชนคนผู้นั้นเอง ให้ตนเองสร้าง “ความฉลาด-ความมีเขาวัวไวโหว่” (IQ) เป็น “วงวน” ที่สลับซับซ้อนหลอกตนเองให้หายยิ่งลึก ยิ่ง ซึ่งดูมันช่างลึกล้ำเลิศยอดสูงเยี่ยมยิ่งๆ ขึ้น แล้วตนเองก็หลงภาคภูมิใจใจกับความไม่รู้เท่าทันในความสลับซับซ้อนชนิดนี้ โดยหลงว่า ตนเอง “ฉลาด” เหนือชั้นเหนือเชิง ทั้งๆ ที่มันเป็นความสลับซับซ้อนแห่งความเลวของคนเลว ที่เลวล้ำทวีคูณไปด้วยโลกธรรมและความฉลาดยิ่งของกิเลส

ถ้ากิเลสมันไม่ “ฉลาด” มันครอบงำมนุษย์เกือบทั้งโลกไม่ได้หรอก

ลาภ-ยศ-สรรเสริญ-สุขโลภีย์ คือ วัตถุประสงค์ของโลกที่ปุถุชนคนผู้ยังไม่รู้เท่าทันหรือยังศึกษาพุทธธรรมไม่ “สัมมาทิฐิ” อาศัยใช้มันสร้าง “ความฉลาด” สร้าง “เขาวัวไวโหว่” (IQ) ให้แก่ตนเอง เพื่อทวิความโลก-โกรธ-หลง ให้ตนเองเพิ่มความเป็นปุถุชนที่หนาที่แน่นไปด้วย “โลภีย์ภูมิ” จมหนักยิ่งๆ ขึ้น โดยแท้

มันเป็น “โลภีย์ภูมิ” ที่กินลึกในจิตคน อันเป็นโลกหรือ “วงวน” ของความเจริญแห่งกิเลส, อุปกิเลส ซึ่งคนจะไม่รู้เท่าทันมันได้ง่ายๆ เป็นอันตรายจะติดแน่นเมาหนัก ชนิดที่ผู้ติด “หลง” ชั่วเป็นติ เอาจริงๆ “หลง” เลวยิ่งๆ เป็นเก่งยอดๆ อย่างจมลึกถอนขึ้นยากสุดยาก

ฉลาดถูกทางสร้างคุณธรรม

สังคมมนุษย์ทั่วโลกได้หลงไหล “ความฉลาด” อย่างเด่นโด่งดังลึก และเอาแต่ส่งเสริมสร้างสรรค์จิตวิญญาณคนให้ “ฉลาด” จนล้าหน้า “ความมีธรรมะหรือมีคุณธรรม” กระทั่งล้าหน้าการส่งเสริมอาการลักษณะอื่นๆ อันจะทำให้ทั้งชีวิตมนุษย์และทั้งชีวิตสังคมเจริญตามลัทธิจะแท้จริงกว่า

คงจะทั้งโลกแล้วกระมัง ที่ไม่เชื่อว่า “ความมี

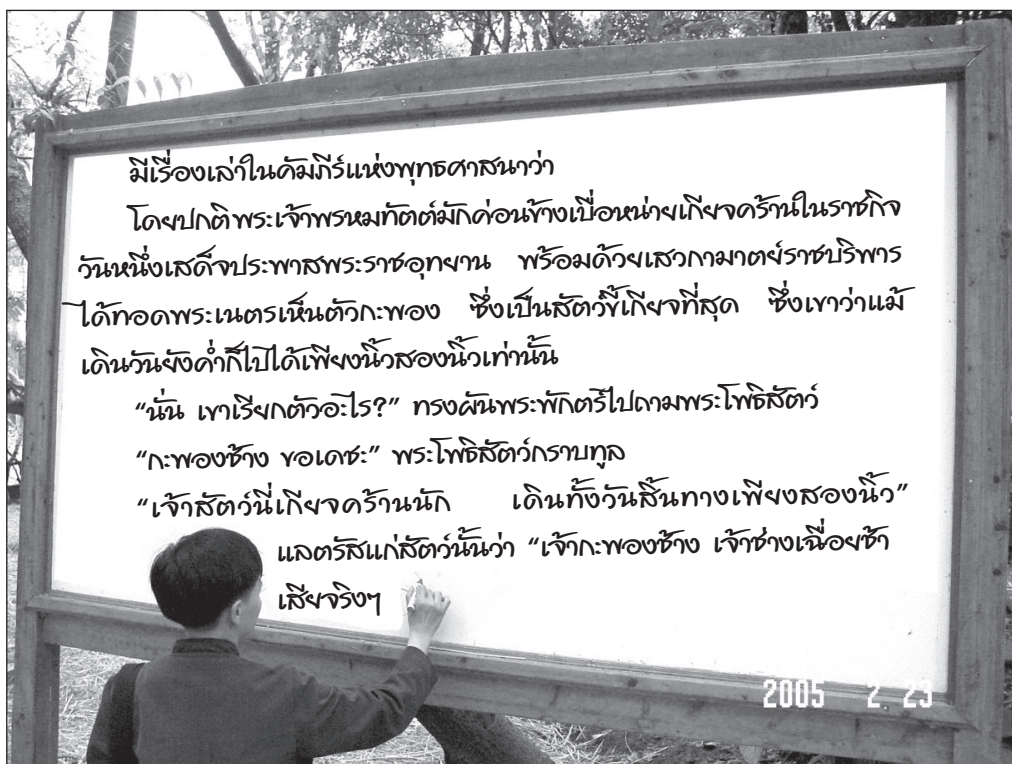
ธรรมะหรือมีคุณธรรม” เป็น “ความสำคัญ” ที่สำคัญสุดยอดของความดีมนุษย์ อันจะไม่ทำลายทำร้ายคน ไม่ทำร้ายสังคม แต่กลับจะนำพาให้คนแต่ละคน นำพาสังคมทั้งสังคมเจริญพัฒนาและอยู่เย็นเป็นสุขอุดมสมบูรณ์

ทุกวันนี้ทั้งสังคม ทั้งนักปราชญ์ ทั้งนักวิชาการ ทั้งนักการศึกษา ทั้งนักบริหารผู้รับหน้าที่รับผิดชอบสังคมประเทศชาติ แม้แต่นักการศาสนา ต่างได้ละเลยจนถึงขั้นทั้งขว้าง “ความมีธรรมะที่เป็นโลกุตระธรรม” กันเกือบพร้อมเพรียงแล้ว แม้จะไม่ละเลยก็ส่งเสริมแบบ “มิฉลาดทิฐิ” ซึ่งก็มีอยู่มากนับไม่ถ้วน หรือไม่ก็ได้แค่แบบไม่มีฤทธิ์แรงที่ถึงขีดเขตของปรมาตถธรรม เพราะต่างมัวไปเน้นแต่ “ความฉลาด” เน้นแต่กิจแต่เรื่องที่จะอำนวยความสะดวกของจิตวิญญาณ อันคือ “ความมีธรรมะที่เป็นโลกุตระธรรม” ให้แก่ตนเองแถมมนุษย์อย่างบรรลุผลหรือประสิทธิผลแล้วจริงๆ

ในสังคมโลกทุกวันนี้ เต็มสังคมโดดเด่นมากมาย หลากหลายไปด้วยการส่งเสริมสร้างสรรค์ให้คน ฉลาด สารพัดวิธี สารพัดเครื่องมือ สารพัดเครื่องอุปรม ทั้งที่เป็นอุปกรณ์ที่ชื่อว่า ของเล่น-ของจริง สารพัดทฤษฎี สารพัดหลักการ สารพัดโรงเรียน สารพัดมหาวิทยาลัย สารพัดสถาบัน ล้วนส่งเสริมสร้างสรรค์ให้ “คนฉลาด” เป็นจุดเอกทั้งนั้น แม้แต่การศึกษาในมหาวิทยาลัย สงฆ์แท้ๆ ก็เน้นส่งเสริม “ความฉลาดรอบรู้ทางเขาวัวไวโหว่” ยิ่งกว่า ส่งเสริมการสร้างสรรค์ “ธรรมะ” หรือสร้างสรรค์ “ความมีโลกุตระธรรม” ให้เกิดให้เป็นจริงถึงขั้นปรมาตถลัทธิจะ

มหาวิทยาลัยต่างๆ เกือบทั้งโลกของปัจจุบันนี้แหละตัวดี ที่ส่งเสริมให้คน “ฉลาด” (ฉลาด) ได้จริงเด่นโด่ง มีผลเป็นประจักษ์สิทธิ์ชัดแจ้ง เป็นที่ยอมรับกันถ้วนทั่ว แต่มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้คน “มีธรรมะที่เป็นโลกุตระธรรม” ก็เห็นกันชัดเจนเช่นกันว่า ไม่เพียงพอ หรือที่มีก็ให้ผลอ่อนด้อยสุดด้อย

ที่พูดมาแล้วตั้งนานนี้ มิใช่หมายความว่า “ความฉลาด” ไม่ดีมีแต่โทษ ไม่ใช้อย่างนั้น หรือทุกวันนี้ “ไม่

ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา กับพรรคดีสิทธิ์ ๓ ข้อ

ม องปัญหามานเมืองวันนี้ กลับคิดถึงวัยเด็กที่ต้องท่องอาขยาน...
จันท์เอ๋ยจันท์เจ้า ขอข้าวขอแกง

ขอหวานทองแดง ผูกมือน้องข้า

ขอช้างขอม้า ให้น้องข้าขี่

ขอ.....ขอ.....ขอ.....

เป็นความหวังดีของพี่ต่อน้องที่รัก

แวบหนึ่งทีคิดว่า ถ้าขอ ๓ ให้ น้อง เราจะขออะไรดี

แล้วความเครียดก็มาเยือน ต้องคิดจริงจังมากกว่านี้ การถูกจำกัดพรรคดีลิสท์ทำให้เกิดสติใคร่ครวญ ชั่งน้ำหนัก สิ่งที่สำคัญก่อนอื่นใด

หลายครั้งที่ประชุมสัมมนา ระดมสมองคนฉลาด คนอัจฉริยะมากมาย เสียเวลาชีวิตเป็นวันเป็นเดือนปี ก็ยังมี มีผลงานออกมาเป็นเล่ม มีข้อปฏิบัติมหาศาล แล้วผู้บริหาร หรือหน่วยงานนั้นๆ ก็เก็บไว้ และดูจะเป็นสูตรสำเร็จตลอดมา ไม่ต่างไปจากสูตรบะหมี่องค์ชายสี่ ใครจะขายบะหมี่ ต้องอย่างนี้ๆ ตามสูตรมาตรฐานเป็นเฟรนไชส์พันธมิตร

เป็น Action to Planing ระยะหนึ่ง และเป็น Planing to Sleeping ในระยะต่อไป

“วังน้าวโนลเชื้อว เป็นเกลียวลิกวน” เหล่านักบริหารเห็นแล้วก็ยิ้ม มีข้ออ้างอีกแล้ว

- แผนนี้ต้องใช้เวลานานาน
- ต้องรอเงิน
- ทำทันทีไม่ได้เพราะลิกซึ่ง
- แผนนี้ต้องรวมพลังบางระจันถึงจะสำเร็จ

อ้างไปทำไป ทำไปอ้างไป จนกว่าจะหมดเวลาเหมือนซื้อเวลา ต่างคนต่างซื้อ ให้มีบทบาทชีวิตไปวันๆ

คำว่า “รู้มากยากนาน” จึงเป็นวลีที่เหมาะสมสำหรับยุคนี้ พอจะทำอะไร ก็เสนอกันเต็มที่ ทรงเครื่องใหญ่ ยิ่งใหญ่ก็ยิ่งทำยาก และกลายเป็นเหตุให้หลบเลี่ยง แก้วตัวได้

ต่อไปนี้ เพื่อป้องกันการเบี่ยงกลางอากาศหรือการสูญเสียเวลาโดยใช่เหตุ

“ในการแก้ปัญหาจึงน่าจะนำภูมิปัญญาโบราณมาใช้ **พรรคดีลิสท์ ๓ ข้อ สู้เจ้าต้องการสิ่งใด**”

นาฬิกากระดิกผ่าน...ตึกๆ

วันเวลาเหมือนสายน้ำ

ชีวิตเหมือนพยับแดด

คิดอย่างไรให้ Planingไปสู่ Action

คิดอย่างไรไม่ให้หลบเลี่ยงต้องเอาไปทำ

จะเป็นไปได้ไหม ทุกครั้งที่มีการสัมมนาเราจะเสนอ

Double Standard

-มาตรฐานแรกการแก้ไขเร่งด่วน

-มาตรฐานที่ ๒ การแก้ไขระยะยาวที่ยั่งยืนถาวร

เนื่องจากโรคภัยไข้เจ็บรุกราน คนไข้มีอาการป่วยหลายเรื่อง ขอเข้าห้องฉุกเฉินก่อนถ้าไม่ทำตอนนี้ตายแน่ รีบรักษาก่อน

อยากรักษาแบบระบบยั่งยืน ก็ให้คุณหมออีกชุดมาร่วมสมทบ แต่เรื่องเร่งด่วน ๓ ข้อให้รีบปฏิบัติ...เดี๋ยวนี้

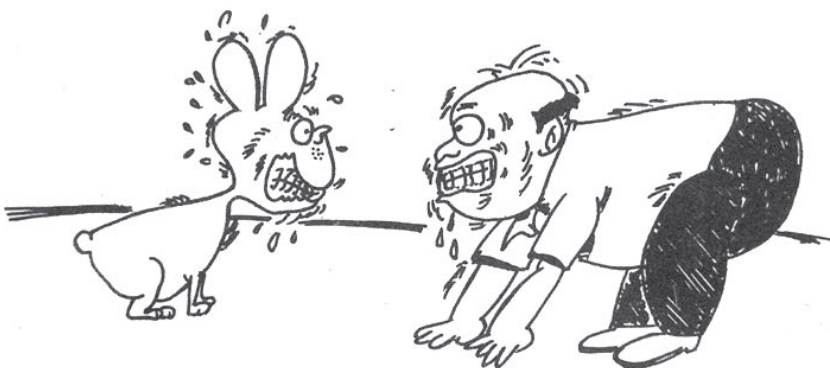
หากกับดักชีวิตคือ อบรมมุข กับดักการแก้ไข ปัญหาคือการเสนอแก้ปัญหาแบบเต็มรูปแบบ นั่นเอง

จันทร์เอ๋ยจันทร์เจ้า ขอข้าวขอแกง

ขอแหวนทองแดง ผูกมือน้องข้า...

จันทร์เจ้าข้า ขออาหารจานด่วน... ๒

อย่าลดค่าตนเองด้วยโทษ:

โกรธนี้เลวลูกเดียว
ไม่มีดีสักอย่าง
ใครมีโกรธนี้ชั่วทุกคน

● สมณะโพธิรักษ์

ผมได้ตัดสินใจแยกกับเพื่อนแล้ว
เนื่องจากเรามีอุดมการณ์บางอย่าง
ที่ไม่ตรงกัน
คือ ผมไม่ต้องการเอาตัวเอง
เข้าไปเกี่ยวข้อกับสินค้า
ที่เป็นเครื่องดื่มเมามาทุกชนิด

‘โต’ ยึดจุดยืน ‘ไม่โฆษณาเหล้า’ ยอมแตกหัก ‘ซิลลี่ ฟูลส์’

ป็นข่าวช็อกวงการเพลง เมื่อ **โต ฌ์ฐพล ๖ พุทธภาวนา** ประกาศแยกวงโดยไม่ขอเดินร่วมทางกับเพื่อนอีกสามคนอย่าง **ต้น ทรงพล จูประเสริฐ** (กีตาร์) **หรั่ง เทวฤทธิ์ ศรีสุข** (เบส) **ต่อ ต่อตระกูล ไบเงิน** (กลอง) ในนามสมาชิกววงร็อกชื่อดัง **ซิลลี่ ฟูลส์** (Silly Fools) สังกัด **มอร์ มิวสิค** เครือจีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ อีกต่อไป

เวลาประมาณบ่าย ๔ โมง บนชั้น ๒๑ อาคารจีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ เพลส กองทัพสื่อมวลชนมารอฟังการแถลงข่าวเกี่ยวกับ

กรณีนี้ตามที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์นัดหมาย ซึ่งโต ฌ์ฐพล หรือที่ทุกคนรู้จักในนาม **โต ซิลลี่ ฟูลส์** รับหน้าที่เป็นตัวแทนชี้แจงเกี่ยวกับสาเหตุการแยกวงครั้งนี้

ก่อนที่นักร้องชื่อดังจะเดินทางมายังห้องแถลงข่าว พบว่า สมาชิกวงซิลลี่ ฟูลส์ คือ **หรั่ง ต้น** และ **ต่อ** กำลังนั่งพูดคุยกันอยู่เงียบๆ ในมุมหนึ่งของชั้น ๒๑ ซึ่งทั้งสามไม่ได้ให้สัมภาษณ์ใดๆ โดยให้เหตุผลว่า โตจะเป็นผู้อธิบายเรื่องทุกอย่าง และหลังจากที่ทั้งสามกลับออกไป

ประมาณ ๑๕ นาที โตได้เดินทางมาถึงห้อง แกลงข่าว โดยที่ไม่ได้พบหน้าเพื่อนๆ ของเขา

“วันนี้ผมจะบอกว่า ตัวผมได้ตัดสินใจแยก กับเพื่อนแล้ว เนื่องจากเรามีอุดมการณ์ บางอย่างที่ไม่ตรงกัน คือ **ผมไม่ต้องการเอา ตัวเองเข้าไปเกี่ยวข้องกับสินค้าที่เป็น เครื่องดื่มเมามาทุกชนิด**ไม่ว่าจะเป็นอะไร เพราะผมไม่ชอบใจเลยที่เวลาไปเล่นคอนเสิร์ต แล้วมีคนตีกันหลายคนเหมาว่า เพลงของเรา ทำให้คนตีกัน แต่หลายครั้งที่ผมเห็นตีกันมันคือ พวกคนเมา

หากเป็นอย่างนั้นผมถือว่าผมต้องรับผิดชอบนะ ผมเลยจะไม่ยอมเอาตัวเองเข้าไป โฆษณาให้สินค้าที่มีแอลกอฮอล์อีกต่อไป แล้วผมเองเป็นอิสลาม ไม่ดื่มเหล้าแต่เพื่อนๆ เขาดื่มก็โอเค เขาไม่ได้ผิด แต่ผมหลอกตัวเองไม่ได้ อย่างที่ผมโฆษณาให้มอเตอร์ไซค์ ยี่ห้อหนึ่ง เพราะผมใช้รถยี่ห้อนั้นจริงๆ เป็น ลูกค้าเขาจริงๆ แต่ผมไม่ดื่มเหล้า ผมจะเป็นพรีเซ็นเตอร์เหล้าได้อย่างไร เมื่อเรา คิดไม่ตรงกันทางวงก็มีการโหวต เพื่อนๆ สามคนเขาโหวตให้ผมออก” โต อธิบาย

ผู้สื่อข่าวถามว่า รู้สึกอย่างไรที่ถูกเพื่อน โหวตออกจากวง บรรยากาศการพูดคุยในวัน นั้นเป็นเช่นไร และหลังจากเกิดเหตุการณ์นี้ ผู้ใหญ่ต้นสังกัดของวงซิลลี่ ฟูลส์ เข้ามาให้ คำปรึกษาบ้างหรือไม่

“ผมรู้สึกใจหายเพราะอยู่กันมาเกือบ ๑๐ ปี แต่มันต้องโอเค เพราะเป็นปัญหาเรื่อง ทศนคติส่วนตัว ของแบบนี้ไม่มีใครผิด ผมไป บังคับให้เขาคิดอย่างผมไม่ได้ ไม่ให้เขาโหวต ผมออกไม่ได้ และเขาก็มาบังคับผมไม่ได้ แต่ เราไม่ได้ทะเลาะกันแน่นอน เราโตแล้วคงไม่ได้ ไปต่อยกัน เพื่อนๆ เขามาหาผมที่บ้านแล้วคุย กัน เราเขียนขึ้นกระดานถึงข้อดีข้อเสีย และ ในที่สุดก็ได้ข้อสรุปว่าเราต้องแยกกัน เหตุการณ์ นี้เกิดขึ้นเมื่อประมาณหนึ่งเดือนที่ผ่านมา

ส่วนผู้ใหญ่เขาไม่ว่าอะไรอยู่แล้ว”

ผู้สื่อข่าวถามต่อไปว่า หากไม่ได้ทะเลาะ กันเหตุใดเพื่อนๆ อีกสามคนจึงไม่มานั่งแกลง ข่าวร่วมกันในวันนี้ อดีตนักร้องวงซิลลี่ ฟูลส์ ตอบทันทีว่า

“เพื่อนอีกสามคนบอกว่าให้ผมเป็น ตัวแทนพูดจะดีกว่า แล้วที่ผมต้องออกมาพูด เองเพราะมีข่าวว่า ผมดองแล้วแยกวางหรือทิ้ง เพื่อน ซึ่งความจริงมันไม่ใช่ แม้ที่ผ่านมาผม เป็นคนแต่งเพลง เรียบเรียงงานของวงซิลลี่ ฟูลส์เอง แต่รายได้ทุกอย่างเราหารสี่ เรามี ความเป็นประชาธิปไตย และยุติธรรมทุกอย่าง เพื่อไม่ให้มีการได้เปรียบเสียเปรียบกัน จึงไม่มี เรื่องขัดผลประโยชน์อะไรแน่นอน”

อดีตนักร้องนำวงรีคอร์ดชื่อดังกล่าวต่อไปว่า วงซิลลี่ ฟูลส์ จะมีผลงานของตัวเองต่อไป และคงหานักร้องนำคนใหม่มาแทนผม ส่วน ตัวเองคงตั้งหลัก และทำงานเพลงตามแนว คิดของตัวเองต่อไป

“เพลงของซิลลี่ ฟูลส์ เสร็จไป ๘๐ เปอร์เซนต์แล้ว ผมได้มีส่วนร่วมในงานนี้ บางส่วน เพราะก่อนหน้านี้เรายังร่วมงาน กันในนามของวงอยู่ วิธีการทำงานของเรา คือ ทำเพลงให้ดีที่สุด จนมั่นใจว่าสามารถ เป็นงานที่ดี เป็นงานที่เป็นแบบอย่างที่ดีได้ แล้วค่อยมาคุยกันเรื่องคอนเสิร์ต เรื่องการ ตลาด เรื่องสปอนเซอร์ พอมาถึงตรงนี้เรา คิดไม่ตรงกันเลยต้องจบส่วนตัวผมก็คงทำ งานต่อไป จะตั้งวงใหม่หรือออกเดี่ยว ใดๆก็จะต้องคิดกันอีกที”

โต กล่าวอีกว่า ต่อจากนี้งานเพลงใน อัลบั้มเก่าๆ ของซิลลี่ ฟูลส์ ยังเป็นลิขสิทธิ์ ของตน เนื่องจากเป็นผู้สร้างสรรค์ ขณะ เดียวกันทางวงก็สามารถนำเพลงเก่าไป ร้องเล่นได้เช่นกัน ไม่มีปัญหาอะไร

“น้อย ออกมาขายบุดูหน่อย” เสียงแม่ร้องล้งดังมาจากหน้าร้าน

น้อยซุ่มเงียบอยู่ในห้องนอนของพ่อแม่ เธอนั่งเอกเขนกพิงเสากลมกลางบ้านอ่านหนังสือเล่มหนึ่งของพ่อที่เปิดเอาออกมาจากหีบลังกะลิใบใหญ่เป็นหนังสือเล่มบางๆ ที่พ่อมีอยู่มากมายเป็นตั้ง หน้าปกสีต่างๆ กัน มีสีฟ้า สีม่วง สีเขียว สีเหลือง ทุกเล่มเขียนว่า “ดวงประทีป” ข้างบนเป็นรูปที่พ่อเรียกว่าคอบเพลิงและน้อยว่าเหมือนได้ที่ไฟกำลังลุกโชนแบบเดียวกับได้ที่บ้านของเธอสมัยที่เพิ่งมาอยู่อำเภอแฉ่งและแฉ่งไม่มีน้ำมันใช้เพราะเป็นเวลาหลังสงคราม พ่อเคยบอกเธออย่างนั้น แต่ได้บนปกหนังสือเหล่านั้นมีด้ามสำหรับจับดูสวยดี ไม่ได้วางในลังอย่างที่บ้านหอรอก บนหน้าปกมีรูปต่างๆ กัน น้อยเอาหนังสือเหล่านั้นออกมาอ่านบ่อยเสียจนจำรูปและสีของปกได้ทุกเล่ม

วันนี้อากาศร้อนมาก ไม่มีคนมาซื้อของ มามู่ก็คงไปเล่นกับพวกเพื่อนผู้ชายที่ไหนสักแห่ง พี่แหมะหายไปไหนไม่ทราบ พ่อไปดูสวนยางแม่ นั่งอยู่คนเดียวที่หน้าร้านสักพักก็ลงนอนเล่นหนุนหัวนอนจนเคลิ้มมอยไป น้อยนั่งห้อยขามองทุ่งนา ป่าสาคร สวนยาง และภูเขาที่รูปร่างเหมือน

น้อยลุกขึ้นเดิน

ออกไปทางประตูหลังบ้าน

ได้ยินเสียงแม่พูดว่า

“วันนี้แม่ไกล้งทั้งจริง”

และเสียงพี่แหมะหัวเราะเบาๆ

ตามหลังมา

๑ “หัวนอน” คือแผ่นไม้หนาที่ใช้ตอกเป็นกรอบพื้นกระดานบ้าน เหมาะอย่างยิ่งในการหนุนนอนแทนหมอน

ภูเขาไฟอยู่คนเดียว ไม่มีใครพูดด้วยเป็นชั่วโมงจึงเบื่อ

นึกถึงหีบหนังสือของพ่อขึ้นมาได้จึงยองเข้าไปเปิดอ่าน นั่งอ่านไปสักพักก็ลืมเรื่องที่ไม่มีใครคุยด้วยเสียสนิท เพราะเรื่อง “เมืองใต้บาดาล” ในหนังสือดวงประทีปเล่มนั้นน่าตื่นเต้นมาก น้อยอ่านไปถึงตอนที่เขาเขียนเล่าว่ามีคนเจาะดินตามเชิงเขาเข้าไปอยู่ใต้ดินกันเป็นหมู่บ้านเพราะอยู่ใต้ดินอย่างนั้นเย็นสบายกว่าอยู่ข้างบน และเธอก็กำลังอยากไปอยู่กับพวกเขาเลยทีเดียวเชียว แม่มาเรียกขัดจังหวะเสียได้นี้ น้อยอ่านต่อไปอีกสองบรรทัด เสียงแม่เรียกซ้ำดังมาอีก

“น้อย อยู่ที่ไหนนะ ออกมาช่วยขายบุญที่เกิด”

จะปล่อยให้แม่เรียกถึงสองครั้งได้อย่างไร น้อยบอกตัวเองขณะกำลังจะเอาหนังสือคว่ำหน้าลงเพื่อมาอ่านต่อ แต่นึกขึ้นได้ว่าพ่อเคยห้ามไม่ให้ทำอย่างนั้นเพราะหนังสือจะเสีย จึงหยิบเอาเศษกระดาษชิ้นเล็กกันหน้าไว้แทนพร้อมกับร้องตอบแม่ว่า “มาแล้วค่ะ” ก่อนจะแหวกมานประตูห้องเดินออกไปหน้าร้าน

แม่ลุกขึ้นนั่งแล้ว กำลังรับแขกลูกค้าหญิงชายสองสามคนด้วยเขียนหมากและกระป๋องใบจากเช่นเคย เธอเดินไปอีกด้านหนึ่งของหน้าร้านที่มีโต๊ะทำงานของพ่อวางอยู่ชิดชายฝา^๒ ตรงกันข้ามกับด้านของแม่ บนนอกชานด้านนั้นมี^๓ “บุญดวงอยู่สองเนียง ในเนียงที่หนึ่งเป็นบุญดิบจากอำเภอตากใบ อีกเนียงหนึ่งเป็นบุญสุกที่แม่เอาบุญดิบมาต้มปรุงรสด้วยน้ำตาลมะพร้าว ตะไคร้ หัวหอม และใบมะกรูด บุญในเนียงที่สองนี้หอมมากกินนักแต่ราคาแพงกว่าใน

เนียงแรกที่กลิ่นแรงและมีเพียงรสเค็มอย่างเดียว ชาวบ้านในกา^๔ปง^๕ซื้อกันทั้งสองอย่างแล้วแต่ฐานะและความชอบ ถ้าซื้อแบบในเนียงแรกก็อร่อยน้อยกว่าแต่ราคาถูกกว่าในเนียงที่สองครึ่งต่อครึ่งและจะกินกันได้ไม่เบื่อด้วย เอาไปปรุงเองก็อร่อยไปอีกแบบ

น้อยก้าวลงไปทีนอกชาน ในใจนึกหวังว่าแขกจะร้องบอกให้ตักบุญในเนียงที่สองให้ แต่ต้องผิดหวังเพราะพวกเขาบอกว่า

“อะเมะเหะมาเซ้งปงบุญและเหล่า มะ คอ^๖เตาะ มาฮาซิกิ บาญะอะเนาะจจุติอุมาะกิตอนิง (เอาอย่างที่เคยก็ได้แล้ว หนู ลูกๆ หลานๆ ที่บ้านหลายคนรัก)”

น้อยร้อง ว่า ในใจ ลงต้องเอากระป๋องจ้วงตัก น้ำบุญในเนียงแรกก็ต้องล้างมือเป็นการใหญ่อีกแล้ว เพราะกลิ่นมันแรงและติดมือนานเสียด้วย แหกมาซื้อกันคนละสองกระป๋อง

“ก็คนละแ่ง^๖นั่นแหละ แต่ต้องจ้วงในเนียงที่ละกระป๋อง สามคนก็ต้องจ้วงหกที ทำไมไม่รู้จักทำปากเนียงให้ใหญ่กว่านี้ก็ไม่รู้” เธอคิดในใจ พยายามทำหน้าที่ไม่ให้บึ้งขณะเปิดกะลาที่ครอบฝาเนียงและแกะเชือกป่านที่มัดผ้าปิดฝาเนียงกันแมลงวันออก เสร็จแล้วจึงหยิบใบบอนขึ้นมาหงายไว้กลางใจมือซ้ายใบหนึ่งก่อน หยิบอีกใบขนาดเท่ากันมาวางคว่ำทับลงก็จะได้ใบบอนสองใบซ้อนกัน แข็งแรงพอที่จะบรรจุ น้ำบุญไม่ให้หกหรือแตกได้ เธอจับใบบอนเข้าครึ่งใบอย่างชำนาญจนมันกลายเป็นเหมือนถุงที่เปิดปากอยู่ จากนั้นจึงจับกระป๋องตรงริมให้แน่นค่อยๆ แหย่ลงไปในปากเนียงซึ่งใหญ่กว่ากระป๋องเพียงนิดเดียว แกว่งกระป๋องให้บุญหายนอนกันแล้วจึงค่อยๆ ตักขึ้นมาใส่

๒ สมัยโน้นจะเรียกส่วนปลายของห้องที่ติดกับฝาบ้านว่า “ชายฝา” เช่นเดียวกับปลายของหลังคาที่เรียกว่า “ชายคา” และใช้คำว่า ชายนี้ได้หมดทั้งกับสวน คลอง คู ป่า ฯลฯ ปัจจุบันเริ่มจะหมดไปแล้ว

๓ ภาชนะดินเผาเคลือบสีออกเขียว ขนาดระหว่างโองกับโหว ใช้สำหรับบรรจุของเหลวอย่างน้ำไว้ม่างเต้า บรรจุบุญ น้ำปลา หรือไว้ม่างหมากรุกเข้าใจว่าคำเต็มเต็มเรียกว่า “พะเนียง” อย่างที่เรียกถนนพะเนียงในกรุงเทพฯ

๔ กาปง เป็นภาษามลายูภาคเหนือ ภาษามลายูกลางเรียก “กาปง” แปลว่า หมู่บ้าน คำนี้ใช้กันตลอดแหลมมลายู ประเทศอินโดนีเซีย และในเขตที่มีคนเชื้อสายจามอยู่อย่างในประเทศกัมพูชาและเวียดนามตอนใต้ แปลตรงกันทั้งหมด

๕ “คอ” เป็นอีกคำหนึ่งที่เปลี่ยนไปจากภาษาไทย คือ “ค่อย” ถ้าจะใช้เป็นคำวิเศษณ์ว่า “ค่อยๆ” ก็ว่า “ค่อยๆ”

๖ กระป๋อง แ่ง ลิตร เป็นมาตราวัดทั้งของเหลวและของแห้งอย่างข้าวสาร ๒ กระป๋องเท่ากับ ๑ แ่ง ๒ แ่งเท่ากับ ๑ ลิตร

ลงในถุงใบบอนทีละกระป๋อง พอได้สองกระป๋องแล้วก็รวบใบบอนเหมือนรวบปากถุง ถือไว้ด้วยมือซ้ายมือเดียว มือขวาสาวเอาเชือกกล้วยเหนียวที่เธอกับมาช่วยกันทำมาแขวนไว้ข้างฝาเมื่อวันอาทิตย์ที่แล้วมาพันเข้าให้รอบหลายๆ ครั้ง ผูกให้แน่นไม่ให้ น้ำบูดูข้างในไหลออกมาได้

นี่เป็นวิธีบรรจของเหลวอย่างบูดูขายในสมัยนั้น เด็กเล็กๆ อายุแค่หกเจ็ดขวบก็ทำได้อย่างชำนาญ ช่วยพ่อแม่ขายได้แล้ว วันนั้นน้อยก็คงทำได้อย่างดี เช่นเคยทั้งสามถุงหากไม่เกิดความบังเอิญเสียก่อนว่า ใบบอนในกระเชอหมด เธอทำเสียงไม่พอใจออกมาจนแม่ได้ยิน

“อะไรหรือน้อย?” แม่ถาม

“ใบบอนหมดค่ะ” น้อยตอบแม่เสียงต่ำๆ

“หมดก็ไปตัดมาอีกสิ ทำไมต้องโมโหด้วยเล่า ชี้เกียจไปใช้ไหม” แม่ว่า

เรื่องการตัดใบบอนมาไว้บรรจบูดูขายนี้เป็นงานของสองพี่น้องที่สามวันจะทำงานทีหนึ่ง ต้องไปตัดกันที่ริมคูชายทุ่งติดกับป่าสาครหรือไม้ก็ติดกับหมู่บ้านจิมะแกะห์โน่นจริงๆ แล้วพี่แหมะแหละเป็นคนตัดเสียมากกว่า น้อยนะแค่เดินตามไปเป็นเพื่อนเหมือนไปเดินเล่นเท่านั้นเอง แต่ครั้งนี้ทั้งสองคนพากันลืมนำสนิท

“วันไหนไม่ลืมนะ มาลืมนะวันทีพี่แหมะไม่อยู่ และเราก็อยากไปอยู่ที่เมือง- -” น้อยบ่นในใจค้างไว้เพียงแค่นั้นเพราะถึงอย่างไรเธอก็ต้องเดินไปตัดมาใช้ก่อน ลักห้าหกใบที่กอบอนริมคูน้ำข้างกอเตยไม่ไกลจากบ้านเท่าใดนัก

แต่ถึงไม่ไกลเธอก็รู้สึกไม่อยากไป “ไม่อยากไปเลย แดดมันร้อนจะตาย ไม่ได้ชี้เกียจอย่างพี่แหมะว่า ชักกะหน้อย” น้อยคำนแม่อยู่ในใจ

แต่ถึงไม่อยากไปหรือชี้เกียจไปก็ต้องไปอยู่ดีเพราะต้องขายบูดูให้คนที่มาซื้อ ไม่อย่างนั้นพวกเขาก็จะไปซื้อในตลาด เป็นการเสียลูกค้าอย่างไม่เข้าท่าเอาเสียเลย

แดดก็ช่างเหมือนจะแกล้งเสียจริงนะ วันนี้

ร้อนเปรี้ยงเป็นหยับบิบบัเลยทีเดียว น้อยออกเดินไปตามถนนหน้าบ้าน เธอแวนนิกไปถึงบ้านใต้ดินในเมืองใต้บาดาลที่เพิ่งอ่านมา ถ้าได้อยู่ในเมืองนั้นก็ไม่ต้องตักบูดูขายให้เหม็นมือ ไม่ต้องเดินกลางแดดที่แทบจะเผาให้ไหม้อย่างนี้ ได้นั่งเล่นนอนเล่นอยู่ในห้องโพรงใต้ดินอย่างแสนสบายเฉิบ มันช่างนำไปอยู่เมืองนั้นเสียจริง

พอเดินมาใกล้สะพานไม้ข้างกอบอน น้อยได้ยินเสียงกูดังหู้ หู้ หู้ หู้ ดังมาจากริมสวนยางทางไปบาโจงยือมิง (เนินต้นเนียง) ไม่ต้องยกมือป้องตาฝ่าเปลวแดดมองหาที่มาของเสียง น้อยก็รู้นั่นเป็นเสียงอะไร เธอทำเฉยเสีย ลักอึดใจต่อมาเสียงหู้ หู้ หู้ หู้ ก็ดังมาอีกสองครั้งติดกัน คราวนี้น้อยยกมือซ้ายขวาขึ้นทอไขว้ประสานให้หัวแม่มือชิดกัน จ่อช่องว่างระหว่างหัวแม่มือทั้งสองเข้าที่ปาก แล้วเป่าลมจากปากเข้าไปพร้อมกับขยับมือขวาเป็นจังหวะ

เกิดเป็นเสียงดังกังวาน หู้ หู้ หู้ หู้ เป็นจังหวะขึ้นมา นี่เป็นการสื่อสารของเด็กแว่งที่ทำกันเป็นแทบทุกคน มันดังกว่าเสียงตะโกนหลายเท่าและสามารถตกลงกันได้ด้วยว่าเสียงและจังหวะไหนหมายความว่าอย่างไร น้อยรู้ว่าเสียงที่ดังมาตอนแรกและดังซ้ำๆ มาอีกนั้นมาจากเธอว่า “ไปเล่นน้ำคลองไหม?” ส่วนที่เธอเป่าตอบไปสั้นๆ อย่างอารมณ์ไม่สู้ดีนั้นเป็นการตอบมามว่า “ไม่ไป ไม่ไป”

การไม่ไปเล่นน้ำคลองถือว่าเป็นสิ่งผิดปรกติของน้อย และยังรู้ว่าเพื่อนๆ เขาจะพากันก็ยิ่งทำให้เธอยิ่งหงุดหงิด เพราะใบบอนและน้ำบูดูนั้นแท้ๆ ที่เดียวที่ทำให้ไม่ได้ไปเล่นน้ำคลองกับเพื่อน แถมจะเข้าไบนั่งนอนเล่นให้เย็นใจในเมืองใต้บาดาลก็ไม่ได้ด้วย

น้อยตัดใบบอนได้พอตามที่ต้องการแล้วก็เดินกลับบ้าน ไปตักบูดูขายต่ออย่างเจี๊ยบๆ ไม่พูดไม่จาอะไรกับใคร เมื่อเสร็จเรียบร้อยทั้งสามถุงแล้วก็หิ้วถุงบูดูไปส่งให้แขกที่มาซื้อ น่าจะเสร็จหน้าที่ที่ต้องทำแล้วสินะ แต่กลับไม่ใช่อีก ขณะที่เธอกำลังจะก้าวขึ้นบ้านเพื่อกลับเข้าไปห้องนอนของแม่เท่านั้น

แหละ แยกคนหนึ่งก็พูดขึ้นว่า

“อะเมะดาซรอกะตีมอโกะแมเตะ มะมะ (เอาใบจากด้วยสามบาท หนู)”

น้อยชะงัก ในใจนึกก่อนว่า “แล้วตะกี้ทำไมไม่บอกล่ะ” แต่ไม่ได้พูดออกมา ได้แต่หยิบใบจากออกจากที่แขวนลงมาส่งให้คนซื้อสามจุก^๓

พอส่งให้เสร็จ อีกสองคนก็พูดขึ้นบ้าง

“กิตอปงตีมอโกะยูเมะ มะมะ (ของฉันทึกลสามบาทด้วย หนู)”

คราวนี้น้อยเกือบชักสีหน้าถ้าไม่คิดว่าแม่กำลังจ้องมองอยู่ เธอนึกก่อนในใจต่อว่า

“เออ เอา ตะกี้ทำไมไม่รู้จักบอกเสียพร้อมๆ กัน บอกทีละคนอย่างนี้ก็แยซี นี่ถ้าอยู่ในเมืองใต้ดินก็ไม่ต้องมาเหนื่อยขายของอย่างนี้”

ก่อนในใจไม่ทันจบน้อยก็สังเกตเห็นว่าใบจากที่แขวนไว้นั้นไม่พอสำหรับขาย

“อะไรอีกล่ะที่นี่- โอ้ย!”

เธอร้องมาอย่างสุดกลั้วพลางมองหน้าแม่อย่างอารมณ์เสียแทบสะกดไว้ไม่ได้อีกต่อไป น้ำเสียงที่พูดออกไปจึงไม่ไพเราะนัก

“แม่ ใบจากก็หมด มีเหลือแค่สี่จุก”

“เอาตังค์ไปซื้อที่ตลาดมาเลยจุก ร้านจีนข้างบ้าน ป้ามูลนะ เอามาทั้งมัดใหญ่เลย” แม่พูดพร้อมกับส่งเงินให้

“อะไรๆ ก็ใช้น้อย อะไรๆ ก็น้อย พี่แม่ะไปไหนเสียล่ะ ต้องให้น้อยทำคนเดียว” น้อยพูดออกไปได้ อย่างไรเธอเองก็ไม่เข้าใจตัวเองเหมือนกัน

“พี่แม่ะเขาไปบ้านเพื่อน น้อยได้ไปเที่ยวมากกว่าพี่เขาอะ พี่แม่นานๆแม่จะให้เขาไปสักที ทำไมแม่ใช้ให้น้อยทำงานไม่ได้หรือ ไม่อยากช่วยแม่หรือไ้ น้อย” เสียงแม่เริ่มแข็งขึ้นบ้างพร้อมๆ กับที่น้อยเริ่มรู้สึกร้อนๆ ในลูกตา

“ก็แม่ใช้แต่น้อยคนเดียว” น้อยเถียงแม่ด้วยเสียงอ่อนลง ความรู้สึกเหมือนน้อยใจ “เพื่อนๆน้อยเขาได้

ไปเล่นน้ำคลองกัน น้อยต้องไปเดินซื้อใบจาก ร้อนก็ร้อนจะตาย” เธอไม่ได้บอกแม่เรื่องอยากไปอยู่เมืองใต้ดินนั้น

“ไปซื้อมาให้แม่เดี๋ยวนี้ น้อย เด็กอะไรคิดแต่จะไปเล่น ไปซื้อมาแล้วจะไปไหนก็ไปเหอะ” แม่พูดตบทหรือตัดความรำคาญก็ไม่ทราบ

น้อยจำใจรับเงินมาจากแม่ เธอไม่มองมาทางแขกที่มาซื้อของเลยเพราะความขุ่นใจ พอกระโดดลงจากนอกชานแล้วก็ออกวิ่งพลางพูดเหมือนจะให้แม่ได้ยินว่า “น้อยก็จะไปอยู่ที่อื่นแล้ว ไม่อยากอยู่ที่นี้แล้ว ไปอยู่ที่เย็นๆ ดีกว่า” และถ้าเธอไม่ผิดไปน้อยคิดว่าเธอได้ยินเสียงแม่และลูกค้าหัวเราะดังแว่วตามหลังมา

น้อยแบกใบจากมัดกลมใหญ่กลับมาถึงบ้านด้วยใบหน้าแดงก่ำเพราะความร้อนและเหนื่อย ทุกคนยังนั่งอยู่ที่เดิม พี่แม่ะซึ่งกลับมาถึงบ้านเรียบร้อยแล้วรีบลุกขึ้น หมายใจจะช่วยรับมัดใบจากแสนหนักนั้นมาจากน้อง แต่น้อยกลับเบี่ยงมัดใบจากที่ยาวร่วมวาไปให้พันมือพี่แม่ะเสีย เป็นการบอกว่า ฉันทำเองได้น่า ไม่ต้องมาทำเป็นช่วยหรอก แหม ทำเป็นมาช่วย ฉันทเหนื่อยคนเดียวแทบตาย รู้ไหม ตัวเองไปเที่ยวเหอะ

การแขวนใบจากเป็นงานที่สองพี่น้องทำกันมาจนชินและเป็นเรื่องที่ย่างมากด้วย น้อยลงนั่งทำหน้าเฉยลากเอามัดใบจากไปไว้ข้างหน้า จัดแจงตัดเชือกที่เขามัดใบจากทั้งหมดไว้เสียจนแน่นปึ๋ง หยิบหัวจุกแต่ละหัวออกมาด้วยมือซ้าย ตั้งนิ้วมือขวาขึ้นสอดผ่านกลางแต่ละจุก กะให้แยกจำนวนใบออกเป็นสองฟากเท่าๆ กัน ทำอย่างนั้นจนเต็มมือขวาถึงง่ามระหว่างนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ จากนั้นก็ลุกขึ้น ยกเอาใบจากที่สอดแบ่งไว้เต็มมือไปสวมลงบนที่แขวนที่พ่อตอกเป็นขาตั้งติดกับกระเบรเสื่อสินค้าประเภทส้มแขก หอม กระเทียม และมีแผ่นไม้ยาวตอกติดอีกชั้นหนึ่ง

^๓ ใบจากที่ขายกันในสมัยที่ผู้เขียนยังเล็กนั้นใช้สำหรับไปตัดเป็นท่อนสำหรับมวนยาเส้นสูบเหมือนสูบบุหรี่ แต่สำหรับขายแล้วเขาจะส่งมาเป็นใบจากยาวเต็มความยาวของใบคือประมาณหนึ่งวา มัดมาเป็นช่อๆ หรือกระจุกๆ ช่อหนึ่งมีสิบใบ เรียกว่าหนึ่ง(กระจ)จุก

เหมือนไม้กางเขน เธอทำอย่างนั้นไม่กี่ครั้งก็เสร็จ เหลือไว้เท่าจำนวนที่ถูกค้าขื้อ ระหว่างนั้นเธอก็มีหน้าเกือบตลอด แต่ก็แอบเหลือบตาขึ้นมองคนอื่นเป็นครั้งคราว เห็นทุกคนอมยิ้ม ช่างไม่รู้ว่าเป็นอย่างไร

แขกลูกค้าออกจากร้านไปหมดแล้ว แม่จึงเรียกน้อยเข้าไปหา ถามว่า

“น้อยเป็นอะไรไป โกรธทั้งแม่ทั้งพี่แม่ทำไม ไม่เห็นใครทำอะไรน้อยสักหน่อย เป็นเด็กพาลไปได้ ไม่เข้าเรื่องเลย”

น้อยก้มหน้านิ่ง ไม่ยอมมองใคร จนพี่แม่ถามขึ้นว่า

“ไปเล่นน้ำคลองกันไหมน้อยพี่ก็ร้อนเหมือนกัน?”

ไปเล่นน้ำคลองหรือ? น้อยแวบคิดถึงมากและเพื่อนๆ ขึ้นมาทันที แต่แล้วหน้าก็ม่อลงอีก ป่านนี้พวกนั้นเลิกเล่นน้ำคลองและกลับบ้านกันไปหมดแล้วแหละ จึงตอบพี่แม่ว่า

“เค้าไม่อยากไปหรอก ตัวเองไปเหอะ เค้าจะไปอยู่ที่อื่นแล้ว”

“จะไปที่ไหนก็ไปเถอะน้อยไป ดึกว่ามานั่งหน้าเจ้าอยู่อย่างนี้ ตะกี้ก็ว่าจะไม่อยู่ที่นี่แล้วใช่ไหม จะไปอยู่ที่ไหนล่ะ?” แม่พูดอย่างธรรมดาเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น

ใจน้อยนึกถึงบ้านใต้ดินในเมืองบาดาลนั้น แต่ในเมื่อไม่รู้ทางไปจึงตอบไปว่า

“น้อยจะไปสงขลา เงินในกระปุกลูกน้อยหมดก็มี”

น้อยลุกขึ้นเดินออกไปทางประตูหลังบ้านได้ยินเสียงแม่พูดว่า “วันนี้แม่ไ้ล้งทั้งจริง” และเสียงพี่แม่หัวเราะเบาๆ ตามหลังมา เธอลงบันไดหลัง เดินผ่านสวนไปทางบ้านน้ำกิมอย่างไม่มีจุดหมาย กว่าจจะรู้ตัวก็เดินมาเกือบถึงบาโงยืมตรงที่มานุเป่ามือพูดด้วย แต่ไม่มีใครอยู่ตรงนั้นสักคน ลองป้องมือ

เป่าปากเป็นเสียงหวู่ วู้ หวู่ วู้ หมายถึงว่าจะมีเพื่อนเข้าใจว่าเธอชวนไปเล่นน้ำคลอง แต่ไม่มีเสียงใครกุดอบนอกจากเสียงลมหวีดหวิวเท่านั้น

น้อยนั่งลงบนพื้นหญ้าริมหน้าต่างกับชายปายาง รู้สึกอ้างว้างอย่างบอกไม่ถูก เธอตั้งหน้าตั้งตา (หญ้าเจ้าชู้) ขึ้นมาที่ละต้นพาดผ่านบนโคนนี้วกกลาง สอดปลายทั้งสองข้างไว้ได้นี้วนางและนิ้วชี้ ตั้งหน้าอีกต้นมาพาดได้นี้วกกลางให้ปลายขึ้นมานบนนี้วนางและนิ้วชี้ จากนั้นจึงพับหญ้าเส้นแรกให้ทับเส้นที่สอง ทำอย่างนั้นเรื่อยไปจนเกือบถึงปลายนิ้วชี้ เมื่อตั้งออกก็ได้งาน สอดสานหญ้าเจ้าชู้เป็นปลอกหญ้ายาวๆ เด็กๆเรียกเป็นภาษามลายูว่า ซาแมบลาลแล (รังตักแตน)

บ้านหรือรังตักแตนทำให้น้อยลุกขึ้นเดินต่อบอกตัวเองว่าอยากมีบ้านเล็กๆ ของตนเองเหมือนรังตักแตน แต่ต้องเป็นบ้านที่เย็นสบาย มีห้องสำหรับนอนเล็กๆ มีครัวเล็กๆ สำหรับกินข้าวก็พอแล้ว

น้อยเดินไปเรื่อยๆ เป็นวงโค้งตามพื้นที่นา กว่าจจะรู้ตัวเท้าก็พาเธอเดินวกกลับบ้าน ขึ้นบันไดหลังเข้าไปในครัว ครัวนี้ใหญ่ไปกว่าครัวในบ้านอื่นๆ ที่เธออยากได้ เธอคิดพลางค่อยๆ หยิบจานออกมาจากที่คว่ำอย่างเบาที่สุด เปิดฝาหม้อข้าวอย่างเบาที่สุดแล้วเขี่ยยังไม่วายมีเสียงฝากระทบหม้อดังแก๊กตักข้าวใส่ลงในจานจนเกือบเต็ม หันหน้าไปมองทางหน้าบ้าน เห็นเหมือนหัวใครสักคนคล้ายหัวพี่แม่แวบหนึ่งแล้วก็หายไป คงไม่ใช่พี่แม่หรอกน่า เราคดข้าวออกเบาจะตายไป จากนั้นจึงค่อยๆ เปิดฝาหม้อแกงส้มมะละกอของโปรดตักราดลงไปบนจานข้าว หยิบช้อนมาคันหนึ่ง กำลังจะย่องออกจากครัว หูแว่วได้ยินเสียงเหมือนเสียงพี่แม่กลั่นหัวเราะดังกึกๆ แล้วก็ได้ยินเสียงพ่อพูดเบาๆ ว่า

“น่ากลัวท้องก๊วจะพากลับจากสงขลามาแล้วซีเสียงก็อกแกกอย่างนั้น”

เมื่อรับประทานข้าวจนหมดจานอย่างเอร็ดอร่อย

๘ “แม่ไ้ล้งทั้ง” เป็นสำนวนเปรียบเทียบกับของทางภาคใต้ หมายถึงอาการอารมณ์เสียเพราะถูกขวางไม่ให้ทำสิ่งที่อยากทำ เหมือนแม่ไ้ที่อารมณ์เสียร้องกะตักหลังจากางไขเสร็จแล้ว

แล้ว อารมณ์ขุ่นข้องน้อยก็ดูจะหายไปอย่างสิ้นเชิง เธอคิดขึ้นได้ถึงบ้านเล็กๆ ที่อยากได้ระหว่างเดินอยู่คนเดียวกลางทุ่งนาว่าถึงยังทำอยู่เองไม่ได้ ก็นึกเอาได้นี่นา ก็มันอยู่ในหนังสือของพ่อไง หนังสือที่อ่านค้างไว้ก่อนไปตักใบดูขายอย่างไรเล่า

**แล้วน้อยก็ได้บ้านในความคิดฝันของเธอ
เป็นบ้านที่เย็นสบาย อยู่ใต้ดินในเมืองใต้
บาดาล**

**ในหนังสือของพ่อ และสักวันหนึ่งเธอ
จะไปดูของจริงอย่างที่เขาเขียนเอาไว้ให้ได้**

หมายเหตุ- เขียนเสร็จเวลา ๒๓.๐๕ น. วันอังคารที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 จิตใจกังวลกับเหตุการณ์ทางภาคใต้อย่างยิ่ง โรงเรียนหยุดสอนไปแล้วถึง ๙๐๐ กว่าโรง เหลือเชื่อว่าครูต้องส่งเวกชีวิตไปแล้วหลายสิบคน เวลานั้นเขียนก็เห็นแต่ความสุขสงบและสันโดษของที่นี่ที่เคยใช้ชีวิตมาแต่เล็กแต่น้อย แต่ทำไมปัจจุบันถึงเป็นไปได้ถึงเพียงนี้หนอ - ชบาบาน

๒

ตายทั้งเป็น

คำสองคำ

ขาดอาหารโหยให้ตายเจ็ดวัน
ขาดอากาศหายใจไม่นานลวงลับ
เกิดมาร้าวคดโกงเผยโลงศพ
ฉายภาพแห่งค้นหาหลากหลายประเด็น
วิกฤตภูมิปัญญามหาโหด
บาปครอบงำตัวตนกมลสันดาน
อาชญากรรมทุนนิยมยังซูดริด
เห็นแก่ตัวเป็นเงาเผาชีวิ
ไขว่และคว้ายื้อและยุดไม่สุดสิ้น
ลมและน้ำทำลายกายดินร่น
มวลมนุษยชาติขาดสำนึก
วิถีโลกแต่ละก้าวจึงร้าวราน

หากขาดน้ำสำคัญสามวันดับ
ขาดศักดิ์ศรีประดับดังตายทั้งเป็น
ผิดระบบบ้านเมืองเหตุเน่าเหม็น
คราบลำเค็ญคือหญ้าแพรกหลงแหลกลาญ
หลงเกลียดโกรธโกลนเข้าหักหาญ
สังคมไร้แรงต้านสถานนี้
ป่าคอนกรีตเลือดกลบทั่ว ณ ถิ่นที่
เกียรติยศย่ำย้อย่างแยบยล
ฟ้าและดินอยากได้ในทุกหน
ใจร้อนเร่าตะกายบนหนทางมาร
รอยจารึกประวัติเมืองเรืองร้าวฉาน
หลักพื้นฐานเสรีภาพอาบน้ำตา

► วาสนา บุญสม

>>ต่อจากฉบับที่ ๑๙๗<<

๑. ชีวิตนี้ประกอบขึ้นด้วยอะไร?
เป็นอยู่อย่างไร? มีความสำคัญอย่างไร?
๒. เมื่อชีวิตนี้มีปัญหา สังคมมีปัญหา
ใครเล่าจะเป็นผู้แก้ปัญหาทั้ง ๒ นั้น?
(และปัญหาอื่นๆ อีกตั้ง ๑๐ ข้อ)

โภชนมัตตัญญูตา ปฏิบัติเกี่ยวกับ
เครื่องบริโภค-อุปโภค เครื่องใช้ไม้สอยต่างๆ
คือ ผู้ปฏิบัติไม่เหินห่างไปจากเรื่อง
การกินการใช้ ต้องรู้สารลัจะการกินการใช้
ต้องลดละกิเลส มีปัญญา
ไม่เป็นทาสเครื่องบริโภค-อุปโภค

ในฉบับนี้ ก็ยังคงตอบปัญหาของผู้ใช้นามว่า **“ลูกพระรัตนตรัย”** ๑๘ ม.๑๐ ต.เขาย้อยสน
อ.เขาย้อยสน จ.พัทลุง ซึ่งมีคำถามถึง ๑๐ ข้อ แต่ได้ตอบไปเพียงคำถาม ในข้อ ๑ เท่านั้น
และยาวนานมาจนบัดนี้ ยังไม่จบ

ซึ่งเป็นการตอบคำถามที่อาตมาตอบชนิดตั้งใจสาธยายเจาะลึกและแผ่กว้างอย่างเจตนา เพื่อจะ
ให้ครบครันทั้งเนื้อหาทั้งจุดสำคัญให้ถึงยอด และแน่นอนย่อมมีเรื่องราวที่เกี่ยวข้องพันพัวรวมทั้ง
เกร็ดความรู้ข้างเคียงบางเกร็ด ที่น่าจะได้อธิบายเสริมให้ได้รู้แจ้งกัน เพราะบางเกร็ดนั้นเป็น
“ปัญหาที่ยังไม่มีคำตอบ” มานานแสนนานแล้ว อาตมาพอตอบได้จึงพยายามตอบพยายามสาธยาย
ดังนั้น แลคำถามว่า **ชีวิตนี้ ประกอบขึ้นด้วยอะไร ? เป็นอยู่อย่างไร ?** เท่านั้น การตอบ
จึงยืดยาวไปด้วยนิยาม ด้วยบริบท ด้วยปฏิสัมพันธ์ ด้วยแก่นสารหลากหลายมาจนถึงบัดนี้ และ
ยังจะได้อธิบายขยายความต่อไปอีกมากพอสมควรทีเดียว

เพื่อจะได้ไม่ยืดเยื้อต่อไป ตั้งแต่ฉบับนี้ก็นำคำถามประเด็นอื่น และข้ออื่นของ **“ลูกพระรัตนตรัย”** ก็
ดี ของผู้อื่นที่เป็นคำถามใหม่ก็ตาม ตอบเพิ่มไปด้วย โดยจะนำคำตอบที่ยังตอบไม่จบของคำถามข้อ ๑ ไว้ช่วง
ท้าย และจะตอบคำถามใหม่ในช่วงต้นไปเรื่อยๆ

●●●

[สำหรับปัญหาของ **“ลูกพระรัตนตรัย”** นอกจากข้อ ๑ ที่ยังตอบต่อไปเรื่อยๆ ก็ได้ตอบข้อ ๒-๓ ตอบไปด้วย
กระทั่งถึงฉบับที่แล้วได้ตอบปัญหาข้อ ๔ ยังไม่จบ ฉบับนี้ก็จะตอบต่อจากที่ได้ตอบไปแล้ว]

ปัญหาข้อที่ ๙. มีว่าขอให้พ่อท่านช่วยจำแนกแยก
ชั้นนักรการเมืองที่ควรจะเลือกเข้าไปทำหน้าที่ในสภาอันทรง
เกียรติของชาติ เพื่อจะไม่ก่อปัญหาให้แก่ชาติบ้านเมืองอีก
ในวันที่ ๑๗ พ.ย. ๓๙ นี้

ถ้าเข้าใจที่อาตมาได้อธิบายมาหรือตอบปัญหาของคุณมา
ตั้ง ๘ ข้อแล้ว ก็คงจะพอรู้แล้วว่า **นักรการเมือง ก็คือ
“ผู้ที่ใช้ไปเสียสละ”** ช่วยเหลือสังคมประเทศชาติ
ไม่ใช่ผู้เข้าไปแสวงหา ลาภ, ยศ, สรรเสริญ, โลภียสุข
เป็นอันขาด

นักรการเมือง คือ คนที่อยู่ใน “ฐานะนักบริหาร”
อันเป็น “ฐานะระดับสูงขั้นที่ ๒” ของสังคม (ขั้นที่ ๑
คือ ฐานะนักบวช) ซึ่งมีศักดิ์ศรี ได้รับการเคารพ
นับถือเทียบเท่า “อารยชนชั้นอนาคามี” จึงต้อง
มีคุณภาพเพียงพอ ให้สมแก่ฐานะ

**“นักรการเมือง” ผู้ใดยังมีพฤติกรรม ที่แสวงหา
“ลาภ, ยศ, สรรเสริญ, โลภียสุข”** จากงานการเมืองอยู่ **จึง
ไม่ใช่ชั้นนักรการเมืองที่แท้จริง หากผู้ใดเข้าไปทำงานการ
เมืองแล้วอาศัยงานการเมืองแสวงหา “ลาภ, ยศ, สรรเสริญ,
โลภียสุข” ด้วยโลภะด้วยโทสะด้วยโมหะ มากขึ้นๆ เท่าใด
ผู้นั้น ก็คือ ผู้เข้าไปทำลายความเป็นนักรการเมือง และ
ยอมทำลายการเมือง มากขึ้นๆ ด้วย เท่านั้น**

**ดังนั้น ผู้ที่ทำงานการเมือง แล้วอาศัยงาน
การเมืองแสวงหา “ลาภ, ยศ, สรรเสริญ, โลภียสุข” ด้วยโลภะ
ด้วยโทสะด้วยโมหะน้อยลงๆ เท่าใด กระทั่งไม่มี
เลยได้จริง ผู้นั้น ก็คือ ผู้ทำลายความเป็นนักร
การเมือง และยอมทำลายการเมืองน้อยลงๆ
ด้วย เท่านั้น หรือคือผู้เป็นนักรการเมืองที่
แท้จริงยิ่งขั้นเท่านั้น**

“ประชาธิปไตยสมบูรณ์แบบ” นั้น จะเป็นสังคม
ที่มีความเข้าใจใน “ฐานะแห่งบุคคล” เป็นอย่างดี ก็เพราะ
ประชากรมีภูมิธรรมและมีวัฒนธรรมในความระลึกถึงกัน-
ความรักกัน-ความเคารพกัน-ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน-
ความไม่วิวาทกัน-ความพร้อมเพรียงกัน-ความเป็นอันหนึ่ง
อันเดียวกัน (พระไตรปิฎก เล่ม ๒๒ ข้อ ๒๓๓ ในสาราณียธรรม)
นี้แล จึงเป็นสังคมที่อยู่ร่วมกันอย่างอบอุ่นสันติสุข โดยรัก

เคารพนับถือสามัคคีกันตามฐานานุฐานะ ซึ่งพร้อมไปด้วย
ศรัทธาและปัญญาที่เข้าใจในสัจจะว่า “ฐานะแห่งบุคคล” ที่มี
ความไม่เหมือนกัน ไม่เสมอกัน ทั้งในด้าน “สมมุติสัจจะ”
และทั้งในด้าน “ปรมัตถสัจจะ”

ซึ่งแบ่งเป็น ๔ ฐานะใหญ่ๆ ได้แก่ ๑. ฐานะนักบวช
๒. ฐานะนักบริหาร ๓. ฐานะนักบริการ ๔. ฐานะนักผลิต

๑. ผู้มี “ฐานะนักบวช” ฐานะนี้ถือว่าเป็น “ฐานะ” ที่สูงสุด
ของสังคม ผู้อยู่ในฐานะนี้จะได้รับการเคารพกราบไหว้บูชา
กันทีเดียวเพราะตามความเป็นจริงจะต้องเป็นผู้มีความบริสุทธิ์
จากกิเลส จึงเป็นที่เคารพบูชาเทิดทูน เป็นหลักของ
สังคม เป็นที่ปรึกษาของสังคมเป็นที่พึ่งของสังคมแท้ เพราะ
เป็น “สรณะ” หนึ่งในของ **พระไตรรัตน์** อันเป็น “ที่พึ่ง” สำคัญ
สูงสุดของผู้เป็นพุทธศาสนิกชน

โดยเฉพาะนักบวชท่านใดมีภูมิธรรมสูงส่งสูงสุด
บรรลุนิพพานขั้นนามธรรมกันได้ถึงขั้น “อรหัตต์” จริง ก็ยังเป็น
ร่วมโพธิ์ร่มไทรของมวลมนุษยชาติได้อย่างวิเศษแท้จริง
ดังนั้น “ฐานะ” นี้จึงเป็นคนที่ยกไว้เป็นที่เคารพสูงสุดในประชา
“ฐานะแห่งบุคคล” ทั้ง ๔

“ฐานะนักบวช” จึงหมายถึง ผู้ที่จะต้องมีความ “สิ่งที่เป็นจริง
อันมีคุณค่าประโยชน์อย่างยิ่ง หรือความจริงที่เป็นสิ่งสูงสุด”
ซึ่งภาษาบาลีเรียกว่า “**ปรมัตถสัจจะ**”

[ฉบับที่แล้วเราได้อธิบาย “ฐานะนักบวช” ยังไม่จบ ได้ขยาย
ให้เห็นคุณลักษณะแท้ของความเป็น “นักบวช” ซึ่งประกอบไปด้วย
“วรรณะ ๙” เพิ่งอธิบายไปได้แค่ ๗ ลักษณะ ต่อไปก็ลักษณะที่ ๘
“การไม่สะสม” ก็ได้อธิบายเกี่ยวเนื่องไปถึง “มิจฉาทิฎฐิ-สัมมาทิฎฐิ”
อันเป็นจุดสำคัญของ “การจะได้เกิดสู่ ‘ปรโลก’ เป็นอารยบุคคล” ซึ่ง
ยังอธิบายไม่จบ ฉบับนี้ยังมีต่อ โปรดติดตามอ่านได้]

**พระพุทธรเจ้าตรัสหลักการของ “ความเป็นมิจฉา
ทิฎฐิ ๑๐ และความเป็นสัมมาทิฎฐิ ๑๐”** ไว้ในพระไตรปิฎก
เล่ม ๑๔ ข้อ ๒๕๕ และ ๒๕๗ ซึ่งหากผู้ใดไม่ได้ศึกษา
หลักการสำคัญนี้ ย่อมไม่สามารถเป็นผู้มี “สัมมาทิฎฐิ” ที่จะ
ปฏิบัติให้เกิดมรรคเกิดผลเป็น “อารยชน” หรือไม่มีประธานที่
จะนำปฏิบัติให้เกิดผลเข้าสู่ “โลกุตระภูมิ” ได้แน่ๆ

“มิจฉาทิฎฐิ ๑๐ และสัมมาทิฎฐิ ๑๐” นั้นมีดังนี้

๑. **ทานที่ให้แล้ว มีผล**(อรรถิ ทินนัง) หมายความว่า ผู้หนึ่งต้องมี**ความเห็นหรือความเชื่อถือ**(ทิฏฐิ)ว่า “ทาน” ที่ทำไปนั้นๆ**“มีผลแน่”** โดยเฉพาะ**“ผล”ที่เป็น“โลกุตระธรรม”** ส่วนผู้ที่มี**ความเห็นหรือความเชื่อถือ**(ทิฏฐิ)ว่า **ทานที่ให้แล้ว ไม่มีผล**(นัตถิ ทินนัง) เช่น “ทาน”ก็เพื่อช่วยเหลือเขาไปเท่านั้น ไม่มีผลบุญผลบาปอะไรหรอก ผู้นั้นก็คือ“มิจฉาทิฏฐิ”ตั้งแต่เบื้องต้นทีเดียว

และแม้จะมีความเห็นหรือความเชื่อถือ ว่า ทานที่ให้แล้ว มีผล ก็ต้องรู้ให้ชัดแจ้งอีก ว่า มีผลอย่างไร เช่น ทำทานอย่างนี้ เป็น“มีจกผล” ได้บาป หรือผลไม่ดี ไม่สมควรทำ ทำทานอย่างนี้เป็น“สัมมาผล”ได้บุญ หรือผลดี สมควรทำให้งั้น เป็นต้น โดยเฉพาะ“ทำทาน”อย่างไรจึงจะเป็น“ผล”สู่นิพพาน ผู้ทำทานก็ต้องศึกษาให้เกิดปัญญา มี**ความเชื่อถือหรือความเห็น**(ทิฏฐิ) ที่ถูกต้องดีงาม

[แล้วอาตมาก็ได้อธิบาย“ทาน”ที่เป็นบาป และ“ทาน”ที่เป็นบุญ ไปพอสมควร ซึ่งต้องศึกษากันให้ดี ไม่เช่นนั้น จะ“ทำทาน”กัน ได้“บาป” ตลอดกาลนาน

เรื่อง“**ทาน**”นี้ สำคัญมาก ถ้าได้ศึกษาอย่าง“สัมมาทิฏฐิ”ก็จะรู้ได้อย่างถ่องแท้ว่า “ทาน”หรือ“การเสียสละแก่กันและกัน”นี้แหละ คือ พฤติกรรมอันวิเศษที่ยิ่งใหญ่ของสังคมมนุษย์ เพราะเป็นทั้ง**“ประโยชน์”** แก่ตนแก่สังคม และเป็นทั้ง**“มรรคผล”** สู่นิพพานจริงๆ ส่วน“**ทาน**”ที่ทำกันอยู่ในสังคมของ“ทุนนิยม”นั้น จะต่างกับ“**ทาน**”ในสังคมของ“บุญนิยม” เพราะมีแนวคิด และความเชื่อที่ต่างกัน และการปฏิบัติธรรมที่เป็น“โลกุตระ”ได้จริง ก็จะมีความจริงจากใจต่างกันไปคนละทางด้วย และเรากำลังอธิบายเจาะลึก“**ประโยชน์**”ขั้นสูงขึ้น คือ“**สัมปรายิกัตถะ**”ที่พุทธศาสนิกชนมักจะหลงเข้าใจเพี้ยนไปเป็นแบบ“**เทวนิยม**”เพราะเข้าใจเรื่อง“**ศรัทธาและศีล**”ไม่สัมมาทิฏฐิ ซึ่งอาตมาก็กำลังอธิบายให้กระจ่างชัดกันอยู่ ให้เห็นแจ้งในความเป็น“**อเทวนิยม**” โดยเฉพาะเรื่อง“**ศีล**”ที่พุทธศาสนิกชนยังหลงเข้าใจผิด และปฏิบัติยัง“ไม่สัมมา” เพราะแยก“**ศีล**”แยก“**สมาธิ**”แยก“**ปัญญา**”เป็นคนละส่วน คนละตอน จึงไม่มีมรรคผลเข้าถึง“**ไตรลักษณ์**”อย่างเป็น“**ปรมัตถธรรม**”

การปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ใน“**มัจฉาทิฏฐิสูตร-ลักขณาทิฏฐิสูตร-อิตถาทิฏฐิสูตร**” ซึ่งต้องมี“**สัมพัต**”เป็นปัจจัย และต้องมี“**องค์รวม**”ของทวาร ๖ -อายตนะนอกและใน ทั้ง ๑๒

· วิญญาน ๖ -สัมพัต ๖”ตลอดจนต้องรู้แจ้ง“**เวทนาในเวทนา**”ละเอียดทะลุไปถึงขั้นสูงสุด คือ **“โดยความเป็นอนัตตา”**(อนัตตโต) **ชนิดที่มี“ความไม่มีตัวตนของกิเลส”** อันเรียกว่า “**อนัตตา**” นั้น ปรากฏให้ผู้ปฏิบัติ“**รู้**”(ซานาติ)“**เห็น**”(ปััสสตี)อย่างสัมพัตอยู่หลายๆ เป็นปัจจุบันนั้นเทียว

· ฉบับที่แล้วได้อธิบายถึงการปฏิบัติ“**ศีล**” จนกระทั่งนำพาให้เกิด“**สัมมาสมาธิ**”และเกิด“**ปัญญา**” ชนิดมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ทั้ง“**ศีล-สมาธิ-ปัญญา**”อย่างเป็น“**องค์รวม**”ไปแล้ว และเมื่อมีผลของการปฏิบัติ“**ศีล**” ก็ย่อมเกิด“**ศรัทธา**” และ“**ศรัทธา**”ก็มีความเจริญตามองค์ธรรมสูงขึ้นๆบริบูรณ์ด้วย“**องค์ธรรม**”นั้นๆเป็นลำดับๆถึง ๑๐ ลำดับแล้ว และอาตมาก็ได้อธิบายถึงผู้มี“**วิชาว**” ที่สามารถรู้“**ปรโลก**”หรือ“**โลกหน้า**” แบบพุทธ เชิญอ่านต่อได้]

· **“ประโยชน์”**(อตัลล)ที่มีมรรคมีผลถึงขั้นลดละกิเลส ได้อย่างถูกต้องถูกตนของกิเลสจริง ซึ่งถ้าเป็น“**สุข**” ก็เป็น“**สุขพิเศษ**” (วุปสมสุข) ถ้าเป็น“**กุศล**”ก็เป็น“**โลกุตระกุศล**”ถึงขั้นสูงสุดได้ อันเป็นการสิ้น“**ทุกขอารยสัจ**” เป็น“**บรมประโยชน์**”ขั้นสุดตมัตถะ” หรือ“**ประโยชน์**”ขั้นบรรลุนิพพาน เป็น“**อรหัต**” จึงจะเป็นผู้มี“**สุขชนิดบรมสุข**” (ปรมังสุขัง)

· [เราได้อธิบายกันมาเรื่อยๆจนถึง“**อวิชชา**” และกำลังจะได้สาธยายถึง“**ปฏิจจสมุปบาท ๑๒**” อันมีสาเหตุต้นตอมาจาก“**อวิชชา**” ซึ่งเราจะได้รู้จักความซับซ้อนของมันสู่กันฟังต่อไป]

· **การไม่ได้ฟังธรรมของผู้บรรลุจริง และยืนยันจากผู้บรรลุจริง จึงก่อความเสียหายร้ายงาม**

· [เรากำลังพูดถึงความเป็น“**ปรโลก**” อันก็คือ “**สัมปรายภพ**” ซึ่งตามทิฏฐิ“**เทวนิยม**”นั้นเขาถือว่า จิตวิญญาณที่ออกจากร่างไป ก็ไปสู่ปรโลก แม้ชาวพุทธเองก็เถอะ ยังเข้าใจ“**ปรโลก**”เหมือนที่เทวนิยมเขาถือถือเกือบทั้งนั้น ส่วนทิฏฐิ“**อเทวนิยม**” นั้นยังไม่ตายก็มีปรโลก ถ้าชาวพุทธผู้ใด**“ไม่สัมมาทิฏฐิ”**(มีจกาทิฏฐิ) แค่เรื่อง“**ปรโลก**”เรื่องเดียว นี้ ก็แน่นอนว่า การปฏิบัติเพื่อให้เกิด“**สัมปรายิกัตถ**”ประโยชน์ย่อมผิดไป ไม่มีมรรคผลเด็ดขาด]

· ขอยืนยันว่า พุทธนั้นเป็นศาสนาที่พระพุทธเจ้าทรงนิยามความเป็น“**อาริยะ**”จะต้องมีคุณธรรมเข้าขั้น**โลกุตระสัจจะ** จึงจะเป็น**มรรคผล**ของศาสนาพุทธ **ไม่ใช่เอาแค่โลกียะเป็น**

มรรคผล และมรรคผลนั้นก็เกิดจากการปฏิบัติที่ถึงพร้อมด้วย **วิชาและจรรยา**

ถึงพร้อมอย่างไร **“จรรยา”** ที่เกิด **“วิชา”** นั้นเป็นอย่างไร ก็มีหลักฐานที่ยืนยันความจริงเหล่านี้ ดังเช่น ในพระไตรปิฎก เล่ม ๙ ข้อ ๑๖๒ ก็ชัดเจนยิ่ง อาตมาว่าใครๆ ก็น่าจะลองอ่านคำตรัสของพระพุทธเจ้าเต็มๆ ครบๆ ดูบ้าง แม้จะยาวหน่อย ก็พยายามอ่านดูบ้างก็แล้วกัน จะได้เห็นกันกระจ่างแจ่มแจ้ง ว่า อะไรเป็นอย่างไรกันแท้

[ผู้สนใจเปิดกลับไปอ่านจากฉบับที่แล้ว ซึ่งได้พิมพ์ไปแล้ว]

“จุลศีล-มัชฌิมศีล-มหาศีล” ที่ระบุไว้นั้น จึงเป็น **“พุทธธรรมบัญญัติ”** หรือ **ข้อกำหนดเป็นกฎหมายหลัก ที่ศาสนาพุทธใช้เพื่อบริหารจัดการองค์กรพุทธให้อยู่ในความเป็นพุทธ**

เมื่อได้อ่าน **“จุลศีล-มัชฌิมศีล”** แล้ว ก็จะเห็นต่างๆ ซัดๆ ว่า ศาสนาพุทธตามที่พระพุทธเจ้าทรงสร้างขึ้นมา นั้น **“เว้นขาด”** อะไรบ้าง หรือไม่มีสิ่ง-ไม่มีเรื่องอะไรบ้าง แล้วคุณจะมี “งง!” แทบจะไม่อยากจะทำอะไรเลยทีเดียว เพราะทั้งสิ่งทั้งเรื่อง ที่พระพุทธองค์ให้ “เว้นขาด” นั้น ในยุค ๒๕๐๐ กว่าปีโน้น พุทธยุคต้นก็ “เว้นขาด” ได้จริง ไม่มีในวงการพุทธ เป็นศาสนาพุทธ “อเทวนิยม” งดงามบริสุทธิ์ แต่ปัจจุบันนี้สิ่งและเรื่องที่ทรงให้ “เว้นขาด” ทั้งหลายกลับมีกันเต็มวงการศาสนาพุทธ

มัชฌิมศีล ต่อมา **“เว้นขาด”** จาก **“ดิรัจฉานกถา”**

ศีลข้อนี้ มีคนสำคัญผิด ว่า พระพุทธเจ้าทรงให้ **“เว้นขาด”** จากการพูดเรื่องต่างๆ ตามที่ท่านยกตัวอย่างมา คือ ไม่ให้พูดเรื่องเกี่ยวกับ พระราชา โจรมหาอำมาตย์ กองทัพ ภัย รบ เป็นต้น ซึ่งก็คือ เรื่องการเมือง หรือเกี่ยวกับเหตุการณ์บ้านเมือง เกี่ยวกับผู้บริหารนั่นเอง ผู้ที่เข้าใจผิดจึงพาซื้อ ห้ามพูดเรื่องการบ้านการเมืองกันอย่างสิ้นเชิงเลย

หรือการพูดเรื่องเกี่ยวกับ ข้าว น้ำ ผ้า ที่นอน ดอกไม้ ของหอม ญาติ ยาน บ้าน นิคม นคร ชนบท สตรี บุรุษ คนกล้าหาญ ตรอก ท่าเรือ คนที่ล่องล่ำไปแล้ว เรื่องเบ็ดเตล็ด เรื่องโลก เรื่องทะเล

หรือเรื่อง **ความเจริญและความเสื่อมด้วยประการ**

นั้นๆ

อ่านให้ชัดๆ ซึ่งก็คือ เรื่องทั่วไปทุกอย่างนั้นแหละ ถ้าไม่ให้พูดเรื่องข้าว เรื่องน้ำ เรื่องผ้า ... กระทั่งเรื่อง **ความเจริญและความเสื่อมด้วยประการนั้นๆ** กับญาติโยม กับใครๆ กันเลย แล้วจะให้ภิกษุพูดอะไรกับญาติโยม จะได้บอกได้สอนอะไรกันล่ะ ไม่ให้พูดเรื่องข้าว เรื่องน้ำ เรื่องผ้า ... แม้แต่ **“ความเจริญและความเสื่อมด้วยประการนั้นๆ”** ก็พูดไม่ได้ ก็เป็นอันพูดเรื่องอะไรไม่ได้เลย

นี่คือ ความเข้าใจไม่ชัดเจนใน **“นัยสำคัญ”** ที่ท่านห้าม

ต้องทำความเข้าใจให้สำคัญทีเดียว ที่จริงนั้น พุทธเรื่องการบ้านการเมือง นั้นแหละจำเป็น สำหรับผู้ที่อยู่ในฐานะที่มีภูมิอันเหมาะสม เพราะมันหมายถึงการมีน้ำใจ มีความรับผิดชอบต่อสังคมมนุษย์ ภิกษุหรือผู้มีภูมิธรรมสูงต้องเป็นที่พึ่งที่ปรึกษาของผู้บริหารบ้านเมืองด้วยซ้ำ

หรือก็ต้องพูด..เรื่องข้าว เรื่องน้ำ เรื่องผ้า เรื่องที่นอน เรื่องดอกไม้ เรื่องของหอม เรื่องญาติ... พุทธเรื่องอะไรต่างๆ ตามที่ท่านยกตัวอย่างมานั้นแหละ แต่ที่ให้ **“เว้นขาด”** นั้น คือ ต้อง **“เว้นขาด”** จาก **“ดิรัจฉานกถา”** นั้นต่างหาก

นั่นก็หมายความว่า การพูดที่เป็น **“ดิรัจฉาน”** เท่านั้น ที่ท่านห้าม ท่านให้ **“เว้นขาด”**

แล้ว..การพูดที่เป็น **“ดิรัจฉาน”** คืออย่างไรเล่า?

“กถา” แปลว่า การพูด การกล่าว เรื่องราว

“ดิรัจฉาน” แปลว่า ไปทางขวาง, ซ้ำๆ ที่ยังไม่เจริญ

ดิรัจฉานกถา จึงหมายความว่า การพูดที่ขัดขวางทางนิพพาน ขวางทางเจริญ

นั่นคือ **นัยสำคัญ** ที่ท่านหมายถึง ไม่ใช่ท่านห้ามพูดอะไรเหล่านั้นไม่ได้ พูดได้ แต่อย่าพูดชนิดที่ทำให้เกิดผลขวางทางนิพพาน หรืออย่าพูดให้มันพาดกต่ำ ไม่พาเจริญ

เพราะฉะนั้น พุทธการเมืองก็ได้ พูดเรื่องข้าว เรื่องน้ำ เรื่องผ้า เรื่องที่นอน... ก็พูดเรื่องต่างๆ ทั้งนั้นๆ ได้หมดนั้นแหละ แต่อย่าพูดให้คนมันก่อเกิดกิเลส หรืออย่าพูด

ให้เกิดอกุศล อย่าพูดขวางทางกุศล อย่าพูดเป็นมิจจวาจา-เป็นวาจาทุจริต อย่าพูดให้พาดกต่ำ โดยเฉพาะที่สำคัญอย่าพูดให้ขวางทางนิพพาน

...“เว้นขาด”จากการกล่าวถ้อยคำแก่งแย่งกัน

เข้าใจให้ดีนะว่า “ถ้อยคำแก่งแย่งกัน” ไม่ใช่“กล่าวขัดแย้งกัน” หรือพูดขัดแย้งกันนั้น ไม่ให้ทำ...ทำไม่ได้

ในสังคมผู้เจริญนั้น พูดขัดแย้งกันได้ การกล่าวขัดแย้งกัน การโต้หรือแย้งกันอย่างผู้ศึกษานั้นเป็นเรื่องดี ซัดๆก็คือ อย่าพูดอย่างคน**ห่มเถียงกัน ต่อล้อต่อเถียงกัน แ่งเถียงกันหาชนะเถียงกันด้วยกิเลสอัตตา-มานะ** อย่างชาวบ้านร้านตลาดเขาทำกัน มันเป็นกิริยาไม่ดีสำหรับผู้ประเสริฐ

นัยสำคัญของศีลข้อนี้ ก็คือ ต้องอบรม“สัมมาวาจา” นั่นเอง โดยเฉพาะยังสามารถอบรม “สัมมาสังกัปปะ” ไปพร้อมกันได้ด้วยก็ยิ่งทำให้ “สัมมาวาจา” เป็น “วาจา” ที่ดีงาม แม้จะพูดขัดพูดแย้งกัน

ดังนั้น แม้จะมีความเห็นขัดแย้งกัน ก็พูดอย่างสังวร ต้องสำรวม“สติ-ธัมมวิจย” ของตนให้เป็น“สัมโพชฌงค์”ให้ได้ ต้องปฏิบัติ“สติปัฏฐาน ๔ มีสัมมปปธาน ๔ มีอิทธิบาท ๔” อยู่กับขณะทุกขณะที่มี “สังกัปปะ-วาจา-กัมมันตะ-อาชีวะ”ให้ได้เสมอ

จึงจะชื่อว่า เป็นชาวพุทธที่แท้จริง มีสัมมาทิฐิด้วยเหตุว่า ในชีวิตสามัญทุกขณะเราได้ประพฤติธรรมอยู่เสมอ ตาม“ศีล”ที่ตนได้สมาทานอย่างเหมาะสมกับฐานะของตน และได้“**สำรวมอินทรีย์ ๖ -โภชนมัตตัญญูตา-ชาคริยานุโยคะ**” ซึ่งเป็นหลักธรรมที่พระพุทธเจ้าตรัสยืนยันไว้ว่า การปฏิบัติธรรมของพุทธนั้นถ้าใครปฏิบัติโดยมี“**อปัณณกปฏิปทา ๓**”นี้อยู่ในชีวิต ผู้ปฏิบัตินั้นคือ“**ผู้ปฏิบัติที่ปฏิบัติไม่ผิด**”จากธรรมะของพระพุทธเจ้า

เมื่อปฏิบัติ“**อปัณณกปฏิปทา ๓**”ได้อย่าง“**สัมมาทิฐิ**” และพยายามจนสามารถปฏิบัติให้เกิด“**สัมมา**”ได้ไปตลอดครบองค์มรรคทั้ง ๘ (มัคคังคะ) “มรรค”ก็เป็น“**สัมมาอารยมรรค**” แปลว่า “**ปฏิบัติตามทางที่ถูกถ้วน และมีผลเป็นอารยะ**”

“ผลที่เป็นอารยะ”นั้น ก็ได้แก่“**สัทธรรม ๗ และ ฌาน ๔**” ดังนั้น “ฌาน ทั้ง ๔” จึงเป็น“**ฌานที่เป็นอารยะ**” ไม่ใช่“**ฌาน**”ที่เป็นโลกีย์แค่ระดับปุถุชนหรือแค่กัลยาณชนแน่ และ“**สัทธรรม(ธรรมที่แท้)**” ทั้ง ๗ ก็เป็น“**อารยะ**”ทั้งหมด นั่นคือ **ศรัทธาที่เป็นอารยะ ทิฐิที่เป็นอารยะ โอตตปปะกัตติที่เป็นอารยะ พาหุสัจจะที่เป็นอารยะ วิริยะที่เป็นอารยะ สติที่เป็นอารยะ ปัญญาที่เป็นอารยะ**

คำว่า“**เป็นอารยะ**”นี้หมายความว่า คุณภาพของธรรมนั้นมิใช่สามัญโลกีย์ทั่วไปที่ปุถุชนหรือกัลยาณชนมีได้ เป็นได้ แต่เป็นคุณสมบัติที่พิเศษกว่าสามัญโลกีย์ เป็น“**โลกุตระ**”

ดังนั้น“**ศรัทธา**”ที่เป็น“**สัทธรรม**”จึงไม่ใช่“**ความเชื่อ**”ที่เชื่อกันสามัญแบบที่ชาวพุทธส่วนใหญ่ทั้งหลายเชื่ออยู่ทั่วไปนั้นแน่ๆ แต่เป็น“**ความเชื่อหรือศรัทธา**”ที่ปุถุชนและกัลยาณชนยังไม่ได้ศึกษาความเป็นศาสนาพุทธกัน หรือแม้ศึกษา ก็ยังไม่**สัมมาทิฐิ**

ทิฐิที่ดี โอตตปปะกัตติ พาหุสัจจะที่ดี วิริยะที่ดี สติที่ดี ปัญญาที่ดีที่เป็น“**สัทธรรม**”ก็เช่นกัน ล้วนมี**คุณลักษณะที่ไม่เหมือน หรือต่างจากปุถุชน-กัลยาณชนสามัญโลกีย์ทั่วไปแน่นอน และเป็นคุณสมบัติที่พิเศษกว่าสามัญโลกีย์ เพราะมีสารสัจจะเป็นโลกุตรสัจจะ**

ซึ่งธรรมทั้งหลาย คือ ศรัทธา-ทิฐิ-โอตตปปะ-พาหุสัจจะ-วิริยะ-สติ-ปัญญา เหล่านี้ ในสังคมชาวโลกีย์เขาก็มีของเขา เขารู้ของเขาที่เป็นแบบของเขา เขาก็ใช้ไปตามแบบของเขา แต่นั่นยังไม่ใช่“**สัทธรรม**”ที่เป็น“**จรณะ ๑๕**”ของพุทธ อันเป็น**อารยะ**

เช่น คำว่า “ศรัทธา” ที่หมายถึง“**ความเชื่อถือ**” ก็เป็นค่ากลางๆ สำหรับปุถุชนก็ดี กัลยาณชนก็ดี อารยชนก็ดี ต่างก็ใช้เรียกอาการทางจิตชนิดหนึ่งด้วยกันทั้งนั้น แต่ในระดับชาวโลกีย์ทั่วไป จะมีคุณภาพแค่“**เชื่อดื้อ**”(ศรัทธา)ไปตามแบบสามัญของปุถุชนกับกัลยาณชนธรรมดาๆเท่านั้น

“**ความเชื่อถือ**”ระดับสามัญที่ชาวพุทธส่วนมากพึงเป็นพึงมีกันอยู่ทั่วไปนี้ ก็คือ**เชื่อตามๆที่รู้ที่เห็นตามๆกันมาแล้ว ก็ปฏิบัติตามๆกันไป** ซึ่งเป็นจารีตบ้าง เป็นประเพณีบ้าง เป็นวัฒนธรรมสังคมที่เรียกกันว่าวัฒนธรรมชาวพุทธในยุคนี้

ปัจจุบันนั้นบาง ซึ่งทุกวันนี้ มันได้ถูกปฏิรูปไปเป็นวัฒนธรรมที่ไม่สัมมาทิฐิตรงตามพุทธแท้ๆแล้ว

เพราะวัฒนธรรมของชาวพุทธทุกวันนี้ เกือบทั้งนั้นๆ ไม่ได้ประพฤติตามคำสอนของพระพุทธเจ้า หรือไม่เป็นไปตาม“**จรรยา ๑๕**”แล้ว ถึงขนาดไม่รู้ว่าจะผิดแท้จริงกันอย่างไรด้วยซ้ำ มันจะ“สัมมาทิฐิ” หรือ“มิฉฉาทิฐิ” แค่นั้น ก็ไม่รู้ เพราะ“ความเป็นพุทธที่เป็นคำอธิบายที่ดี ทั้งแบบอย่างของการปฏิบัติก็ตาม ที่ได้ถูกปฏิรูปมาทีละเล็กละน้อย-ทีละมาก มันก็เพี้ยนมาๆๆ ตราบจนถึงวันนี้ แล้วก็ได้แต่เรียนเพี้ยนๆกันมา และทำตามๆกันไป

ความเข้าใจที่เพี้ยนคนละนิดบ้าง คนละมากบ้าง จึงพาให้ชาวพุทธต่างประพฤติแปลกแยกไปจากวัฒนธรรมแท้ๆ ที่ถูกต้องของชาวพุทธเดิมๆอันเป็น“**อาริยะ**” ก็เป็นพุทธที่แปลกเปลี่ยนไปจากพุทธอันถูกต้องของพระพุทธเจ้าแต่ดั้งเดิม เป็นพุทธที่ไม่ได้ประพฤติปฏิบัติตรงตามความเป็นพุทธดั้งเดิมแล้ว

ชาวพุทธที่มี“**ศรัทธา**”ผิดเพี้ยนไปดังกล่าวนี้มีเป็นส่วนมากในจำนวนพุทธศาสนิกชนทั้งหมดในโลก

กล่าวคือ **ชีวิตของพุทธศาสนิกชนส่วนมากไม่ได้ถือศีลสังวรศีล ส้ารวมอินทรีย์ ๖ กันเลยนั่นเอง ถือศีลก็ไม่ถือ ส้ารวมอินทรีย์ นั่นคืออะไร ทำอย่างไร ก็ไม่รู้ จึงมีชีวิตดำเนินไปอย่างไม่สมานศีล ไม่ตั้งใจปฏิบัติศีล ไม่ส้ารวมอินทรีย์ ไปจนตาย**

ไม่ต้องไปพูดถึง..**โฆษเนมัตตัญญูตา..ชาคริยานโยคะ** อันเป็น“**ความประพฤติที่ไม่ผิดของพุทธ**”ครบทั้ง ๓ ข้อกันหรอก

เพราะฉะนั้น เมื่อผู้ใดไม่มี“ศีล”อันเป็น**อาริยะ** หรือยิ่งไม่มี“ส้ารวมอินทรีย์ ๖ -โฆษเนมัตตัญญูตา -ชาคริยานโยคะ” อันเป็น**อาริยะ** ชาวพุทธเหล่านั้นจึงไม่มี“**สัทธรรม ๗**” ซึ่งได้แก่ **ศรัทธา-หิริ-โอตตปฺปะ-พาหุสัจจะ-วิริยะ-สติ-ปัญญา** อันเป็น**อาริยะ** ที่พอจะนับเป็นผู้มี“**ความประพฤติ**”(จรรยา)ตาม**คำสอนของพระพุทธเจ้า** แม้แต่เป็น“**สัทธรรม**”สักข้อเดียว ก็ไม่ได้

ดังนั้น “**ฉาน**”อันคือ“**จรรยา ข้อที่ ๑๒-๑๓-๑๔-๑๕**”ซึ่งเกิดจากการปฏิบัติตาม“**จรรยา ๑๕**” จึงมีไม่ได้เลย จะมีก็

แต่“**ฉานโลกีย์**” เพราะ**ความประพฤติของตน ไม่ได้ปฏิบัติ ตาม“ข้อปฏิบัติไม่ผิด ๓ ข้อ”สำคัญ**(อปัณณกปฏิปา ๓)

อย่าง**ถูกถ้วน**(สัมมก)

นี่คือ “**ความประพฤติ**”(จรรยา)ของชาวพุทธส่วนมากวันนี้

ระดับต่อมาที่นับว่าดีกว่าคนสามัญทั่วไปส่วนมากดังที่ได้กล่าวผ่านมาแล้วนั้น ได้แก่ คนที่**พยายามประพฤติธรรม** ซึ่งก็มีทั้งศึกษาแต่ไม่ปฏิบัติ มีทั้งศึกษาและปฏิบัติ และมีทั้งศึกษาปฏิบัติจริงจังก็มี ไม่จริงจังก็มี ซึ่งต่างจากคนมากมายที่ไม่**พยายาม**

แต่ก็นับว่าดีขึ้น กระนั้นขั้นนี้ก็ยังเป็น“**โลกีย์**” ดังนั้นถึงจะถือ“ศีล” จะทำ“ทาน” จะ“ปฏิบัติเพื่อให้เกิดมรรคผล”(ภาวนา)ก็เถอะ ผู้มี“ศรัทธา”ขั้นนี้ก็เป็นได้แค่“**มีศีลมีพรต**”ไปตามจารีต ตามประเพณี หรือตามที่เป็นค่านิยมของสังคมในยุคนั้นๆ

ดังนั้น “**ศรัทธา**”ในขั้นนี้ก็จะมี“**หิริ-โอตตปฺปะ-พาหุสัจจะ-วิริยะ-สติ และ“ปัญญา”** ล้วนยังอยู่ในกรอบของโลภีเยเท่านั้น บางคนอาจจะฉลาดเฉลียวมาก ถึงขั้นยอมรับกันว่า เป็นอัจฉริยะ -เป็นปราชญ์ทางศาสนาพุทธ ก็ได้ปานนั้นทีเดียว

แต่..ยัง**ไม่“สัมมาทิฐิ”** จึงไม่สามารถจะปฏิบัติบรรลุเป็น**อาริยะบุคคล**ได้สำเร็จ สิ่งที่ได้จึงเป็นแค่“**มิฉฉามรรค-มิฉฉาผล**”

ตามความเข้าใจโดยทั่วไปในวงการพุทธปัจจุบันนี้ เข้าใจพุทธศาสนาว่า การปฏิบัติธรรมเพื่อบรรลุมรรคผลเป็น**อาริยะบุคคล**นั้นคือ นั่งสมาธิ เดินจงกรม ต้องไปอยู่ในที่เงียบๆ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับการทำงาน คือมี“**ปัญญา**”เข้าใจอยู่แค่ว่าถ้าจะปฏิบัติธรรมแล้วยังเกี่ยวกับคนเกี่ยวกับงานอยู่นั้น ปฏิบัติธรรมไม่ได้ ต้องปลีกตัวออกจากคนออกจากงานจึงจะปฏิบัติธรรมขั้นสูงถึงนิพพานได้ หรือที่ถือว่าผู้ปฏิบัติธรรมดีที่สุดก็ต้องเข้าป่า แล้วก็ปฏิบัติอย่างสมบุกสมบันเท่าไรรยังดี เป็นต้น ถือว่าต้องเฝ้าขี้เหล็กคือ แบบแผนการปฏิบัติ -การประพฤติเพื่อบรรลุมรรคผลไปสู่นิพพาน เป็น“**ทางเอก**”เป็น“**ข้อปฏิบัติสำคัญ**”แน่แท้ยิ่งกว่าวิธีอื่นๆ อย่างสนทิตูเหมือนจะหมดทั้งวงการพุทธแล้ว

ซึ่งเป็นความหลงผิดโดยแท้ ยัง“มิจฉาทิฏฐิ”อยู่ ยังไม่รู้ “ทางเอก”ของพุทธ ยัง**ไม่มีสัมมาทิฏฐิ** ว่า**“ข้อปฏิบัติที่ไม่ผิด”** หรือ**“อปัลลภกปฏิบัติ๓”** นั่นคือ**“ข้อปฏิบัติ”ทางเอก** จึงไม่ใส่ใจสนใจว่า**“สํารวมอินทรีย์ ๖”**เป็นการปฏิบัติสำคัญ ไม่ใส่ใจสนใจว่า**“โภชนมัตตัญญตา”**เป็นการปฏิบัติสำคัญ จึงไม่สามารถปฏิบัติให้**“ชาครียานุโยคะ”**พัฒนาจากแนวระนาบสู่แนวลึกเป็นปรมัตถธรรม จนกระทั่งเจริญจาก**“ความตื่น”**ที่เป็น**“ชาคริย”** อภิวินัยพัฒนาขึ้นสู่ความเป็น**“พุทธ”** อันเป็นผู้รู้-ผู้ตื่น-ผู้เบิกบาน สู่“โลกุตระ” เข้าถึง“นิพพาน”สัมบูรณ์ได้

เพราะได้หลงเชื่อถือ-ยึดถือไปแล้วว่า ปฏิบัติอย่าง ที่ตนมี“มิจฉาทิฏฐิ”อยู่นี้แหละ เป็น**“ข้อปฏิบัติธรรมที่ถูกต้อง”**

ซึ่งก็เห็นกันชัดๆว่า**มันไม่ถูกต้อง** เพราะ**“ข้อปฏิบัติ”**ที่พระพุทธเจ้าตรัสยืนยันว่า**“ข้อปฏิบัติที่ไม่ผิด”**นั้น ไม่ใช่การนั่งหลับตาทำสมาธิ ไม่ใช่เดินจงกรม ไม่ใช่ไปอยู่ในที่เงียบๆ ไม่ใช่เข้าป่าต้องปลีกตัวออกจากคนออกจากงานแล้ว จึงจะปฏิบัติธรรมขั้นสูงเกิด“ฉาน”เกิด“สมาธิ”สู่“นิพพาน”ได้ว่าเป็น**“ข้อปฏิบัติทางเอก อันสำคัญ”** ซึ่งก็เห็นอยู่ไหนที่ว่ามันไม่มี**“ข้อปฏิบัติ”**ที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ใน**“อปัลลภกปฏิบัติ๓”**

เพราะ... **“อปัลลภกปฏิบัติ๓”** นั้น ได้แก่

๑. **สํารวมอินทรีย์ ๖** ก็คือ การปฏิบัติที่มีความรับรู้เต็มสภาพทั้ง ๖ ทวาร โดยไม่ต้องหนีไปหาที่สงบ แล้วจึงจะ**“ทำสมาธิ”**ได้ แต่**“สมาธิ”**ของพระพุทธเจ้านั้น ท่านทรงเรียกของท่านว่า**“อริโย สัมมาสมาธิ”**(พระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๒๕๒-๒๕๓)ซึ่งปฏิบัติธรรมขั้นสูงจนถึงนิพพานได้ในขณะที่ตา-หู-จมูก-ลิ้น-กาย-ใจเปิดรับรู้ชัดเจนนทุกทวาร แล้วก็ปฏิบัติลดละกําลังจิตเลิกละไปในขณะที่ชีวิตดำเนินไปตามปกติสามัญนั่นเอง

ไม่ใช่หลับตาดัดความรับรู้ไปจาก..ตา-หู-จมูก-ลิ้น-กาย

“สัมมาสมาธิ”เกิดจากการปฏิบัติ“ไตรสิกขา” เกิดจากการปฏิบัติ“โพธิปักขิยธรรม ๓๗” เกิดจากการปฏิบัติ“จรณะ ๑๕” หรือปฏิบัติศีล **สํารวมอินทรีย์ ๖-โภชนมัตตัญญตา-**

ชาครียานุโยคะ แล้วจะเกิด**ศรัทธา-หิริ-โอตตปฺปะ-พาหุ-สัจจะ-วิริยะ-สติ-ปัญญา** และ**ฉาน ทั้ง ๔** กระทั่งเกิด**“สัมมาสมาธิ”** ชนิดลึ้มตามชีวิตดำเนินอยู่ปกติ ปฏิบัติให้**“ความดำรงสัมมา-วาจาสัมมา-การกระทำสัมมา-การทำอาชีพสัมมา”** โดยมี**“สัมมาทิฏฐิ** และ**สัมมาวายามะ-สัมมาสติ**”ช่วยกัน ก็จะเกิด**“อริโย สัมมาสมาธิ”** ที่เป็น**“สมาธิ”แบบพุทธ** (พระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๒๕๒-๒๕๓)

ที่จริงการปฏิบัติที่ชาวพุทธทุกคน**หลงผิด**ดังกล่าวมาแล้ว เช่น นั่งหลับตาสมาธิก็ดี เข้าป่าปฏิบัติหนีสังคมก็ดี นั้น เป็น**“ข้อปฏิบัติ”**ชั้นรอง ข้อปฏิบัติเสริม ปฏิบัติเพื่อเป็นอุปการะเท่านั้น คนที่มี**สัมมาทิฏฐิ**จะปฏิบัติเสริมยอมเป็นอุปการะนั้นจริง

แต่ผู้ที่มี**มิจฉาทิฏฐิ**นั้นจะไม่เป็นอุปการะใดๆ เพราะยอมเข้าใจผิดหลงยึดเอา**“มิจฉามรรค-มิจฉาผล”**ว่าเป็น**“มรรค-ผล”**ที่ถูกต้อง นี่สิ..ยิ่งปฏิบัติก็ยิ่งพากันตลิดไปใหญ่**ทั้งหลงปรุ้งหลงแต่งเสริมใส่ในวิธีปฏิบัติบ้าง ทั้งหลงคิดว่าเอา“มิจฉามรรค-มิจฉาผล”** ที่ตนหลงผิดนั้น **มายึดมาติดให้หนักบ้าง ทั้งนำไปส่งเสริมเผยแพร่ให้มากบ้าง จึงยิ่งพากันกระจายความผิดให้แพร่หลายให้ผิดลึก ผิดห่างไกลออกไปจาก“สัมมามรรค-สัมมาผล”**ยิ่งๆขึ้น

ชาวพุทธวันนี้จึงไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง**“อารยธรรม”**กันแล้ว

แต่ผู้ที่มี**สัมมาทิฏฐิ**ที่มีบารมีพอจริงๆ ถึงจะไม่ปฏิบัติ**“นั่งหลับตาสมาธิ”**หรือ**“ทำเจโตสมถะ”**ไม่ต้องออกไปเป็นต้นนั้น ไม่ต้องเสริมส่วนที่เป็นอุปการะที่ว่ามันเลย ก็สามารถบรรลุธรรมเป็นอรหันต์ของพุทธได้ แต่ถ้าใครยังไม่มีการปฏิบัติเสริมไปตามฐานะ **ซึ่งต้อง“สัมมาทิฏฐิ”**จริงๆ **จึงจะเป็นอุปการะ**

๒. **โภชนมัตตัญญตา** ก็คือ การปฏิบัติต้องเกี่ยวกับเครื่องบริโภค-อุปโภค ซึ่งได้แก่ อาหารการกิน เครื่องใช้ไม่สอยต่างๆนั่นเอง นั่นก็คือ ผู้ปฏิบัติไม่หนีพรางไปจากการกิน-การใช้ในชีวิตประจำวัน ต้องปฏิบัติธรรมที่มีเรื่องของ การกิน-การใช้ ในเรื่องบริโภคและอุปโภค ต้องรู้สารสัจจะของการกินการใช้ ต้องลดละกิเลส มีปัญญาไม่เป็นทาสเครื่องบริโภค-อุปโภค

ซึ่งตา-หู-จมูก-ลิ้น-กาย-ใจ ของผู้ปฏิบัติต้องมีสัมผัสสัมพันธ์อยู่กับเครื่องบริโศก-อุปโศก ก็หมายความว่า ไม่ใช่ต้องทิ้งอะไรต่ออะไรไปอย่างที่ทำกันเข้าใจผิด หรือเอาให้แน่ว่าก็คือ ไม่ใช่ต้องหลบลูบลูปฏิบัติหนีเครื่องบริโศก-อุปโศก นั่นเอง

แล้วก็ปฏิบัติ ให้ถูกต้อง และต้องให้ถูกต้องเป็น **“สัมมาทิฐิ”** จนกระทั่งเกิด“สัมมามรรค-สัมมาผล” ตาม **“จรรยา ๑๕”** ซึ่งก็คือ **“โพธิปักขิยธรรม ๓๗”** หรือแม้แต่ **“ไตรสิกขา”** ดังที่ได้อธิบายมาแล้วมากมายนั้นแล

ยิ่ง **“โภชนเนตตัณยุตา”** นี้แหละ ยิ่งแสดงให้เห็นว่า กฏปฏิบัติธรรมเพื่อมรรคผลของพุทธนั้น ยิ่งแปลกไปจาก **“ศรัทธา-ความเชื่อ”** ที่ไปหลงยึดเอาแบบวิธีของฤาษีเก่าแก่ดั้งเดิม ที่รู้จักกันได้ง่ายๆ มีมาดึกดำบรรพ์นานกาลแล้ว คือ แบบ“สมาธิ” ที่นั่งหลับตาปฏิบัติก็ดี ยึดเอาการออกปากก็ดี เป็นทางเอก เป็นแกนในการปฏิบัติสำคัญ เป็นต้นนี้ ก็ยังเห็นความสำคัญของคำว่า **“อปัลลภกปฏิปทา ๓”** ที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติยืนยันไว้

๓. **ชาคริยานุโยคะ** ก็นัยเดียวกันกับ **“สํารวมอินทรีย์ ๖-โภชนเนตตัณยุตา”** ซึ่งเป็นข้อปฏิบัติที่ไม่ใช่ให้จมหรือยิ่งให้ดิ่งลงไปกับ“ความหลับ” หรือ“ความไม่รู้จักตื่น”

“ชาคริยา” แปลว่า *ความตื่น, ความระมัดระวัง, การทำต้องให้ตื่นอยู่, การเฝ้าสังเกต, การระวังระวัง, โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีหมายถึง ผู้ระวางอันตราย ซึ่งอาจเกิดขึ้นในขณะที่พยายามจะให้ถึงซึ่งความดีพร้อม*

ความหมายของ **ชาคริยานุโยคะ** หรือ **ชาคริยัง อนุยโต** คือ การประกอบความเพียรเครื่องตื่นอยู่ หรือ การปฏิบัติให้ถึงซึ่งความตื่น

“ความตื่น” นี้ กินความตั้งแต่..ต้องฝึกเป็นผู้ไม่หลงติดการหลับการนอนธรรมดานี้อย่างเป็นขั้นต้น ซึ่งก็ต้องกำจัดกิเลสอันมีโทษ(ความง่วงเหงา) เป็นผู้ตื่นเต็มด้วยสติสดชื่นเบิกบาน

ความหมายสำคัญ ก็คือ **“ตื่น”** จากความเป็นทาสโลกีย์ จิต“ตื่นเต็ม”หลุดพ้นจากความเป็นโลกีย์ นั่นคือ หลุดพ้นจาก“โลกเก่า” ได้เข้าสู่“โลกุตระ”อันเป็น“โลกใหม่”หรือ **“ปรโลก”** ที่พระพุทธเจ้าทรงค้นพบ หรือ **“โลกอื่น”**ที่ไม่ใช่

โลกีย์ นั่นเอง

เมื่อปฏิบัติ**“ชาคริยา”**เจริญขึ้นสูงขึ้นเป็นปรมัตถธรรม ก็จะเป็นผู้มี**“ความรู้-ความตื่น-ความเบิกบาน”**จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน**“ความตื่น”** ในความรู้กว้าง-ความรู้เปิด-ในความ เป็นสังคมสิ่งแวดล้อมที่ดีที่เจริญอย่างประเสริฐ ที่เรียกว่า **“พุทธ”**

ซึ่งมันต่างกันเป็นตรงกันข้ามกับลัทธิที่มุ่งเข้าไปหาการ หลบลี้หนีโลกหนีสังคม-ความแคบเข้าไปหาทฤษฎีที่ยังไม่รู้โลก

...

ที่นี้ก็ปัญหาของ คุณ“ลูกพระรัตนตรัย” ข้อ ๑ ที่ถามว่า **“ชีวิตนี้”**ประกอบขึ้นด้วยอะไร? และก็ตอบไปแล้วว่า

๑. **ชีวิตนี้ ประกอบขึ้นด้วย** รูป กับ นาม
๒. **ชีวิตนี้ ประกอบขึ้นด้วย** กาย กับ ใจ
๓. **ชีวิตนี้ ประกอบขึ้นด้วย** วัตถุ กับ จิตวิญญาณ
๔. **ชีวิตนี้ ประกอบขึ้นด้วย** ดิน-น้ำ-ลม-ไฟ กับ จิตวิญญาณ

๕. **ชีวิตนี้ ประกอบขึ้นด้วย** ชันธ์ ๕ กับ อวิชชา หากจะจัดแบ่งกันให้ชัดๆ ก็แบ่งได้เป็นสองฝ่ายง่ายๆ คือ ฝ่าย**“รูป”**ได้แก่ กาย, วัตถุ, ดิน-น้ำ-ลม-ไฟ, ชันธ์ ๑ ส่วน**“นาม”**ได้แก่ ใจ, จิตวิญญาณ, ชันธ์ ๔, อวิชชา **“ชีวิตนี้”**ประกอบขึ้นด้วยสิ่งดังกล่าวนี้แล

จบคำตอบแล้ว ในประเด็นนี้ คำถามประเด็นต่อมา...ก็ยังหมายถึง**“ชีวิตนี้”** แต่ถามเต็มออกไปว่า **เป็นอยู่อย่างไร?**

ก็ได้ตอบไปในฉบับที่แล้วว่าพอสมควรว่า **“ชีวิตนี้”** เป็นอยู่โดยรูปกับนามเหล่านั้นต่างทำหน้าที่ร่วมกันอยู่อย่างพัฒนา สร้างสรรค์กันบ้าง อย่างทำลายกันบ้าง และอย่างสวดประสานสัมพันธ์กัน ขัดแย้งกัน หรือสังเคราะห์กันอยู่-สังขารกันอยู่ ทั้งด้วยหน้าที่ทางเคมี-ฟิสิกส์-กลศาสตร์-ชีววิทยา อีกทั้งด้วยหน้าที่ทางกรรม-วิบาก

และได้ขยายต่อไปว่า ทุกสิ่งทุกอย่างในมหาเอกภพนั้น เมื่อนิยามออกมาเป็น**“อตุ-พีชะ-จิต-กรรม-ธรรมะ”** ก็จะเห็นว่า**“ชีวิตนี้”**เป็นอยู่ ทั้งที่เกี่ยวกับ**“อตุ”** เกี่ยวกับ

“พีชะ”เกี่ยวกับ“จิต”และจะเกี่ยวกับ“กรรม”เกี่ยวกับ“ธรรมะ”อย่างไร? ทั้งที่แบ่งชัด“ความเป็น”(ภาว)ของแต่ละนิยามกันแค่ไหน? ตามที่ได้อธิบายมาแล้ว ซึ่งล้วนมีนัยละเอียดลึกซึ้งอย่างสำคัญทีเดียว สำหรับมนุษย์ควรจะรู้

[และได้อธิบายมาถึง กระทั่งว่า...]

“กรรม”คืออะไร?

กรรม คือ **บทบาทหรืออาการแห่งกิริยาของคน** ซึ่งเรียกเป็นภาษาไทยว่า**การกระทำของคน** อันมีได้เพียง ๓ อย่าง ได้แก่ กายกรรม-วจีกรรม-มโนกรรม

“กรรม”หรือ“การกระทำ”ที่เกิดขึ้นของ“เจ้าของชีวิต”ใดๆ เมื่อทำลงไป ด้วยเจตนาทุกกรรม ก็จะส่งผลลงเป็น**“ทรัพย์ของตนๆ”**(กัมมัสสกะ)แต่ละบุคคลในโลก และจะมีอำนาจบันดาลบันดาล“ชีวิต”ของผู้นั้นๆไป トラบ“ปรินิพพาน”ทีเดียว

เพราะ**“กรรม คือ ผู้บันดาล หรือคือพระเจ้า และคือ ฆาตกร”**แท้จริง ที่สัมผัสได้และพิสูจน์ได้ ดุจเดียวกันกับวิทยาศาสตร์ ทว่าลึกซึ้งเป็นนามธรรมยิ่งกว่า

และ“กรรม”กับ“ผลของกรรมที่ได้สั่งสมมาทุกๆชาติ”(วิบาก)นี้แหละที่มีอำนาจทำให้ชะตาเดินไป ใครจะประสบกับดีหรือร้ายก็ล้วนเกิดล้วนเป็นไปตามความจริง ที่มาจาก**“กรรม” หรือ“การกระทำ”ของตนเองทั้งสิ้น**

หากใครได้สั่งสม**“กรรม”**ไม่ว่าเชิงดีหรือเชิงชั่วนั้นๆ มาจริง มี**“วิบาก”**(ผลแห่งกรรม) มากจนกระทั่งเป็น**“พลังหรือฤทธิ์พิเศษ”** ก็เป็น**“บารมี”**จริงของผู้นั้น ไม่ใช่เรื่องแปลกหรือเรื่องไม่จริง ซึ่งแม้จะมีได้อย่างมากมาย แม้จะประหลาดพิสดารจนน่ามหัศจรรย์ปานใดๆ ก็**เป็นเรื่องจริงสำหรับผู้มี“บุญบารมี”ถึงขั้นนั้นๆจริงๆ** [บุญก็เป็นพลังเสริมไปในเชิงบุญ บาปก็เป็นพลังเสริมไปตามเชิงบาป]

“อำนาจพิเศษ”ตามนัยดังกล่าวนี้เมื่อถึงขั้นที่มนุษย์นับถือ ว่าเป็น“สิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ”หรือ“เป็นอำนาจของพระเจ้า” หรือแม้แต่“อำนาจของฆาตกร” ย่อมมีจริงเป็นจริง สำหรับผู้มีบารมีแห่ง“กรรมวิบาก”อย่างใดจนถึงขั้นจริง

ส่วนผู้**ไม่มี“ผลบุญ”**ของตนจริง ก็ไม่สามารถมี**“อำนาจพิเศษ”หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หรือไม่มี“พระเจ้า”ที่บันดาลบันดาลอะไรให้ได้ แม้จะอ้อนวอนจาก“พระเจ้า”อย่างสุดร้องสุดขอ**

ปานใดๆ ก็**ไม่มี“พระเจ้า”บันดาลให้แน่ๆ** มิหนำซ้ำสำหรับผู้มี**“ผลบาป”**ของตนจริง ก็จะมี**“ฆาตกร-ผีร้าย หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เลวที่ร้ายกันจริงๆที่เดียว เป็นผู้บันดาลบันดาลให้** แม้เจ้าตัวจะไม่อยากได้ ก็จะได้ จะเป็นไปตามฤทธิ์แรงแห่ง**“ผลบาป”**ของผู้นั้นๆนั้นแหละ [ในประเด็นนี้ ศาสนาที่นับถือพระเจ้า ก็ จะยอมรับความเลวความร้ายที่มาถึงนั้น ด้วยสำนวนว่า “เป็นพระประสงค์ของพระเจ้า” ท่านจะให้เลวให้ร้ายก็ต้องเลวต้องร้าย..ว่านั่นเถอะ หรือ ไม่ก็“พระเจ้าลงโทษ” เป็นต้น ซึ่งแท้จริง“อำนาจฆาตกร”ต่างหากชนะ “พระเจ้า”]

“กรรม”ยิ่งใหญ่และสำคัญ ปานไหนที่ทีเดียว ด้วยเหตุว่า“กรรม”เป็นความสำคัญสำหรับชีวิตมากยิ่งขึ้นถึงปานไหนนี้เอง พระพุทธเจ้าจึงตรัสเป็นคำตายไว้ว่า **“กัมมัสสโกมหิ-กัมมทายาโท-กัมมโยนิ-กัมมพัณฺธุ-กัมมปฏิสรโณ”** [พระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๔๘๑] ซึ่งคำตรัสก็เพียงเป็นคำสั้นๆ ทว่าแต่ละคำๆนั้น มีเนื้อหาและนัยละเอียดลึกซึ้งมากมายหลากหลายเชิงชั้นย่นัก ในที่นี้ก็จะขอให้คำอธิบายในส่วนที่เห็นว่าน่าจะพูดถึงเท่านั้น

กัมมัสสโกมหิ หรือคำตรงๆว่า **กัมมัสสกะ** นั้น มีความหมายเดียวกัน หมายความว่า**กรรมใดใครทำก็เป็นทรัพย์ของตนทั้งหมด** **ไม่ว่าทำกรรมนั้นในที่ลับหรือในที่แจ้ง “กรรม”ไม่ว่าจะน้อยจะเล็กละเอียดของภูตขนาดไหน แม้แค่เกิดเป็น“ชาติริเริ่มดำรง”ขึ้นในใจ(อารัมภเหตุ)หากความดำรงนั้นพร้อมไปด้วยเจตนาที่นับได้ทันที่ว่า คือ “กรรม”** สั่งสมเป็น**“วิบาก”**(ผลของกรรม) นับเป็น**“มโนกรรม”**แล้วทีเดียว อันคือ**ทรัพย์คือสมบัติแท้ของผู้นั้นๆ** [คำบาลีว่า“กัมม”ที่นำหน้าคำตรัสทั้ง ๕ นั้น ก็คือ “กรรม”ที่คนไทยรู้จักนั่นเอง]

[รายละเอียดของ**“กัมมัสสกะ”**หรือ**“กัมมัสสโกมหิ”** และ**“กัมมทายาโท”** ก็ได้อธิบายไว้ในฉบับที่ ๖๙-๗๙ ไปแล้ว และเรื่องของ**“กัมมโยนิ”** ก็ได้อธิบายในฉบับที่ ๗๙-๙๐ จนจบไปแล้ว ในฉบับต่อมาก็ได้อธิบายถึง**“กัมมพัณฺธุ”**จบไปอีก ตอนนั้นเรากำลังอธิบายถึง**“กัมมปฏิสรโณ”**ซึ่งเป็นข้อสุดท้ายของ“กรรม”ทั้ง ๕” เราเพิ่งเริ่มอธิบาย“กัมมปฏิสรโณ”ในฉบับที่ ๑๔๖ ฉบับนี้ก็ยังคงอธิบายในเรื่องนี้ โปรดอ่านต่อได้เลย]

“ทางประพฤติสู่ความเป็นอาริยะหรือสู่นิพพาน” ก็คือ “จรรณะ ๑๕” ดังนั้นความประพฤติ ๑๕ (จรรณะ ๑๕) นี้ จึงเป็นเครื่องวัดในตัวบุคคลที่ชี้บ่ง**“ความเป็นพุทธ”**

[และได้พูดถึงความเห็นผิดในความเป็นพุทธไปบ้างแล้ว คราวที่แล้วเรากำลังสรุปเรื่องของ“กรรม” ตั้งแต่“กัมมัสสกะ” อันเป็นของตน “กรรม”เป็นสมบัติแท้ที่สุดของมนุษย์ และกำลังอธิบายถึง“กัมมปฏิสนธิ” ที่พึ่งแท้ๆของคนคือ“กรรม”]

เรามาศึกษาจากพระไตรปิฎก เล่ม ๙ ข้อ ๓๔๑ ถึงข้อ ๓๔๒ กันดูชัดๆ จะเห็นได้ว่า พระพุทธเจ้าทรงยืนยันตลอดตั้งแต่ต้นแห่ง“อนุสาสนี” (คำสอน) ของพระองค์ทีเดียวว่า **“อนุสาสนีปฏิหารีย์” นั่นคือ อย่างไร ?**

[ได้นำ“จุลศีล”มาให้อ่านจนครบแล้ว ซึ่งข้อที่ ๒๖ ก็คือ...]

๒๖. เธอเว้นขาดจากการตัด การฆ่า การจองจำ การตีชิง การปล้น และการขโมย

แม้ข้อนี้ก็เรียกว่า อนุสาสนีปฏิหารีย์

[จบจุลศีล]

การปฏิบัติหรือการประพฤติธรรมนั้น เมื่อสมทาน “ศีล”ที่เหมาะสมสำหรับตนแต่ละคน ซึ่งเป็นไปตามฐานะของแต่ละบุคคลแล้ว ก็ปฏิบัติ“สำรวมอินทรีย์” หรือ“อินทรีย์สังวร” และการสำรวมอินทรีย์ก็ต้องมีการใช้“สติสัมปชัญญะ”ประกอบการปฏิบัติ นั่นแหละคือ การปฏิบัติ“สติปัฏฐาน ๔” นั่นเอง

และแน่นอนการปฏิบัติสติปัฏฐาน ๔ ก็ต้องมีองค์รวมครบครันทั้ง“โพธิปักขิยธรรม ๓๗” ไม่มีการแบ่งแยก ไปเป็นคนละส่วนคนละเรื่อง ผลที่ได้ก็คือ เป็นผู้สันโดษ นั่นก็หมายความว่า ได้ปฏิบัติกระทั่งสามารถละ“นิวรณ์ ๕”หรือกำจัดกิเลสได้จริง จึงจะเป็นคนมี**“ใจพอ”**ซึ่งเป็นความหมายของคำว่า**“สันโดษ”** และคำว่า**“สันโดษ”**นี้ นอกจากไม่ได้หมายถึง *ผู้ใดได้ทุกอย่าง*อย่างที่มักเข้าใจผิดกันแล้ว ยังมีเพื่อนพ้องน้องพี่ที่สนิทสัมพันธ์ปฏิสัมพันธ์กันมาตลอดเวลาอีกด้วย ก็คือ “ความมักน้อย”(อภิงจะ) “ความมีใจพอหรือสันโดษ”(สันตุฎฐิ) “ความสัจกายสัจใจ”(ปริเวก) “ความไม่เกียวกะหรือผู้สำเร็จแล้วในการเกียวกะ”(อสังสัคคะ) “การปรารภความเพียร”(วิริยารมมะ)

พระพุทธเจ้าตรัสไว้ทั้ง ๑๒ สูตร ในพระไตรปิฎก เล่ม ๙ คำตรัสถึงการปฏิบัติเหมือนกันหมด โดยเฉพาะ ข้อ ๓๔๒ “เกวัณฺณสูตร” การปฏิบัติของพุทธ ซึ่งก็คือ“จรณะ ๑๕” นั่นเอง

ก็เริ่มด้วย**ศีลสัมปทา** แล้วก็**อินทรีย์สังวร สติสัมปชัญญะ** และ**สันโดษ** ลองอ่านเนื้อความเต็มๆในสูตรนี้ดูเถิด

“ดูกรเกวัณฺณ ภิกษุในธรรมวินัยนี้ เห็นรูปด้วยจักขุแล้ว ไม่ถือนิมิต ไม่ถืออนุพยัญชนะ เธอย่อมปฏิบัติเพื่อสำรวมจักขุอินทรีย์ที่เมื่อไม่สำรวมแล้ว จะเป็นเหตุให้อกุศลธรรมอันลามก คือ อภิชฌา และโทมนัสครอบงำนั้น ชื่อว่ารักษจักขุอินทรีย์ ชื่อว่าถึงความสำรวมในจักขุอินทรีย์ ภิกษุพึงเสี่ยงด้วยโสธ... ตมกลืนด้วยฆานะ... ลิ้มรสด้วยชีวหา... ถูกต้องโผฏฐัพพะด้วยกาย... รู้แจ้งธรรมารมณด้วยใจแล้ว ไม่ถือนิมิต ไม่ถืออนุพยัญชนะ เธอย่อมปฏิบัติเพื่อสำรวมมโนอินทรีย์ ที่เมื่อไม่สำรวมแล้ว จะเป็นเหตุให้อกุศลธรรมอันลามก คือ อภิชฌา และโทมนัสครอบงำนั้น ชื่อว่ารักษมโนอินทรีย์ ชื่อว่าถึงความสำรวมในมโนอินทรีย์ ภิกษุประกอบด้วยอินทรีย์สังวรอันเป็นอริยะเช่นนี้ ย่อมได้เสวยสุขอันบริสุทธิ์ ไม่ระคนด้วยกิเลสในกายใน ดูกรเกวัณฺณ **แม้ข้อนี้ก็เรียกว่า อนุสาสนีปฏิหารีย์**

ดูกรเกวัณฺณ ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ย่อมทำความรู้สึกตัวในการก้าว ในการถอย ในการแล ในการเหลียว ในการคู้เข้า ในการเหยียดออก ในการทรงสังฆาฏิบาตรและจีวร ในการฉัน การดื่ม การเคี้ยว การลิ้ม ในการถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะ ย่อมทำความรู้สึกตัวในการเดิน การยืน การนั่ง การหลับ การตื่น การพูด การนิ่ง ดูกรเกวัณฺณ **แม้ข้อนี้ก็เรียกว่า อนุสาสนีปฏิหารีย์**

ดูกรเกวัณฺณ ภิกษุในธรรมวินัยนี้ เป็นผู้สันโดษด้วย จีวรเป็นเครื่องบริหารกาย ด้วยยธินบาตรเป็นเครื่องบริหารท่อน เธอจะไปทางทิศภาคใดๆ ก็ถือไปได้เอง ดูกรเกวัณฺณ นกมีปีกจะบินไปทางทิศภาคใดๆ ก็มีแต่ปีกของตัวเป็นภาระบินไปฉันใด ภิกษุก็ฉันนั้นแล เป็นผู้สันโดษด้วยจีวรเป็นเครื่องบริหารกาย ด้วยยธินบาตรเป็นเครื่องบริหารท่อน เธอจะไปทางทิศภาคใดๆ ก็ถือไปได้เอง ดูกรเกวัณฺณ **แม้ข้อนี้ก็เรียกว่า อนุสาสนีปฏิหารีย์**

ภิกษุเหล่านั้น ประกอบด้วยศีลชั้น ๓ อินทรีย์สังวร สติสัมปชัญญะ และสันโดษอันเป็นอริยะเช่นนี้แล้ว ย่อมเสพเสนาสนะอันสงัด คือ ป่า โคนไม้ ภูเขา ซอกเขา ถ้ำ

๒

[มีต่อฉบับหน้า]

สังคมคุณธรรม คือ วัฒนธรรมกตัญญู

สำคัญคงจะขาดหาย

ด้วยเหตุนี้ผู้เฒ่าจึงต้องกำซับก่ำซา ดูประหนึ่งหวงแหนอนาคตของบ้านเมือง ไม่สมกับวัยที่ใกล้หลุมฝังศพ ที่น่าจะปล่อยวาง ไม่เอาภาระ ไม่ดูดำดูดีใครๆ อีก ไม่ต่างจากข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่ใกล้เกษียณเต็มที ที่ส่วนใหญ่มักจะใช้เวลาช่วงนี้หาความสุขสบาย เพราะไม่มีผู้เพ่งโทษถือสาเท่าใดนัก หากอดีตนั้นได้สร้างคุณงามความดี และได้ตรากตรำงานมาหนักหนาสาครร้งมากพอแล้ว

มิหนำซ้ำผู้ใส่ใจห่วงใยความผาสุก ความเจริญรุ่งเรืองของคนรุ่นใหม่อาจถูกมองว่าไม่ปลดปล่อยปลงวางก็ได้ สำหรับผู้แข็งแรงกว่า มีร่างกาย

จากการสำรวจสังคมไทยปี ๒๕๔๙
จ ครั้งสุดท้าย ประมาณว่ามีผู้เฒ่าตั้งแต่วัย ๖๐ ปีขึ้นไป จนถึง ๘๐-๙๐ ปี หรือมากกว่านี้ที่เหลือน้อยคนแล้ว มีประมาณ ๖ ล้าน จากจำนวนประชากรไทย ๖๐ ล้าน และคำนวณล่วงหน้าไปอีก ๒๐ ปีว่า จะมีผู้สูงอายุ ผู้เฒ่าเพิ่มขึ้นเป็น ๑๑ ล้านคนเป็นอย่างน้อย

นับว่าเป็นตัวเลขที่น่าสนใจ และน่าที่คนหนุ่มสาวจะพึงนำมาพินิจ วางแผนรับมือเสียตั้งแต่วันนี้ มิฉะนั้นแล้ว

ปรากฏการณ์เช่นนี้ อาจเป็นปัญหาในปัจจุบัน จนกระทั่งอนาคต เพราะประเทศชาติอยู่ในอ้อมมือคนหนุ่มสาวที่จะเข้ามาเป็นแกนนำต่อไป มิฉะนั้นแล้วความเจริญรุ่งเรืองที่ต้องอาศัยพลกำลังกาย กำลังใจเป็นสิ่งหนุนนำ

และความนึกคิดที่ปราดเปรี๊ยะรุ่นใหม่ ที่อยากทดลองหาประสบการณ์ด้วยตัวเอง ไม่อยากให้ผู้อื่นมาพรับบอกบ่อยๆ ตามวิสัยปฤษชนที่มากด้วยทฤษฏีมานะ ผู้เฒ่าที่เคยมีบทบาท ความเก่งกล้าสามารถ ก็อาจถูกนำเข้ากรูเก็บเป็นของเก่า ปิดกั้นโอกาส ทำให้เกิดโรคทางใจ จนกระทั่งไม่ยอมมีชีวิตอยู่ต่อไป หรืออาจอยู่ในลักษณะเป็นภาระแก่คนอื่น แก่สังคมได้

ฉะนั้นการคิดแผนรองรับสถานะผู้สูงอายุที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นจึงเป็นงานที่มาจ่อหน้าผู้บริหารประเทศไล่ขึ้นมาจากผู้นำครอบครัวหนุ่มคนใหม่ ที่จะต้องช่วยกันคิด ช่วยกันวางแนวทางปฏิบัติร่วมกัน ให้คนรุ่นหลังสำนึก ยึดปฏิบัติอย่างดิงาม

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ เกษม วัฒนชัย ท่านองคมนตรีกล่าวในการแสดงปาฐกถาพิเศษเรื่อง **“สังคมคุณธรรม คือวัฒนธรรมกตัญญู”** ในเวทีสาธารณะ **“ปรับแนวคิดเพื่อชีวิตผู้สูงวัย”** จัดโดยเครือข่ายสถาบันวิจัยเพื่อผู้สูงอายุมหาวิทยาลัยมหิดลว่า....คุณธรรมเป็นเรื่องที่ต้องเรียนรู้ ต้องปฏิบัติต้องมีแบบอย่างลึกล้ำ ซึ่งจะทำให้คุณธรรมเข้าสู่สมองได้ การเรียนรู้เรื่องคุณธรรม ก็เหมือนการอ่านหนังสือ คือต้องอ่านหลายๆ ครั้ง

สมองของมนุษย์นั้น ควรได้เรียนรู้ ๓ สิ่งนี้คือ **“ความดี-ความรู้-การทำงานให้เป็น”** เรื่องคุณธรรมเราสามารถสอนตั้งแต่เด็กยังพูดไม่ได้ ต้องสอนเขาเพราะสังคมไทยจะอยู่ได้ ต้องเป็นสังคมคุณธรรม

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมด้อยคุณธรรมหรือคุณธรรมต่ำ สังคมไทยคงจะซบเซาซบเซาขึ้นและเห็นด้วยกับถ้อยคำที่ท่านองคมนตรีท่านนี้กล่าวแน่นอน หลังจากการเกิดปฏิรูปการปกครองฯ ขึ้นมาผู้มีชีวิตอยู่อย่างดูแลคุณธรรม จะต้องประสบกับความเดือดร้อนอย่างไรบ้าง?

เป็นความจริงอีกเรื่องหนึ่งที่ท่านกล่าวว่า เรื่องคุณธรรมนั้นเราควรสอนเด็กตั้งแต่เขายังพูดไม่ได้ เพราะเคยได้ฟังเรื่องเด็กวัย ๑๐ เดือน ถึง ๑ ปี แสดงอาการรุนแรงต่อคำถามของแม่ที่มีลูกชายคนเดียวมาเป็นเวลานาน จนกระทั่งตัวเองกำลังตั้งครรรภ์ให้กำเนิดลูกอีกคนหนึ่ง จึงหยั่งเชิงจิตใจความ

รู้สึกของลูกคนแรกว่ามีความริษยาหรือไม่? ปรากฏว่าลูกชายแสดงกิริยาไม่พอใจ ทำท่าทำร้ายครรรภ์ของแม่ ทั้งๆ ที่เด็กยังพูดไม่ได้ ทดลองสองสามครั้งก็ยังไม่แสดงออกอย่างเดิม ทำให้แม่ต้องคิดค้นหาวิธีวังหาผู้รู้ผู้ชำนาญเรื่องการอบรมเด็ก เพื่อจะปรับแก้ไขปรับเปลี่ยนจิตใจลูกชาย จนกว่าลูกในครรภ์จะครบกำหนดคลอด

ในสังคมไทย ภาพหญิงชรา ชายชรา แต่งตัวมอมแมม หน้าตาเศร้าหมอง นั่งขอทานตามที่ต่างๆ หรือไม่ก็กำลังเข็นรถขยะเก่าคร่ำคร่าไปตามถังเศษอาหาร เป็นสิ่งที่เห็นกันจนชินตาในวันนี้ ทั้งๆ ที่เมืองไทยได้ชื่อว่าเป็นเมืองพุทธ มีวัฒนธรรมการดูแลผู้สูงอายุดีมาก ๆ เป็นสังคมอบอุ่น ดูแลบุพการีสืบทอดมาตามสายเลือดไม่ทอดทิ้ง ครอบครัวคนไทยจึงไม่ต้องอาศัยเงินสวัสดิการของรัฐ ไม่ต้องพึ่งสถานที่เลี้ยงคนชราเหมือนซีกโลกตะวันตก

มีหน้าข้าคนไทยยังมักนำมาไ้อวดความกตัญญู กตเวทิต์เหล่านี้ว่าไม่มีในประเทศตะวันตก ทั้งๆ ที่คงจะมีประเพณีที่แสดงถึงความมีน้ำใจเยี่ยงนี้ในสังคมมนุษย์ทุกชาติ ทุกเผ่าพันธุ์อยู่แล้ว ตามเนื้อแท้ในจิตใต้สำนึกว่ามนุษย์เป็นสัตว์สังคม เป็นสัตว์บอบบางที่สุดในบรรดาสัตว์ที่เลี้ยงลูกด้วยน้ำนม มนุษย์จึงต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การเลี้ยงเขาก่อน แล้วเขาจะเอาเป็นแบบอย่างเจริญรอยตามในการเลี้ยงเรากายหลังย่อมมีหลงเหลืออยู่บ้าง

คนในซีกโลกตะวันตกก็เช่นเดียวกัน ดังวีรชิตีเรื่องหนึ่งที่จำชื่อไม่ค่อยแม่นนักว่า **“ตำนานหัวใจไม่เคยแพ้”** อาศัยยกเรื่องนี้ขึ้นมายืนยันคำกล่าว

เรื่องนี้เป็นเรื่องของชายชราชื่อ โกร อายุ ๙๙ ปี ที่อุตสาหะเดินทางจากอีกรัฐหนึ่งมาอีกรัฐเวอร์จิเนีย ซึ่งเป็นรัฐที่มีโรงพยาบาลมากที่สุด และคนชราที่เป็นทาสก็ถูกนำมาขายมาทำงานในโรงพยาบาล ที่รัฐนี้มากที่สุด ตั้งแต่อาบราฮัม ลิงคอล์น ยังไม่ได้เป็นประธานาธิบดี ยังไม่มีการเลิกทาส เมื่อระบบทาสหมดไปจากอเมริกาแล้ว ก็ยังมีความยึดถือในเรื่องผิว ระหว่างคนผิวขาวกับคนโกร เกิดความรังเกียจเหยียดฉันท์ทำร้ายกัน จะมีก็น้อยคนที่เข้าถึงหลักคำสอนของ

พระเยซูเจ้าที่ทรงสอนให้ปลงความผิด ให้คนหันมามองกันด้วยความรัก ให้ช่วยเหลือกันอย่างไม่เห็นแก่เงินทอง พรรคพวก เชื้อชาติ ศาสนา แต่ให้คนทำความดีต่อกันในฐานะเป็นบุตรของพระเจ้าด้วยกันทุกคน แต่จะหาคริสเตียนที่ปฏิบัติตามคำสอนนี้อย่างเคร่งครัด หมั่นอดคิดได้สักเท่าใด ท่านผู้อ่านก็จะตอบได้

ชายชราานิโกรคนนี้ผ่านเวลาของความเป็นทาส และหลุดจากความเป็นทาส จนอายุ ๙๙ ปี อุตสาหะเดินทางมายังรัฐเวอร์จิเนีย ซึ่งเป็นสถานที่เก่าแก่ของเขา เพราะทั้งตระกูลเขาเป็นทาสมาโดยตลอด จนถูกพรากตัวไปอยู่รัฐอื่นตั้งแต่เด็ก เมื่อเขาผ่านเวลาเหล่านั้นมาจนกระทั่งหมดสมัยเลิกทาส เขาย่อมมีอิสระในการไปไหนมาไหนได้ เขาอุตสาหะเดินทาง บ้าง โบกธบัง อาศัยคนเดินทาง บ้านริมทางด้วยไม้เท้าคู่ชีพสมกับวัย โขยกเขยกมาจนกระทั่งถึงที่ที่เคยเป็นทาสอยู่ เขาจำได้ว่าที่นี่คือที่เขาเคยอยู่

พอดีกับที่บ้านหลังนี้ เป็นบ้านคนผิวขาวที่มีฐานะไม่ดี พ่อบ้านมีอาชีพทำไร่ ซึ่งก็ฝืดเคืองเต็มที่มีลูกหญิงชายถึง ๖-๗ คน ต้องทำอาชีพผิดกฎหมายต้มเหล้าเถื่อนไปส่งขายตามท่าเรือ อาศัยกรรมกรที่มีรายได้น้อยเป็นลูกค้าประจำ แต่ก็โดนหัวหน้ากรรมกรดราคาอีก แทะจะกล่าวได้ว่าครอบครัวนี้ยากจนข้นแค้น แต่ก็ยังดีที่เคร่งครัดในคริสต์ศาสนา ครอบครัวไปโบสถ์ทุกวันอาทิตย์ และช่วยกันทำมาหากิน ใหม่ๆ ที่อายุยังไม่มาก เพราะมีลูกหัวปีท้ายปีแต่งงานที่มอบหมายให้ลูกๆ ทำ ก็เหมาะสมกับอายุ วัย

ประจวบกับลูกชายคนเล็กสุดของบ้านนี้ เข้ากันได้ดีกับลูกชายคนเดียวของคนที่ฐานะดีอีกครอบครัวหนึ่ง ที่เขามักจะมานอนค้างกับครอบครัวยากจนนี้บ่อยๆ และแม่ของเขาเป็นมะเร็งรวันตาย เขาจึงสนิทสนมกับครอบครัวยากจนนี้ เขาไม่รังเกียจในความยากจน เพราะรู้สึกว่าการครอบครัวนี้อบอุ่น เขาเหงาที่เป็นลูกคนเดียว พ่อแม่ก็เห็นแก่ลูกคนเดียว และอยากให้ลูกได้ฝึกหัดจากชีวิตยากเข็ญ ที่ลูกชอบจึงอนุญาตให้ลูกมาอยู่กับครอบครัวยากจนนี้ในขณะที่เขาต้องพาภรรยาไปตรวจโรคอีกรัฐหนึ่ง

ขณะที่ชายชราานิโกรเดินทางมาถึง ณ บ้านหลังนี้เด็กๆ เห็นเป็นเรื่องน่าทึ่ง ที่คนชราวัย ๙๙ ปี ยังอุตสาหะเดินทางมาด้วยเท้าจนถึงจุดหมาย จึงเข้าไปสนิทสนมด้วย ครอบครัวนี้จึงรับดูแล มีหน้าซ้ำยังมาป่วยอีก และบอกว่าจะมาตายที่ที่ญาติพี่น้องเขาอยู่ ขอให้ครอบครัวนี้ฝังศพเขาในสุสานคนดำที่นี้ด้วยทั้งๆ ที่กฎหมายปัจจุบัน รัฐเวอร์จิเนียจะกำหนดให้คนนิโกรไปโบสถ์อีกแห่งหนึ่ง ให้นิโกรทำพิธีศพแบบนิโกร นิโกรจะฝังในสุสานคนผิวขาวไม่ได้

แต่ชายชราานิโกรขอร้องให้ครอบครัวผิวขาวยากจนช่วยให้ความหวังของเขาสำเร็จ ครอบครัวนี้ก็ยินดีช่วย อุตสาหะพาขึ้นรถยนต์ที่แสนบุโรทั่งไปที่ไร่เพื่อให้ชายชราานิโกรได้เห็นภาพในอดีต ลำธารที่เขาเคยกระโดดโลดเต้นลงเล่นน้ำ ภูเขา ป่าไม้ ทีวีไม้ไผ่ ที่เคยวิ่งทำงาน เคยเฮฮากับเพื่อน เคยอยู่แหวดล้อมไปด้วยคณาญาติผิวดำด้วยกัน

ความชราทำให้ควบคุมการขับถ่ายไม่ได้ เขาถ่ายรดทางเกง จนภรรยาเจ้าของบ้านผิวขาวต้องทำความสะอาดเปลี่ยนเสื้อผ้าให้ กินอาหารเองไม่ได้ เพราะเป็นไข้ ทุกคนในครอบครัวต้องช่วยกันคนละไม้ละมือ บิอนอาหาร เช็ดตัว นอน นั่งเฝ้าดูอาการไข้ แรกๆ พ่อบ้านผิวขาวรู้สึกเป็นภาระ และคิดว่าไม่จำเป็นต้องมารับภาระ ช่วยเหลือชายชราคนนี้เลย ในเมื่อเขาไม่ได้เป็นอะไรกัน มีหน้าซ้ำเขาอาจถูกทางนายอำเภอเล่นงานด้วยในฐานะที่ละเมิดกฎหมาย ที่จะฝังศพชายชราานิโกรในไรของเขาเอง

แต่เพราะคุณธรรม เมตตาธรรมที่มีอยู่ในจิตใจของเด็กๆ ผู้ใหญ่จึงต้องคล้อยตาม ช่วยกันดูแลชายชราผิวดำ เพื่อให้มีความสุขในระยะเวลาสั้นๆ ก่อนตาย และฝังไว้ ณ ที่ดินที่เขาหมายมั่น เด็กๆ มีน้ำใจเอารถเข็นดินมาเป็นรถเข็นคนเจ็บ แล้วเด็กๆ ก็ช่วยกันเข็นพาไปยังริมลำธารให้ชายชราานิโกรไปนั่งรำลึกถึงชีวิตสำราญในวัยเด็ก

จนกระทั่งนิโกรชราตายลง พ่อบ้านผู้ยากไร้คนนี้ก็อุตสาหะหาเงินไปติดต่อกับโบสถ์นิโกรตามที่นายอำเภอมาบอก เพราะมิฉะนั้นแล้วจะถูกกฎหมายเล่นงาน สุดท้ายก็ต้องอาศัยความเข้าใจ ความมี

ความกตัญญูทดเวทิต เป็นคำที่ต้องพูดพร้อมกัน
ทั้งด้านศาสนา การศึกษา สื่อมวลชน สังคมไทยควรมีผู้สูงอายุเป็นมรดกทางวัฒนธรรม
ใช้คุณธรรมนำหน้า

น้ำใจของเจ้าหน้าที่โบสถ์คนดำ อุปลักษณ์หลอกนายอำเภอว่าได้ทำศพตามกฎหมายคนดำแล้ว แต่เป็นโลงว่างเปล่า ศพนิโกรชราวัย ๙๙ ปีจริงๆ เขากับเด็กๆ ช่วยกันแบกไปฝังที่ในไร่เวลากลางคืนไม่ให้ใครรู้เห็น เพื่อให้นิโกรชราสมประสงค์

ในภาพยนตร์เรื่องนี้สื่อให้เห็นว่า การได้ทำความดี การได้ช่วยเหลือ การได้เห็นความตายของชายชราผิวดำ ทำให้ตัวแสดงเกิดความไม่ประมาท ลบล้างความกลัวเรื่องตาย เพราะทุกคนต้องตาย และทำให้เขาได้ขบคิดว่าการมีชีวิตอยู่เป็นเรื่องน่ากลัวมากกว่าความตาย โดยเฉพาะการมีชีวิตอยู่ที่ต้องดำรงชีพอย่างยากจน ต้องหาเลี้ยงครอบครัวท่ามกลางสังคมที่เหลื่อมล้ำ มีช่องว่างระหว่างฐานะและผิวพรรณ และความรับผิดชอบปากท้องของสมาชิกในครอบครัว และยังต้องรักษาคุณธรรมความมีน้ำใจระหว่างเพื่อนมนุษย์ควบคู่ไปด้วย

แม้แต่เด็กผู้ชายผิวดำ ที่เป็นลูกชายคนเดียวของผู้มีฐานะดีในเรื่องนี้ เขาก็เป็นแบบอย่างที่ดี ที่สะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดที่ผู้ใหญ่พยายามปลูกฝังลูกเรื่องนี้ขึ้นมาสอนเด็กด้วย ให้เด็กผู้ชายไม่โหดร้าย ไม่ทารุณ มีน้ำใจ ช่วยเหลือครอบครัวท่ามาหากิน ช่วยเหลือคนอื่นๆ รักผู้เฒ่า รักคนชรา ทำความดีตามวัย เช่นที่เด็กผู้ชายผิวดำไม่รังเกียจเพื่อนผิวดำที่ยากจน พ่อแม่เด็กผิวดำไม่รังเกียจครอบครัวผิวดำยากจนดูแล ช่วงที่ต้องไปทำธุระอีกรัฐหนึ่ง เพราะเห็นว่าความยากจนไม่ควรนำมาเป็นเรื่องกีดกันความรัก มิตรภาพของเด็ก และไม่ควรเป็นกำแพงกีดกันความมีน้ำใจของครอบครัวผิวดำยากจนที่เอ็นดูลูกเขาเอ่ยขอให้เขาอนุญาตให้ลูกมาอยู่ในการดูแลชั่วคราวจนกว่าครอบครัวผิวดำจะทำธุระเสร็จ

ผลที่ตามมาคือเด็กผู้ชายลูกชายคนเดียวของครอบครัวผิวดำฐานะดีรู้จักกินอยู่อย่างประหยัดอดทน ตีตดิน รักธรรมชาติ ไม่ล่ำรวยฟุ่มเฟือย

รู้จักแบ่งปันวัตถุ น้ำใจแก่เพื่อนร่วมโลก แม้กระทั่งการทำใจรับกับภาวการณ์พลัดพราก หลังจากนั้นสองปี แม้ที่เป็นมะเร็งก็เสียชีวิต เขาบอกว่าทำใจได้เพราะได้เห็นภาพที่ให้แง่คิดจากชีวิต และการจากไปของนิโกรชราวัย ๙๙ ปีนั้นมาก่อน

การที่คนไทยมักพูดกันว่าซีกโลกตะวันตก ไม่มีวัฒนธรรมความอบอุ่น ดูแลผู้ชรา หรือความกตัญญูทดเวทิตนั้น ออกจะเป็นการมองเขาอย่างอคติเกินไปหรือเปล่า? ในเมื่อเรื่องที่สื่อมาทางภาพยนตร์เรื่องนี้ตรงกันข้ามกับที่เราคิดอย่างสิ้นเชิง

ท่านองคมนตรี ศจ. นพ. เกษม วัฒนชัยกล่าวว่า ซักชนว่า **ความกตัญญูทดเวทิต เป็นคำที่ต้องพูดพร้อมกัน ทั้งด้านศาสนา การศึกษา สื่อมวลชน สังคมไทยควรมีผู้สูงอายุเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ใช้คุณธรรมนำหน้า** และผู้ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ควรทำวิจัยโดยหาข้อสรุปจากวิถีชีวิตไทยๆ มารวมกับสิ่งดีๆ ที่ต่างประเทศทำ (นิตยสารหมอชาวบ้าน ฉบับที่ ๓๓๐ ปีที่ ๒๔ เดือน พ.ย.๕๙)

ปีใหม่ ๒๕๕๐ ทุกคนคงจะตั้งความหวังดีไว้ไวในตนเอง พร้อมๆ กับคงจะมอบความหวังดีให้แก่คนอื่นๆ ด้วยการเจริญสิ่งที่เป็ณกุศล เพิ่มศีลธรรมแก่กันและกัน แม้ว่าในเทศกาลปีใหม่แต่ละคราว ข่าวเรื่องร้ายๆ ที่เกิดจากอุบัติเหตุ โรคภัย ฆาตกรรม ฯลฯ จะมีอยู่เป็นธรรมดา หรือจะมากขึ้นในบางช่วง แต่คำอวยพรก็ยังคงดำรงอยู่เช่นกัน

ให้อายุมั่นขวัญยืน ให้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ให้อยู่ดีประสพกับสิ่งดีๆ สิ่งเหล่านี้ใช้จะหาซื้อ หรือเรียกร้องจากที่ไหนได้ หากปราศจากการประกอบเหตุให้เกิดผลดังนั้น

พระพุทธศาสนากล่าวว่า**ทุกอย่างมาแต่เหตุ สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม** ฉะนั้นหากต้องการผลดี เราก็ต้องช่วยกันสร้างเหตุดี หากต้องการผลกรรมดี เราก็ต้องทำกรรมดี เพราะสังคมดีไม่มีขาย มีแต่เราจะต้องช่วยกันสร้างเท่านั้น

ผู้ใหญ่ต้องช่วยกันแนะนำ สั่งสอน ตักเตือน บอกกล่าว ทำน้าแก่เด็กๆ

เด็กๆ ต้องทำตาม ปรึกษาหารือ ขอคำชี้แนะจากผู้ใหญ่

นอกจากจะพูดดีแล้ว เราต้องทำดีด้วย การดีแต่พูด หรือพูดแต่ดี แม้จะมีน้ำหนักรู้บ้างที่ยอมดีกว่าพูดคำไม่ดี หรือไม่ยอมปฏิสันถารกับใครเลย แต่ถ้าจะให้ดียิ่งๆ ขึ้นก็ก็ต้องทำดี ชักชวนให้กำลังใจแก่คนทำดี และให้โอกาสคนได้ทำดีด้วย

การแก่งแย่ง การขัดแย้งขัดขาน การทำลายล้างคนที่คิดจะทำดี เป็นบาปอย่างยิ่ง

การพร้อมใจกันทำความดี ช่วยเหลือกันและกัน ให้การทำความดีเป็นไปได้ง่าย ได้มากขึ้น ไม่ตระหนี่ความดีเหล่านั้น พร้อมจะแจกจ่ายให้คนอื่นได้รับผลดีไปด้วย เป็นความดีที่คนดีต้องช่วยกันรักษา และสังคมที่ปรารถนาความดี ต้องช่วยกันเป็นคนดี ช่วยเสาะหาคนดี ช่วยสนับสนุนคนดี

แม้คนไม่ดี แม้จะมีสิ่งไม่ดีที่เราไม่ชอบ หรือมีสิ่งดีอยู่บ้างแต่ไม่พอแก่ความต้องการ ความพอใจของคนที่ดีกว่า ก็ยังต้องให้โอกาส ให้เวลาแก่เขาในการฝึกตนเองให้มากขึ้น ให้อยู่ในความผิดซ้ำซากในขณะฝึก ให้คำชมเชยเสริมกำลังใจเพื่อเขาจะได้ป็นปายอาศัยเป็นเครื่องหมั่นเพียรทำต่อไป

แม้สื่อปัจจุบันจะถูกตำหนิว่ารับใช้นายทุน ผลิตสื่อไม่สร้างสรรค์ ตัวเอกของเรื่องไม่ว่านางหรือพระยังอดทนในการทำความดีไม่มากพอ อ่อนด้อยความเสียสละ เยาวชนจึงถูกอมเมา เพราะการใช้เวลาอยู่หน้าจอโทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ที่เต็มไปด้วยเรื่องแนวนี้เป็นส่วนมาก มีพฤติกรรมสวนกระแสกับวัฒนธรรมความกตัญญูกตเวทียเพิ่มขึ้น เช่น ผู้ใหญ่สั่งสอนบอกเด็ก เด็กจะรับโดยสุภาพ หรือนิ่งเฉย ไม่ได้เถียง หาเหตุผลมาหักล้าง การบริการรับใช้ ผู้เด็กกว่าต่อผู้สูงวัยกว่า กิริยาท่าทีของผู้อ่อนวัยกว่าที่แสดงต่อผู้อาวุโสกว่า ที่ถูกเยาวชนรุ่นนี้ส่วนมากรู้สึกว่ารำคาญ มีช่องว่างเกินไป เพราะห่างไกลจากการเล่นหัวที่ยุค “เสรีภาพ สิทธิมนุษยชน ประชาธิปไตย” ค่อนข้างเบ่งบาน แพรวกระจ่าย

ทำให้อิทธิพลความวุ่นวายอนาถา จนกระทั่งทำให้ผู้ใหญ่กระอักในการสอนเด็ก เด็กก็เบื่อหน่ายในการฟังคำสั่งสอนจากผู้ใหญ่

สังคมเด็กจึงกลายเป็นรวมตัวเป็นเด็กยุคใหม่ จะเรียกว่าเด็กแนว เด็กยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้สังคมไทยเกิดความเป็นส่วนตัวของเด็กอีกแบบหนึ่ง แม้แต่พ่อแม่ลูกก็พูดกันไม่ได้ เด็กเริ่มอยากแยกตัวออกไปจากครอบครัว ประกอบอาชีพที่ไม่เหมาะสมกับวัยตั้งข่าวแม่เล่าอายุ ๑๕ นักเลงอายุ ๑๖ ผู้ก่อการร้ายรุ่นเยาว์ แหล่งอบายมุขอายุไม่ถึง ๑๘ จนผู้รักษากฎหมายต้องออกควบคุม ตรวจตราแหล่งราตรีบนเทิงเหล่านั้น เพื่อขจัดภัยก่อนจะลุกลามมากไปกว่านี้

เป็นการสูญเสียงบประมาณ ทรัพยากรบุคคลมากมาย หากปล่อยให้เป็นอย่างนี้เรื่อยๆ ควรที่ศาสนา การศึกษา สื่อมวลชนจะต้องร่วมมือกันช่วยคลี่คลาย แก้ไขปัญหาเหล่านี้ด้วยกัน

การพูด บอกกล่าวถึงเรื่องศีลธรรม คำสอนที่พึงปฏิบัติ ตั้งแต่วัยเด็ก ที่พุทธศาสนายืนยันว่าเด็กอายุ ๗ ขวบก็เป็นพระอาริยะได้ เช่นเดียวกับพระเยซูที่ตรัสว่า หากผู้ใหญ่ถ่อมใจของตนให้บริสุทธิ์ ให้ใจเป็นเด็ก ก็จะเข้าไปในแผ่นดินสวรรค์ได้ง่ายกว่าอูฐลอดรูเข็ม

สิ่งที่เด็กควรศึกษาคือเรื่องศีลธรรม คุณธรรม ถือศีลไม่ฆ่าไม่โหดร้าย ไม่ลักขโมย ไม่มั่วเมาในเรื่องเพศ ไม่ปล่อยยวจาแสดงถึงความอาฆาต โหดร้าย ละโมบแย่งชิง ไม่มั่วสุม ติดของเสพติดที่เป็นโทษต่อสุขภาพ และทำลายจิตใจที่ติงาม สื่อสารต่างๆ ทั้งภาพยนตร์ วิดีโอ ซีดี ดีวีดี ฯลฯ ควรมีเรื่องยกย่องสรรเสริญ ให้ความรู้สึกระตุ้นวิญญาณของความเสียสละ ความกล้าหาญในการทำความดี ให้เด็กดีให้ผู้ใหญ่ดี ช่วยกันรักษาสิ่งที่ดีๆ ของดีๆ คนดีๆ โลกดีๆ ให้อยู่ได้นานๆ

วันดีๆ ไม่ว่าจะเป็นวันสำคัญทางศาสนา

วันดีๆ ไม่ว่าจะเป็นวันสำคัญทางบ้านเมือง

วันดีๆ ไม่ว่าจะเป็นวันสำคัญทางประเพณี

วันดีๆ ไม่ว่าจะเป็นวันสำคัญของคนดี ฯลฯ

เหล่านี้ควรระลึกสำนึกสำเหนียกตน เพื่อสำรอก
กิเลสไม่ดีทั้งหลายออกไป สำรวมให้เกิดความดี
ให้สำเร็จกิจที่สำคัญตามกำหนดหมายไว้นั้นๆ

มีท่านผู้รู้กล่าวไว้ว่า **“คนที่สำคัญคือคนที่รู้จักสิ่ง
ที่ควรสำคัญ”**

สิ่งทีควรสำคัญสิ่งหนึ่งคือความกตัญญูทเวท
ต่อผู้สูงอายุ สูงด้วยวัยวุฒิ คุณวุฒิ เพื่อเลื่อน
ชาติวุฒิให้เจริญขึ้น เป็นผู้ “เจริญธรรม” ได้ทุกคน

ขณะที่วันปีใหม่ ๒๕๕๐ เพื่อมอบความเป็นมิ่ง
มงคลให้แก่ตัวเอง และเพื่อมอบความเป็นมิ่งมงคล
ให้แก่ประเทศชาติบ้านเมือง เพื่อมอบถวายความ
จงรักภักดีแก่พระมหากษัตริย์ผู้ทรงทศพิธราชธรรม
ในวาระที่ทรงเจริญพระชนมายุ ๘๐ พรรษา จึง
สมควรที่ปวงชนชาวไทยจะถวายสักการะนั้น ด้วยการ
พร้อมจิตพร้อมใจกันส่งเสริมพฤติกรรมสร้าง
“คุณธรรม กตัญญูทเวท” ให้มั่นคงสืบต่อไป

พระพุทธศาสนาสอนให้ “สะเดาะเคราะห์”
(ล้างสิ่งไม่ดี) ทั้งหลายด้วยการทำความดี เพราะ
ความโชคดี เนื่องมาจากความดีให้ผล ในยามบ้าน
เมืองเดือดร้อน ประชาชนในบ้านเมืองนั้น ต้อง
ประกอบกรรมทำความดีเพื่อช่วยบรรเทาความไม่
ดีเหล่านั้นด้วยน้ำมือของตนเอง ไม่ใช่มุ่งร้องขอ
จุดรูปเทียนขอ ตามเส้นทางของศาสนาเทวนิยม ที่
ศาสนาพุทธต้องปลูกฝังสัมมาทิฐิเปลี่ยนแนวทางให้
ชาวพุทธที่เป็นศาสนา **“อเทวนิยม”** ปฏิบัติ

ข้อเขียนนี้เขียนด้วยความกตัญญูทเวทต่อผู้อ่าน
มอบให้แก่ผู้อ่านเป็นของขวัญส่งท้ายปีเก่าด้วย
หากเนื้อหาออกไป น้อยไป ผิดพลาดประการใด ก็
ต้องขออภัย

อันความดีความชั่วที่ตัวทำ

จะสูงต่ำทำชั่วนั้นไหน

การกระทำสำคัญดังบรรยาย

จะดีร้ายอยู่ที่กรรมผู้ทำนั้น

ปัญหาชาติบ้านเมืองที่มีอยู่

ใครจะสู้ใครจะถางช่วยสร้างสรรค์

ต้องเป็นเราเราคนไทยไม่เกียกกัน

ร่วมฝ่าฟันร่วมใจไทยพันกรรม ๒

คำสองคำ

ความแตกต่างที่แตกต่าง

● สรรพสิ่งจริงแท้ย่อมแปรผัน

ขัดแย้งกันตลอดไปไม่สิ้นสุด

สภาพหนึ่งสู่สภาพลัประยุทธ์

เล็งเห็นจุดนี้ได้ต้องใช้ญาณ

● วิชาที่รู้สิ่งเกิดรู้เหตุผล

รู้สืบค้นรู้ชอบรู้รอบด้าน

รู้ตรรกะรู้จำตักรู้กฎกาล

รู้ประมาณรู้ชั่วดีรู้ขึ้น

● ขัดแย้งใดไขว่คว้าผลประโยชน์

มีแต่โทษตราลงวันยังค่ำ

ต่างมุ่งร้ายหมายหัวชั่วที่ทำ

ติดบ่วงกรรมบ่วงเวรเช่นเดียวกัน

● หากความสุขสงบใจไม่มีดอก

ตราบยังบอกตัวเองเก่งห้าห้า

หวาดระแวงแบ่งฝ่ายใครก็ฝ่ายมัน

โหดมหันต์ลั่นดีแก่ชีวิต

● ขัดแย้งใดไม่ปนผลประโยชน์

มีแต่ความรุ่งโรจน์กำหนดจิต

ต่างมุ่งมั่นสันตินิรมิต

แก้สิ่งผิดเป็นถูกทุกอย่างไป

● ยืนตรงจุดจุดดีที่สร้างสรรค์

อุดมคติสมานฉันท์พร้อมฝันใฝ่

เกิดศูนย์รวมร่วมมือสื่อร่วมใจ

ชาติจึงก้าวหน้าไกลตั้งใจปอง

● รู้ปรัชญาค่าล้ำเต็มสำนึก

เหมือนรู้ลึกบริสุทธิ์คิดผุดผ่อง

ธรรมชาติवादไว้ในครรลอง

ล้วนสอดคล้องสมดุลหนุนเนื่องมา

● สรรพสิ่งจริงแท้ย่อมแปรผัน

ลัทธิธรรมจริงนั้นมั่นคงค่า

พิสูจน์ได้ทุกยุคทุกเวลา

เร็วหรือช้าขึ้นอยู่กับ...คุณภาพคน...

▶ สมบัติ ตั้งก่อเกียรติ

ผมและเพื่อนๆ มีความรู้สึกประทับใจผู้ที่ออกมาคัดค้านหรือต่อต้านการเติบโตของอบายมุข จากการสนับสนุนของคนในภาครัฐ และยังพยายามจะส่งเสริมให้เจริญก้าวหน้าไปกว่าเดิมอีก

ทั้งๆ ที่อบายมุขก็เติบโตและส่งเสริมมากเกินพออยู่แล้ว แทนที่ตัวแทนประชาชนจะช่วยกันหาวิธีลด ละ เลิก หรือหยุดยั้งความเจริญเติบโตของธุรกิจอบายมุข กลับมีแต่ความคิดสนับสนุนหรือส่งเสริม

สังเกตดูคนที่ออกมาสนับสนุนส่งเสริมเรื่องอบายมุข ก็มักจะได้ผลประโยชน์เรื่องเงินเป็นหลัก

แต่คนที่ออกมาคัดค้านและต่อต้านอบายมุขนั้นส่วนใหญ่จะไม่มีผลประโยชน์เรื่องเงินทอง พวกผมจึงรู้สึกประทับใจว่าคนเหล่านี้เสียสละเพราะพวกเขาส่วนใหญ่ไม่เสพติดอบายมุข ซึ่งต่างจากการประทุงต่างๆ ในโลก เช่น ขอค่าแรงเพิ่ม ฯลฯ

นโยบายของประเทศไหนก็ตาม ที่เน้นเรื่องเศรษฐกิจหรือเงินทองมากกว่าศีลธรรม เขาก็จะมีเหตุผลสนับสนุนสารพัด

ผมรู้สึกว่า ถ้าเราจะหาเหตุผลมาเถียงเพื่อเอาชนะคะคาน ก็สามารทำได้ทุกเรื่องนั่นแหละ

จะพูดให้ชาวเป็นดำ ดำเป็นขาวก็สามารถหาเหตุผลมาพูดได้ เช่น การยอมให้มีเลือดเตอรี ยอมให้เพศเดียวกันแต่งงานกัน ยอมให้มีแหล่งเรียมรมย์มากขึ้น ผับ บาร์ คาราโอเกะ ฯลฯ ยอมให้มีศูนย์การค้าต่างชาติมากขึ้น ยอมให้แปรรูปรัฐวิสาหกิจต่างๆ ยอมให้มีโรงงานผลิตสุรา ยอมให้มีโรงงานผลิตบุหรี่

(ทำร้ายชีวิตคน) เพิ่มขึ้น เป็นต้น

ต่อไปคงยอมให้มีโสเภณี ยอมให้มีการขายถุงยางอนามัยในโรงเรียนเพื่อให้เด็กมีรายได้อย่างถูกต้อง โดยอ้างว่าเพื่อความปลอดภัยในสุขภาพของเด็ก ยอมให้มีบ่อนการพนัน (คาสีโน) อย่างถูกกฎหมาย ข้ออ้างก็คือเรื่องเศรษฐกิจอีกนั่นแหละ แต่จริงๆ ก็คือผลประโยชน์ หรือไร้ฝีมือแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุ

ถ้าคนส่วนใหญ่ไร้ศีลธรรมเพียงพอชีวิตก็จะไม่พอเพียง โดยจะเห็นด้วยกับการเกิดสิ่งต่างๆ ที่ผิดศีลธรรมมากขึ้นเรื่อยๆ ทีละนิดๆ จนสิ่งผิดปกติกลายเป็นปกติและอาจกลายเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องมี ต้องเป็น กระทั่งเกิดคานิยมผิดๆ ว่า โกงแต่มีผลงานก็เป็นเรื่องที่ยอมรับได้ นางเอกที่เก่งต้องกล้าแสดงบทร้ายได้ โป้เป่ลือยได้ ก็เป็นกำไรของชีวิต ฯลฯ แล้วคิดแก้ปัญหาที่ปลายเหตุไปเรื่อยๆ เพราะขาดพื้นฐานแนวคิดด้านศีลธรรม ทำให้ไม่เข้าใจเรื่องจิตวิญญาณและกิเลสอย่างถ่องแท้

กว่าจะรู้ว่าพิด ก็อาจสายเกินไป

กว่าจะรู้ว่าพิดก็อาจสายเกินไป หรือสายเกินไปแล้ว ดังกรณีอเมริกาถล่มอิรัก ซึ่งประชาชนของเขาส่วนใหญ่เห็นด้วยในตอนแรกเพราะไม่เข้าใจหลักศีลธรรมว่า เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร แต่ปัจจุบันเริ่มเห็นและเข้าใจ แต่มิใช่เห็นหรือเข้าใจเรื่องศีลธรรมหรอก แต่เห็นว่ามีศัตรูมากขึ้น คนอเมริกันตายมากขึ้นหลังอเมริกาประกาศชนะสงคราม หรือกรณีสภาพณ์ร่างนโยบายประเทศไทยให้เป็นเมืองอุตสาหกรรม (นิกล์) กว่าที่รู้ว่าพิดประเทศไปพิดทาง ก็ถูกน็อคไปแล้ว

แล้วนี่เรายังจะหลงเงินทองมากกว่าให้คุณค่าทางศีลธรรมอีกหรือ? แม้ทางสภาพณ์จะร่างนโยบายใหม่ให้พัฒนาคน ให้ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อชีวิตที่เพียงพอแล้วก็ตาม!

๓

• บรรยายเมื่อวันที่ ๔ พ.ค. ๒๕๔๗

หอประชุมใหญ่ธรรมศาสตร์ ตามคำเชิญของ
อธิการบดี มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย

• ส.ศิวัรักษ์

บทบาทของพระสงฆ์

ในสังคมปัจจุบัน

• ต่อจากฉบับ ๑๘๗

๒.

■ ก่อนที่จะพูดถึงบทบาทของพระสงฆ์ คงต้องถามเสียก่อนว่า ใครคือพระสงฆ์ สำหรับคนไทยทั่วไป พระสงฆ์คงหมายถึงเพียงว่า พระภิกษุสงฆ์เท่านั้น หรือมิใช่ ถ้าจะรวมถึง ภิกษุณีสงฆ์เข้าไปด้วยแล้ว โลกทัศน์ของคนไทยทั่วๆ ไปรับได้หรือไม่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่า คนไทยคนนั้นเจริญภาวนามั้ยบ้างหรือไม่ สามารถเอาชนะอคติที่ครอบงำตนอยู่ได้มากน้อยเพียงไร ไม่ว่าจะอคตินั้นๆ จะครอบงำเราอยู่ในทางความรัก ความชัง ความกลัว หรือ ความหลง ยิ่งประเด็นหลังนี้ด้วยแล้ว ถ้าขาดมิติทางประวัติศาสตร์ และพระธรรมวินัยเสียแล้ว ก็ย่อมถูกครอบงำได้ง่ายๆ จากอิทธิพล

อันเลวร้ายและคับแคบของสังคมร่วมสมัย

สำหรับทางมหายานนั้น บริษัทสี่ประกอบไปด้วยภิกษุสงฆ์ ภิกษุณีสงฆ์ อุบาสกสงฆ์ และอุบาสิกาสงฆ์ โดยที่ภิกษุสงฆ์ไม่จำเป็นต้องมีสภาพที่สูงส่งกว่าสังฆบริษัทอื่นๆ ไม่ว่าจะในทางวัฒนธรรมหรืออื่นใดก็ตาม

เราเคยถามกันบ้างไหมว่า การที่พระไทยมีสภาพทางวัฒนธรรมที่สูงส่งกว่าฆราวาสนั้น มาจากการบิดเบือนประวัติศาสตร์ในปลายสมัยกรุงธนบุรีได้หรือไม่ โดยที่เลขนัยดังกล่าวกลายเป็นการโค่นล้างพระเจ้าตากสิน จนสถาปนาราชวงศ์จักรีขึ้นได้โดยที่มีการใช้ศาสนาเป็นเครื่องมืออย่างสำคัญ และแต่นั้นมา

โดยเฉพาะก็แต่รัชกาลที่ ๕ เป็นต้นมา พระไทยได้
รับการยกย่องอย่างมอมเมาในทางสมณศักดิ์
และอัครฐานอื่นๆ จนพระกลายเป็นผู้ซึ่ง
สยบยอมกับพระราช และชัตติยาธิปไตย
ดังที่ต่อมา ก็ได้สยบยอมกับนักการเมือง
นักการทหาร แม้จนสยบยอมกับนักวิชาการที่
อ้างว่ามีความรู้ความสามารถในทางวิธีวิทยา
จากตะวันตกอีกด้วย โดยมีใครบ้างที่กล้าถาม
ว่าวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกระแสหลัก
จากตะวันตกนั้นเป็นมิฉนาทิลิ ที่อุดหนุนความ
โลภโกรธหลง อย่างก่อให้เกิดความยึดมั่นใน
ทางความเห็นแก่ตัว ยิ่งกว่าจะช่วยให้เกิด
ความสว่างในทางปัญญา อย่างมีความสะอาด
ใจและความสงบภายในเป็นเจ้าเรือน

สำหรับพระสงฆ์นั้น เนื้อหาสาระอยู่ที่การ
เป็นสมณะ คือผู้มีวิถีชีวิตอันเรียบง่ายอย่าง
รู้จักใช้ศิลปะมโหฬาร ให้เกิดความเป็นปกติ
ภายในตนอย่างบรรลุลมุดคล่องกันชนิดที่
เป็นองค์รวม รวมถึงแผ่ขยายความเป็น
ธรรมชาติอันปราศจากความรุนแรงดังที่ว่านี้
ให้ขยายออกไปภายในสังคมสงฆ์อีกด้วย โดย
ที่พระสงฆ์คือผู้ที่ทรงพรหมจรรย์ คือมีวิถีชีวิต
อันประเสริฐ อย่างไม่จำเป็นต้องมีคู่ครอง
หรือหมกมุ่นในกามคุณ เพื่อลดตัณหาราคะ
อันเป็นต้นตอประการสำคัญของโลกจริต ซึ่ง
โยงไปถึงโทสจริตและโมหจริต

วิถีชีวิตของพระสงฆ์ที่แท้นั้น ย่อมมี
อิทธิพลไปถึงวิถีชีวิตของฆราวาส ซึ่งต้องการ
เอาอย่างพระ แม้จะเรียบง่ายไม่ได้ถึงขั้นของ
การทรงพรหมจรรย์อย่างพระ ฆราวาสก็พึงใช้
ทานมัย ศีลมัยและภาวนามัย เป็นแนวทาง
ของการลดความเห็นแก่ตัว โดยมองไปที่
สังคมสงฆ์เป็นแบบอย่างและแนวทาง ยัง
ฆราวาสที่ต้องการแปรสภาพของตนในทางลด
ความเห็นแก่ตัวลงไปให้ยิ่งขึ้นนั้น อย่างน้อย
ในวันพระของทุกสัปดาห์ เขาก็จะสมาทาน

อุโบสถศีลถึงขั้นพรหมจรรย์ แม้วันหนึ่งและ
คืนหนึ่ง ก็ยังดี เพื่อฝึกนิสัยปัจจัยไว้ในทางการ
ปล่อยวางต่างๆ

เราต้องไม่ลืมว่าพุทธศาสนาเกิดขึ้นใน
ชมพูทวีป ควบคู่มากับศาสนาพราหมณ์
พระพุทธรูปทรงปฏิเสธหลักการทางด้าน
ความเห็นแก่ตัวของพราหมณ์ ดังทรงปฏิเสธ
อัตตาในทุกๆ ทางจนอัตตาเป็นที่สำคัญสุดของ
พุทธศาสนา

พระพุทธรูปทรงตั้งคณะสงฆ์ขึ้น เพื่อให้
เป็นสังคมนอกกระแสหลัก ที่มีความเสมอภาค
เป็นพื้นฐาน ในขณะที่สังคมของชาวโลกใน
สมัยนั้นและสมัยนี้ มีการแบ่งชนชั้นวรรณะ
เอาเปรียบกันทางเพศ ทางผิวและอื่นๆ โดยที่
คณะสงฆ์มีภราดรภาพเป็นแกนกลาง เพื่อ
สังคมบริสุทธิจะได้มีความบรรลุลมุดคล่องกัน
ฉันพี่น้องน้อง เพื่อช่วยกันใช้ไตรสิกขา หรือศีล
สมาธิ ปัญญา ให้เกิดอิสรภาพที่แท้ คือ
หลุดพ้นจากความโลภโกรธหลง

พระพุทธรูปทรงเตือนพุทธสาวกในคณะ
สงฆ์ ให้ดำเนินชีวิตอย่างสมณะที่เรียบง่าย
ทรงเตือนไม่ให้เป็นพราหมณ์ คือเจ้าพิธีต่างๆ
ทรงเตือนให้พึ่งตนเอง ไม่ให้พึ่งเทวฤทธิ์ หรือ
ไสยเวทวิทยา ซึ่งในสมัยนี้รวมถึงเทคโนโลยี
ต่างๆ ด้วย แต่พุทธสาวกเป็นอันมาก พอใจใน
ความเป็นพราหมณ์ จนตั้งตนเป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์
ประกอบไปด้วยฤทธิ์เดชต่างๆ จนเข้าไป
พัวพันกับอำนาจทางการเมืองและทางเศรษฐกิจ
ถึงกับบางทีความเป็นลัทธิ ที่มีความละเอียดใจ
เป็นพื้นฐาน อย่างที่มีหิริโอตตปปะเป็นตัว
กำหนดในทางมโนธรรมสำนึก ถึงกับปลาสนา-
การไป ในคราบของความเป็นพระ เพียงแค่มี
ผ้ากาสาวพัสตร์ที่ห่อหุ้มกาย อันเต็มไปด้วย
ความเน่าเหม็นไม่แต่ต่อสุภะของร่างกายเท่านั้น
หากยังปิดบังความเป็นอสังขขันธ์ที่ไม่ละเอียดใน
ทางต่างๆ เข้าไปด้วย นี่แลคือบทบาทอัน

เลวร้ายสุดของพระสงฆ์ในสังคมร่วมสมัย

อนึ่ง พระสงฆ์ในทางฝ่ายเถรวาทที่เป็นใหญ่อยู่ในเมืองไทยนั้น ความสำคัญอยู่ที่เถระคือผู้ที่ทรงพรหมจรรย์มาแล้วไม่น้อยไปกว่า ๑๐ พรรษา ซึ่งสามารถเป็นอุปัชฌาย์ให้อุปัชฌาย์ให้อุปสมบทแก่กุลบุตรได้ในทำนกลางสงฆ์เพื่อให้มีสมาชิกใหม่ในขณะสงฆ์ แต่ถ้าอุปัชฌาย์เป็นอลัชชีเสียแล้ว และอุปสมบทกรรมเป็นเพียงพิธี ที่สงฆ์ผู้เข้าร่วมลงกรรมมุ่งเพียงเพื่ออำมิส อย่างไม่ไยกับการอบรมบ่มนิสัยแก่นวสิกขุ หรือการเป็นตัวอย่งที่ดีให้แก่พระใหม่ นั่นก็คือการล่มสลายของสงฆ์อีกเช่นกัน ทั้งนี้เพราะพระต้องได้รับบรรยากาในทางภราดรภาพจากกัลยาณมิตรในแวดวงของคณะสงฆ์ คือบวชเพื่อเรียนรู้ถึงเนื้อหาสาระของพระธรรมวินัย จะได้เอาตัวให้รอดพ้นไปได้จากอพรหมจรรย์ พระวินัยกำหนดไว้ว่าพระใหม่ต้องอยู่ภายใต้การดูแลอบรมสั่งสอนของอุปัชฌาย์อาจารย์อย่างน้อยห้าพรรษา จึงจะถึงนิสสัยมุตตกะคือพ้นนิสสัยหรือดูแลตัวเองได้ และใช้เวลาอีกอย่างน้อยห้าพรรษา จึงจะเข้าถึงเถรภูมิ คือสั่งสอนและดูแลยุวสงฆ์ได้ ทั้งในทางเป็นแบบอย่างแห่งการดำรงชีวิต และในทางสั่งสอนเถรธรรมที่ลึกซึ้งลงไป เพื่อการตื่นขึ้นได้จากอภุศลมูลทั้งสาม

ถ้าบทบาทดังที่กล่าวมานี้ ขาดไปเสียแล้วจากสังคมสงฆ์ จะให้พระภิกษุสงฆ์ไปมีบทบาทอื่นใดในทางสังคม ก็เท่ากับเป็นการเล่นละครหรือไปเต้นแร้งเต้นกาแข่งกับฆราวาส ซึ่งอาจทำได้ดีกว่าเสียซ้ำถ้าฆราวาสนั้นๆ รู้จักเจริญสติให้เกิดความรู้ตัวทั่วพร้อม อย่างรู้จักรับใช้สรรพสัตว์ ยิ่งกว่าทำอะไรๆ ในสังคม เพื่อความยิ่งใหญ่ของตนเองไม่ว่าจะในนามของเศรษฐกิจ การเมือง หรือชื่อเสียงเกียรติยศ ก็สุดแท้

การนับถือศาสนานั้น ไม่ว่าจะบรรพชิตหรือคฤหัสถ์ ข้อสำคัญอยู่ที่ว่าบุคคลนั้นๆ ปฏิบัติธรรมจนมีประสบการณ์ทางศาสนาหรือหาไม่ดังใครคนหนึ่งให้ข้อคิดอย่างน่ารับฟังไว้ว่าประสบการณ์ทางศาสนา คือการเข้าถึงหทัยนัยของชีวิตนั้น แสดงออกได้สามทาง คือ

๑) การปฏิบัติธรรมที่ช่วยให้เข้าถึงความลึกกลับอันมหัศจรรย์ของชีวิต

๒) แล้วนำเอาประสบการณ์ทางศาสนาที่ว่านั้นมาแสดงออก จน

๓) บังเกิดวิถีชีวิตทางศาสนาซึ่งเกิดจากความเข้าใจและรู้แจ้งเห็นจริง

๑) ซึ่งว่าด้วยการปฏิบัติธรรมกลาย มาเป็นหลักธรรมคำสอนของแต่ละศาสนา

๒) การแสดงออกทางศาสนากลายมาเป็นศาสนพิธีต่างๆ

๓) วิถีชีวิตทางศาสนากลายมาเป็นแนวทางของจริยวัตรเพื่อนำศาสนิกไปในทางที่ถูกที่ควร

เมื่อเวลาล่วงไปๆ วัฒนธรรมและประเพณีสั่งสมกันยิ่งๆ ขึ้นจน

๑) หลักธรรมคำสอนก็เลกกลายเป็นคำสั่งสอนที่ตายตัวอันใครๆ ไม่อาจปฏิเสธได้หรือตั้งคำถามได้ หมายความว่าศาสนิกจำต้องเชื่อตามคำสอนของศาสนาเสมอไป

๒) ศาสนพิธีกลายเป็นรูปแบบและพิธีกรรมอย่างปราศจากเนื้อหาสาระอันประเสริฐ ลักแต่ทำๆ กัน หาไม่ก็เอาพิธีกรรมไปรับใช้อำนาจหรือเงินตรา

๓) แนวทางที่ชี้แนะไว้ให้ประพฤติปฏิบัติในทางธรรม ก็เลกกลายเป็นจารีตที่ตายตัวซึ่งศาสนิกต้องกระทำตามอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ถ้าเราไม่ทำความเข้าใจในหัวข้อทั้งสามตัวดังที่กล่าวมานี้ เราจะเป็นดังที่ว่ากันว่า “เข้าไพรไม่เห็นพฤษ”

๕ อ่านต่อฉบับหน้า

- สุราพาพิณาศ
- ลินญาตีสัย
- ทำลายชาติบรรลั
- สุดท่ายทำร้ายตน

พระศาสดาประทับ ณ พระเชตวันมหาวิหาร ทรงกล่าวถึงหญิงนักดื่มสุรา ๕๐๐ คน ซึ่งเป็นสหายของนางวิสาขา มหาอุบาสิกา ดังนี้

มีงานมหรสพเล่นรื่นเริงในนครสาวัตถิของแคว้นโกศล หญิง ๕๐๐ คนสหายของนางวิสาขา ได้จัดเตรียมสุรารสแรงไว้ แก่สามีของพวกนางที่ไปเล่นมหรสพ โดยปรึกษากันว่า

“พวกเราก็จะไปเที่ยวเล่นมหรสพด้วย”

ทุกคนจึงพากันไปชักชวนนางวิสาขา

“สหายรัก พวกเราไปเที่ยวเล่นมหรสพกันเถิด”

แต่นางวิสาขาทปฏิเสธในทันที

“มหรสพคราวนี้เป็นมหรสพสุรา เราไม่ไปหรอก เราไม่ดื่มสุรา”

พวกเพื่อนได้ฟังอย่างนั้น ก็กล่าวว่า

“เอาอย่างนี้สิ ไปถวายทานแด่พระพุทธองค์ก่อน แล้วเฉพาะพวกเราจะไปเล่นมหรสพกัน”

นางวิสาขาก็รับคำ ทั้งหมดได้ไปยังสำนักของพระศาสดา เมื่อถวายทานแล้วก็ฟังธรรมจากพระองค์ แต่หญิงเหล่านั้นได้ดื่มสุรากันมาก่อนแล้ว มีอาการมึนเมา บางนางถึงกับพ้อว่า บางนางก็

คะนองมือเท้า จนทะเลาะวิวาทกันในสำนักของพระ
ศาสนานั่นเอง พระพุทธองค์จึงทรงแสดงอนุสาสนี
ปาฏิหาริย์ (สอนให้เห็นจริงได้อย่างน่าอัศจรรย์) ทำให้พวกนาง
เกิดความสลดสังเวช (เกิดสำนึกจากความสลดใจในสิ่งที่ผิด)
พากันสร้างเมฆาหมดล้นด้วยพระคาถานี้

**“ท่านทั้งหลายจะมัวรำเริง บันเทิงกันอยู่ทำไม
ในเมื่อโลกกำลังลุกเป็นไฟอยู่เนื่องนิิตย์ ท่านทั้งหลาย
อันความมิดมิดทุ่มท่อมแล้ว ยังไม่พากันแสวง
หาดวงประทีป คือที่พึ่งอีกหรือ”**

จบพระคาถานี้ หญิงทั้ง ๕๐๐ คนก็ได้สติพิจารณา
ตามธรรม จนบรรลุโสดาปัตติผล เป็นพระโสดาบัน
ได้อย่างน่าอัศจรรย์

เมื่อเรื่องร้ายกลายเป็นดีเกิดขึ้น นางวิสาขาจึงได้
กราบทูลถามพระศาสดาว่า

**“ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ น้ำดื่มที่ชื่อว่าสุรานี้ เป็น
เครื่องทำลายทิริ (ความละเอียดต่อการกระทำผิด) และ
โอตตปปะ (ความเกรงกลัวต่อการกระทำผิด) เกิดขึ้นมา
ตั้งแต่เมื่อใดกัน”**

พระองค์จึงทรงนำอดีตชาดกมาตรัสเล่า

.....
ในอดีตกาล พระเจ้าพรหมทัตครองราชสมบัติ
อยู่ในพระนครพาราณสี เมืองหลวงของแคว้นกาลิ

มีนายพรานป่าคนหนึ่งชื่อ **สระ** เป็นชาวแคว้น
กาลิได้เข้าสู่ป่าหิมพานต์ (ป่าหนาวแถบเหนือของอินเดีย) เพื่อ
แสวงหาของป่าเลี้ยงชีพ

ณ ป่าหิมพานต์ มีต้นไม้ใหญ่ต้นหนึ่ง ลำต้นตั้ง
ตรง จากโคนสูงประมาณช่วงตัวบุรุษได้แตกออกเป็น
๓ ค่าคบ ระหว่างค่าคบไม้นั้นเป็นโพรงใหญ่ ลึก
ประมาณเท่าตุ่มน้ำใบใหญ่

เมื่อมีน้ำตกลงมา น้ำก็จะขังอยู่เต็มโพรงนี้ แล้ว
ยังมีผลไม้เช่น สมอ มะขามป้อม เถาพริกไทย ที่ขึ้น
อยู่รอบๆ ต้นไม้นั้น พอผลสุกหลุดจากขั้ว ก็ตกลงไป
ในโพรงใหญ่

บริเวณนั้นยังมีทุ่งข้าวสาลีที่เกิดขึ้นเอง พวกนก
แขกเต้าพากันมาคาบรวงข้าวสาลี เอาไปจิกกินอยู่บน
ต้นไม้นั้น ทำให้เมล็ดข้าวเปลือกก็ตาม เมล็ดข้าวสาร

ก็ตาม หลุดหล่นไปในโพรงใหญ่ด้วย

**น้ำในโพรงถูกแดดเผาหมักกันจนเกิดรสชาติเป็น
น้ำเมา มีสีแดงเข้ยว่นชวนดื่มยิ่งนัก** บรรดานกที่
กระหายน้ำจึงดื่มกินน้ำนี้ พอมีเมาก็พลัดตกลงไปที่
โคนต้นไม้ มoyo หลับไปสักพักก็ตื่นขึ้นมาบินได้ แม้สัตว์
อื่นๆ เช่น กระรอก ลิง ฯลฯ เมื่อดื่มน้ำนี้ไปแล้วก็เมา
หล่นจากต้นไม้ มoyo หลับไปอยู่ที่โคนต้น จนสร้างเมา
จึงค่อยจากไป

เหตุการณ์นี้นายพรานป่าสระพบเห็นเข้าแล้วก็
บังเกิดความประหลาดใจว่า

“หากน้ำนี้เป็นพิษ พวกสัตว์ต้องตายไปแล้ว แต่
มันเพียงมoyo หลับไปสักครู่ จากนั้นก็ตื่นไปได้ตามสบาย
น้ำนี้คงไม่มีพิษแน่”

เขาจึงทดลองดื่มเอง ก็เกิดอาการมึนเมา อยาก
กินเนื้อสัตว์ เขาจึงก่อไฟ เอานกที่พลัดตกลงมาอยู่โคนไม้
นำมาย่างกิน มือหนึ่งก็ถือเนื้อกอดกิน อีกมือหนึ่งก็พอน
รำไปด้วยความเมามายครื้นใจ ทำอยู่อย่างนี้ไม่ไป
ที่ไหนตลอด ๒ วันเลย จนกระทั่งนายพรานป่าเกิด
ความคิดว่า

“เราน่าจะเอาน้ำนี้ไปดื่มกินกับพระดาบส”

เขาจึงตักน้ำนั้นใส่กระบอกลูกไม้ไฟจนเต็ม ไปยัง
อาศรมของดาบสวรุณะซึ่งอยู่ไม่ไกลนัก ถึงแล้วก็
ชวนเชิญว่า

“พระคุณเจ้า เชิญลองดื่มน้ำนี้เถิด ช่างน่ารื่นรมย์
ยินดีนัก”

ทั้งสองร่วมกันดื่มกินอย่างเพลิดเพลิน มีนเมา
ด้วยกันทั้งคู่ น้ำนั้นจึงได้ชื่อเรียกว่า **สุรา หรือ วรุณี**
**ก็เพราะนายพรานป่าสระ และดาบสวรุณะ นั้นเอง
เป็นผู้เริ่มต้น**

หลังจากนั้นทั้งคู่ตัดสินใจตักน้ำสุราใส่กระบอกลูกไม้ไฟ
จนเต็ม เดินทางมาถึงนครชายแดนขอเข้าเฝ้าพระราชา
เพื่อนำน้ำสุรานั้นถวาย

เมื่อพระราชาได้เสวยแล้ว ก็ทรงรู้สึกว่าเร
สนุกสนานด้วยความมีนเมา ทรงพอพระทัยยิ่งนัก แต่
เสวยได้เพียง ๒ วันก็หมด จึงตรัสถามทั้งสองว่า

“น้ำชนิดนี้ ยังมีอยู่อีกหรือไม่”

“ยังมีอีกที่ป่าหิมพานต์ พระเจ้าข้า”

“ถ้าเช่นนั้น ท่านทั้งสองจงไปเอามาอีกเถิด”

นายพรานป่ากับพระดาบสจึงต้องช่วยกันนำน้ำสุรามา นำมาแค่เที่ยวสองเที่ยวแสนลำบาก จึงปรึกษากัน

“การเดินทางยากลำบาก พวกเราไม่อาจไปเอามาบ่อยๆได้ เห็นทีเราจะต้องทำน้ำนี้ขึ้นเองเสียแล้ว”

จึงพากันจดจำผลไม้และสภาพธรรมชาติที่ทำให้เกิดเป็นน้ำสุราขึ้น นำมาปรุงสร้างสุราในนครนั้น จนกระทั่งทำได้สำเร็จ ชาวเมืองได้ดื่มสุรากันไปทั่ว ทำให้ผู้คนตกอยู่ในความประมาทมัวเมา เกิดความเดือดร้อนตามมาทะเลาะวิวาทกัน ชาวบ้านยากจนเข็ญใจมากขึ้น ในที่สุดก็พากันย้ายไปอยู่ที่อื่น ในนครแทบกลายเป็นเมืองร้าง

นักทำสุราทั้งสองเห็นท่าไม่ดี แอบหลบหนีออกจากรนครนั้น ไปยังนครพาราณสี แล้วช่วยกันจัดการปรุงสุราขึ้นอีก ถวายแด่พระเจ้าพรหมทัต และชาวเมืองทั้งหลาย แล้วก็เช่นเดียวกัน นครพาราณสีก็ถึงความพินาศ บ้านเมืองเกือบเป็นเมืองร้างไปสิ้น

ทั้งสองจึงหนีต่อไปยังเมืองสาเกต พอบ้านเมืองล่มจมแล้วก็หนีอีกไปยังเมืองสาวัตถี ซึ่งมีพระเจ้านครบาลปกครองราชย์อยู่ พระราชาทรงช่วยเหลือคนทั้งสองไว้ ตรัสถามว่า

“พวกท่านต้องการสิ่งใดบ้าง จงบอกเถิด”

“ต้องการรากไม้ แปะสาลี ตุ่ม ๕๐๐ ใบ พระเจ้าข้า”

ทรงประทานให้ตามนั้น ทั้งสองจึงปรุงสุราในตุ่ม ๕๐๐ ใบ แต่เพราะเกรงว่าพวกหนูจะมารบกวนน้ำสุรา จึงผูกแมวไว้ที่ข้างตุ่ม ตุ่มละตัวปรากฏว่าแมวตีม้ำสุราที่ไหลหกอยู่ข้างตุ่ม จนมีนมไหลกลับไป พวกหนูก็เลยออกมาแทะหนู จมูกหรือหางแมวเล่น พอติมีราชบุรุษมาเห็นเข้า คิดว่า

“แมวตีมสุรานี้แล้วพากันตายหมด”

จึงไปกราบทูลพระราชาให้ทรงทราบ พระราชาทรงสดับข่าวอย่างนั้น ทรงดำริว่า

“สองคนนี้ไว้ใจไม่ได้เสียแล้วคงจะมาทำยาพิษเป็นแน่”

แล้วรับสั่งให้ตัดศีรษะของคนทั้งสองเสีย แม้ทั้ง

สองคนจะพร่ำทูลขอร้องอยู่

“ขอเดชะ สุรานี้ไม่เป็นพิษ ต้มแล้วสุใจมีรสอร่อย พระเจ้าข้า”

นายพรานป่าสุรากับดาบสวรุณจึงถูกประหารชีวิต ตุ่มทั้ง ๕๐๐ ใบนั้นจะต้องถูกทำลายทิ้งทั้งหมด แต่....

ครั้นฤกษ์สุราจางแล้ว แมวทั้งหลายก็สร้างเมาลุกขึ้นวิ่งไปมาได้ พวกราชบุรุษเห็นดังนั้น จึงรีบกราบทูลให้พระราชาทรงทราบ พระองค์ทรงฉุนเฉียวคิดว่า

ถ้าสุราเป็นพิษ แมวคงตายแล้ว ชะรอยน้ำสุราจะมีรสอร่อยจริง เราน่าจะลองดื่มดูบ้าง”

ดังนั้นจึงรับสั่งให้นำสุรามาทำมกลางหมู่อำมาตย์ทั้งหลายขณะที่กำลังเริ่มทอดลองเสวยสุรานั้นเอง

ท้าวสักกเทวราช (หัวหน้าของผู้มีจิตใจสูง) ทรงตรวจดูโลกมนุษย์ ทอดพระเนตรพระเจ้าสรรพมิตรประทับนั่งอยู่ เพื่อจะลองดื่มสุรา จึงทรงดำริว่า

“ถ้าพระราชาสรรพมิตรดื่มสุราแล้วไซ้ โลกนี้ จะถึงความพินาศฉิบหาย เห็นทีเราต้องแก้ไข ไม่ให้พระองค์ดื่มสุราได้”

จึงทรงแสดงฤทธานุภาพจำแลงเพศเป็นพราหมณ์ มาปรากฏตัวลอยอยู่ตรงเบื้องหน้าพระพักตร์พระราชา มือถือโหสุราไว้ใบหนึ่ง แล้วกล่าวว่า

“ท่านทั้งหลายใครจะซื้อโหใบนี้บ้าง”

พระราชาทอดพระเนตรด้วยความแปลกพระทัย ตรัสถามว่า

“ท่านเป็นใครกัน ยืนอยู่ในอากาศได้ดุจเทวดา ดูก่อนพราหมณ์ ท่านมาร้องขายโหใบนี้เพื่อประโยชน์อะไร

พราหมณ์ชูโหขึ้นพร้อมประกาศว่า

“โหใบนี้ ไม่ใช่โหเนยใส ไม่ใช่โหรัน้ำมัน ไม่ใช่โหรันน้ำอ้อย ไม่ใช่โหรันน้ำผึ้ง โหของโหใบนี้มีมาก ท่านจงฟังโหเป็นอันมากที่มีอยู่ในโหใบนี้เถิด”

น้ำในโหนี้เรียกว่า สุรา ใครดื่มสุราแล้วจะเดินโซเซ ตกเขาก็ได้ ตกถ้ำก็ได้ ตกบ่อก็ได้ ตกหลุมน้ำคร่ำก็ได้ กินของสกปรกก็ได้ ฉะนั้นท่านจะช่วยซื้อสุราโหนี้ไว้ไหม

ใครต้มสุราแล้ว ใจไม้อิสระ ย่อมเที่ยวไปเหมือน
วัวติดกินกากสุรา **หาที่พึ่งไม่ได้** ต้องร่อนเร่ขับร้อง
พอรำไปทั่ว ฉะนั้นท่านช่วยซื้อสุราโหม้ไว้ไหม

ใครต้มสุราแล้ว **เป็นซีเป็ลียกก็ได้** แก้วผ้าเที่ยวไป
ได้ทุกตรอกทุกถนน มีจิตลุ่มหลง นอนตื่นสายได้
ฉะนั้นท่านช่วยซื้อสุราโหม้ไว้ไหม

ใครต้มสุราแล้ว **ลูกขึ้นตัวล้น** ศีรษะโคลงไปมา ยก
แขนแกว่งไกวร่าวกกับหุ่น ฉะนั้นท่านช่วยซื้อสุราโหม้
ไว้ไหม

ใครต้มสุราแล้ว **นอนจนไฟคลอกก็ได้** กินอาหาร
เหลือเดนจากสุนัขก็ได้ เสื่อมทรัพย์ ติดคุก ถูกฆ่าก็ได้
ฉะนั้นท่านช่วยซื้อสุราโหม้ไว้ไหม

ใครต้มสุราแล้ว **พูดจาหยาบคายได้** ไม่นุ่งผ้านั่ง
ในที่ประชุมก็ได้ นอนจมอยู่ในกองอาเจียนเลอะเทอะก็ได้
ถึงความพินาศก็ไม่รู้ตัว ฉะนั้นท่านช่วยซื้อสุราโหม้ไว้ไหม

ใครต้มสุราแล้ว ฮึกเหิม ดวงตาแดงกำ ใจคิดว่า
แผ่นดินนี้ทั้งหมดเป็นของข้า พระราชาแม้มีมหาสมุทร
ทั้ง ๔ เป็นขอบเขต ก็ไม่เสมอเท่าข้า ฉะนั้นท่านจะ
ช่วยซื้อสุราโหม้ไว้ไหม

ใครต้มสุราแล้ว ถือตัวจัด **ก่อความทะเลาะวิวาท**
ส่อเสียด กล่าวร้าย คลุกคลีหมกตัวอยู่กับพวกนักเลง
ฉะนั้นท่านช่วยซื้อสุราโหม้ไว้ไหม

สุรานี้ทำให้ตระกูลทั้งหลายที่มีเงินทอง มั่งคั่ง
บริบูรณ์ **ต้องขาดสูญทายาทได้** ฉะนั้นท่านช่วยซื้อสุรา
โหม้ไว้ไหม

ข้าวเปลือก ไร่นา โค กระบือ **ทรัพย์สิ้นในสกุล**
พินาศไป ตระกูลที่ร่ำรวยทั้งหลายก็ตกยาก เพราะดื่ม
สุรา ฉะนั้นท่านช่วยซื้อสุราโหม้ไว้ไหม

ใครต้มสุราแล้ว กลายเป็นคนหยาบซ้ำ **คำพ่อแม่ว่า**
ก็ได้ แม้พ่อผัวก็ลามกหยอกลูกสะใภ้ได้ ฉะนั้นท่านจะ
ช่วยซื้อสุราโหม้ไว้ไหม

หญิงดื่มสุราแล้ว กลายเป็นกักขฬะหยาบคายด่า
พ่อผัวแม่ผัวและผัวตัวได้ **แม้แต่เอาทาสมาเป็นผัวของ**
ตนก็ได้ ฉะนั้นท่านช่วยซื้อสุราโหม้ไว้ไหม

ใครต้มสุราแล้ว **เช่นฆ่าสมณะหรือพราหมณ์ผู้ตั้ง**
อยู่ในธรรมก็ได้ เขาต้องไปสู่อบาย (ความฉิบหาย) เพราะ
กรรม (การกระทำ) นั้นเป็นเหตุ ฉะนั้นท่านช่วยซื้อ

สุราโหม้ไว้ไหม

ใครต้มสุราแล้ว **มักประพတ္ติทุจริต (ชั่ว) ด้วยกาย**
วาจา และใจ ต้องไปนรก (เร่าร้อนใจ) ฉะนั้นท่านช่วย
ซื้อสุราโหม้ไว้ไหม

ชนทั้งหลายทั้งติดสินบนด้วยเงินจำนวนมาก ทั้ง
อ้อนวอนเขาให้พูดเท็จ เขาก็ไม่ยอม แต่เมื่อเขาต้ม
สุราแล้ว **ก็ยอมพูดเท็จได้** ฉะนั้นท่านช่วยซื้อสุรา
โหม้ไว้ไหม

ใครต้มสุราแล้ว ถูกใช้ไปในกิจเร่งรีบ เขาย่อมเลอะ
เลือน **ถูกชักถามก็ไม่รู้เรื่อง** ฉะนั้นท่านช่วยซื้อสุรา
โหม้ไว้ไหม

ปกติเป็นผู้มีใจละเอียด แต่พอเมาสุราแล้ว **เขาก็**
ทำตัวหมดสิ้นความละเอียด แม้ปกติเป็นคนหนักแน่น
อยู่บ้าง ก็อดพูดมากไม่ได้ ฉะนั้นท่านช่วยซื้อสุรา
โหม้ไว้ไหม

ใครต้มสุราแล้ว มักนอนเหมือนลูกหมอดกินอาหาร
นอนซมเป็นทุกซอกอยู่ที่พื้นดิน หน้าตาเนื้อตัวหม่นหมอง
เป็นที่ดูหมิ่นให้เสื่อมเสียนัก ฉะนั้นท่านช่วยซื้อสุรา
โหม้ไว้ไหม

ใครต้มสุราแล้ว **ยอมนอนคอดกเศร้าใจ** เหมือนวัว
นอนคอดพับตรอมใจที่อดกินหญ้ากินน้ำ ไม่เหมือนวัวที่
ถูกใช้งานยอมไต่กิน ฤทธิ์สุราทำให้คนอด ไม่กินข้าว
กินน้ำได้ดังนี้ ฉะนั้นท่านช่วยซื้อสุราโหม้ไว้ไหม

ชนทั้งหลายควรเว้นจากการดื่มสุรา เพราะสุรา
เปรียบเสมือนงูที่มีพิษร้าย หากใครดื่มสุราจึงเหมือนกับ
ดื่มพิษงูเข้าไป ฉะนั้นท่านช่วยซื้อสุราโหม้ไว้ไหม

เหล่าโอรส (พี่น้องกัน ๑๐ พระองค์) ของท้าวอันธกเวณทะ
ดื่มสุราจนแล้ว พาหญิงไปเที่ยวว่าเรออยู่ที่ริมฝั่งสมุทร
ด้วยความมึนเมาจึงต่อสู้ประหัตประหารกันได้
ฉะนั้นท่านช่วยซื้อสุราโหม้ไว้ไหม

แม้แต่เหล่าเทวดาที่มีมาก่อน (บุรพเทพ) พอได้ดื่ม
สุราแล้วก็เมามายจนจู้ติ (เคลื่อน) จากสวรรค์มีมารยา
(สร้างทำ) ลำคัญตนว่าเที่ยง (เป็นนิรันดร์) ฉะนั้นข้าแต่
มหाराช **เมื่อรู้ว่าสุราเป็นน้ำเมาหาประโยชน์มิได้**
แล้วจะดื่มไปทำไม

“ข้าแต่พระเจ้าสรรพมิตร พระองค์ทรงทราบอย่าง
นี้แล้ว ว่าสุราที่อยู่ในโหม้มีโทษมากเพียงใด

จงทำลายเสียเถิด ข้าพระพุทธเจ้าได้กราบทูลแก่พระองค์แล้ว ด้วยประการฉะนี้”

พระเจ้าสรรพมิตรทรงทราบโทษของสุราแล้ว ก็ตีพระทัยที่มีต้องลองเสวยเอง ทรงชมเชยแก่พราหมณ์นั้น

“ท่านมิใช่บิดามารดาของข้าพเจ้าเลย แต่อุตส่าห์มีความอนุเคราะห์ เพื่อประโยชน์เกื้อกูลแก่ข้าพเจ้าเป็นอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าจะปฏิบัติตามคำสอนของท่านแล้วยังจะให้บ้านส่วยแก่ท่าน ๕ ตำบล หญิงรับใช้ ๑๐๐ คน วัว ๗๐๐ ตัว รถเทียมม้าอาชาไนย ๑๐ คัน และขอให้ท่านเป็นอาจารย์ของข้าพเจ้าด้วยเถิด”

พราหมณ์ได้ยินอย่างนั้น จึงแสดงตนคืนสู่ความเป็นท้าวสักกเทวราช ให้พระเจ้าสรรพมิตรทรงรู้จักพระองค์

“ดูก่อนมหาราชา ทั้งหมดที่พระราชทานมานั้น จงเป็นของพระองค์ตามเดิมเถิด เพราะเราเป็นท้าวสักกเป็นผู้เป็นจอมเทพบนสวรรค์ มิได้ปรารถนาทรัพย์สินเหล่านั้นแล้ว

ขอให้พระองค์เสวยพระกระยาหารเป็นข้าวปายาส (ข้าวที่หุงด้วยนมวัวกับน้ำตาล) เนยใส ขนมกุ่มมาส (ขนมสดซึ่งเก็บไว้นานเกินไปจนบูด) อันโอชะรส

ขอให้พระองค์ยินดีในธรรม อันใครๆ ไม่อาจติเตียนได้ แล้วเข้าถึงแดนสวรรค์ (สภาวะสุขของผู้มีจิตสูง)เถิด”

จบโอวาทแก่พระเจ้าสรรพมิตรแล้ว ท้าวสักกเทวราชก็เสด็จกลับสู่วิมานของตน ส่วนพระเจ้าสรรพมิตรก็ไม่ทรงดื่มสุรานั้น **ตรัสสั่งให้ทำลายสุราทั้งหมดสิ้น แล้วทรงสมทาน (ถือปฏิบัติ) ศิล บริจาคทาน เป็นผู้มั่งมีสวรรค์ที่ไปในเมืองหน้า**

การดื่มสุราจึงเกิดมีมาตั้งแต่ยุคกาลนั้นเอง

.....

พระศาสดาตรัสชาดกนี้จบแล้ว ทรงกล่าวว่า

“พระเจ้าสรรพมิตรในครั้งนั้น ได้มาเป็นพระอานนท์ในบัดนี้ ส่วนท้าวสักกเทวราชได้มาเป็นเรือดภาคนี้เอง” ข

(พระไตรปิฎกเล่ม ๒๓ ข้อ ๒๒๕๒

อรรถกถาแปลเล่ม ๖๑ หน้า ๓๑๕)

อาหารเจเปรียบได้ดังทิพยโภชนา... มากินเจกันเถอะ

สร้างกุศลผลบุญหนุนนำเนื่อง
หยุดนำเรื่องฆ่าแกงแปลงอาหาร
เรามีพวกพืชผลล้นประมาณ
ไม่ต้องผลาญชีพเขาให้เศร้าใจ

สัตว์หรือคนบนโลกนี้ชีวิตเขา
อยู่คละเคล้าเพื่อชีพคงอย่าหลงใหล
ว่าตัวฉันเป็นมนุษย์สุดวิไล
ช่างปะไรเจ้าสัตว์น้อยด้อยราคา

ยามที่คนโหยหิวตามชีวหา
มองหาปลาไก่กุ้งมุ้งมังสา
ชีพเขาลิ้นด้นไปอนิจจา
มนุษย์ว่าประเสริฐแล้วไม่แคล้วกรรม

ไปฆ่าเขาเขาตามติดสติดกรรม
ใจคนทำนำผิดจิตอธรรม
เพียงอยากได้ลิ้มรสสร้างกฎกรรม
ขอบอกย้ำกรรมสู่คนเพราะผลกรรม

► มุมเมือง

๓๐ สิงหาคม ๔๙

สามเดือนแห่งการปฏิรูปผ่านไป อะไรๆ ค่อยๆ ดีขึ้นบ้าง แม้มันจะไม่ทันใจใครหลายๆ คน ก็คงต้องอดทนทุ่มโถมช่วยกันไป ดีกว่ามือไม่พายเอาเท้าราน้ำ ไม่ใช่ทำไปทำมาเกิดเข้าทางทักษิณอีกที อยู่ดีไม่ว่าดี มันจะยุ่งกันใหญ่

สำหรับปฏิริยาคลื่นใต้น้ำจากพวกหัวลื้อทรราชหรือคนรักทักษิณอย่างไรเสียย่อมอาศัยเงินเป็นน้ำเลี้ยงจุดชนวนและส่งกำลังบำรุง เพราะส่วนใหญ่ไม่ได้ทำด้วยน้ำใสใจจริงหรือมีไฟอุดมการณ์ เหมือนอย่างพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เมื่อหัวเรือใหญ่ทักษิณโดนตะเพิดพ้นเขตประเทศไทย บรรดาไพร่พลขุนพลอยพยักส่วนมากเลยต้องโดดหนีตัวใครตัวมัน ยิ่งความชั่วเปิดเผยให้คนรู้สึندانตาดันชัดเจนกระแสน้ำรัฐบาล คมช. คงปลูกไม่ขึ้น และมองไม่เห็นอนาคตไทยรักไทย อันน่าจะพังตามหลังโค่นทักษิณไปด้วย โทษฐานปล่อยให้ผู้มีอำนาจโกงชาติกว่าห้าปี

ประชานิยม. พาล่มจมจนรกรากเหว

วิมุตตินันทะ

ปรากฏมาก่อน เมื่อคนเลวอหังการบังอาจสามารถขึ้นเป็นใหญ่ในแผ่นดิน มันเลยบรรลุลิ้นตีดั่งที่เห็นๆ

นอกจากนี้อุบายประชานิยม แม้นจะโดนใจประชาชนเหลือเกิน ราวกับพระมาโปรดสัตว์นรก แต่ผลพวงที่ตามมาสารพัด มันได้คุ้มเสียตรงไหนจากการตำน้ำพริกละลายแม่น้ำ ความฉิบหายมันมากมายเกินกว่าที่จะเข้าใจหากไม่ลึกซึ้ง

ลองเทียบเคียงง่ายๆ เหมือนอย่างในบ้าน พ่อแม่เลี้ยงลูกด้วยเงินโดย

ที่ทักษิณฉวยโอกาสเผด็จการใช้พรรคยัตริ์รัฐบาลได้สำเร็จ เพราะเลศเล่ห์ประชานิยมหวานเงินหลวงหลวงซาวรากหญ้า อุปมาดังท่านว่า ใช้กึ่งฝอยตกปลาจะพง....

การที่รัฐบาลเดินนโยบายตามใจประชาชน คือคนส่วนใหญ่ชอบใจอะไร ก็พยายามเอาใจ ขณะเดียวกันซ่อนแผนทับซ้อน เพื่อตัดดวงผลพวงหากินอีกต่อหนึ่ง คนไม่รู้ทันทักษิณโกงชาติ เช่นพวกกรากหญ้าเลยพากันนับถือทักษิณเป็นเทวดา

เมื่อทักษิณฉลาดใช้เชิงการตลาดกวาดซื้อเสียง ส.ส. เพื่อยึดอำนาจทางการเมืองจนสำเร็จเป็นประวัติศาสตร์ กลายเป็นว่าอำนาจธุรกิจกับอำนาจการเมือง รวมศูนย์อยู่ในตัวทักษิณคนเดียวอย่างไม่เคย

ตามใจลูกตะพิด

มีหรือลูกจะ

ไม่เสียคน และเสียนิสัย มันก็เกิดลูกบังเกิดเกล้า
สุดท้ายไม่วายโดนข้อหาพ่อแม่รังแกฉัน

ในบ้านเมืองย่อมเช่นเดียวกันแต่รัฐบาลทำเป็นตาม
ใจคนรากหญ้าเพียงหวังเอาพวกเขาเป็นเหยื่อเพื่อสับ
ต่อเข้ากระเป๋าชินวัตรอีกทอดหนึ่ง

โดยเฉพาะต่อให้รัฐบาลจริงใจ เอาใจประชาชน
ส่วนใหญ่แท้ๆ มันก็พาฉิบหายใหญ่หลวงอยู่ในตัวนั่นเอง
คือแทนที่รัฐบาลจะเป็นผู้นำประชาชนไปในทางสว่าง
สร้างสรรค์ กลับเป็นผู้ตามกันประชาชนจนพวกมาก
ลากลงเหวนรก เพราะไม่แยแสทำนองคลองธรรม
ชินเละเทะพรรค์นี้ มันจะต้องมีรัฐบาลผู้นำทำไม เอา
คนไม่มีหัวคิดเป็นใครไม่เกี่ยง ขอเพียงฟังเสียงส่วนใหญ่
ลูกเดียวก็พอ ต่อไปใครจะขึ้นข้างลงมาที่ไหน ได้
เลย จะเอาอย่างนั้นหรือ ประชาธิปไตยที่ร่ำจ่าสดบูชา
ของพวกด้าน คมช.

คงต้องปลงสังเวชเนจอนาถจริงๆ กับ รมต.คลัง
ซึ่งหวังกันเต็มที่ว่า จะมาร่วมขบวนการกู้วิกฤติชาติ
เพราะขาดผู้นำคุณธรรม!

เสร็จแล้ว มีอย่างที่ไหน พอกฤษฎีกาชี้ชัดว่า หวย
บนดินผิดกฎหมายเห็นๆ แทนที่จะถือเป็นโอกาสทอง
เพื่อโล๊ะทิ้ง หรือรีอระบบหวยหันมาคิดใหม่ทำใหม่ให้
มันดีขึ้นบ้าง กลับคิดจะทำให้มันถูกกฎหมายดิบต่อไปเลย
ดังที่วิจารณ์กันไปแล้วชัดๆ

ยิ่งไปอ้าง ๓๐ ล้านคนจะต้องเล่นหวย มันฟังไม่
ขึ้นเลย เรื่องอะไรจะต้องไปเอาใจเลวๆ ขนาดนั้น (ใน
๓๐ ล้านที่เป็นชาประจำทุกงวด มันคงไม่ถึงด้วยซ้ำ)

รัฐบาลน่าจะมึสติ ใช้หัวคิดแทนหัวแม่เท้า คือแทน
ที่จะส่งเสริมโรงหวยให้บานเบิก จนราชดำเนินกลายเป็น
ถนนหวยไปหมด แล้วมันงามหน้าสง่าตรงไหน รัฐ
ต้องขัดเกลานิสสัยเสียติดพัน เพราะเล่นหวย จะไม่มี
กระบวยล้างหน้า ใครเล่นหวย จะไม่มีผ้าผวยห่ม

แม้ว่าสุดท้าย ร.ม.ต. คลังจะยอมถอนหวยบนดิน
ออกไป ไม่ตึงตังดังที่ตั้งเป้าไว้เต็มเปา หวังเอาใจ
คอหวย เว้นวรรคแค่ ๒ งวด แล้วจะออกกฎหมายให้
ทันงวดปีใหม่ เหมือนแน่แซ่แป้งไว้ก่อนเลย ทำแบบนี้
เท่ากับดูถูกสภา สนช. มากไปริเปล่า จะเหมาะเป็นสภา

ใบสั่งฝักถั่วหรืออย่างไร... เอาละ ถือว่ายังเคราะห์ดี
ต้องปรบมือให้ที่รับฟังเสียงคัดค้านโดยตัวอย่างชน
ส่วนน้อยในสภาซึ่งลุกขึ้นอภิปราย

อย่างไรก็ตาม แม้จะถอนหวยบนดินกลับไป
รมต.คลังยังมีเชิงว่าจะไปปรับปรุงป้องกันนักเรียน
ไม่ให้หลงติดหวยกันยกใหญ่ แล้วค่อยหวนมาเสนอ
หน้าอีกหนหนึ่ง พร้อมล่ำทับพวกค้านว่า ประเด็นที่พูด
ไปแล้ว อย่ามาว่าซ้ำ

ทำไมต้องปิดปากกันอย่างนั้นไม่ทราบ เพราะยัง
ไม่ยอมฟังเหตุผลสำคัญ มันยังต้องย่ำซ้ำขยายให้
ชัดเจนหนักขึ้นมิใช่หรือ ในเมื่อท่านไม่ใช่บัวปริ่มน้ำ
หรือแก่งล่งทำเป็นบัวได้ดมวิชา...อะไรกันแน่

เรื่องจึงน่าเศร้าสลดสุดๆ หากรัฐบาลยังขาด
สำนึกดี จะกล้าดันทุรังออกกฎหมายรับรองหวยบน
ดินให้จงได้

เฉพาะอย่างยิ่ง รัฐบาลเพึ่งประกาศนโยบาย
เศรษฐกิจพอเพียง อย่างกล้าหาญสง่างาม พอเอาเข้า
จริงๆ กลายเป็นข้ากัลลิ่งเมื่อเห็นลิงหลอกเจ้า เพราะ
ส่งเสริมหวยบนดินให้บานฉ่ำมโหฬารคู่ฟ้าเมืองไทย
เพื่อเชื้อชั่วไม่มีวันตาย เลยจะให้มันชั่ววันรันดร
ปานนั้นหรือ...

ไม่อยากจะเชื่อหรือกว่าท่านเหมือนไม่รู้เรื่องเศรษฐกิจ
พอเพียงเอาเสียเลย ถึงได้ทำราวกับเป็นกบฏขวางลำ
ทำลายหลักแม่บทนโยบายสำคัญเสียเองเต็มตัว

ตราบดีที่ชาวบ้านส่วนใหญ่ไม่ยอมรู้จักพึ่งพาตัวเอง
ทำงานหาเลี้ยงด้วยลำแข้งหยาดเหงื่อ เพื่อชีวิต
สะอาดสุขเย็นอยู่ในศีลในธรรม

ตรงกันข้าม แทนที่จะมักน้อยสันโดษขยันประหยัด
กลับชี้โลกไม่เสร็จ ดังผีเปรตทิวไทยไม่รู้จักพอสักที
เช่นบ้าแย่งกันทำเงินหมุนผันพันัน วันๆ คิดแต่จะล้าง
ตบกินไล่ใครก็ได้ ขอให้รวยเงินเร็วๆ หนักๆ ด้วยแรง
เบาๆ เท่ากับว่าผู้คนหลงมึฉาที่ลุ่มดกทั้งบ้านเมือง

ชินวิปริตอีหอรบนี้แล้วๆ เล่าๆ อยู่ตราบนั่น
เศรษฐกิจพอเพียงจะแจ้งเกิดตรงไหนให้เห็นเป็นบุญตา
คงต้องคอยวันน้ำท่วมหลังเปิดเป็นแน่เทียบท่านที่นับถือ

อย่างไรก็ดี รัฐบาลชิงแก่ไม่ใช่หมดท่าเหมือนแก้
มะพร้าวเด๋ามะละกอ ท่านย่อมแก้วิชา ควรเหมือน

ภิกษุรัตตัญญูผู้รู้ราตรีนาน คือผ่านร้อนผ่านหนาว มีวิสัยทัศน์ยาวไกลเพราะเห็นโลกมามาก หากไม่อ่อนปัญญาโดยนำศรัทธาตั้งว่านี่ เราคงอยากเห็นท่านเอาจริงมากกว่าล้อเล่นลอยลมตามกระแสแก้ผ้าเอาหน้ารอดอะไรเทือกนั้น

นั่นคือ รัฐบาล คมช.มีภาระต้องแก้วิกฤติการเมืองเนื่องจากปัญหาไม่นำพาคุณธรรม

ดังนั้น รัฐบาลต้องพร้อมเดินหน้า นำศีลธรรม กลับคืนมาทุกระดับวงการ เป็นบุญแล้วที่นายกฯ สุรยุทธ์ เป็นตัวอย่าง ท่านจำเป็นต้องแก้ตัวผลาญเศรษฐกิจยิ่งใหญ่ เช่น เหล้าหวยรวยเบอร์ ให้มันลดน้อยถอยจางห่างหายไปมากที่สุด ให้สมกับเมืองพุทธ ขึ้นชื่อลือนามงามสง่า ไม่ขายชีหน้าชาวโลก

ทักษิณบ้าบุชาทุนนิยมสามานย์ ส่งเสริมคนจน เล่นหวยคนรวยเล่นหุ้น ไม่แยแสบุญปายเอาแต่เงินเป็นใหญ่ ใครจะตายก็ช่าง เลือกลงทำไมประมาณนั้น บารมีทักษิณ ชินวัตรรวยวันรวยคืน สำหรับคนจนก็อาจสามารถรวยข้ามคืนได้ โดยไปแทงหวยสุบเลือดคนจนๆ ด้วยกันนั่นแหละ ครั้นเกิดถูกแจ๊คพ็อตที่รวยและหลายสิบล้าน นี่แหละบุญคุณหวยบนดินช่วยคนจนให้รวยทันเห็นเป็นยังงี้ มันก็ยิ่งขายดีทุกหัวระแหงแห่งประเทศไทย

เจตนาดี ร.ม.ต.คลังตั้งหน้ากันทำเด็ก กลัวจะฉิบหายวายป่วงตามผู้ใหญ่ เลยขอกลับไปคิดอ่านหาทางป้องกันให้รัดกุม โถ มันจะแก้ปลายเหตุได้แค่ไหนเชียว ในขณะที่คนโตะบ้าหวยทั้งประเทศสาหัสขึ้นทุกวันคืน

น่าสงสัยบ้างไหมว่า ร.ม.ต.คลังคนดังอุตสาห์รับเทียบเชิญมาจากผู้ว่าธนาคารชาติ นี่ไม่ถึงเลยที่ท่านจะมีวิสัยทัศน์เหนือกว่าทักษิณเท่านี้เองหรือ

ยิ่งกว่านั้น ปัญหาเงินหวย แม้จะถือเป็นรายได้รัฐ เพื่อจัดจ่ายงบประมาณแผ่นดินให้เรียบร้อยยังงี้ ก็ไม่เข้าท่า เงินหวยทั้งหมดเป็นเงินบาป ไม่ควรนับเป็นรายได้พึงประสงค์ แต่ควรใช้ทั้งหมดตรงรงค์ให้คนเลิกบ้าหวย จนกว่าจะสามารถยุบโรงหวยไปเลยนั้น

แม้กระทั่งเอาเงินหวยเป็นทุนการศึกษามันทำให้ทุกคนเห็นว่าโรงหวยนี่ดีจังมึง ก็ช่วยกันซื้อหวยเถิดถึงชวยก็ได้ช่วยทุนการศึกษา แล้วจะให้เด็กเล็ก

เล่นหวยตามผู้ใหญ่ได้อย่างไร

แม้แต่ภาษีเหล้าเบียร์ ยิ่งเก็บได้มากเท่าไร เศรษฐกิจยิ่งแย่นั่น เงินบาปเหล่านีก็เช่นเดียวกัน ไม่น่าเอาเป็นรายได้แผ่นดินอันน่าดีใจ หากเป็นไปได้เก็บภาษีให้แพงได้เท่าไรยิ่งดี เพราะข้าวยาต้องให้ถูกไว้ก่อน ส่วนเหล้าเบียร์ให้มันแพงทุจี คนจนจะได้ไม่กินง่าย เสร็จแล้วแยกภาษีไว้เป็นกองทุนนอกงบประมาณ เพื่อให้ สสส.ใช้ต่อต้านเหล้าเบียร์ไปทั้งหมดเลยหรือแบ่งให้โรงพยาบาลไปเยียวยาพวกอุบัติเหตุก็ได้

สรุปเรื่องหวย อย่ามาอ้างประชานิยม แม้คนจะตกงานมีปัญหามากมาย เนื่องจากหวยบนดินต้องเลิกหรือนั่นมันไม่ใช่เหตุที่จะต้องเลิกหวยบนดินไม่ได้ คือทางออกอื่นยังมีอีกเยอะ ดังเช่นข้อเสนอแนะปรับออกหวยแบบให้คนเล่นได้แบบหวยออมสินและ ธกส. เพื่อคนซื้อไม่สูญเงินเปล่า อะไรเช่นนั้นเป็นต้น มันมีทางลดละบรรเทาไปตามลำดับ แต่ไม่น่าจำเป็นต้องออกหวยบนดินอีกเลย

อย่างไรเสีย การเปิดช่องให้คนจนมีความหวังในชีวิตลมๆ แล้งๆ กับหวยบ้าบอคอแตก มันเป็นเรื่องน่าทุเรศเสียมากกว่า หากคนมันจะลงแดงตายเพราะไม่ได้แทงหวยบนดินก็จะได้เป็นตัวอย่างสอนคนไทยทั้ง ๓๐ ล้านคน

ดังนั้น ประชานิยมจึงเป็นปัญหาประชาธิปไตย อย่าคิดว่ามันดีบติ ในขณะที่ประชาธิปไตยทุนนิยมสามานย์ ทักษิณทำสำเร็จมานานหกนาสาหัสพอแล้ว จึงอย่ามาคิดใหม่ทำเก่าเอาแต่เมาเหล้าเมาหวยชวยไม่เสร็จเลยไม่ต้องไปถึงไหนลัทธิ ประเทศไทยที่รัก!

รัฐบาล คมช.ชิงแก่จะกล้าหาญทางธรรมเป็นผู้ นำประชาไทก้าวหน้า หรือจะมีดบอดไร่หัวคิดตัวเอง กระทั่งกลัวเกรงใจประชาทาสเหล้าหวยด้วยเหตุไฉนอะไรนึกหนา!

รัฐบาลและสภา สนช. ต่างเป็นชนส่วนน้อยผู้รู้วิกฤติชาติไว้ในประวัติศาสตร์ แต่ถ้าขาดความกล้าหาญทางจริยธรรม กลัวเปลืองตัว ไม่กล้าเสียสละเพียงพอยขอเป็นผู้นำรังทำตามหลังปฤชนครับผม.. ตามใจประชานิยมครับท่าน เวรกรรมซ้ำซากแบบนี้ ตัวใครตัวมันดีกว่านะ ๓

หนุ่มกินเหล้าเมา
แล้วขับรถมอเตอร์ไซด์
จนเกิดอุบัติเหตุขาหัก
ต้องตามด้วยเหล็ก
จะเดินเหินก็ต้องถูกจองจำเอาไว้กับไม้ค้ำยัน
ทุกซัทธิรมาณนานเป็นปีๆ

ปลดโซ่จองจำ

หน้าฝนจากไปหน้าหนาวเริ่มมาเยือน รวงข้าว
สีทองพลั่วเล่นลม อีกลีบกว่าวันก็จะไ้เวลา
เก็บเกี่ยว

น้ำในแปลงนากำลังเหือดแห้ง กบเขียดต่างหาที่
หลบภัย บ้างขยับมุดๆ ฝังตัวในโคลน เพื่อทำเป็น
โพรงอยู่ใต้ดิน เมื่อดินแห้งพวกกบจะจำศีลนานหลาย
เดือน รอจนฝนใหม่มาเยือนถึงจะออกหากินและ
วางไข่

น้ำในสระกลางทุ่งเริ่มแห้งลงเช่นกัน ปลาตุก
ปลาหมอปลาน้ำจืดหลายพันธุ์มุดลงไปใ้โคลนตาม
แล้วฝังตัวนิ่งอยู่กับโคลนนั้น อีกลี้าเหือดแห้งข้างหน้า
เมืออย่างเข้าฤดูฝนก็จะออกไปหาอาหารและวางไข่
ขยายพันธุ์ต่อไป

ปูนาที่เช่นกัน พอน้ำในแปลงนาเริ่มแห้งลง มัน
จะขุดรูลึกประมาณสองฟุตหรือหนึ่งศอกกบดานนิ่ง
อยู่ในรู เมื่อน้ำแห้งลงมันจะเอาดินโคลนขึ้นมาปิด
ปากรูของตัวเองอยู่ข้างในจำศีลตลอดหน้าแล้งไม่น้อย
กว่าสี่ห้าเดือน จนกว่าจะถึงหน้าฝนจึงค่อยออกมา
เริ่มวงจรชีวิตใหม่

หนองน้ำสาธารณะกักเก็บน้ำไว้ตลอดปี วัว

ควายพอได้อาศัยดื่มกินตอนเที่ยงวัน

กบเขียดที่หากินแมลงริมหนอง ต่างกระโดดลงน้ำ
ยามฝูงควายเดินมาใกล้ ปูนาจับมุดหลบภัยในรู ฝูง
ควายลงไปลอยคอกอยู่ในน้ำและขับถ่าย ชี้ควายลอย
เหนือน้ำ ปลาน้อยใหญ่ว่ายพุ่งเข้าแตะทันที เป็นการ
ทำความสะอาดหนองน้ำไปในตัว

หน้าแล้งของทุกๆ ปี กบเขียดปูปลาพวกหนึ่งจะ
ออกหาอาหาร มีความเป็นอยู่ไม่ต่างไปจากฤดูฝน แต่
อีกพวกหนึ่งหยุดกินอาหาร ได้แต่อยู่กับที่เป็นเวลา
หลายเดือน รอคอยฝนใหม่

สัตว์โลกแม้เป็นสายพันธุ์เดียวกัน แต่กรรมของ
สัตว์เดรัจฉานก็แตกต่างกัน เช่น ลูกสุนัขที่เกิดจาก
แม่พันธุ์ตัวเดียวกัน ตัวหนึ่งคนรวเอาไปเลี้ยงดู ได้
กินดีอยู่ดี มีคนอาบน้ำให้ทุกวันเห็บหมัดสักตัวก็ยากที่
จะเกาะติด ตรงกันข้ามอีกตัวหนึ่งไปอยู่กับคนยากเข็ญ

อดมือกินมือพอมโซ ชีโรค แถมเห็บหมัดคอยเกาะกิน ได้รับทุกข์ทรมานตลอดวันคืน

ฤดูกาลเก็บเกี่ยวผ่านไป ชาวนาเริ่มลงมือตัดต่อ ซังโกลูกพริกปลุกหอมขายให้พ่อค้าคนกลางที่มา คอยรับซื้อถึงในสวน บ้างปลุกมะเขือเทศส่งโรงงาน และปลุกต้นยาสูบเก็บใบมาร้อยตากให้แห้งแล้วอัด เป็นแพ็คสี่เหลี่ยมส่งขายให้โรงงาน ชาวบ้านต้องใช้ เวลาสามสี่เดือนจึงได้ผลผลิตแลกเป็นเงินมาใช้จ่าย ตามกำลังที่พอหาเงินมาได้ ซึ่งเป็นไปตามแนวทางมี ความเป็นอยู่แบบพอเพียง

แต่ชาวนาอีกกลุ่มหนึ่งไม่คิดจะทำงาน วันๆ ได้แต่นั่งล้อมวงกินเหล้าขาวทั้งวัน ลิ่นเปลืองเงินทองและ ทิ้งวันเวลาไปอย่างเปล่าประโยชน์ เมื่อกินเหล้าต่อ เนื่องมากเข้าๆ ฤทธิ์เหล้าก็มาเป็นเจ้าหัวใจ ปัญญาที่ จะคิดไปชุดดินพันหญ้าปลุกพืชผักแลกเงินเสริมรายได้ จึงหดหายไป สภาพจิตใจก็เปลี่ยนไปด้วย เป็นพ่อบ้าน ที่ก้าวร้าวดุดัน ภรรยาและลูกๆ ต่างเอือมระอา

เหล้าขาวจึงเป็นภัยที่แสนร้ายกับชาวนา ที่ไป หลงดื่มกินกันจนติดเป็นนิสัย

พวกสัตว์ถูกระบบชาติบีบบังคับ ให้มันเองต้อง เข้าสู่การจองจำ (สัตว์จำศีล) กักขังตัวเองนานหลายเดือน จนกว่าฤดูกาลอันวิฤตเลวร้ายจะผ่านพ้นไปจึงเป็น เสรีอีกครั้ง

แต่มีสัตว์อีกจำพวกหนึ่ง คนเอาพวกมันมาใส่กรง หรือใส่คอกจองจำไว้อย่างไรเสรีจนตลอดชีวิต

พวกสัตว์ที่ถูกจองจำเหล่านั้น ก็ต้องจ่ายอมเพราะ ไร้หนทางที่จะหลุดออกมาได้ มันเป็นสัตว์เดรัจฉาน เกิดมาเพื่อชดใช้กรรมเก่าชาติแล้วชาติเล่าจนกว่าจะมี บุญได้ไต่ระดับชั้นขึ้นมาเกิดเป็นคน ที่มีความเป็นอยู่ดี เหนือกว่าพวกสัตว์อื่น

ในยุคสมัยนี้ยาฆ่าหญ้าและยาฆ่าแมลง อันเป็น สารพิษที่ร้ายแรงเป็นอันตรายต่อสุขภาพของคนและ สัตว์ ได้ถูกนำมาขายให้ชาวไร่ชาวนาใช้ฉีดยาฆ่าแมลง ทุกคร้วเรือน หลายคนรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ปลอมให้ ละอองของสารพิษสะสมในร่างกายจนเจ็บป่วยทุกข์ ทรมาน กระทั่งถึงแก่เสียชีวิต

หนุ่มชาวนาหลายคนชอบกินเหล้าเมา แล้วขับรถ

มอเตอร์ไซด์จนเกิดอุบัติเหตุขาหักหลายท่อน ต้อง ตามด้วยเหล็ก จะเดินเห็นก็ต้องถูกจองจำกับไม้ค้ำยัน ทุกข์ทรมานนานเป็นปีๆ

แต่ที่แย่ที่สุดคือ ชาวบ้านบางคนที่ไม่คิดจะทำมา หากินสุจริต ยึดอาชีพเป็นโจรที่ขโมยออกปล้นและ ฆ่าเจ้าทรัพย์ ครั้นถูกจับได้ ต้องถูกจองจำยาวนาน ตลอดชีวิต

พระท่านเทศน์เอาไว้ว่า **คนเราเมื่อตายไปแล้วไม่ ง่ายนักที่จะได้เกิดมาเป็นคนอีกครั้ง ส่วนใหญ่จะได้ เกิดมาเป็นสัตว์เดรัจฉาน**

ดังนั้นเมื่อมีบุญได้เกิดมาเป็นคน มีอาการครบ ๓๒ ก็นำภูมิใจเป็นที่สุด เพราะคนมีสภาพร่างกายที่ พร้อมสมบูรณ์ที่จะทำงานน้อยใหญ่ได้อย่างคล่องตัว แล้วยังมีปัญญาที่จะรู้กฎรู้ผิดรู้ดีรู้ชั่ว และยังรู้จักสร้าง บุญบารมีเพิ่มให้ยิ่งๆ ขึ้นได้อีก

แต่น่าเสียดาย ผู้ที่ได้เกิดมาเป็นคนแล้วกลับไร้ ปัญญา ไปก่อกรรมทำบาปภัยสังสมไว้ จนเกิด วิบากร้ายแรงให้ตนเองถูกจองจำ รับทุกข์ทรมาน ไม่แตกต่างจากสัตว์ที่ต้องหยุดฝังนิ่งใต้ดิน ที่ม ีความเป็นอยู่อย่างไม่มีความสุขขึ้นเลย ๓

เรือโดยสาร

ครอบครัวขนส่ง

วัดศรีบุญเรือง ◯ ผ่านฟ้า

สะดวก รวดเร็ว สมถะ

ทำนุบำรุงบ้านเกิด ครอบครัวร่วมใจ

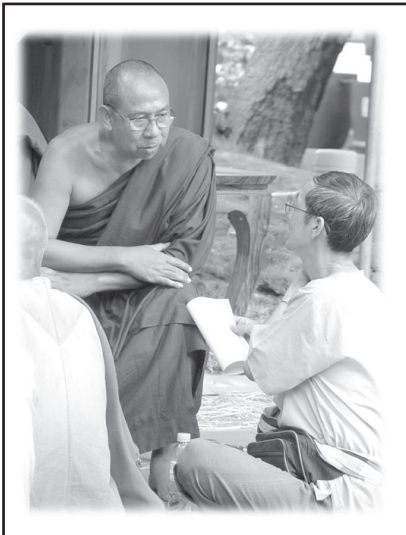
โทร. ๐๗๔-๒๓๖๙, ๐๗๔-๘๘๙๐

๐๗๔-๐๔๕๓-๔, ๐๗๔-๙๑๘๙

การปฏิบัติสมาธิภาวนา ตามหลักสัมมาอาริยมรรคองค์ ๘ ของสำนักสันตติโก

คำนำ

กระบวนทัศน์ใหม่
ในการเข้าใจหลัก “ไตรสิกขา”
ของพุทธธรรม
ที่บูรณาการ “ศีล สมาธิ ปัญญา”
ให้อยู่ภายใต้แบบวิถี
แห่งการประพฤติปฏิบัติ
อันหนึ่งอันเดียวกัน
ไม่ใช่แยกการปฏิบัติ

ในขณะที่การศึกษาวิชาด้านพุทธปรัชญา หรือ พุทธศาสตร์ ซึ่งมีการเรียนการสอนถึงระดับปริญญาโท ปริญญาเอกในสถาบันระดับอุดมศึกษาหลายแห่งทุกวันนี้ ล้วนแต่วางอยู่บนรากฐานของญาณวิทยาแบบ **สหนัยนิยม** (Coherentism) ซึ่งมุ่งศึกษาความรู้ในหลักพุทธธรรมจากคัมภีร์ และตำรับตำราต่างๆ โดยอาศัยความสอดคล้องกลมกลืนของเหตุผลและคำอธิบายของบรรดาอรรถกถาจารย์ ผู้รู้ และนักวิชาการในวงการพุทธศาสนา เป็นเกณฑ์วินิจฉัยความจริงเกี่ยวกับหลักพุทธธรรม องค์ความรู้ (Body of Knowledge) ที่พัฒนาขึ้นจากรากฐานของญาณวิทยาที่ไม่ใช่ญาณวิทยาของหลักพุทธธรรม (Buddhist Epistemology) เช่นนี้ จึงไม่มีผลใดๆ ในการช่วยแก้ปัญหาของสังคมมนุษย์มากนัก เพราะไม่ใช่ความรู้ที่สามารถช่วยทำให้ผู้คนมีกิเลสลดทอนอุปาทานลดน้อยลงได้จริง ถึงแม้จะเชื่อว่าเป็นความรู้เกี่ยวกับหลักพุทธธรรม หรือพุทธปรัชญาที่มีการศึกษาถึงในระดับปริญญาโท ปริญญาเอกกันก็ตาม

หนังสือเรื่อง “การปฏิบัติสมาธิภาวนาตามหลักสัมมาอาริยมรรคองค์ ๘ ของสำนักสันตติโก”

เล่มนี้ ผู้เขียนได้เรียบเรียงขึ้นจากการศึกษาแนวการปฏิบัติธรรมของสำนักสันตโตโคกมานานกว่า ๒๕ ปี และได้สรุปเป็นระบบความคิดในเชิงปรัชญา ที่วางอยู่บนรากฐานของญาณวิทยาแบบ “**ประจักษ์นิยมเชิงพุทธ**” (Buddhistic Empiricism) ซึ่งผู้เขียนเชื่อว่าจะสามารถอาศัยเป็นรากฐานในการพัฒนาองค์ความรู้ของพุทธธรรม ให้มีลักษณะเป็นศาสตร์ (Sciences) มากขึ้น เหมือนศาสตร์แขนงต่างๆ ที่มนุษย์ทุกวันนี้คุ้นเคย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการช่วยแก้ปัญหาของสังคมปัจจุบัน จากการอาศัยความรู้ดังกล่าวช่วยลดละกิเลสตัณหาอุปาทานของมนุษย์ได้มากขึ้น

ในขณะที่ผู้คนจำนวนไม่น้อยยังเข้าใจว่าสำนักสันตโตโคกสอนเน้นแต่เรื่องของ “**ศีล**” (ศีลสิกขา) โดยไม่ได้สอนอะไรมากนักเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติ “**สมาธิ**” (จิตสิกขา) หรือแม้แต่การเจริญ “**ปัญญา**” (ปัญญาสิกขา) จนผู้รู้บางท่านได้จำแนกแนวการสอนของสำนัก (School of Thought) ทางพุทธศาสนาที่มีชื่อเสียงต่างๆ (ที่อยู่นอกกรอบพุทธศาสนากระแสหลักแบบเถรวาทของสังคมไทย) ว่า **สำนักสันตโตโคก** สอนเน้นในเรื่อง “**ศีล**” **สำนักธรรมกาย** สอนเน้นในเรื่อง “**สมาธิ**” และ **สำนักสวนโมกข์** สอนเน้นในเรื่อง “**ปัญญา**”

แต่ถ้าเข้าใจหลักการปฏิบัติสมาธิภาวนาของสำนักสันตโตโคก ซึ่งท่านสมณะโพธิรักษ์ได้นำมาจากพุทธพจน์ในมหาจิตตาริสกสูตร มัชฌิมนิกาย อุปริปัณณาสก์ (ดังที่ผู้เขียนได้อ้างอิงในหนังสือเล่มนี้) ก็จะสามารถเข้าใจหลักการปฏิบัติ “**สมาธิภาวนา**” ภายใต้กระบวนทัศน์ (paradigm) ใหม่ ที่แตกต่างจากกระบวนทัศน์ของพุทธศาสนากระแสหลักแบบเถรวาทในสังคมไทย โดยเป็นกระบวนทัศน์ใหม่ในการเข้าใจหลัก “**ไตรสิกขา**” ของพุทธธรรม ที่บูรณาการ “**ศีล สมาธิ ปัญญา**” ให้อยู่

ภายใต้แบบวิถีแห่งการประพฤติปฏิบัติ อันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่ใช่แยกการปฏิบัติ “**ศีล**” เป็นอย่างหนึ่ง เวลาจะปฏิบัติ “**สมาธิ**” ก็ต้องหาที่สงบสงัดนั่งหลับตาบำเพ็ญภาวนา อันเป็นแบบชีวิตอีกแบบหนึ่ง และเมื่อจะเจริญ “**ปัญญา**” ก็ต้องถอนจิตจากภวังค์ในสมาธิ เพื่อใช้ปัญญาพิจารณาให้เห็นความเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ของสรรพสิ่ง อันเป็นแบบชีวิตของการประพฤติปฏิบัติอีกแบบหนึ่ง

ในการพิมพ์ครั้งที่ ๒ นี้ ผู้เขียนได้ขยายความเพิ่มเติมในหัวข้อนิโรธอาริยสัง โดยอาศัยเรื่องหลักแห่งความสมมูล (Principle of Equivalence) ที่ไอน์สไตน์ค้นพบและใช้เป็นรากฐานสำคัญในการสร้างทฤษฎีสัมพัทธภาพทั่วไป มาช่วยอธิบายคุณลักษณะของ “**ปัญญา**” หรือ “**วิชา**” ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุด (หรือ “**นิโรธ**”) ของแก่นสารแห่งความเป็นมนุษย์ ตลอดจนได้เปลี่ยนชื่อหนังสือจากที่ตั้งไว้เดิมว่า “**การปฏิบัติสมาธิภาวนาเบื้องต้น ตามหลักสัมมาอาริยมรรคองค์ ๘**” เป็น “**การปฏิบัติสมาธิภาวนา ตามหลักสัมมาอาริยมรรคองค์ ๘ ของสำนักสันตโตโคก**” เพื่อให้สอดคล้องกับกระแสความสนใจของสังคม กรณีที่มหาเถรสมาคมไม่ยินยอมให้สำนักสันตโตโคกเข้าร่วมการจัดงานวิสาขบูชาโลก ณ พุทธมณฑล

โทมัส คูห์น (Thomas S. Kuhn) นักปรัชญาวิทยาศาสตร์ที่มีชื่อเสียงได้ศึกษากรณีตัวอย่างการปฏิวัติความคิดทางวิทยาศาสตร์ครั้งสำคัญๆ (Scientific Revolution) ที่เกิดขึ้นในอดีต และพบข้อน่าสังเกตว่า เมื่อมีปรากฏการณ์ของการค้นพบทฤษฎีใหม่ทางวิทยาศาสตร์ครั้งสำคัญๆ ถึงขั้นเปลี่ยนโลกทัศน์ของมนุษย์ที่มีต่อธรรมชาติ อาทิ พบว่าดวงอาทิตย์ (ไม่ใช่โลก) เป็นศูนย์กลางของระบบสุริยจักรวาล หรือ โลกกลม ไม่ใช่โลกแบน เป็นต้น ซึ่งโทมัส คูห์น เรียกว่าเป็นการ

“เปลี่ยนกระบวนทัศน์” (paradigm shift)

ในอดีตที่ผ่านมา นั้น เมื่อมีการเปลี่ยนกระบวนทัศน์เกิดขึ้นแต่ละครั้ง จะมีกรณีตัวอย่างน้อยมากที่นักวิทยาศาสตร์ซึ่งมีชื่อเสียงที่เชื่อมั่นในกระบวนทัศน์แบบเก่า จะสามารถเข้าใจและหันมายอมรับความคิดในกระบวนทัศน์ใหม่ ที่เป็นอยู่โดยมากก็คือ ต้องรอจนกระทั่งนักวิทยาศาสตร์ที่เชื่อมั่นในกระบวนทัศน์แบบเก่าค่อยๆ ตายไปหมด ความเชื่อในกระบวนทัศน์ใหม่ของนักวิทยาศาสตร์รุ่นใหม่ จึงจะได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง แทนที่ความเชื่อในกระบวนทัศน์เก่า การเปลี่ยนกระบวนทัศน์แต่ละครั้งจึงกินเวลายาวนานประมาณ ๑ ช่วงอายุคน

ปรากฏการณ์ของความขัดแย้งทางความคิดในวงการศาสนาของสังคมไทย จนมหาเถรสมาคมไม่ยินยอมให้สำนักสันติอโศกเข้าร่วมจัดงานวันวิสาขบูชาโลกที่พุทธมณฑล ได้ตอกย้ำให้ผู้เขียนเกิดความเชื่อมั่นยิ่งขึ้นในสมมติฐานที่มีอยู่แต่เดิม (สุนัย เศรษฐบุญสร้าง, ๒๕๔๒.) ว่า พุทธศาสนาในสังคมไทยกำลังเข้าสู่ช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของการเปลี่ยนผ่านครั้งสำคัญในประวัติศาสตร์ โดยกำลังมีการ “เปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่” (Shift paradigm) เกิดขึ้น

ถ้าสมมติฐานนี้ถูกต้อง ก็คงยากที่กลุ่มชาวพุทธซึ่งเชื่อมั่นในกระบวนทัศน์ของพุทธศาสนากระแสหลักแบบเถรวาทเดิม จะสามารถเข้าใจและยอมรับแนวคิดของหลักพุทธธรรมภายใต้กระบวนทัศน์ใหม่ที่สำนักสันติอโศกนำเสนอ ทั้งนี้อาจจะต้องรอคอยให้คนรุ่นเก่าที่เชื่อมั่นและยึดมั่นในกระบวนทัศน์แบบเก่าค่อยๆ ตายไปตามวันเวลา แล้วเมื่อนั้นหลักพุทธธรรมภายใต้กระบวนทัศน์ใหม่ที่สามารถจะช่วยตอบปัญหา และแก้ปัญหาของมนุษย์ได้เหนือกว่ากระบวนทัศน์เดิมๆ ก็ค่อยๆ เข้ามาแทนที่ตามกฎวิวัฒนาการที่ทรง

พลังของธรรมชาติ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณพ่อท่านสมณะโพธิรักษ์ที่กรุณาสละเวลาอ่านต้นฉบับหนังสือเล่มนี้ และช่วยแก้ไขเพิ่มเติมในเนื้อหา ยิ่งขึ้นตามหลักพุทธธรรม

สุนัย เศรษฐบุญสร้าง

๒๔ เมษายน ๒๕๔๔

บทที่ ๑

สมาธิภาวนา ๔ ประเภท

ในสังคิยสูตร ทิมนิกาย ปาฏิการวรรค พระพุทธเจ้าได้ตรัสถึงสมาธิภาวนา ๔ ประเภท คือ

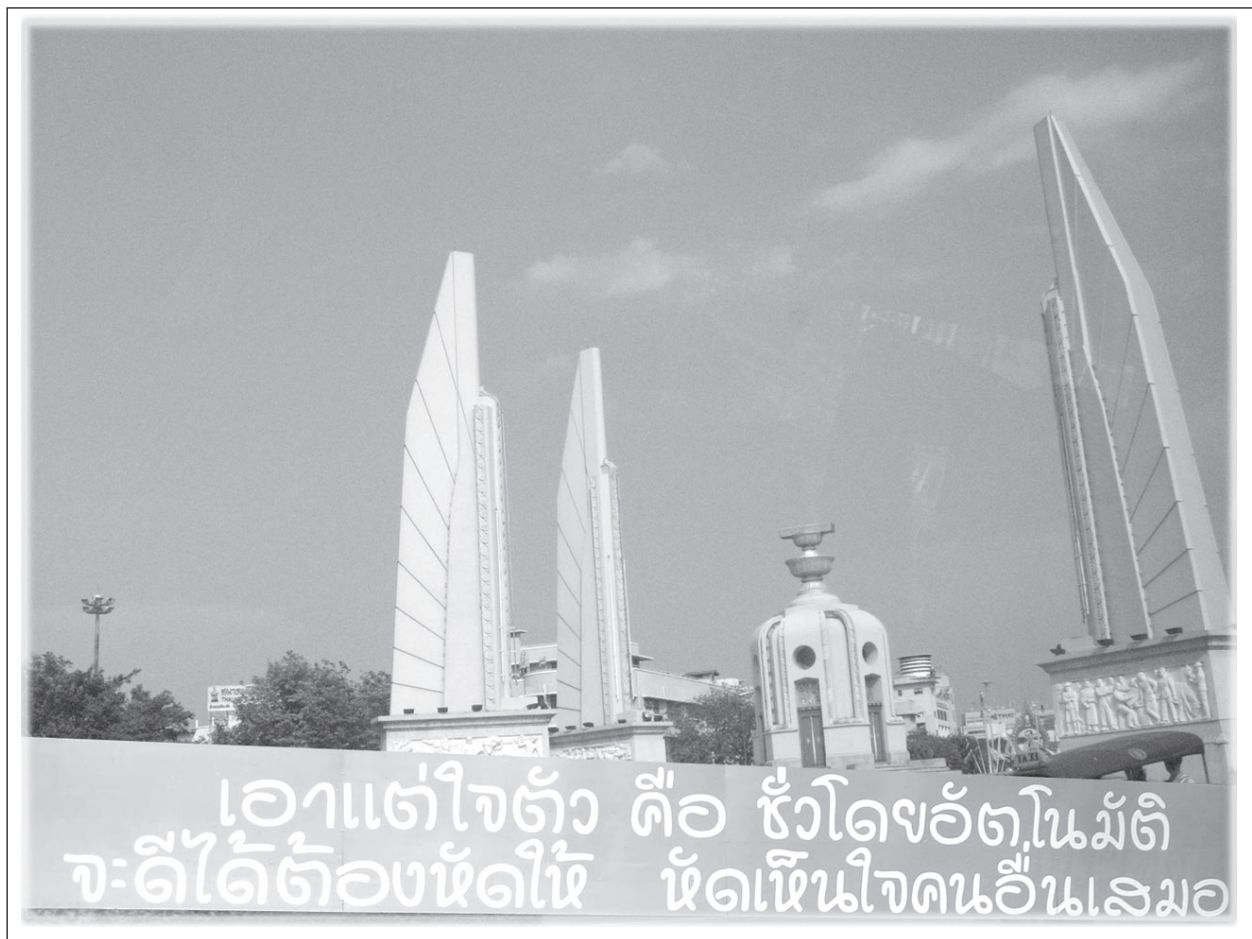
ก.) สมาธิภาวนาที่ภิกษุอบรมแล้ว ทำให้มากแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อความอยู่เป็นสุขในทิฏฐธรรม ได้แก่ การเจริญฌาน ๔ อันมีปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน และจตุตถฌาน

ข.) สมาธิภาวนาที่ภิกษุอบรมแล้ว ทำให้มากแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อความได้เฉพาะซึ่งญาณทัศนะ ได้แก่ การเจริญอโกลลัญญาเพ่งแสงสว่าง อบรมจิตให้มีความสว่าง แม้ในเวลากลางคืนก็รู้สึกสว่างเหมือนในเวลากลางวัน เป็นต้น

ค.) สมาธิภาวนาที่ภิกษุอบรมแล้ว ทำให้มากแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อสติและสัมปชัญญะ ได้แก่ การพิจารณาตามเห็น การเกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไป ของเวทนาทั้งหลาย สัญญาทั้งหลาย และ วิตก (หรือความคิด) ทั้งหมด

ง.) สมาธิภาวนาที่ภิกษุอบรมแล้ว ทำให้มากแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อความสิ้นไปแห่งอาสวะ ได้แก่ การพิจารณาเห็นความเกิดขึ้น และความเสื่อมไปใน อุปาทานขันธ์ ๕ อันมี รูป เวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ

๒ อ่านต่อฉบับหน้า

สังคมการเมืองไทย

สังคมที่ต้องการขณะนี้ คือ สังคมคุณภาพ คุณธรรม สังคมแห่งการ
เรียนรู้และภูมิปัญญา สังคมสมานฉันท์ เอื้ออาทร สันติสุข และ
สังคมแห่งเศรษฐกิจพอเพียง

การจะเป็นสังคมในฝันตามที่กล่าวมาข้างต้นนั้นเราต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นภาคประชาชน ภาครัฐ หรือภาคธุรกิจ หรือเรียกว่า ภาคเอกชน ซึ่งทั้งสามภาคดังกล่าวนี้ต้องร่วมอยู่ในบริบทของสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ

ภาครัฐต้องมีการปกครองโดยใช้หลักธรรมาภิบาลได้แก่

๑. หลักคุณธรรม คือ ความดีงาม ความถูกต้อง การมีคุณธรรม จรรยาบรรณ วัฒนธรรมอันดีงาม คุณธรรมของนักการเมืองที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย ปัญญา กล้าหาญ อดทน ยุติธรรม และกระทำดี

๒. หลักนิติธรรม การออกกฎหมายที่เป็นธรรมทันสมัยเป็นที่ยอมรับ มีความชัดเจน ไม่เอื้อต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง การบังคับใช้กฎหมายต้องเป็นการทั่วไป ไม่มีการยกเว้นและทุกคนได้รับความเป็นธรรมในการบังคับใช้กฎหมายด้วยหลักเกณฑ์เดียวกัน

๓. หลักความคุ้มค่า คือการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ประโยชน์สูงสุดประหยัดสุด มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๔. หลักความโปร่งใส การปฏิบัติงานทุกอย่างต้องมีการเปิดเผยข้อมูลประชาชนสามารถเข้าถึงสามารถตรวจสอบได้ มีการถ่วงดุลซึ่งกันและกัน

๕. หลักการมีส่วนร่วม ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมรับรู้ แสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ ทำงานเป็นทีม

หลักความรับผิดชอบ ต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่ด้วยความจริงใจ พร้อมจะแก้ปัญหา และแก้ไขเมื่อมีปัญหา

ภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจดูแลด้านเศรษฐกิจต้องคุ้มครองผู้บริโภค ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ทำงานโดยมีบรรษัทภิบาล

ภาคประชาชน ต้องมีกลุ่มประชาสังคม ซึ่งไม่ใช่ภาครัฐและไม่ใช่ภาคธุรกิจเป็นองค์กรอิสระมีอุดมการณ์ร่วมกัน ไม่หวังผลกำไร มีอาสาสมัครร่วมกันทำงานเป็นทีม **มีจิตสำนึกสาธารณะ** อันประกอบด้วย ปกป้องสาธารณสมบัติ คำนึงถึงสาธารณประโยชน์ รับผิดชอบต่อส่วนรวมและสาธารณะต้องตรวจสอบทางสาธารณะและให้สาธารณะตรวจสอบการทำงาน

ของกลุ่มได้ ทำให้เกิดความเป็นธรรมขึ้นในสังคม เน้นสังคมยุติธรรม สร้างเครือข่ายทางสังคมเพื่อส่วนรวม มีการติดต่อสื่อสารปฏิสัมพันธ์ประสานงานกันมีวิสัยทัศน์เพื่อสาธารณะ สร้างให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ และการรวมกลุ่มกันเพื่อทำให้เกิดปฏิบัติได้จริง

ประชาสังคมจะช่วยขับเคลื่อนให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยคือ

๑. ความเชื่อมั่นศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย

๒. ใจกว้างยอมรับในความสามารถและความคิดเห็นของบุคคลอื่น

๓. เห็นคุณค่าของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

๔. เคารพกติกาและกฎระเบียบ

๕. ให้ความสนใจและติดตามกิจกรรมทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง

๖. วิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองอย่างมีความคิดสร้างสรรค์

๗. มีส่วนร่วมทางการเมือง อันได้แก่การแต่งตั้งถอดถอนผู้ปกครอง การผลักดันการตัดสินใจของรัฐบาลจากกลุ่มต่างๆ การวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล การอภิปราย การเสนอขอความเห็น แม้แต่การเปิดเวทีปราศรัยเพื่อวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลด้วยความคิดสร้างสรรค์และเคลื่อนไหวทางการเมืองด้วยการชุมนุมประท้วงอย่างสงบสันติและไม่ล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น

การมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นมีอยู่ ๓ วัฒนธรรม

๑. วัฒนธรรมการเมืองแบบคับแคบไม่รับรู้ ไม่สนใจ ไม่มีส่วนรวม นิ่งเฉย เฉื่อยชา ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มด้อยการศึกษาและจะเกิดกับประเทศที่ประชาชนยังล้าหลัง ไม่มีการศึกษาแม้ในประเทศไทยบางส่วนก็ยังมี

๒. วัฒนธรรมการเมืองแบบไพร่ฟ้า มีความรู้ มีความเข้าใจ แต่ไม่สนใจคิดว่าการเมืองเป็นสิ่งที่สกปรกหรือเป็นสิ่งที่ไม่ควรเข้าไปเกี่ยวข้อง เป็นสิ่งที่ต้องห้ามประเทศไทยมีมาก

๓. วัฒนธรรมการเมืองแบบมีส่วนร่วม นอกจากรู้ มีความรู้ ความเข้าใจแล้วยังเห็นความสำคัญและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนใหญ่จะเกิดกับ

ประเทศที่พัฒนาแล้ว

หลักการของระบอบประชาธิปไตยมีทั้งหมด ๕ หลัก ซึ่งประเทศที่อ้างว่าปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยนั้นต้องนำหลักดังกล่าวนี้ไปตรวจสอบ คือ

๑. หลักอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน ประชาชนเป็นผู้เลือกผู้นำไปบริหารประเทศ ถ้าผู้นำประพฤติไม่เหมาะสม ประชาชนจะเป็นผู้เอาผู้นำออกแล้วเลือกผู้นำคนใหม่เข้าไป

๒. หลักเสรีภาพ มีเสรีภาพในการตรวจสอบการทำงานของนักการเมืองและรัฐบาล ตลอดจนผู้ปกครอง

๓. หลักความเสมอภาคทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในสังคมที่จะเป็นผู้ปกครองหรือเป็นรัฐบาลและมีความเท่าเทียมกันในการตรวจสอบถ่วงดุล

๔. หลักกฎหมาย กฎหมายมีการบังคับใช้อย่างยุติธรรม เท่าเทียมกันทุกกลุ่ม ทุกเหล่า ทุกฝ่าย ไม่ว่าฝ่ายค้านรัฐบาลหรือประชาสังคม

๕. เสี่ยงข้างมาก โดยเคารพเสียงข้างน้อยการลงมติหรือการบังคับใช้ต้องเป็นไปเพื่อคนส่วนใหญ่

นักการเมืองที่เป็นภาคตัวแทนต้องมีคุณธรรมทางการเมือง ซึ่งประกอบด้วยปัญหา กล้าหาญ การควบคุมตนเอง ความยุติธรรมและการกระทำดี

การพัฒนาการเมือง ประกอบด้วยความเสมอภาคความเท่าเทียมกันทางการเมือง ระบบการเมืองต้องตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน โครงสร้างภาครัฐต้องตอบสนองความต้องการของประชาชนเช่นเดียวกัน วัฒนธรรมทางการเมืองต้องแบบมีส่วนร่วม มีเหตุผล และมีการกระจายอำนาจ

ปัญหาในสังคมไทยปัจจุบันนี้ มีปัญหาหลากหลายอยู่ประมาณ ๔ ปัญหา คือ ปัญหาความยากจน ปัญหายาเสพติด ปัญหาผู้มีอิทธิพล ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหาการก่อการร้ายและภัยธรรมชาติ

สาเหตุที่ทำให้มีปัญหาในประเทศไทย ส่วนใหญ่มาจากบุคลิกภาพของคนไทยที่ชอบสังคมและมีความเป็นปัจเจกชนสูง ไม่ยอมเข้าไปสู้กับปัญหาเพื่อแก้ไขโครงสร้างของสังคมเป็นแบบโครงสร้างหลวม มีการยึดหยุ่นตลอด ละเมียดกฏ ขาดวินัยการหล่อหลอม

กล่อมเกลாதาสังคม ไม่ว่าจากครอบครัว จากเพื่อน จากโรงเรียน กลุ่มอาชีพหรือสื่อสารมวลชน ล้วนไม่มีทิศทาง สะเปะสะปะ ทำให้สังคมไม่มีพลังในการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน ระบบอุปถัมภ์ทำให้ความไม่เสมอภาค มีความสัมพันธ์แนบดังในสังคมสูง มีการตอบแทนผลประโยชน์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดระบบสอพลอ กระแสโลกาภิวัตน์ซึ่งเป็นกระแสบริโภคนิยม วัตถุนิยม บุคคลเห็นความสำคัญเรื่องเงิน เรื่องวัตถุ มากกว่าเรื่องคุณธรรม

ในด้านเศรษฐกิจนั้นเรามุ่งหวังให้เศรษฐกิจของประเทศเป็นไปในทิศทางที่ดี ซึ่งประกอบด้วยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งตัวชี้วัด คือ GDP หรือผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ ซึ่งปัจจุบันนี้ยังมีข้อโต้แย้งอยู่ว่า GDP จะเป็นตัววัดได้ดีเพียงใด และมีผู้เสนอให้เปลี่ยนเป็น PHI คือการวัดความสุขของประชาชนร่วมด้วย การมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจซึ่งมีทั้งเสถียรภาพภายในประเทศและภายนอกประเทศ สำหรับเสถียรภาพภายในประเทศนั้นต้องดูการว่างงานและเงินเฟ้อ ส่วนเสถียรภาพภายนอกนั้นดูที่บัญชีเดินสะพัดและบัญชีทุน ประการที่สามคือ การกระจายรายได้หรือความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งดูการกระจายรายได้ ความยากจน การว่างงาน และช่องว่างระหว่างคนจนและคนรวย ซึ่งถ้าสามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้แล้ว สังคมเราก็จะเป็นสังคมที่มีคุณธรรม คุณภาพ มีระบบดี ไม่เอาเปรียบ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และภูมิปัญญา สร้างคนดีมีคุณธรรมที่มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ มีอุดมการณ์ที่ดี และมีพฤติกรรมที่ดี จะเป็นสังคมแห่งความสมานฉันท์ เอื้ออาทร และสันติสุข มีความรัก ความเข้าใจ ความเข้าถึงและพัฒนาร่วมกัน โดยเฉพาะมีความภาคภูมิใจที่อยู่ในระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียง และก่อให้เกิดการเมืองที่ดีซึ่งภาคประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ภาคตัวแทนมีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม มีจริยธรรม ภาคการตรวจสอบ มีความโปร่งใสในการปฏิบัติงานและมีความยุติธรรม สามารถถ่วงดุลกันตรวจสอบกันได้

๗

อนุสาวรีย์มีชีวิต

ละชั่ว ทำแต่ดี

คือวิถี พัฒนา

เริ่มต้น ก่อนก้าวหน้า

ชำระใจ โปร่งใสพลัน

ชีวิต ...ประเทศชาติ

ก็แน่นมาด ละม้ายกัน

ล้างชั่ว สารพัน

สรรค์สร้างดี เป็นรากฐาน

เพิ่มพูน ให้แกร่งกล้า

ยึดประชา เป็นปราการ

ร่วมเรียง อุดมการณ์

สร้างสังคม สะอาดใจ

ผู้นำ ต้องทำก่อน

ทุกขั้นตอน ตรวจสอบได้

ผ่องแผ้ว ทั้งนอกใน

ทำเพื่อให้ ไซ้เพื่อเอา

หากเป็น ไปเช่นนี้

ย่อมไม่มี แยกเรา - เขา

มากมี แต่พวกเรา

เป็นหนึ่งเดียว ทั้งแผ่นดิน

พิทักษ์ ประโยชน์ร่วม

เป็นส่วนรวม ผ่องไทยสิ้น

ยืนหยัด พออยู่กิน

รู้กฎเกื้อ เอื้ออาทร

๒

